

Maanpuolustuskorkeakoulu

Opinto-opas 2011

Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot

- ▶ 98./81. kadettikurssi
- ▶ SM2-kurssi
- ▶ SMOHJ11-kurssi

Julkaisija
Maanpuolustuskorkeakoulu

Vastaavat toimittajat
Titta Rautasalo ja Laura Ahtikoski

Toimittaja
Opintoasiainosasto

Taiteija
Maija Hietala/Edita Prima Oy

Painopaikka
Edita Prima Oy
Helsinki 2011

MAANPUOLUSTUS- KORKEAKOULU

OPINTO-OPAS 2011

Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot

- ▶ **98./81. kadettikurssi**
- ▶ **SM2-kurssi**
- ▶ **SMOHJ11-kurssi**

Nidottu: ISBN 978-951-25-2237-8
Sähköinen: ISBN 978-951-25-2238-5

Edita Prima Oy, Helsinki 2011

PEFC sertioitu

Tähän tuotteeseen
käytetty puu on peräisin
kestävästi hoidetuista
metsistä ja valvotuista
kohteista

www.pefc.org

Lukijalle	5
Tervetuloa opiskelijaksi Maanpuolustuskorkeakouluun	7
Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin tervehdys.....	7
Oppilaskunnan tervehdys.....	9
1 Maanpuolustuskorkeakoulu	11
1.1 Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävät.....	11
1.2 Maanpuolustuskorkeakoulun rakenne.....	11
1.2.1 Kadettikoulu ja Opintoasiainosasto.....	12
1.2.2 Ainelaitokset ja Kielikeskus.....	13
1.3 Puolustushaarat, Rajavartiolaitos ja PAT-koulut.....	15
2 Opiskelu Maanpuolustuskorkeakoulussa	17
2.1 Opiskelun yleiset reunaehdot.....	17
2.2 Opintohallinnolliset asiat ja opiskelua tukevat palvelut.....	19
3 Sotatieteelliset perustutkinnot ja tutkintovaatimukset	24
3.1 Perustutkinnot ja tutkintojen rinnalla suoritettavat sotilasammattilliset opinnot.....	24
3.2 Sotatieteiden kandidaatin tutkinto.....	25
3.2.1 SK-tutkinnon tavoitteet ja rakenne.....	25
3.2.2 SK-opintojen vaiheet.....	26
3.3 Sotatieteiden maisterin tutkinto.....	27
3.3.1 SM-tutkinnon tavoitteet ja rakenne.....	27
3.3.2 SM-opintojen vaiheet.....	28
3.3.3 Sotatieteiden maisteriopinnot siviileille.....	29
3.4 Sotatieteellisten oppiaineiden yleiset tavoitteet.....	30
4 SK- ja SM-tutkintojen opetussuunnitelmat ja opintojaksotarjonta	32
4.1 Pääaineet ja niihin liittyvät rajoitukset.....	32
4.2 SK-tutkinnon opetussuunnitelma.....	33
4.2.1 Yleiset opinnot.....	33
4.2.2 Kieli- ja viestintäopinnot.....	34
4.2.3 Oppiaineiden perusopinnot.....	36
4.2.4 Oppiaineiden aineopinnot.....	40
4.3 SM-tutkinnon opetussuunnitelma.....	45
4.3.1 Kieli- ja viestintäopinnot.....	45
4.3.2 Kaikille maisteriopiskelijoille pakolliset opinnot.....	46
4.3.3 Oppiaineiden syventävät opinnot.....	47
4.3.4 Pitkän sivuaineen aineopinnot.....	53
4.4 Oppiaineiden opintojaksokuvaukset.....	54
4.4.1 Johtaminen.....	54
4.4.2 Sotataito.....	81
4.4.3 Sotilaspedagogiikka.....	123
4.4.4 Sotatekniiikka.....	148
4.4.5 Kaikille maisteriopiskelijoille yhteiset ja pakolliset opinnot.....	181
4.4.6 Yleiset opinnot sekä kieli- ja viestintäopinnot SK-tutkinrossa....	194
4.4.7 Kieli- ja viestintäopinnot SM-tutkinrossa.....	206
Liitteet	
Liite 1. Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008).....	213
Liite 2. Valtionneuvoston asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta (1124/2008).....	224

Lukijalle

Käsissäsi on Maanpuolustuskorkeakoulun sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen opinto-opas. Opinto-oppaan kolme ensimmäistä lukuä käsittelevät Maanpuolustuskorkeakouluun, opiskeluun ja tutkintoihin liittyviä yleisiä asioita. Opinto-oppaan neljäs luku on käytännön opiskelun kannalta tärkein, koska siinä käydään läpi sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen opetussuunnitelmat ja oppiaineiden opintojaksokuvaukset. Luvussa neljä esiteltävät asiat koskevat 98./81. kadettikurssin kolmen vuoden kandidaattiopintoja ja SM2-kurssin kahden vuoden maisteriopintoja. SMOHJ11-kurssin kuuden vuoden maisteriopinnot suoritetaan myös tämän opinto-oppaan mukaisesti. SM2-kurssilla opiskelevat siviilimaisteriopiskelijat suorittavat opintonsa opinto-oppaan yleisten periaatteiden mukaisesti, mutta yksityiskohtaiset opintoja koskevat ohjeet annetaan heille erikseen. 96./79. kadettikurssin opiskelijat suorittavat kandidaattiopintonsa opinto-oppaan 2009–2010 ja 97./80. kadettikurssi vuoden 2010 opinto-oppaan mukaisesti.

Opiskelu kannattaa aloittaa perehtymällä oppaaseen hyvin, sillä sen avulla saat kattavan yleiskuvan opintojen etenemisestä ja sisällöistä. Opintoja ja opiskelua koskevat yksityiskohtaiset tiedot saat kurssinjohtajalta opintojen alkuvaiheessa. Jos et löydä opinto-oppaasta tarvitsemaasi tietoa tai jos jokin asia jää sinulle epäselväksi, otathan yhteyttä Opintoasiainosaston henkilökuntaan. On myös toivottavaa, että annat palautetta opinto-oppaasta meille toimittajille, jotta voimme kehittää opasta edelleen.

Opiskelun iloa!

Titta Rautasalo & Laura Ahtikoski
opinto-oppaan toimittajat

Tervetuloa opiskelijaksi Maanpuolustuskorkeakouluun

Arvoisa opiskelija,

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimain komentajan alainen sotatieteellinen korkeakoulu, joka kuuluu Suomen yliopistojen joukkoon. Meidän tehtävämme on mm. edistää sotatieteellistä tutkimusta ja antaa tutkimukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa opetusta sotatieteissä. Muiden yliopistojen tapaan Maanpuolustuskorkeakoulun tehtäviin kuuluu myös yhteiskunnallinen vaikuttaminen omalla alallaan. Korkeakoulumme toimintaa leimaa monitieteisyys. Käsitteenä puhumme sotatieteistä, jotka kattavat yleisten tieteenalojen sotaa ja asevoimien toimintaa sekä turvallisuutta ja kriisejä käsittelevät osa-alueet. Operaatiotaito ja taktiikka on sotatieteiden ydinalue, jolla Maanpuolustuskorkeakoulu edustaa suomalaisen yliopistomaailman syvintä osaamista.

Maanpuolustuskorkeakoulun toiminta on jatkoa jo 1700-luvulla alkaneelle upseerikoulutuksen traditiolle, joka on muuttunut ja muokkautunut Ruotsin ja Venäjän vallan aikana ja kehittynyt nykyiseen muotoonsa itsenäisyytemme vuosikymmenien aikana. Maanpuolustuskorkeakoulun yliopistolliset lähtökohdat muovautuivat vuoden 1993 alussa, jolloin silloinen Kadettikoulu, Taistelukoulu ja Sotakorkeakoulu yhdistettiin uudeksi korkeakouluksi. Sittenmin seurannut tutkimuksen ja opetuksen kehitys, tohtoriohjelman käynnistäminen ja liittyminen yleiseurooppalaiseen korkeakoulujen kehittämisprosessiin ovat vahvistaneet yliopistollisia piirteitä. Kehitys on toteutunut upseerikasvatuksen ja upseerikoulutuksen perinteitä kunnioittaen.

Korkeakoulusta valmistuvat upseerit sijoittuvat Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen tehtäviin. Maanpuolustuskorkeakoulun opetus perustuu tutkimuksen tuottamaan tietoon ja alan parhaisiin käytäntöihin, joissa akateemisista lähtökohdista rakennetut teoreettiset valmiudet yhdistetään käytännön osaamiseen. Opinnot tähtäävät asiantuntijuuden kehittymiseen ja opetuksen ensisijaisena tavoitteena on kouluttaa osaavia ja laaja-alaisesti ajattelevia johtajia niin rauhan kuin sodan ajan tehtäviin. Toivotan sotatieteiden kandidaatti- ja maisteriopintonsa aloittavat opiskelijat tervetulleiksi sotatieteellisten opintojen pariin.

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori

Kenraalimajuri, FT
Vesa Tynkkynen

Oppilaskunnan puolesta haluan onnitella sinua opiskelupaikan valinnan johdosta. Joillekin valinta oli helppo, ehkäpä ainut vaihtoehto, toisille taas pitkän harkinnan tulos. Riippumatta siitä miten päädyit tähän, voin taata, että edessäsi on mielenkiintoiset opiskeluvuodet! Luvassa on paljon monipuolista opiskeltavaa, monenlaista tekemistä ja erilaisia haasteita.

Opintojen ohella Maanpuolustuskorkeakoulun oppilaskunta toimii kaikkien opiskelijoiden hyväksi. Oppilaskunta toimii yhdyssteinä kadettien, maisterien ja jatkotutkinto-opiskelijoiden välillä ja huolehtii näiden edunvalvonnasta. Opiskelijoiden äänenkannattajana oppilaskunta välittää ruohonjuuritasolta ne terveiset johdolle, jotka eivät muuten tulisi esille. Tämä vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulua ja parantaa opintojen tuottavuutta yhteisen päämäärän hyväksi. Mitä sujuvammin opinnot sujuvat ja mitä tyytyväisempiä opiskelijat ovat, sitä paremmat ovat myös opintojen tulokset.

Maanpuolustuskorkeakouluun ei saavuta opiskelemaan päättämättömyyden takia. Pääsääntöisesti kaikilla on selkeät syynsä valita upseerin kunnia-asura. Syyt ovat moninaiset ja Kadettikouluun mahtuu monenlaisia opiskelijoita, joiden kiinnostuksen aiheet vaihtelevat esimerkiksi urheilusta ja ammunhasta filosofiaan ja matematiikkaan. Nämä erilaiset osaamisalueet ovat niin nykyisen kuin tulevankin upseeriston vahvuus, ja tulet huomaamaan miten kaikki hyötyvät tästä laajasta osaamis pohjasta. Opintoihin sisältyy monia aiheita ja kaikissa ei voi olla hyvä – kuitenkin kadettisisarusten joukosta löytyy aina joku, joka pyytämättäkin auttaa. Kurssin sisällä muodostuu vahva sidos, joka seuraa sinua elämäsi loppuun asti. Näin opiskelijoiden moninaisuudesta löytyy kuitenkin aina yksi yhtymäkohta: se määrittelemätön asia, joka muodostaa upseerikunnan ytimen.

Opinnot Maanpuolustuskorkeakoulussa haastavat ja kasvattavat. Kaikki valmistuneet upseerit eivät palvele Puolustusvoimissa, vaan monessa eri paikassa niin puolustushallinnon sisällä kuin muualla yhteiskunnassa. Tästä riippumatta et varmasti tule unohtamaan opiskeluaikaasi Maanpuolustuskorkeakoulussa. Uskallan myös väittää, että muutos joka opiskelujen aikana tapahtuu yksittäisessä opiskelijassa, ei ole muissa yliopistoissa yhtä suuri eikä yhtä voimakas kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opiskelija kasvaa opintojensa aikana ihmisenä ja on opintojen jälkeen entistä valmiimpi tulevaisuuden haasteisiin.

Per aspera, ad astra!

Oppilaskunnan puheenjohtaja
Kadetti Alexander Grandin

1 Maanpuolustuskorkeakoulu

Opinto-oppaan ensimmäisessä luvussa esitellään yleisesti Maanpuolustuskorkeakoulun (MPKK) tehtävät. Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävät on kuvattu tarkemmin laissa Maanpuolustuskorkeakoulussa (1121/2008), joka on tämän opinto-oppaan liitteenä. Tässä luvussa käsitellään myös Maanpuolustuskorkeakoulun rakennetta SK- ja SM-tutkintoihin johtavien opintojen näkökulmasta. Maanpuolustuskorkeakoulun organisaatio ja kokoonpano kuvataan tarkemmin Maanpuolustuskorkeakoulun vuoden 2011 johtosäännössä (HH208). Lisäksi luvussa kuvataan lyhyesti tutkinto-opetukseen olennaisesti liittyvät muut toimijat.

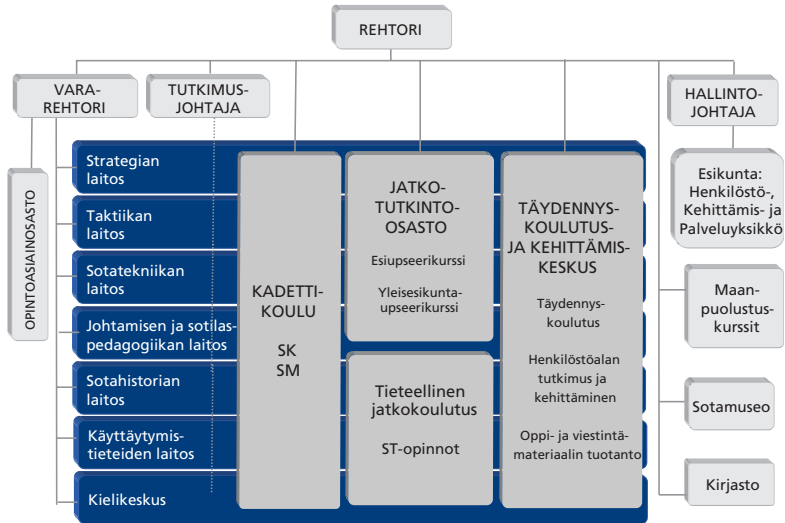
1.1 Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävät

Maanpuolustuskorkeakoulu on Puolustusvoimiin (PV) kuuluva sotatieteellinen korkeakoulu. Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävänä on edistää sotatieteellistä tutkimusta, antaa tutkimukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa sotatieteellistä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Maanpuolustuskorkeakoulun päätehtävänä on suunnitella ja järjestää upseerin virkoihin vaadittaviin tutkintoihin johtava koulutus. Tavoitteena on kouluttaa yleissivistykseltään ja sotilaallisilta ammattitaidoiltaan pätevää upseeristoa Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen (RVL) sodan ja rauhan ajan tehtäviin.

Maanpuolustuskorkeakoulu suunnittelee ja järjestää sotatieteiden kandidaatin ja maisterin, yleisesikuntaupseerin sekä sotatieteiden tohtorin tutkintoihin johtavan koulutuksen. Maanpuolustuskorkeakoulu johtaa sotilaslaitoksissa ja Rajavartiolaitokseen kuuluvassa Raja- ja Merivartiokoulussa (RMVK) annettavaa sotatieteellisiin tutkintoihin kuuluvaa opetusta. Maanpuolustuskorkeakoulu antaa myös täydennyskoulutusta puolustushallinnon ja Rajavartiolaitoksen korkeakoulutetulle siviilihenkilöstölle. Lisäksi se järjestää tehtävätasoista ja henkilöstöalan toimialakohtaista täydennyskoulutusta Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen henkilöstölle. Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää myös valtakunnalliset maanpuolustuskurssit ja niiden erikoiskurssit.

1.2 Maanpuolustuskorkeakoulun rakenne

Maanpuolustuskorkeakoulu jakaantuu osastoihin, ainelaitoksiin ja muihin yksiköihin kuvion 1 mukaisella tavalla. Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa johtaa rehtori ja MPKK:n johtoon kuuluu rehtorin lisäksi vararehtori, hallintojohtaja ja tutkimusjohtaja.

Kuvio 1. MPKK:n organisaatio

MPKK:n tutkinto-opetuksesta ja opiskelijoiden upseerikasvatuksesta vastaavat rehtorin alaisina tutkinto-osastot, joita ovat Kadettikoulu sekä Jatkotutkinto-osasto. Vararehtorin alaisuudessa toimivat tieteenalojensa tutkimus- ja opetusyksikköinä seuraavat ainelaitokset: Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, Käyttätymistieteiden laitos, Sotahistorian laitos, Sotatekniikan laitos, Strategian laitos ja Taktiikan laitos. Vararehtorin alaisuudessa toimii myös ainelaitoksiin rinnastettava Opintoasiainosasto sekä Puolustusvoimien Kielikeskus.

1.2.1 Kadettikoulu ja Opintoasiainosasto

Kadettikoulu

Kadettikoulu (KADK) vastaa sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoon johtavan opetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Tutkintoihin kuuluvaa opetusta annetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa sekä puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa (PAT-koulut). Kadettikoulu ohjaa PAT-kouluissa järjestettäviä tutkintoihin kuuluvia opintoja. Kadettikoulu vastaa sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen opetussuunnitelmatyöstä yhteistoiminnassa Opintoasiainosaston kanssa. Kadetti- ja maisterikurssien johtajat toimivat kurssien hallinnollisina esimiehinä. He johtavat kurssiaan, vastaavat oikeudenhoidosta ja toimivat kurssinsa kurinpitoesimiehinä. Kursinjohtajat vastaavat myös kurssin opintojen ohjauksesta ja upseerikasvatuksesta.

Opintoasiainosasto

Opintoasiainosasto (OAO) toimii vararehtorin alaisuudessa koulutuspäällikön johtamana. Osasto vastaa tutkintoihin johtavan upseerikoulutuksen rekrytoinnista, opiskelijoiden valinnasta Maanpuolustuskorkeakouluun ja opetuksen yleisestä kehittämisestä yhteistoiminnassa tutkinto-osastojen ja ainelaitosten kanssa. OAO tuottaa lisäksi tutkinto-opiskelijoille tarvittavat opinto- ja opiskelijahallinnon palvelut sekä kehittää opetusta ja opintohallintoa yhteistoiminnassa korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten kanssa. Opintoasiainosasto tuottaa palveluita kadetti-, maisteri- ja jatkotutkinnon kursseille. OAO vastaa myös ulkomaille komennettavan henkilöstön rekrytoinnista, valinnasta ja opiskelijahallinnon palveluiden tuottamisesta. Opintoasiainosaston tuotteita ovat mm. valintaopas, opinto-oppaat, opintorekisteriotteet sekä tutkintotodistukset.

1.2.2 Ainelaitokset ja Kielikeskus

Ainelaitokset vastaavat siitä, että opetus toteutetaan opetussuunnitelmien mukaisesti. Ainelaitokset suunnittelevat opetussuunnitelmien perusteella yksityiskohtaiset kuvaukset opintojaksoista pedagogisten käsikirjoitusten muotoon sekä suunnittelevat opintojen läpiviennin yhdessä Kadettikoulun kanssa. Ainelaitokset ohjaavat oman oppiaineensa sisällä PAT-kouluja niiden antamien opintojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos (JOSPEL) antaa tieteellistä ja sotilasammattillista koulutusta Maanpuolustuskorkeakoulun kaikilla tutkintotasoilla. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan tieteelliset intressit keskittyvät mm. sotilaspedagogiikkaan, etiikkaan, sotilaan eettisyyteen, johtamisen teorioihin ja toimintaympäristöihin, strategiseen kommunikaatioon, lakiin ja kansainväliseen oikeuteen. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan yhteisenä rajapintana on pedagogisen johtamisen käsite. Sotilasjohtajan tulee kyetä toimimaan johtajana menestyksellisesti erilaisissa ja muuttuvissa toimintaympäristöissä. Tehtävässä onnistuminen edellyttää jatkuvaa kehittymistä sekä teoreettisen tarkastelun että käytännön harjoittelun avulla. Johtajana kehittyminen edellyttää jatkuvaa itseopiskelua ja -tutkiskelua. Laitoksella rakennetaan tutkimusta ja opetusta, joilla pyritään vastaamaan nykyhetken ja tulevaisuuden kriisi- ja sotilasjohtajien tiedollisiin ja taidollisiin tarpeisiin. Laitos pyrkii kehittämään sotilaan toimintakykyä oppimisen keinoin. Sotilaspedagogiikka sisältää koulutustaidon, koulutussuunnittelun, fyysisen kasvatuksen sekä teorian ja tutkimuksen opinnot. Sotilaspedagogiikka kuuluu sotatieteisiin ja saa keskeisen teoriaperustansa kasvatus- ja liikuntatieteistä. Sotilaspedagogiikka tutkii opetuksen, kasvatuksen ja koulutuksen päämääriä, teorioita, menetelmiä ja välineitä sekä koulutusorganisaatioita ja -kulttuureja. Laitos sijaitsee Santahaminassa.

Taktiikan laitos

Taktiikan laitos (TAKTL) on opetus- ja tutkimusyksikkö, jonka tärkeimpänä tehtävänä on upseerin tutkintoon ja jatkotutkintoon kuuluva operaatiotaidon ja taktiikan opetus. Taktiikkaa opetetaan sotatieteiden kandidaattien ja maistereiden tutkintoihin kuuluvissa opinnoissa. Operaatiotaidon opetus annetaan jatkotutkinto-osaston esiupeeri- ja yleisesikuntaupseerikursseilla. Opetuksen tavoitteena on, että koulutettavilla upseereilla on ajanmukaiset ja korkeatasoiset tiedot ja käytännön valmiudet sodan ajan toimintaa varten. Tämän lisäksi operaatiotaidon ja taktiikan opetus antaa osaltaan koulutettaville upseereille valmiudet puolustusjärjestelmän yhteisten sekä puolustushaarojen ja aselajien suorituskyvyn kehittämiseen, viranomaisyhteistyöhön sekä kansainvälisten operaatioiden esikuntien ja joukkojen eritasoisin tehtäviin. Opetuksen tukena on kotimaisen ja ulkomaisen operaatiotaidon sekä taktiikan tutkimus ja seuranta. Taktiikan laitoksen tutkimusryhmän upseereiden ja siviilitutkijoiden tutkimustyöt ja -tehtävät palvelevat Puolustusvoimien ja puolustushaarojen kehittämistä sekä operaatiotaidon ja taktiikan tutkimusmenetelmien kehittämistä. Taktiikan laitoksen johtamisjärjestelmäryhmän tehtävänä on tukea simulaatiotekniikan avulla tapahtuvaa koulutusta koko Puolustusvoimissa. Laitos sijaitsee Santahaminassa.

Sotahistorian laitos

Sotahistorian laitoksen (SOTAHL) päätehtävänä on antaa upseerikoulutuksen edellyttämä sotahistorian opetus ja tehdä sitä palvelevaa akateemista tutkimusta. Opetuksen ja tutkimustoiminnan pääalueina ovat sotataidon historia, uusimman ajan sotahistoria ja Suomen sotahistoria. Sotahistorian opetuksen tavoitteena on parantaa upseerin valmiuksia kiinnittämällä huomiota päätöksenteon- ja tilanteenarviointikyvyn kehittämiseen, puolustushaarojen yhteistoimintaperusteiden ja -taustojen ymmärtämiseen, analyttisen ja laadullisen tarkastelutavan kehittämiseen, kirjallisen ja suullisen argumentointitaidon parantamiseen. Opetus- ja tutkimustoiminnan päätoiminta-alueita ovat sotataidon historia, toisen maailmansodan jälkeisten sotien sotataidon kehitys ja Suomen sotahistoria. Sotahistorian laitos ohjaa oman tutkimustyön lisäksi upseerikoulutukseen liittyviä opinnäydetutkimuksia. Toiminnalla pyritään tukemaan sotahistorian, strategian, operaatiotaidon ja taktiikan sekä johtamisen opetusta Maanpuolustuskorkeakoulussa. Laitos sijaitsee Sörnäisissä.

Strategian laitos

Strategian laitos (STRATL) on strategian opetus- ja tutkimusyksikkö, joka vastaa Maanpuolustuskorkeakoulun turvallisuuspolitiikan ja strategian sekä kansainvälisen yhteistyön opetuksesta kaikilla tutkintotasoilla. Turvallisuuspolitiikka ja strategia sisältävät valtio-opin, turvallisuuspolitiikan, kansainvälisten suhteiden ja sotilasstrategian oppisisältöjä. Strategian laitos suorittaa tieteellistä tutkimusta, joka tuottaa tarvittavaa tietoa Puolustusvoimien pitkän aikavälin suunnitteluun, kehittämiseen ja päätöksentekoon. Strategian

tutkimuksen alueelliset painopisteet ovat Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka, Suomen lähiympäristö, eurooppalainen turvallisuuskehitys, maailmanlaajuiset turvallisuuskysymykset ja strategian perustutkimus. Strategian laitos antaa myös alansa asiantuntijalausuntoja viranomaisille, toimeenpanee strategian alaan kuuluvat harjoitukset ja tukee muiden ainelaitoksen harjoituksia. Laitos sijaitsee Kruununhaassa.

Sotatekniikan laitos

Sotatekniikan laitos (STEKNL) tutkii ja opettaa varsinaisen sotatekniikan lisäksi matematiikkaa, fysiikkaa, kemiaa, yleistä tekniikkaa ja sotataloutta. Opetuksella valmennetaan, tutkintotasosta riippuen, henkilöstöä Puolustusvoimien pääprosessien mukaisesti suorituskyvyn suunnittelun, rakentamisen, käytön ja ylläpidon tehtäviin. Varsinaisen sotatekniikan painopistealueita laitoksessa ovat johtamisjärjestelmä, asejärjestelmäteknikka ja operaatioanalyttiset menetelmät. Sotatekniikan laitos vastaa lisäksi Maanpuolustuskorkeakoulun sotateknisen ja taloudellisen täydennyskoulutuksen järjestämisestä toimeenpanemalla yhdessä Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskuksen kanssa Hankehallinnan opintokokonaisuuden ja Tekniikan lisäopinnot. Laitos sijaitsee Santahaminassa.

Kielikeskus

Kielikeskus (KIEKE) tuottaa Maanpuolustuskoulun tarvitseman vieraiden kielten opetuksen ja kielipalvelut sekä tarjoaa kielipalveluita ja -koulutusta Puolustusvoimille. Kielikeskus vastaa Puolustusvoimien tavoitteista ja henkilöstön tehtävistä johdetusta kielikoulutuksesta sekä Puolustusvoimien tarvitsemista kielipalveluista. Kielipalvelusektorin tehtäviin kuuluvat Puolustusvoimien tarvitsemat käännökset ja tulkkaukset, kielentarkastus- ja terminologiapalvelut, henkilöstön kielitaidon testaus ja kielikoulutus. Kielikoulutussektorin tehtäviin kuuluvat myös vieraskielisen ammattiviestinnän koulutus tutkintotavoitteisessa koulutuksessa, räätälöity kielikoulutus ja oppimateriaalituotanto, käänнос-, kielentarkastus- ja terminologiapalvelut sekä henkilöstön kielitaidon testaus. Rekrytoinneissa kielikeskus arvioi henkilöstön ammatillisen kielitaidon ja sen kansainvälisen vertailtavuuden. Kielikeskus vastaa tutkimuksesta ja kehittämisestä sekä kotimaisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä alallaan.

1.3 Puolustushaarat, Rajavartiolaitos ja PAT-koulut

Osa tutkintoihin kuuluvista opinnoista toteutetaan PAT-kouluissa. PAT-koulut sekä Raja- ja Merivartiokoulu toteuttavat vastuulleen kuuluvan tutkintoon johtavan opetuksen kunkin tutkintotason tutkintotavoitteen ja opetussuunnitelman mukaisesti.

Puolustushaaraesikunnat ja Rajavartiolaitoksen esikunta ohjaajat tutkintoihin liittyviä pää- ja sivuainevalintoja Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen osaamistarpeiden ja Pääesikunnan ohjeistuksen mukaisesti.

Puolustushaaraesikunnat ja Rajavartiolaitoksen esikunta vastaavat upseerin virkaan edellyttävistä sotilasammattillisista opinnoista. Puolustushaarat ja Rajavartiolaitos ohjaavat näiden opintojen suunnittelua ja järjestämistä. Sotilasammattillista opetusta annetaan PAT-kouluissa sekä Raja- ja Merivartiokoulussa. Sotilasammattillisia opintoja voidaan järjestää myös Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Puolustushaarakouluja ovat Maasotakoulu, Merisotakoulu ja Ilmasotakoulu. Näiden lisäksi puolustushaarakouluksi rinnastetaan Rajavartiolaitokseen kuuluva Raja- ja Merivartiokoulu. Aselaji- ja toimialakouluja ovat Tykistökoulu, Pioneeri- ja Suojelukoulu, Viestikoulu, Huoltokoulu, Panssarikoulu, Urheilukoulu, Utin Jääkärirykmentin Helikopteripataljoona, Ilma-voimien Teknillinen Koulu ja Lentosotakoulu.

2 Opiskelu Maanpuolustuskorkeakoulussa

Luvussa kaksi käydään läpi yleisiä opiskeluun ja opintoihin liittyviä asioita. Opiskeluun ja opintoihin liittyvät reunaehdot esitellään tarkemmin laissa Maanpuolustuskorkeakoulussa (1121/2008), Valtioneuvoston asetuksessa Maanpuolustuskorkeakoulusta (1124/2008), Maanpuolustuskorkeakoulun johtosäännössä (HH208) ja Opintojen arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa -määräyksessä (HH407).

2.1 Opiskelun yleiset reunaehdot

Opiskeluaika

Sotatieteiden kandidaatin tutkinto on alempi korkeakoulututkinto ja se suoritetaan kolmessa vuodessa. Sotatieteiden maisterin tutkinto on ylempi korkeakoulututkinto ja suoritetaan kahdessa vuodessa. Poikkeuksena tästä ovat ohjaajaopintosuuntien opiskelijat, jotka suorittavat maisterivaiheen opinnot kuudessa vuodessa suoraan kandidaattiopintojen jälkeen. Kandidaatin ja maisterin tutkintojen välissä on pääsääntöisesti vähintään neljän vuoden työelämäjakso.

Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijan tulee suorittaa tutkintoon johtavat opinnot ja niiden rinnalla suoritettavat sotilasammattilliset opinnot opetussuunnitelmissa määritellyssä ajassa. Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan määritellyssä ajassa menettää opiskeluoikeutensa, jollei Maanpuolustuskorkeakoulu myönnä hänelle lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen.

Opetuskieli

Maanpuolustuskorkeakoulun opetus- ja tutkintokieli on suomi. Opiskelijalla on oikeus käyttää kokeissa ja kuulusteluissa joko suomen tai ruotsin kieltä. Opinnäyte tai muu kirjallinen työ voidaan laatia joko suomen tai ruotsin kielellä. Maanpuolustuskorkeakoulu voi päättää, että opetusta voidaan antaa ja opinnäyte voidaan laatia myös muulla kielellä. Kypsytysnäyte tulee kuitenkin kirjoittaa opiskelijan koulusivistyskielellä.

Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet

Opintososiaaliset etuudet: Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalla opiskelijalla on opiskelun aikana oikeus maksuttomaan majoitukseen, muonitukseen, vaatetukseen sekä opinto- ja harjoitusvälineisiin.

Virkamiesoikeudellinen asema: Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittaneet ovat työelämäjakson aikana Puolustusvoimien määräaikaisessa

nuoremman upseerin virassa. Neljän vuoden työelämäjakson jälkeen Puolustusvoimat määrää opiskelijan suorittamaan maisterin tutkintoa. Sotatieteiden maisteriopintojen aikana opiskelija on komennettuna tai paikallisella virkavapaalla määräaikaista nuoremman upseerin virastaan.

Rikosoikeudellinen asema: Sotilasvirkaan koulutettavat opiskelijat ovat rikoslain mukaan sotilaita. Heihin sovelletaan sotilaskurinpitolakia ja -asetusta. Sotilasvirkaan koulutettavalle opiskelijalle voidaan määrätä kaikkia sotilaskurinpitolaissa tarkoitettuja kurinpitoseuraamuksia.

Palvelussitoumukset

Puolustusvoimat kouluttaa itselleen tarvitsemansa sotilashenkilöstön. Eri kursseilla ja tutkintotasoilla koulutetaan juuri se määrä henkilöitä, jonka Puolustusvoimat tarvitsee kyetäkseen täyttämään lain määräämät tehtävät. Maanpuolustuskorkeakouluun hyväksytyjen opiskelijoiden on annettava kirjallinen sitoumus siitä, että he palvelevat koulutustaan vastaavassa Puolustusvoimien, puolustusministeriön tai Rajavartiolaitoksen viroissa tietyn vähimmäisajan.

Sotatieteiden kandidaatilta vaadittava sitoumus aika on tutkinnon suorittamisen jälkeen kolme vuotta. Sotatieteiden maisterilta vaadittava sitoumus aika on tutkinnon suorittamisen jälkeen kaksi vuotta. Lentäjäksi koulutettavan on annettava kirjallinen sitoumus siitä, että hän palvelee Puolustusvoimissa sotilasvirkaan koulutettavana oppilaana ja virassa yhteensä vähintään 13,5 vuotta. Henkilön on korvattava opiskelustaan valtiolle aiheutuneet kustannukset, jos hän irtisanoutuu tai hänet irtisanotaan palvelussitoumusaikanaan Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen palveluksesta muun syy kuin sairauden vuoksi.

Opiskelu oikeuden keskeyttäminen ja menettäminen

Rehtori hyväksyy Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijat suorittamaan sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoa tai jompaakumpaa mainituista tutkinnoista. Opiskelu oikeuden keskeyttämisestä ja opiskelu oikeuden menettämisestä päättää Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori. Maanpuolustuskorkeakoulu voi keskeyttää opiskelijan hakemuksesta tämän opiskelun määräajaksi. Maanpuolustuskorkeakoulu voi omasta aloitteestaan keskeyttää opiskelijan opiskelun kerrallaan enintään yhden vuoden määräajaksi erinäisistä syistä johtuen.

Opiskelu oikeuden menettämisestä säädetään Maanpuolustuskorkeakoulusta annetulla lailla. Opiskelija voi menettää opiskelu oikeutensa seuraavista syistä; opiskelija on antanut harhaanjohtavaa tietoa pyrkiessään Maanpuolustuskorkeakouluun, syylistynyt opintojen aikana rikokseen, kieltäytyy päihdetestauksesta tai antaa päihteiden väärinkäytön osoittavan näytteen, laiminlyö toistuvasti tai olennaisella tavalla opetukseen osallistumista, opiskelija rikkoo Maanpuolustuskorkeakoulun johtosääntöä, ei jatka opiskeluaan tarkoitettua määräajan päätyttyä tai ei ole suorittanut opintojaan opetus suunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa.

2.2 Opintohallinnolliset asiat ja opiskelua tukevat palvelut

Opintojen arviointi

Opiskelijaa arvioidaan tutkintoon kuuluvissa opinnoissa, sotilasammattillisissa opinnoissa sekä johtamiskäyttätymisessä. Opintojen arviointi perustuu opetussuunnitelmissa ja opinto-oppaissa määriteltyihin tavoitteisiin ja opintosuorituksen arviointiperusteisiin.

Maanpuolustuskorkeakoulun opintojen arvioinneissa noudatetaan Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin vahvistamaa määräystä ”Opintojen arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa” (HH407). Asiakirja perustuu lakiin ja asetukseen Maanpuolustuskorkeakoulusta, Maanpuolustuskorkeakoulun johtosääntöön sekä Maanpuolustuskorkeakoulun työjärjestykseen. Asiakirjaa sovelletaan kaikilla tutkintotasoilla ja erillisillä kursseilla opetussuunnitelman mukaisten opintojen arvioinneissa.

Opinnäytetöiden arviointi ja tutkintojen yksityiskohtaiset arviointiperusteet on ohjeistettu kyseisen asiakirjan liitteessä. Kurssinjohtaja tiedottaa opiskelijoilleen opintojen yksityiskohtaiset arviointiperusteet opintojen alkuvaiheessa. Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut sekä tieteenaloja edustavat ainelaitokset antavat tarvittaessa omaa toimintaansa tukevia, ”Opintojen arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa” -asiakirjan periaatteiden mukaisia ohjeita opintojen toteuttamisesta, arvostelusta ja arvioinnista. Sotilasammattillisten opintojen arviointi ohjeistetaan puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulujen erillisissä ohjeissa.

Opintorekisteri

Maanpuolustuskorkeakoulussa on käytössä WinhaPro-opintorekisterijärjestelmä. Opiskelijoiden käytössä on oma käyttöliittymä, WinhaWille, jonka kautta opiskelijoiden tulee tarkistaa opintojaksoilta saamansa arvioinnit ja seurata opintojensa edistymistä. Opintorekisterin käyttö edellyttää henkilökohtaista käyttäjätunnusta ja salasanaa, jotka opiskelijat saavat Opintoasiainosaston kurssisihteereiltä. WinhaWilleä pääsee käyttämään vain Puolustusvoimien intranetin kautta (Torni-portaali) löytyvästä linkistä. Opiskelijat perehdytetään WinhaWillen käyttöön opintojen alussa. Opintorekisterin ylläpitämisestä, opiskelijoiden luomisesta järjestelmään ja tietojen syötön ohjaamisesta ja seurannasta vastaa Opintoasiainosasto.

Opiskelija on itse vastuussa opiskelustaan ja opinnoistaan, niiden suunnittelusta ja edistymisen seuraamisesta. Opiskelijan tulee valvoa oman opintorekisterinsä ajantasaisuutta. Opintomenestystä seuraavat myös kurssien johtajat, linjojen ja opintosuuntien johtajat, opintojen ohjaajat, oppiaineiden opettajat ja koulutussuunnittelijat. Heikon opintomenestyksen tai upseerille koulutettavalle sopimattoman käytöksen johdosta opiskelija voidaan asettaa valvontaan. Päätöksen valvontaan asettamisesta tekee perustutkintojen osalta Kadettikoulun opettajaneuvosto.

Opintorekisteriotteet ja todistukset

Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot ovat erillisiä tutkintoja, joista kummastakin annetaan oma tutkintotodistus. Maanpuolustuskorkeakoulu antaa opiskelijalle hänen suorittamastaan tutkinnosta tutkintotodistuksen, josta käy ilmi tutkintonimike ja tutkinnon suorittamisaika, tutkinnon kokonaislaajuus ja tutkinnon keskeinen sisältö sekä opiskelijan osoittama kielitaito.

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa tutkinnon suorittaneelle opiskelijalle tutkintotodistuksen lisäksi opintosuoritusotteen, johon on eritelty tutkintoon johtavat opinnot, sotilasammattilliset opinnot sekä luvat, oikeudet ja pätevyyydet. Tämän lisäksi opiskelijalle annetaan erillinen kansainväliseen käyttöön tarkoitettu englanninkielinen liite (Diploma Supplement), jossa annetaan riittävät tiedot Maanpuolustuskorkeakoulusta, tutkintotodistuksessa tarkoitetuista opinnoista ja opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta Suomen koulutusjärjestelmässä. Puolustushaarakoulut ja Raja- ja Merivartiokoulu antavat opiskelijalle lisäksi erillisen todistuksen sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnon rinnalla suoritetuista sotilasammattillisista opinnoista.

Opintojen hyväksilukeminen

Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoilla on oikeus lukea hyväkseen muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa tai oppilaitoksessa suorittamia opintojaan, jotka ovat tavoitteeltaan ja keskeisimmiltä sisällöiltään opetussuunnitelman mukaisia. Opiskelija voi lukea hyväkseen tutkintoon kuuluvia opintoja myös muulla tavoin osoitetulla osaamisella, esim. työkokemuksella tapauskohtaisesti. Päätöksen aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisesta tekee Maanpuolustuskorkeakoulu.

Muulla suoritettujen opintojen hyväksiluvun perusajatuksena on, että opiskelijalta ei vaadita MPKK:ssa uudelleen suorituksia, jotka hän on jo vastaavina suorituksina suorittanut muussa yliopistossa tai korkeakoulussa. Tutkintoihin voidaan hyväksilukea muualla kuin MPKK:ssa suoritettuja opintoja edellyttäen, että koulutuksen tavoitteet saavutetaan. Hyväksilukeminen tapahtuu kahdella eri tavalla. Tutkintoon kuuluvia opintoja voidaan korvata muualla suoritetuilla vastaavilla opinnoilla tai opintoihin sisällytetään muualla suoritettuja opintoja esim. sivuaineita tai ulkomaisessa yliopistossa suoritettuja opintoja.

Opintojaksojen korvaavuuksia arvioitaessa kriteereinä ovat opintosuoritusten laajuus, sisältö ja vaatimustaso. Hyväksilukua kannattaa hakea hyvissä ajoin ennen korvattavien opintojen alkamista. Käytännössä kaikki hyväksiluvut kannattaa hakea heti opintojen alkuvaiheessa. Erityistä määräaika hakemuksen jättämiselle ei kuitenkaan ole, vaan niitä käsitellään jatkuvasti. Hyväksilukua haetaan erillisellä lomakkeella, jonka voi tulostaa Maanpuolustuskorkeakoulun nettisivuilta. Lomakkeessa on tarkemmat toimintaohjeet opintojen hyväksilukemisen vaiheista. Lisätietoja opintojen hyväksilukemiseen liittyvistä asioista antaa Opintoasiainosaston koulutussuunnittelijat.

Muut opinnot

Maanpuolustuskorkeakoulu on mukana valtakunnallisessa joustavan opinto-oikeuden sopimuksessa, jolla pyritään edistämään opiskelijoiden liikkuvuutta yliopistojen välillä. JOO-opinnot antavat perus- ja jatkotutkinto-opiskelijoille mahdollisuuden sisällyttää tutkintoonsa opintoja muista suomalaisista yliopistoista. Joustavalla opinto-oikeudella on tarkoitus laajentaa yliopiston omaa opintotarjontaa sekä lisätä valinnanmahdollisuutta esimerkiksi yksittäisten kurssien tai sivuainekokonaisuuksien osalta. Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelija voi suorittaa JOO-opintoina esimerkiksi tutkielmaa tukevia kursseja, kielikursseja tai pääaineen vapaavalintaisia opintoja. Maanpuolustuskorkeakoulu on ottanut käyttöönsä 1.3.2009 sähköisen JOO-hakujärjestelmän. JOO-opintoihin hakeudutaan sähköisellä hakulomakkeella JOOPAS-palvelun kautta. JOO-sopimus koskee yliopistojen tutkinto-opiskelijoita ja opiskelu on opiskelijalle maksutonta. Lisätietoa joustavan opinto-oikeuden käytöstä saat internetistä osoitteesta www.joopas.fi, Maanpuolustuskorkeakoulun Opintoasiainosastolta ja Torni-portaalista sekä Maanpuolustuskorkeakoulun verkkosivuilta.

Maanpuolustuskorkeakoulussa on mahdollista suorittaa myös erillisiä opintoja. Erillisten opintojen suorittaminen tarkoittaa yksittäisten opintojaksojen tai opintokokonaisuuksien suoritusta ilman tutkinto-oikeutta. Erillisten opintojen suorittaminen koskee henkilöitä, jotka eivät kuulu JOO-sopimuksen piiriin eivätkä ole Puolustusvoimien henkilökuntaa. Oikeus suorittaa erillisiä opintoja myönnetään ensisijaisesti opintokokonaisuuteen, yksittäisiin opintojaksoihin oikeus myönnetään vain poikkeustapauksissa ja perustelluista syistä. Opinto-oikeuden myöntämisen edellytyksenä on myös ainelaitoksen mahdollisuus ottaa ylimääräinen opiskelija ko. kurssille. Erilliset opinnot ovat maksullisia. Hakiessaan opinto-oikeutta opiskelija sitoutuu maksamaan MPKK:n opinnoille määrittämän hinnan. Opintomaksu on suoritettava ennen opintojen alkamista. Erillisiin opintoihin hakeudutaan lähettämällä Maanpuolustuskorkeakoulun Opintoasiainosastolle hakemus, jossa haettavat opintojaksot on yksilöity sekä perusteltu niiden tarpeellisuus. Opinto-oikeuksien myöntämisessä käytetään tarveharkintaa. Haku erillisiin opintoihin on jatkuva, hakemus tulee toimittaa OAO:lle kuitenkin kaksi kuukautta ennen opintojen alkua. Ainelaitoksen johtaja myöntää opinto-oikeuden.

Opintojen ohjaus

Opintojen ohjauksella pyritään tehostamaan opiskelijoiden osaamistavoitteiden saavuttamista. Ohjauksella pyritään ehkäisemään ennalta oppimisesteitä ja tavoittamaan erityistä tukea tarvitsevat oppijat ajoissa. Ohjauksella pyritään varmistamaan mielekäs oppimisympäristö niin opiskelijan kuin opettavan ja ohjaavan henkilökunnankin kannalta. Opintojen ohjaus koostuu tiedottamisesta, neuvonnasta ja henkilökohtaisesta ohjauksesta. Opintojen ohjaus alkaa opintojen alkaessa ja jatkuu tarvittaessa koko opiskeluajan. Onnistunut opinto-ohjaus edellyttää ennen kaikkea opiskelijan omaa aktiivisuutta.

Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoilla on mahdollisuus saada opintojen ohjausta ja neuvontaa monilta eri tahoilta. Kurssinjohtaja johtaa kurssiaan ja vastaa kurssin opintojen ohjauksesta ja upseerikasvatuksesta. Koulutussuunnittelijat neuvovat opintojen rakenteeseen, suoritustapoihin ja suunnitteluun liittyvissä asioissa sekä opiskelutaitojen kehittämisessä. Kursisihteerit huolehtivat erilaisista käytännön asioista, kuten opintorekisteriasioista sekä opiskelu- ja tutkintotodistuksista. PAT-koulujen kurssin- tai linjanjohtajat ohjaavat ja neuvovat erityisesti sotilasammattillisiin opintoihin ja ammatilliseen ohjaukseen liittyvissä asioissa. Ainelaitosten ja PAT-koulujen opettajat antavat oppiaineen sisällöllistä ohjausta. Opintojaksojen vastuupettajilta saa lisätietoja yksittäisiin opintojaksoihin liittyvistä asioista. Jos opinnot tuntuvat kaaokselta ja niiden punainen lanka katoaa, on tärkeää, ettei opiskelija jää tilanteeseen yksin. Opiskelijan tulee tällöin ensisijaisesti ottaa yhteyttä kurssinjohtajaan tai koulutussuunnittelijaan, sopia tapaamisesta ja mennä juttelemaan yksin tai opiskelukaverin kanssa.

Korkeakouluopinnot ovat akateemisia opintoja, joihin kuuluu ennen kaikkea tiedon hakua sekä tieteellisen tekstin lukemista ja kirjoittamista. Akateemiseen viestintään harjaantuu lukemalla ja kirjoittamalla. Opiskelijan on hyvä opetella heti opintojen alussa akateemisen viestinnän keskeiset periaatteet ja käytänteet, esimerkiksi tekstinkäsittely, tekstin jäsentäminen, täsmällinen tieteellinen argumentointi ja tieteenalakohtainen viittaustekniikka. Tarvittaessa opiskelija voi hakea tukea ja ohjausta akateemiseen viestintään toiselta opiskelijalta, opettajilta ja kielen asiantuntijoilta. Suomenkielisten tekstien laatimiseen ja huoltamiseen saa apua kieliasiantuntijalta (Sara Hännikäinen, JOSPEL).

Kirjaston tarjoamat palvelut

Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto tuottaa Maanpuolustuskorkeakoulun keskitetyt kirjasto- ja tietopalvelut tarjoamalla asiakkaillensa käyttöön sotatieteellisen alan keskeiset tietoaineistot sekä järjestämällä neuvontaa ja opetusta niiden käyttöön. Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto on julkinen yliopistokirjasto, joka toimii myös Puolustusvoimien keskuskirjastona. Kirjasto koostuu neljästä toimintayksiköstä, jotka ovat pääkirjasto, kurssikirjasto, Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskuksen kirjasto sekä kirjavarasto. Maanpuolustuskorkeakoulun pääkirjasto Kruununhaassa palvelee myös siviiliasiakkaita. Santahaminassa sijaitseva kurssikirjasto sekä Tuusulas- sa sijaitseva Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskuksen kirjasto palvelevat MPKK:n opiskelijoita sekä Puolustusvoimien henkilökuntaa.

Kirjaston aineistoa voi etsiä Taisto-tietokannasta (<http://taisto.linneanet.fi>). Taiston kautta on mahdollista myös seurata ja uusia omia lainoja sekä tehdä varauksia ja tilauksia kirjoihin. Lisätietoja kirjastosta ja sen palveluista www.maanpuolustuskorkeakoulu.fi/kirjasto.

Opiskelijan opas

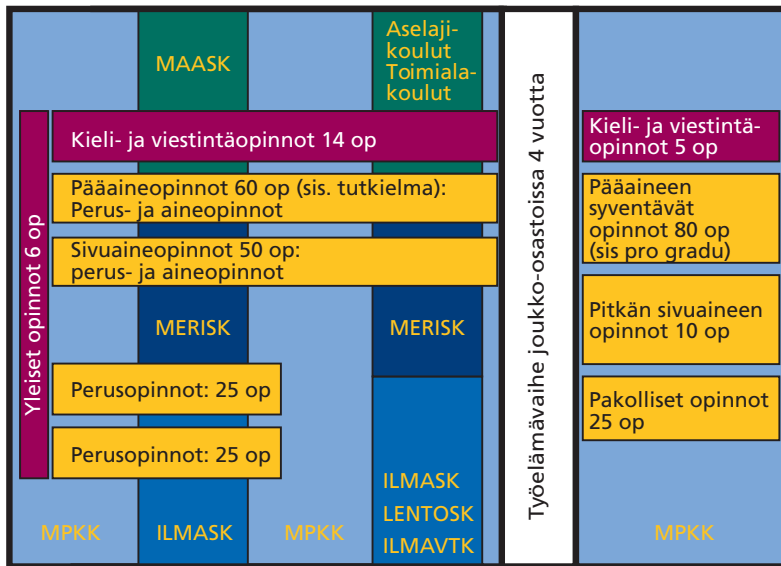
Kandidaattiopiskelijoille suunnatusta Kadetin oppaasta löytyy ohjeita kadetin elämästä ja se toimii opiskelijoiden tukena koko opintojen ajan. Oppaassa käsitellään kadettikurssien opiskelijoiden opintojen aikaisia etuisuuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia sekä opiskelijan arkeen liittyviä pelisääntöjä. Kadetin oppaasta löytyvät myös mm. kadettikoulun järjestyssääntö, tietoa kadettien päivärahoista, matkoista, huollosta, sosiaaliasioista ja vakuutusturvasta. Kadetin opas jaetaan opiskelijoille syksyllä opintojen alkaessa ja se on luettavissa myös Torni-portaalissa. Maisteriopiskelijoiden käytössä on erillinen opiskelijan ohje, joka tiedotetaan opiskelijoille opintojen alkaessa.

3 Sotatieteelliset perustutkinnot ja tutkintovaatimukset

Luvussa kolme esitellään sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot sekä tutkintovaatimukset. Tutkintovaatimuksissa kuvataan tutkintojen rakenteet ja opintokokonaisuudet, jotka opiskelijan on suoritettava tutkintoa varten. Tutkintovaatimuksissa esitellään myös yleiset tutkintojen ja oppiaineiden tavoitteet.

SK-tutkinto 180 op

SM-tutkinto 120 op

Kuvio 2. Tutkintojen perusrakenne

3.1 Perustutkinnot ja tutkintojen rinnalla suoritettavat sotilasammattilliset opinnot

Maanpuolustuskorkeakoulu on osa eurooppalaista, suomalaista sekä Puolustusvoimien sisäistä koulutusjärjestelmää. Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettavia perustutkintoja ovat sotatieteiden kandidaatin (SK) ja maisterin (SM) tutkinnot. Jatkotutkintoja ovat yleisesikuntaupseerin tutkinto (YE-tutkinto) ja sotatieteiden tohtorin (ST) tutkinto.

Vuonna 2006 Maanpuolustuskorkeakoulussa siirryttiin Bologna-prosessin mukaiseen uuteen kaksiportaiseen tutkintojärjestelmään (kuvio 2). Uuden tutkintorakenteen mukaan ensin suoritetaan alempi korkeakoulututkinto, kandidaatin tutkinto, kolmessa vuodessa. Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen välissä on muista korkeakouluista poiketen neljän vuoden työelämäjakso. Työelämäjakson jälkeen suoritetaan ylempi korkeakoulututkinto, maisterin tutkinto, kahdessa vuodessa.

Uudistetuissa sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnoissa on suurimpina eroina aiempiin tutkintoihin verrattuna siirtyminen koulutusohjelmaisuudesta oppiainepohjaiseen tutkintorakenteeseen. Tutkinnoissa pääaineen merkitys korostuu suhteessa muihin oppiaineisiin. Muita selkeitä muutoksia ovat siirtyminen opintoviikoista ECTS-opintopistejärjestelmään sekä tutkintotodistuksen kansainvälisen liiteosan (Diploma Supplement) käyttöönotto.

Upseerikoulutuksen kokonaisuus muodostuu sotatieteellisistä perustutkinnoista ja sotatieteellisten perustutkintojen rinnalla suoritettavista sotilasammattillisista opinnoista. Sotatieteelliset perustutkinnot (SK ja SM) sisältävät tutkintoihin johtavat opinnot. Tutkintojen rinnalla suoritetaan sotilasammattillisia opintoja, jotka täydentävät tutkintoon johtavaa koulutusta ja ovat edellytyksenä upseerin virkaan. Sotilasammattillisten opintojen tavoitteena on antaa opiskelijoille upseerin virkatehtävissä tarvittavat ammatilliset pätevyudet ja osaaminen. Sotilasammattilliset opinnot koostuvat yleisotilaallisesta koulutuksesta, upseerin tarvitsemasta ammatillisesta ja palvelusturvallisuuteen liittyvästä osaamisesta sekä työssä tarvittavista oikeuksista ja pätevyyksistä. Sotatieteiden kandidaattiopintojen aikana sotilasammattillisiin opintoihin on käytettävissä kuusi kuukautta ja maisteriopintojen aikana noin kaksi kuukautta.

3.2 Sotatieteiden kandidaatin tutkinto

3.2.1 SK-tutkinnon tavoitteet ja rakenne

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon tavoitteena on antaa opiskelijoille tutkintoon kuuluvien pää- ja sivuaineiden perusteiden tuntemus, edellytykset tieteenalan kehityksen seuraamiseen, valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja tieteellisiin työskentelytapoihin, edellytykset ylempään korkeakoulututkintoon ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen, edellytykset soveltaa hankkimaansa tietoa ja osaamista työelämässä sekä riittävä viestintä- ja kielitaito. Tavoitteet konkretisoituvat käytännön valmiutena toimia Puolustusvoimien sodan ajan joukkojen perusyksikön päällikkötehtävissä ja rauhan ajan perusyksikön kouluttaja- ja asiantuntijatehtävissä sekä valmiutena toimia perusyksikköpäällystön kansainvälisissä tehtävissä.

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon rakenne (laajuus 180 op) sisältää seuraavat pakolliset opintokokonaisuudet:

- pääaineen perus- ja aineopinnot (60 op),
- pitkän sivuaineen perusopinnot ja aineopintoja (50 op),
- kahden oppiaineen perusopinnot (25 op+25 op),
- kieli- ja viestintäopinnot: äidinkielen, toisen kotimaisen kielen ja vieraan kielen opinnot sekä kypsyysnäyte (14 op),
- yleiset opinnot (6 op).

Pääaineen aineopintoihin sisältyy kandidaatintutkielma, jonka alalta on suoritettava kypsyysnäyte. Pitkän sivuaineen aineopintoihin kuuluvan harjoitustyön tekeminen voidaan aloittaa kandidaattiopintojen aikana tai työelämävaiheessa, mutta se tulee tehdä viimeistään maisterivaiheessa. Harjoitustyön suorittamiseen sisältyy myös maisterivaiheessa järjestettävä harjoitustyöseminaari. Harjoitustyöhön sisältyvät opintopisteet (10 op) kirjataan maisterin tutkintoon.

Kandidaatin tutkinnon tutkintovaatimukset ja tutkinnon rakenne ovat perusrakenteeltaan yhtenäiset kaikille opiskelijoille pääaineesta tai opintosuunnasta riippumatta. Poikkeuksena perusrakenteesta on lentoteknillinen opintosuunta, jonka opiskelijat Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin hyväksymänä suorittavat kandidaattivaiheessa pääaineen (sotatekniikka) opintoja 70 opintopistettä ja pitkän sivuaineen (sotataito) opintoja 40 opintopistettä.

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon sisältyvät opinnot on määritelty tarkemmin opetussuunnitelmassa, joka esitellään luvussa neljä.

3.2.2 SK-opintojen vaiheet

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon opinnot aloitetaan yhteisesti Maanpuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa. Ensimmäinen opiskeluvuosi puolustushaaravaiheeseen asti sisältää kaikille opiskelijoille yhteisiä ja pakollisia yleisopintoja, kieli- ja viestintäopintoja sekä oppiaineiden perusopintoja. Puolustushaaraopinnot alkavat ensimmäisen opiskeluvuoden keväällä ja jatkuvat puolustushaarakouluissa ensimmäisen opiskeluvuoden loppuun saakka.

Toinen opiskeluvuosi aloitetaan syyskuun alussa ja opiskellaan pääsääntöisesti yhdessä Maanpuolustuskorkeakoulussa. Syksyllä jatketaan oppiaineiden perusopintojen opiskelua sekä aloitetaan yhteisesti tutkimusmenetelmiin perehtyminen. Pääainevalinnat tehdään syyslukukauden lopulla ja valintaan vaikuttaa opiskelijan oman halukkuuden lisäksi opintosuuntien mahdollisesti asettamat rajoitukset pääaineeseen ja pitkään sivuaineeseen. Toisen opiskeluvuoden kevätlukukaudella aloitetaan aineopintojen opiskelu.

Kolmannen opiskeluvuoden alussa opinnot eriytyvät opintosuunnittain ja koko vuosi opiskellaan puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Kolmantena opiskeluvuotena keskitytään pääaineen aineopintojen opiskelun ja kandidaatintutkielman laadinnan lisäksi sotilasammattillisten opintojen opis-

keluun. Kandidaattivaiheen opinnot päätetään yhteisesti Maanpuolustuskorkeakoulussa noin kahden viikon päättöjakson aikana, jolloin painotetaan upseerikasvatukseen ja valmistumiseen liittyviä asioita.

Sotatieteiden kandidaattivaiheessa opiskellaan eri puolustushaaralinjoilla: maa-, meri- ja ilmasotalinjalla. Opintojen aikana opiskellaan myös opintosuunnittain. Puolustushaaralinjojen eriytyminen opintosuuntiin tapahtuu meri- ja ilmasotalinjojen osalta jo opiskelijavalinnassa. Maasotalinjan osalta jakaantuminen eri opintosuuntiin tapahtuu ensimmäisen väliarvostelun jälkeen tehtävässä aselaji- ja opintosuuntavalinnassa. Valintaan vaikuttavat Pääesikunnan vahvistamat kiintiöt, puolustushaarojen, aselajien ja toimialojen erityisvaatimukset, opiskelijan oma halukkuus sekä opiskelijan sijoitus ensimmäisen väliarvostelun mukaan laaditussa paremmuusjonossa. Poikkeuksen tästä muodostaa ilmatorjuntaopintosuunta, joka muodostetaan jo ennen ensimmäisen opiskeluvuoden puolustushaaravaiheen alkua. Maasotalinjalta eriytyvät rajavartio-opintosuunnan opiskelijat valitaan ensimmäisen väliarvostelun jälkeen. Ilmasotalinjan mukana koulutettavat Rajavartiolaituksen opiskelijat valitaan jo opiskelijavalinnassa. Kurssinjohtaja antaa tarkempia ohjeita ja tietoja väliarvosteluista ja valinnoista opintojen aikana.

3.3 Sotatieteiden maisterin tutkinto

3.3.1 SM-tutkinnon tavoitteet ja rakenne

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavien opintojen edellytyksenä on sotatieteiden kandidaatin tutkinto. Maisterin tutkintoon johtavan koulutuksen tulee antaa opiskelijalle hyvä pääaineen tuntemus ja sivuaineen perusteiden tuntemus, valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen, valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä, valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen sekä hyvä viestintä- ja kielitaito. Opintojen tavoitteena on yleisten akateemisten tavoitteiden lisäksi luoda tutkinnon suorittaneille valmiudet toimia sodan ajan joukkoyksikköpäällystötehtävissä sekä rauhan ajan perusyksikön päällikkötehtävissä.

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavat opinnot aloitetaan pääsääntöisesti työelämäjakson jälkeen ja opinnot kestävät kaksi vuotta. Ohjaajiksi opiskelevat sekä opistoupseeritaustaiset opiskelijat, joilla on riittävästi työkokemusta, jatkavat suoraan maisterivaiheeseen kandidaattiopintojen jälkeen. Ohjaajaopiskelijat suorittavat maisteritutkinnon ja sotilasammattilliset opinnot kuudessa vuodessa. Maisteriopinnot suoritetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa pääaineen syventävien opintojen pohjalta ja osa opinnoista suoritetaan puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Opintojen aikana opiskelijat ovat määräaikaisessa virkasuhteessa joukko-osastoissaan, mutta komennettuina kursseille. Sotatieteiden maisterin tutkinnon ja siihen liittyvien sotilasammattillisten opintojen suorittamisen jälkeen opiskelijat nimitetään vakinaiseen upseerin virkaan.

Sotatieteiden maisterin tutkinnon rakenne (laajuus 120 op) sisältää seuraavat pakolliset opintokokonaisuudet:

- pääaineen syventävät opinnot (sisältää pro gradu -tutkielman) (80 op),
- kaikille yhteiset ja pakolliset opinnot (25 op),
- pitkän sivuaineen harjoitustyö (10 op),
- kieli- ja viestintäopinnot: äidinkielen ja vieraan kielen opinnot sekä kypsyysnäyte (5 op).

Sotatieteiden maisterin tutkintoon sisältyvät opinnot on määritelty tarkemmin opetussuunnitelmassa, joka esitellään luvussa neljä. Opetussuunnitelman pohjalta laaditut opiskelijoiden henkilökohtaiset opintosuunnitelmat määrittävät pakollisten opintokokonaisuuksien yksityiskohtaiset opintosisällöt.

3.3.2 SM-opintojen vaiheet

Maisteritutkinnon pääaine määräytyy yleensä sen oppiaineen mukaan, jossa opiskelija on suorittanut aineopinnot kandidaatin tutkinnossa. Pääainetta on periaatteessa mahdollista vaihtaa siirryttäessä maisteritutkintoon. Tällöin opiskelijan tulee tehdä vapaamuotoinen anomus pääaineen vaihtamisesta ennen orientaatiovaiheen alkamista. Joukko-osaston mahdollisen puollon jälkeen puolustushaaraesikunta tekee päätöksen asiasta. Puolustushaaraesikunta päättää myös opiskelijan sivuaineen ja PAT-kouluvaiheen opiskelupaikan. Nämä päätökset ajoittuvat syksylle ennen kurssin orientaatiovaiheen alkua. Sotatieteiden maisteriopinnoissa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi pääainetta vaihtanut opiskelija voi joutua suorittamaan täydentäviä opintoja, jotka on suoritettava orientaatiovaiheen aikana. Täydentävät opinnot eivät sisälly maisteritutkinnon pakollisiin opintoihin. Ne ovat osa tutkintoa täydentäviä, ylimääräisiä opintoja.

Maisteriopinnot alkavat orientaatiovaiheesta vuotta ennen varsinaisten opintojen alkua. Orientaatiovaiheen tarkoituksena on antaa perusteet ja valmiudet sotatieteiden maisteriopintojen suorittamiseen ja varsinaisten opintojen aloittamiseen. Orientaatiovaiheen tärkeimpiä tehtäviä ovat henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatiminen opetussuunnitelman pohjalta, oppiainevalinnat, tutkimustyön aihealueen valinta sekä harjoitustyön mahdollinen aloittaminen.

Varsinaiset maisteriopinnot aloitetaan yhteisesti Maanpuolustuskorkeakoulussa kaikille yhteisillä ja pakollisilla tutkimusmenetelmäopinnoilla sekä pakollisilla kieli- ja viestintäopinnoilla. Seuraavaksi opiskelijat eriytyvät omien pääaineidensa syventäviin opintoihin, jolloin opiskellaan pääaineen sisältöopintoja sekä perehdytään pro gradu -tutkielman tekemiseen. Ensimmäisen opiskeluvuoden kevätlukukaudella jatketaan pääaineen syventävien opintojen sekä kaikille yhteisten opintojen opiskelua. Kevätlukukaudella aloitetaan myös varsinaisen pro gradu -tutkielman tekeminen. Keväällä opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua myös pitkän sivuaineen harjoitustyön seminaariin.

Toinen opiskeluvuosi aloitetaan jatkamalla pääaineen opintoja. Syyskuun lopussa siirrytään puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluihin, joissa opiskellaan syyslukukauden loppuun saakka. PAT-kouluvaiheen aikana opiskellaan sekä sotatieteellisiä että sotilasammattillisia opintoja. Toisen opiskeluvuoden kevätlukukaudella opiskellaan pääaineen valinnaisia sisältöopintoja sekä viimeistellään pro gradu -tutkielma. Opinnot päätetään kaikille yhteisiin opintoihin sekä pro gradu -seminaareihin.

3.3.3 Sotatieteiden maisteriopinnot siviileille

Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008) mahdollisti sotatieteiden maisterin tutkinnon avaamisen siviileille. Tutkinto avattiin ensin Puolustusvoimien palkatulle henkilöstölle. Nämä opinnot alkoivat orientoivalla jaksolla syksyllä 2010, ja varsinaiset opinnot alkavat syksyllä 2011. Opinnot opiskellaan upseerin virkaan johtavien yhteydessä tämän opintooppaan esittämien perusteiden mukaisesti. Siviilit eivät kuitenkaan opiskele sotilasammattillisia opintoja. Heillä on sen sijaan asiantuntijuutta syventävä työharjoittelu.

Opintojen avautuminen jatkuu vuonna 2011 siten, että pääsykokeessa valitaan maksimissaan 10 opiskelijaa 2012 alkaviin opintoihin. Tutkintoon muodostetaan kaksi suuntautumisvaihtoehtoa: kansallinen turvallisuus (viranomaisyhteistyö) ja kansainvälinen turvallisuus (kriisinhallinta). Soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet voivat hakeutua opiskelemaan sotatieteiden maisterin tutkintoa (120 op). Siviiliopiskelijat eivät saa kelpoisuutta upseerin virkaan, vaan heidän opintonsa tähtäävät esimerkiksi Puolustusvoimien, ulkoasiain- ja sisäasiainhallinnon sekä turvallisuusalan erilaisiin johto-, suunnittelu- ja asiantuntijatehtäviin. Opintojen yksityiskohtainen kuvaus sisällytetään vuoden 2012 opinto-oppaaseen.

Sotatieteiden maisterin tutkinto siviileille koostuu pääaineen syventävistä 80 opintopisteen opinnoista, jotka sisältävät pro gradu -tutkielman. Lisäksi tutkintoon kuuluu 35 opintopistettä sivuaineopintoja sekä 5 opintopistettä kieli- ja viestintäopintoja. Kansalliseen turvallisuuteen suuntautuvat siviiliasiantuntijat opiskelevat pääaineenaan johtamista ja sivuaineenaan sotataittoa, sotilaspedagogiikkaa tai muuta viranomaisyhteistyötä tukevaa sotatieteiden alaa. Kansainväliseen turvallisuuteen suuntautuvat siviiliasiantuntijat opiskelevat pääaineenaan sotataittoa (strategia sekä sotahistoria) ja sivuaineenaan johtamista, sotilaspedagogiikkaa tai muuta kriisinhallintaa tukevaa sotatieteiden alaa. Siviiliopiskelija voidaan velvoittaa suorittamaan täydentäviä opintoja ennen tutkintoon johtavien opintojen aloittamista. Nämä antavat valmiuksia pääaineen opintoihin. Täydentäviä opintoja, jotka määritellään yksilökohtaisesti, voi joutua opiskelemaan enimmillään 60 opintopistettä.

3.4 Sotatieteellisten oppiaineiden yleiset tavoitteet

Sotatieteet ovat laaja ja monialainen kokonaisuus, joka sitoo yhteen sodat, kriisit ja niihin liittyvät turvallisuusuhat sekä pyrkimykset niiden ehkäisemiseen. Maanpuolustuskorkeakoulun tieteenaloja ovat operaatiotaito ja taktiikka, strategia, sotahistoria, johtaminen, sotilaspedagogiikka, sotatekniikka, sotilaspsykologia ja sotilassosiologia. SK- ja SM-tutkinnoissa opiskeltavia pääoppiaineita ovat johtaminen, sotataito, sotilaspedagogiikka ja sotatekniikka. Sotataidon suuntautumisvaihtoehtoja ovat operaatiotaito ja taktiikka, sotahistoria ja strategia. Lisäksi opetusta annetaan kielissä, viestinnässä ja yleisissä opinnoissa. Oppiaineiden opintokokonaisuuksien tavoitteet ja tarkemmat opintojaksokuvaukset esitellään luvussa 4.4.

Johtaminen

Johtamisen opintojen keskeisenä sisältönä ovat ne johtamisen osa-alueisiin liittyvät tiedot ja taidot, joita upseeri tarvitsee toimiessaan sotilasorganisaation johtajana erilaisissa toimintaympäristöissä ja kehittäessään itseään johtajana. Opintojen tavoitteena on kehittää valmiuksia, joita upseeri tarvitsee oman puolustushaaransa ja tehtävätasonsa mukaisen organisaation johtamisessa. Sotilasjohtaminen ei toteudu vain johtamisen oppiaineessa, vaan läpäisee myös sotataidon, sotatekniikan ja sotilaspedagogiikan oppiaineet. Johtamisen oppiaineen ydinidea on koordinoiva toiminta muiden oppiaineiden erityisasiantuntemuksen keskuudessa. Opintoihin sisältyvät kaikki johtamisen osa-alueet (johtaminen, johtajuus, organisaatorakenne ja organisaatiokulttuuri), joita opiskellaan sotilasjohtamisen näkökulmasta. Johtamisen opintojen tavoitteena on haastaa opiskelijoiden ajattelua ja avata heille mahdollisuuksia löytää ja tarkastella uusia näkökulmia. Tavoitteena on kasvattaa opiskelijoista itseohjautuvia, kriittisiä peruslähtökohtien tarkasteluun kykeneviä päätöksentekijöitä ja vastuunkantajia.

Sotataito

Sotataidon opintojen tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää sotataidon merkityksen sodankäynnissä ja Suomen puolustusratkaisuissa. Sotataidon opinnoissa opiskelija syventää sotataidollista ajatteluaan puolustushaaransa ja aselajinsa joukkoyksiköiden toiminnan suunnitteluun ja johtamiseen liittyen. Sotataidon opinnot eriytyvät osittain kolmen eri suuntautumisvaihtoehdon (operaatiotaito ja taktiikka, strategia ja sotahistoria) opintoihin.

Operaatiotaito on oppi tai taito suunnitella, valmistaa ja johtaa taktisten taistelujen muodostama sarja. Operaatiotaito määrittelee koska, missä, miten ja mitä varten laajat joukkokokonaisuudet taistelevat. Taktiikka on taistelun suunnittelua, valmistelua toteuttamista ja johtamista. Strategia on osa sotataidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa sodankäynnin taktisen, operatiivisen ja strategisen tason analyysit täydentävät kuvaa menneestä ja nykyisestä kansallisesta ja kansainvälisestä sotataidosta. Sotahistorian opetuksen ensisijaisena tehtävänä on jäsentää sotataittoa historiantutkimuksen

menetelmin ja kehittää metodisia välineitä menneen lisäksi myös nykyisen sotataidon kansallisten ja kansainvälisten piirteiden ymmärtämiseksi. Sotataidon opintojen aikana perehdytään taktiikan soveltamiseen yhtymän viitekehyksessä ja hankitaan valmiudet toimia työelämässä sotataidon asiantuntijana ja kehittäjänä.

Sotilaspedagogiikka

Sotilaspedagogiikka pyrkii kehittämään sotilaan ja yksilön toimintakykyä oppimisen keinoin. Opiskelija luo itselleen syvällisen tietämyksen sotilaspedagogiikasta tieteenalana, joka luo ja kehittää teoriaa sotiluudesta, sotilaan identiteetistä ja ihmisen toimintakyvystä. Sotilaspedagogiikka rakentaa ja ylläpitää siltoja niin sotatieteellisen tutkimuksen kuin sotilasammattillisen työn välille. Sotilaspedagogiikan opintojen tavoitteena on antaa kattava näkemys sotilaiden osaamisen ja toimintakyvyn luonteesta ja kehittämisestä osana maanpuolustuksen ja kestäväen kokonaisturvallisuuden edistämisessä. Sotilaspedagogiikka saa keskeisen teoriaperustansa kasvatus- ja liikuntatieteistä sekä hyödyntää myös monien muiden tieteenalojen, kuten esimerkiksi sosiologian ja psykologian luomaa tietoa ja tutkimusmetodeja. Opiskelija saavuttaa omassa aselajissaan tai toimialallaan sellaiset tiedot ja taidot, että hän kykenee toimimaan perusyksikön tai joukkoyksikön esikunnan toimistouseerin/koulutusupseerin tehtävissä. Opiskelija hankkii valmiudet toimia omalla alallaan koulutuksen asiantuntijana ja kehittäjänä.

Sotatekniikka

Sotatekniikan keskeisin kohde on sotavarustuksen suorituskyvyn kehittäminen, tehokas käyttö ja sen ylläpito. Tekniikan osalta pyritään seuraamaan yhden raiteen politiikkaa, jonka mukaisesti samaa tekniikkaa käytetään kaikkiin kolmeen Puolustusvoimien tehtävään: sotilaalliseen maanpuolustukseen, viranomaisyhteistyöhön ja kansainväliseen kriisinhallintaan. Sotatekniikan opintojen tavoitteena on, että opiskelija hankkii käsityksen sotatekniikasta tieteenalana sekä nykyaikaisen taisteluketän teknisistä järjestelmistä. Sotatekniikkaan kuuluu sodankäynnin ja sotilasorganisaation teknisten järjestelmien rakenne, ominaisuudet, toiminta, käyttötekniikka, vaikutus ja suorituskyky. Puolustushaarasta riippumatta keskeisiä sotatekniikan aiheita ovat asejärjestelmät, johtamisjärjestelmät, tiedustelu- ja valvontajärjestelmät, suojan ja liikkuvuuden, taistelukykyyn säilyttäminen sekä sotatalouden tekniset järjestelmät. Sotatekniikka nojautuu matematiikan, tietojenkäsittelytieteen, luonnontieteiden, teknisten tieteiden ja taloustieteiden teorioihin ja menetelmiin. Sotatekniikka tukee muiden sotatieteellisten oppiaineiden, erityisesti operaatiotaidon ja taktiikan opiskelua.

4 SK- ja SM-tutkintojen opetussuunnitelmat ja opintojaksotarjonta

Opetussuunnitelmassa määritetään kaikki ne opinnot, jotka opiskelijan on opiskeltava suorittaakseen tietyn tutkinnon. Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen opetussuunnitelmat tarkistetaan ja vahvistetaan vuosittain jokaiselle alkavalle kadetti- tai maisterikurssille ja ne kuvataan syksyisin julkaistavassa opinto-oppaassa. Uudet SK- ja SM-opetussuunnitelmat astuvat voimaan elokuussa 2011 ja ne koskevat 98./81. kadettikurssin, SM2-kurssin ja SMOHJ11-kurssin tutkintoihin kuuluvia opintoja. Opinto-oppaan 2010 mukaisia opintoja sovelletaan 97./80. kadettikurssin ja opinto-oppaan 2009–2010 opintoja 96./79. kadettikurssin kandidaattiopinnoissa.

Luvussa 4.1 käydään läpi pääainevalintoihin liittyvät yleiset ja yksityiskohtaiset rajoitukset. SK- ja SM-tutkintojen opetussuunnitelmat ja niihin sisältyvä opintojaksotarjonta esitetään luvuissa 4.2 ja 4.3. Opetussuunnitelmissa kuvataan kaikille opiskelijoille yhteiset ja pakolliset opinnot, puolustushaaroittain ja opintosuunnittain eriytyvät opinnot sekä vapaavalintaiset opinnot. Luvussa 4.4 esitellään oppiaineittain ja opintokokonaisuuksittain tutkintoihin sisältyvien opintojen opintojaksokuvaukset.

4.1 Pääaineet ja niihin liittyvät rajoitukset

SK- ja SM-tutkintojen pääainevaihtoehtoja ovat sotataito, johtaminen, sotilaspedagogiikka ja sotatekniikka. Sotataidossa voi suuntautua taktiikan, strategian tai sotahistorian opintoihin. Pääaineen ja pitkän sivuaineen valinnossa otetaan huomioon opiskelijan oma halukkuus, ainelaitosten kannanotot opiskelijamääriin sekä aselajien ja puolustushaarojen asettamat erityisvaatimukset valinnoille. Pää- ja sivuainevalinnat tehdään kandidaattiopintojen toisen opiskeluvuoden syyslukukauden aikana. Periaatteena on, että saman pääainevalinnan mukaisesti opiskellaan myös SM-opinnoissa. Pääaineen vaihtamiseen liittyvistä reunaehdoista kerrotaan luvussa 3.3.2.

Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen asettamista erityisvaatimuksista johtuen jokaisen opiskelijan tulee valita SK- ja SM-tutkinnoissa sotataito joko pääaineekseen tai pitkäksi sivuaineekseen. Opiskelija voi suuntautua sotataidon sisällä joko taktiikan, strategian tai sotahistorian opintoihin. Sotataidon sisällä on rajoituksia eri oppiaineiden opiskelijamäärissä, jotka selvitetään opiskelijoille tarkemmin ennen pää- ja sivuainevalintojen tekoa.

Pääaineen ja pitkän sivuaineen valintaa on rajoitettu tietyillä opintosuunnilla puolustushaarojen erityisvaatimusten takia. Näitä rajoituksia on merisotalinjan johtamisjärjestelmäopintosuunnalla, laivasto-opintosuunnalla ja rannikkojoukko-opintosuunnalla, ilmasotalinjan lentoteknisellä opintosuunnalla sekä maisteriopinnoissa rajavartio-opintosuunnalla seuraavalla tavalla:

- Merisotalinjan johtamisjärjestelmäopintosuunnalla pääaine ja pitkä sivuaine tulee valita aineyhdistelmästä sotataito ja sotatekniikka
- Merisotalinjan laivasto-opintosuunnalla pääaine ja pitkä sivuaine tulee valita aineyhdistelmästä sotataito ja sotatekniikka
- Merisotalinjan rannikkojoukko-opintosuunnalla pääaine ja pitkä sivuaine tulee valita aineyhdistelmästä sotataito ja sotilaspedagogiikka
- Ilmasotalinjan lentoteknisellä opintosuunnalla pääaineena tulee olla sotatekniikka ja pitkänä sivuaineena sotataito (huom. pääainetta opiskellaan SK-tutkinnossa muista poiketen 70 op ja pitkää sivuainetta 40 op)
- Rajavartio-opintosuunnan opiskelijoiden tulee valita sotatieteiden maisteriopinnoissa pääaineekseen johtaminen
- Fyysisen toimintakykyyn erikoistuvien opiskelijoiden tulee valita pääaineekseen sotilaspedagogiikka.

4.2 SK-tutkinnon opetussuunnitelma

Sotatieteiden kandidaatin tutkinto koostuu pääaineen perus- ja aineopinnoista (60 op), pitkän sivuaineen perus- ja aineopinnoista (50 op), kahden oppiaineen perusopinnoista (25 op+25 op), kieli- ja viestintäopinnoista (14 op) sekä yleisistä opinnoista (6 op). Seuraavassa on esitelty näihin opintokokonaisuuksiin sisältyvät opintojaksot.

4.2.1 Yleiset opinnot 6 op

Yleiset opinnot koostuvat kaikille opiskelijoille yhteisistä ja pakollisista opintojaksoista, jotka opiskellaan ensimmäisen opiskeluvuoden syyslukukauden aikana. Yleisiin opintoihin kuuluvat seuraavat pakolliset opintojaksot:

Y01C	Johdatus yliopisto-opiskeluun 2 op
Y07	TVT-ajokortti 2 op
Y13	Johdatus upseeriuteen 2 op

4.2.2 Kieli- ja viestintäopinnot 14 op

Pakolliset kieli- ja viestintäopinnot opiskellaan ensimmäisen ja toisen opiskeluvuoden aikana. Pakollisiin kieli- ja viestintäopintoihin kuuluu äidinkielen, toisen kotimaisen kielen sekä vieraan kielen opintoja seuraavasti:

Pakolliset äidinkielen opinnot 5 op:

Y02	Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 3 op
Y03A	Kirjoitusviestintä 2 op tai
Y03B	Skriftlig kommunikation 2 sp
KYPSSKS	Kandidaatin kypsyysnäyte, sisältö
KYPSSKK	Kandidaatin kypsyysnäyte, kieli

Opintojakso Y03A tai Y03B valitaan äidinkielen mukaan. Kypsyysnäyte on kandidaattitutkintoon kuuluva osaamisen näyttö, joka integroidaan opinnäytteeseen. Kypsyysnäyte on pakollinen opintosuoritus, joka ei tuota opintopisteitä tutkintoon. Kandidaattivaiheessa opiskelijan tulee osoittaa kypsyysnäytteessä riittävää kielitaitoa sekä tutkielmansa tieteenalan hallintaa (sisältö ja kieli).

Pakolliset toisen kotimaisen kielen opinnot 3 op:

Y04R	Ruotsi toisena kotimaisena kielenä -opintokokonaisuus tai
Y04S	Suomi toisena kotimaisena kielenä -opintokokonaisuus

Opintokokonaisuus Y04R tai Y04S valitaan äidinkielen mukaan. Opintokokonaisuus koostuu kolmesta opintojaksosta:

- Y04RI Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, itseohjautuva 1 op
- Y04RK Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, kirjallinen 1 op
- Y04RS Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, suullinen 1 op
tai
- Y04SI Suomi toisena kotimaisena kielenä, itseohjautuva 1 op
- Y04SK Suomi toisena kotimaisena kielenä, kirjallinen 1 op
- Y04SS Suomi toisena kotimaisena kielenä, suullinen 1 op

Huom. Jos opiskelija on suorittanut valtionhallinnon kielitutkinnon, tai sitä korvaavat opinnot jossakin toisessa korkeakoulussa, hänen ei tarvitse suorittaa itseohjautuvaa opintojaksoa (Y04RI tai Y04SI), vaan sen asemasta suoritetaan ammatillinen opintojakso:

- Y04RA Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, ammatillinen 1 op
tai
- Y04SA Suomi toisena kotimaisena kielenä, ammatillinen 1 op

Pakolliset vieraan kielen opinnot 6 op:

Pakolliset vieraan kielen opinnot koostuvat ensimmäisen vieraan kielen sotilasammattiviestinnän perusteista (2 op) ja jatkokurssista (2 op) sekä puolustushaaraenglannista (2 op).

Y05P 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän perusteet:

- Y05PE 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän perusteet, englantia 2 op
- Y05PS 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän perusteet, saksa 2 op
- Y05PR 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän perusteet, ranska 2 op
- Y05PV 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän perusteet, venäjä 2 op

Y05J 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän jatkokurssi:

- Y05JE 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän jatkokurssi, englantia 2 op
- Y05JS 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän jatkokurssi, saksa 2 op
- Y05JR 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän jatkokurssi, ranska 2 op
- Y05JV 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän jatkokurssi, venäjä 2 op

Opintojaksot Y05P ja Y05J jakaantuvat neljään kielivaihtoehtoon (englanti, saksa, ranska ja venäjä). Opiskeltava kieli valitaan taitotason mukaan, valinta ohjeistetaan tarkemmin opintojen alkuvaiheessa.

Y06MAA Puolustushaaraenglanti 2 op tai**Y06ILMA Puolustushaaraenglanti 2 op tai****Y06MERI Puolustushaaraenglanti 2 op**

Opintojakso Y06MAA/ILMA/MERI valitaan puolustushaaran (maa, meri, ilma) mukaisesti.

Pakolliset vieraan kielen opinnot suoritetaan lähtökohtaisesti siinä kielessä, jossa opiskelijalla on taitotasoa B2 (englanti, venäjä, ranska tai saksa). Tämä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi perusopetuksessa opiskellun pitkän oppimäärän mukaisen vieraan kielen taitotasoa, sillä opiskelijan tavoitteena on osoittaa yliopistojen tutkinnoista annetun asetuksen (794/2004) mukaisesti korkeakoulututkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla saavuttaneensa vähintään yhden vieraan kielen sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen. Opiskelijan on lisäksi osoitettava saavuttaneensa eri puolustushaarojen ja toimialojen säädöksissä erikseen mainitut, sotilasammattillisiin opintoihin kuuluvat erilliset oikeuksien ja pätevyyksien edellyttämät kielitaitovaatimukset (HG426). Lisäksi opiskelijan on osoitettava saavuttaneensa julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) mukaisesti kaksikielisessä viranomaisessa valtion henkilöstöltä vaadittavan toisen kotimaisen kielen taidon.

Valinnaiset kieliopinnot:

Pakollisten kieli- ja viestintäopintojen lisäksi opiskelija voi suorittaa valinnaisia kieliopintoja, jotka ovat ylimääräisiä opintoja tutkintoon kuuluvien pakollisten opintojen lisäksi.

Y08V Englanninkielisen viestinnän tehokertaus 2 op

Y09VA Vapaaehtoinen vieras kieli, alkava:

- Y09VAS Vapaaehtoinen vieras kieli, alkava, saksa 3 op
- Y09VAR Vapaaehtoinen vieras kieli, alkava, ranska 3 op
- Y09VAV Vapaaehtoinen vieras kieli, alkava, venäjä 3 op

Y09VJ Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkava:

- Y09VJS Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkava, saksa 3 op
- Y09VJR Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkava, ranska 3 op
- Y09VJV Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkava, venäjä 3 op

Y10V Englanninkielisen ammattiviestinnän täydennyskurssi 3 op

Y11V Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, perusrakenteiden tehokertaus 2 op

Y12V Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, Aktiv svenska 2 op

Opintojaksot Y09VA ja Y09VJ voidaan valita kolmesta kielivaihtoehdosta (saksa, ranska, venäjä).

4.2.3 Oppiaineiden perusopinnot 25 op

Opiskelijat suorittavat pääainevalinnasta tai opintosuunnasta riippumatta kaikkien neljän oppiaineen (johtaminen, sotataito, sotilaspedagogiikka, sotatekniikka) perusopinnot. Seuraavassa on esitelty oppiaineiden perusopintoihin sisältyvät opintojaksot.

Johtamisen perusopinnot 25 op

Johtamisen perusopinnot koostuvat kaikille opiskelijoille yhteisistä sisältöopinnoista ja puolustushaaroittain eriytyvistä sisältöopinnoista.

Yhteiset sisältöopinnot 15 op:

1A01A Johtamisen perusteet 1 8 op

1A02A Johtamisen perusteet 2 4 op

1A03A Johtajana kehittymistä tukevat palautteet ja kehityssuunnitelmat 3 op

Opintojaksot 1A01A, 1A02A ja 1A03A ovat kaikille opiskelijoille pakollisia.

Eriytyvät sisältöopinnot 10 op:

- 1A04MAA** Johtamisessa harjaantuminen 1 2 op tai
1A04ILMA Johtamisessa harjaantuminen 1 2 op tai
1A04MERI Johtamisessa harjaantuminen 1 2 op

Tämä opintojakso valitaan puolustushaaran (maa, meri tai ilma) mukaisesti.

- 1A05MAA** Sodan ajan perusyksikön johtaminen 3 op tai
1A05ILMA Sodan ajan perusyksikön johtaminen 3 op tai
1A05MERI Sodan ajan perusyksikön johtaminen 3 op

Tämä opintojakso valitaan puolustushaaran (maa, meri tai ilma) mukaisesti.

- 1A06A** Johtaminen rauhan ajan perusyksikössä 5 op tai
1A06OHJ Johtaminen rauhan ajan perusyksikössä 5 op tai
1A06RAJA Johtaminen rauhan ajan perusyksikössä 5 op

Opintojakso 1A06OHJ on tarkoitettu vain ohjaajaopintosuuntien opiskelijoille ja 1A06RAJA vain rajavartio-opintosuunnan ja merivartio-opintosuunnan opiskelijoille. Kaikki muut opiskelijat suorittavat opintojakson 1A06A.

Sotataidon perusopinnot 25 op

Sotataidon perusopinnot koostuvat kaikille opiskelijoille yhteisistä sisältöopinnoista ja puolustushaaroittain eriytyvistä sisältöopinnoista.

Yhteiset sisältöopinnot 15 op:

- 2A01** Sotataidon perusteet 9 op
2A04 Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet 3 op
2A05 Taktiikan perusteet 1 3 op

Opintojaksot 2A01, 2A04 ja 2A05 ovat kaikille opiskelijoille pakollisia.

Eriytyvät sisältöopinnot 10 op:

- 2A02MAA** Taistelun perusteet 1 5 op tai
2A02ILMA Taistelun perusteet 1 5 op tai
2A02MERI Taistelun perusteet 1 5 op

Tämä opintojakso valitaan puolustushaaran (maa, meri tai ilma) mukaisesti.

- 2A03MAA** Taistelun perusteet 2 5 op tai
2A03ILMA Taistelun perusteet 2 5 op tai
2A03MERI Taistelun perusteet 2 5 op tai
2A03OHJ Taistelun perusteet 2 5 op

Tämä opintojakso valitaan puolustushaaran (maa, meri tai ilma) mukaisesti. Huom. ohjaajaopintosuuntien opiskelijat valitsevat opintojakson 2A03OHJ.

Sotilaspedagogiikan perusopinnot 25 op

Sotilaspedagogiikan perusopinnot koostuvat kaikille opiskelijoille yhteisistä sisältöopinnoista ja puolustushaaroittain eriytyvistä sisältöopinnoista.

Yhteiset sisältöopinnot 16 op:

3A01A Sotilaspedagogiikan perusteet 2 op

3A02A Kouluttajana kehittyminen 6 op

3A03 Aseiden käytön koulutus 1 3 op

3A06A Liikuntakasvatus 5 op

Opintojaksot 3A01A, 3A02A, 3A03 ja 3A06A ovat kaikille opiskelijoille pakollisia.

Eriytyvät sisältöopinnot 9 op:

3A04MAA Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op tai

3A04ILMA Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op tai

3A04MERI Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op tai

3A04OHJ Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op

Tämä opintojakso valitaan puolustushaaran (maa, meri tai ilma) mukaisesti. Huom. ohjaajaopintosuuntien opiskelijat valitsevat opintojakson 3A04OHJ.

3A05MAA Aseiden käytön koulutus 2 3 op tai

3A05ILMA Aseiden käytön koulutus 2 3 op tai

3A05MERI Synteettinen oppimisympäristö- simulaattorikoulutus Merivoimissa 3 op tai

3A05OHJ Synteettinen oppimisympäristö- simulaattorikoulutus Ilmavoimissa 3 op

Maasotalinjan opiskelijat valitsevat opintojakson 3A05MAA. Ilmasotalinjan opiskelijat valitsevat opintojakson 3A05ILMA, pl. ohjaajaopintosuuntien opiskelijat, jotka valitsevat opintojakson 3A05OHJ. Merisotalinjan laivas-to- ja johtamisjärjestelmäopintosuunnan opiskelijat valitsevat opintojakson 3A05MERI.

Sotatekniikan perusopinnot 25 op

Sotatekniikan perusopinnot koostuvat kaikille opiskelijoille yhteisistä sisältöopinnoista, pääaineen ja pitkän sivuaineen eriytyvistä sisältöopinnoista, lyhyen sivuaineen eriytyvistä sisältöopinnoista, puolustushaaroittain eriytyvistä sisältöopinnoista ja opintosuunnittain eriytyvistä sisältöopinnoista.

Yhteiset sisältöopinnot 9 op:

4A03B Tekniset ilmiöt taistelukentällä 1 3 op

4A07 Paikkatietotekniikan perusteet 3 op

4A08 Ase- ja ampumaopin perusteet 3 op

Opintojaksot 4A03B, 4A07 ja 4A08 ovat kaikille opiskelijoille pakollisia. Huom. ohjaajaopintosuuntien opiskelijat eivät suorita opintojaksoa 4A07.

Pääaineen ja pitkän sivuaineen eriytyvät sisältöopinnot 10 op:

- 4A04A Asejärjestelmäteknikan perusteet 3 op**
4A09A Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikka 3 op
4A10A Tiedustelu- ja valvontateknikka 4 op

Opintojaksot 4A04A, 4A09A ja 4A10A ovat sotatekniikkaa pääaineena ja pitkänä sivuaineena opiskeleville pakollisia. Huom. ohjaajaopintosuunnan tai lentoteknillisen opintosuunnan sotateknikan pääaineopiskelijat eivät suorita opintojaksoja 4A09A ja 4A10A.

Lyhyen sivuaineen eriytyvät sisältöopinnot 10 op:

- 4A04B Tekniset ilmiöt taistelukentällä 2 3 op**
4A09B Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet 3 op
4A10B Tiedustelu- ja valvontateknikan perusteet 4 op

Opintojaksot 4A04B, 4A09B ja 4A10B ovat sotatekniikkaa lyhyenä sivuaineena (opiskellaan vain perusopinnot) opiskeleville pakollisia. Huom. ohjaajaopintosuuntien opiskelijat eivät suorita opintojaksoja 4A09B ja 4A10B.

Puolustushaaroittain eriytyvät sisältöopinnot 6 op:

- 4A05MAA Soveltavan matematiikan perusteet 3 op tai**
4A05ILMA Soveltavan matematiikan perusteet 3 op tai
4A05MERI Soveltavan matematiikan perusteet 3 op

Tämä opintojakso valitaan puolustushaaran (maa, meri tai ilma) mukaisesti, pl. ohjaajaopintosuuntien opiskelijat, jotka eivät suorita tätä opintojaksoa.

- 4A06MAA Soveltavan fysiikan perusteet 3 op tai**
4A06ILMA Soveltavan fysiikan perusteet 3 op tai
4A06MERI Soveltavan fysiikan perusteet 3 op

Tämä opintojakso valitaan puolustushaaran (maa, meri tai ilma) mukaisesti, pl. ohjaajaopintosuuntien opiskelijat, jotka eivät suorita tätä opintojaksoa.

Opintosuunnittain eriytyvät sisältöopinnot:

- 4A11LEKO Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet 2 op**
4A12LEKO Lentovoimalaitetekniikka 3 op
4A13LEKO Lentokonejärjestelmäteknikka 2 op

Opintojaksot 4A11LEKO–4A13LEKO ovat pakollisia lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijoille. Kyseisen opintosuunnan opiskelijat suorittavat nämä eriytyvät opinnot opintojaksojen 4A09A ja 4A10A asemasta.

- 4A14OHJ Lennonteoria, aerodynamiikka ja suorituskyyteoria 6 op**
4A15OHJ Ilma-aluksen yleistuntemus 5 op
4A16OHJ Ilmailunavigoinnin perusteet 5 op

Opintojaksot 4A14OHJ–4A16 on pakollisia ohjaajaopintosuuntien opiskelijoille. Ohjaajaopintosuuntien opiskelijat suorittavat nämä eriytyvät opinnot opintojaksojen 4A05ILMA, 4A06ILMA, 4A07, 4A09A/B sekä 4A10A/B asemasta.

4.2.4 Oppiaineiden aineopinnot 35 op/25 op

Opiskelijat suorittavat valitsemastaan tai opintosuunnan määrittämästä pääaineesta aineopinnot yhteensä 35 opintopistettä (sisältää kandidaatintutkielman) sekä pitkää sivuaineesta aineopintoja yhteensä 25 opintopistettä (harjoitustyö sisältyy maisteriopintoihin). Seuraavassa on esitelty oppiaineiden aineopintojen opintojaksotarjonta.

Johtaminen pääaineena 35 op tai pitkänä sivuaineena 25 op

Johtamisen aineopinnot koostuvat yhteisistä ja pääaineen/pitkän sivuaineen eriytyvistä opinnoista.

Yhteiset sisältöopinnot 20 op:

- 1B01A** Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 1 4 op
- 1B02A** Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 1 3 op
- 1B03A** Turvallisuustoiminta ja sen johtaminen 3 op
- 1B04A** Mediat ja johtaminen 4 op
- 1B05A** Johtamisessa harjaantuminen 2 6 op

Opintojaksot 1B01A–1B05A ovat pakollisia kaikille johtamista pääaineena ja pitkänä sivuaineena opiskeleville.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot pääaineessa 15 op ja pitkässä sivuaineessa 5 op:

- 1B06A** Tutkimusmenetelmät johtamisessa 5 op tai
- 1B06B** Johdatus johtamisen harjoitustyöhön 5 op
- 1B07** Johtamisen kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Opintojakso 1B06A on pakollinen johtamisen pääaineopiskelijoille ja 1B06B johtamista pitkänä sivuaineena opiskeleville. Opintojakso 1B07 on pakollinen johtamisen pääaineopiskelijoille.

Sotataito pääaineena 35 op tai pitkänä sivuaineena 25 op

Sotataidon aineopinnot koostuvat yhteisistä puolustushaaroittain ja opintosuunnittain eriytyvistä sekä pääaineen/pitkän sivuaineen opinnoista.

Yhteiset puolustushaaroittain eriytyvät sisältöopinnot 4 op:

- 2B01MAA** Taktiikan perusteet 2 4 op tai
- 2B01ILMA** Taktiikan perusteet 2 4 op tai
- 2B01MERI** Taktiikan perusteet 2 4 op

Tämä opintojakso valitaan puolustushaaran (maa, meri tai ilma) mukaisesti.

Yhteiset opintosuunnittain eriytyvät sisältöopinnot 16 op:

Taktiikan soveltamiseen liittyvä opintojakso on kaikille pakollinen ja se valitaan opintosuunnan mukaisesti seuraavista vaihtoehdoista:

2B02A	Taktiikan soveltaminen jääkäriopintosuunnalla 16 op
2B02B	Taktiikan soveltaminen kranaatinheitin-opintosuunnalla 16 op
2B02C	Taktiikan soveltaminen tiedusteluopintosuunnalla 16 op
2B02D	Taktiikan soveltaminen panssariopintosuunnalla 16 op
2B02E	Taktiikan soveltaminen tykistöopintosuunnalla 16 op
2B02F	Taktiikan soveltaminen ilmatorjuntaopintosuunnalla 16 op
2B02G	Taktiikan soveltaminen pioneeri- ja suojeluopintosuunnalla 16 op
2B02H	Taktiikan soveltaminen johtamisjärjestelmä-opintosuunnalla (maavoimat) 16 op
2B02I	Taktiikan soveltaminen huolto-opintosuunnalla 16 op
2B02J	Taktiikan soveltaminen helikopteriopintosuunnalla 16 op
2B02K	Taktiikan soveltaminen laivasto-opintosuunnalla 16 op
2B02L	Taktiikan soveltaminen rannikkojoukko-opintosuunnalla 16 op
2B02M	Taktiikan soveltaminen johtamisjärjestelmä-opintosuunnalla (merivoimat) 16 op
2B02N	Taktiikan soveltaminen ohjaajaopintosuunnalla 16 op
2B02O	Taktiikan soveltaminen johtamisjärjestelmä-opintosuunnalla (ilmavoimat) 16 op
2B02P	Taktiikan soveltaminen lentoteknisellä opintosuunnalla 6 op
2B02Q	Taktiikan soveltaminen merivartio-opintosuunnalla 16 op
2B02R	Taktiikan soveltaminen rajavartio-opintosuunnalla 16 op
2B02S	Taktiikan soveltaminen ohjaajaopintosuunnalla (RVL) 16 op

Huom. lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijat suorittavat taktiikan soveltamisen opintojakson (2B02P) 6 opintopisteen laajuisena.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot pääaineessa 15 op ja pitkässä sivuaineessa 5 op:

- 2B03ATAKT** Taktiikan tutkimusmenetelmät 5 op tai
2B03ASTRA Strategian tutkimusmenetelmät 5 op tai
2B03ASHIS Sotahistorian tutkimusmenetelmät 5 op

Tämä opintojakso on pakollinen sotataidon pääaineopiskelijoille ja se valitaan pääaineeksi valitun suuntautumisvaihtoehdon mukaisesti.

- 2B03BTAKT** Johdatus taktiikan harjoitustyöhön 5 op tai
2B03BSTRA Johdatus strategian harjoitustyöhön 5 op tai
2B03BSHIS Johdatus sotahistorian harjoitustyöhön 5 op

Tämä opintojakso on pakollinen sotataittoa pitkänä sivuaineena opiskeleville ja se valitaan pitkäksi sivuaineeksi valitun suuntautumisvaihtoehdon mukaisesti.

- 2B04TAKT** Taktiikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op tai
2B04STRA Strategian kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op tai
2B04SHIS Sotahistorian kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Tämä opintojakso on pakollinen sotataidon pääaineopiskelijoille ja se valitaan pääaineeksi valitun suuntautumisvaihtoehdon mukaisesti.

Sotilaspedagogiikka pääaineena 35 op tai pitkänä sivuaineena 25 op
 Sotilaspedagogiikan aineopinnot koostuvat yhteisistä ja pääaineen/pitkän sivuaineen eriytyvistä opinnoista.

Yhteiset sisältöopinnot 20 op:

- 3B01** Toimintakyky ja sen kehittäminen 6 op
3B03 Koulutussuunnittelu 3 op
3B04A Koulutustaito ammatillisena osaamisena 8 op
3B06A Kriisinhallinnan toimintaympäristö 3 op

Opintojaksot 3B01, 3B03, 3B04A ja 3B06A ovat pakollisia sotilaspedagogiikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskeleville.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot pääaineessa 15 op ja pitkässä sivuaineessa 5 op:

- 3B02A** Tutkimusmenetelmät sotilaspedagogiikassa 5 op tai
3B02B Johdatus sotilaspedagogiikan harjoitustyöhön 5 op
3B05 Sotilaspedagogiikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Opintojakso 3B02A on pakollinen sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoille ja 3B02B pitkän sivuaineen opiskelijoille. Opintojakso 3B05 on pakollinen sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoille.

Eriytyvät sisältöopinnot 17 op:**3B08FT Fyysisen toimintakykyyn erikoistava opintokokonaisuus:**

- 3B08FT1 Ihmisen anatomia ja fysiologia 3 op
- 3B08FT2 Kuormitusfysiologia 12 op
- 3B08FT3 Liikuntabiologiset sovellukset 2 op

Fyysisen toimintakykyyn erikoistavia opintoja voi opiskella noin 3–5 opiskelijaa joka toisella kadettikurssilla 95./78. kadettikurssista lähtien. Fyysisen toimintakykyyn erikoistavien opintojen kokonaisuus (17 op) suoritetaan 3B01, 3B04A ja 3B06A opintojaksojen asemasta.

Sotatekniikka pääaineena 35 op tai pitkänä sivuaineena 25 op

Sotatekniikan aineopinnot koostuvat yhteisistä ja vaihtoehtoista opinnoista sekä pääaineen/pitkän sivuaineen mukaan eriytyvistä opinnoista.

Yhteiset sisältöopinnot 17 op:**4B01 Matematiikan ja fysiikan soveltaminen sotatekniikassa 4 op****4B02 Soveltavan sähkötekniikan perusteet 3 op****4B03 Tietojenkäsittelytieteen perusteet 3 op**

Opintojaksot 4B01, 4B02 ja 4B03 ovat sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskeleville pakollisia. Huom. laivasto-opintosuunnan opiskelijat eivät suorita kyseisiä opintojaksoja.

4B10 Asejärjestelmärakenteet 4 op**4B11A Tietoverkot 3 op**

Opintojaksot 4B10 ja 4B11A ovat sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskeleville pakollisia. Huom. laivasto-opintosuunnan opiskelijat eivät suorita opintojaksoa 4B11A ja lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijat eivät suorita opintojaksoja 4B10 ja 4B11A.

Vaihtoehtoiset sisältöopinnot 3 op:**4B19V Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka 1 3 op tai****4B20V Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka 2 3 op**

Kaikkien sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevien tulee suorittaa toinen opintojaksoista 4B19V tai 4B20V. Huom. laivasto-opintosuunnan ja lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijat eivät suorita kyseisiä opintojaksoja.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot pääaineessa 15 op ja pitkässä sivuaineessa 5 op:

- 4B04A** Johdanto sotatekniikan tutkimusmenetelmiin 5 op
tai
4B04B Johdatus sotatekniikan harjoitustyöhön 5 op
4B06 Sotatekniikan kandidaatintutkielma seminaareineen
10 op

Opintojakso 4B04A on pakollinen sotatekniikan pääaineopiskelijoille ja 4B04B pitkän sivuaineen opiskelijoille. Opintojakso 4B06 on pakollinen sotatekniikan pääaineopiskelijoille.

Opintosuunnittain eriytyvät sisältöopinnot:

- 4B13LEKO** Lentokonemateriaalitekniikka 3 op
4B14LEKO Lentokonerakenteiden suunnittelu 3 op
4B15LEKO Lentokonesähköjärjestelmätekniikka ja -avioniikka
3 op
4B16LEKO Lentokoneopin ja helikopteritekniikan sovellukset
4 op
4B17LEKO Mittaus ja säätötekniikka 4 op
4B18LEKO Lentokonetaisteluvälinetekniikka 3 op

Opintojaksot 4B13LEKO–4B18LEKO ovat pakollisia lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijoille. Kyseiset opinnot suoritetaan opintojaksojen 4B10, 4B11A ja 4B19V/4B20V asemasta. Huom. lentoteknillisellä opintosuunnalla aineopinnot ovat 45 opintopisteen laajuiset.

- 4B21LAI** Meritekniikka 8 op
4B22LAI Geofysiikka ja meteorologia 5 op
4B23LAI Sovellettu pallotrigonometria 3 op

Opintojaksot 4B21LAI–4B23LAI ovat pakollisia laivasto-opintosuunnan opiskelijoille. Kyseiset opinnot suoritetaan opintojaksojen 4B01, 4B02, 4B03, 4B11A ja 4B19V/4B20V asemasta.

4.3 SM-tutkinnon opetussuunnitelma

Sotatieteiden maisterin tutkinto koostuu pääaineen syventävistä opinnoista (80 op), kaikille yhteisistä ja pakollisista opinnoista (25 op), pitkän sivuaineen aineopinnoista (10 op) sekä kieli- ja viestintäopinnoista (5 op). Seuraavassa on esitelty näihin opintokokonaisuuksiin sisältyvät opintojaksot.

4.3.1 Kieli- ja viestintäopinnot 5 op

Sotatieteiden maisterin tutkinnon pakollisiin kieli- ja viestintäopintoihin kuuluu äidinkielen ja vieraan kielen opintoja seuraavasti:

Pakolliset äidinkielen opinnot 2 op:

YM01A **Tieteellinen kirjoittaminen 2 op tai**

YM01B **Vetenskapligt skrivande 2 sp**

KYPSSM **Maisterin kypsyysnäyte**

Opintojakso YM01A/B valitaan äidinkielen mukaan. Kypsyysnäyte on pakollinen maisterintutkintoon kuuluva osaamisen näyttö, joka integroidaan oppinnäytteeseen. Jos opiskelija on osoittanut kielitaitonsa kandidaattivaiheessa, sitä ei tarvitse osoittaa uudelleen maisterivaiheessa. Maisterivaiheessa opiskelijan tulee osoittaa tutkielmansa tieteenalan hallintaa. Kypsyysnäyte ei tuota opintopisteitä tutkintoon.

Pakolliset vieraan kielen opinnot 3 op:

YM02A **Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot:**

• YM02AE Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, englantia 3 op

• YM02AS Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, saksa 3 op

• YM02AR Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, ranska 3 op

• YM02AV Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, venäjä 3 op

Opintojakso YM02A jakaantuu neljään kielivaihtoehtoon (englanti, saksa, ranska ja venäjä). Opiskeltava kieli valitaan taitotason mukaan.

Valinnaiset kieliopinnot:

Pakollisten kieli- ja viestintäopintojen lisäksi opiskelija voi halutessaan suorittaa valinnaisia kieliopintoja, jotka ovat ylimääräisiä opintoja tutkintoon kuuluvien pakollisten opintojen lisäksi.

YM03V Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti: Communication Strategies for Crisis Management Contexts 2 op

YM04V Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti: Professional Writing 2 op

YM05V Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso:

• YM05VS Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, saksa 2 op

• YM05VR Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, ranska 2 op

• YM05VV Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, venäjä 2 op

YM06V Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso:

• YM06VS Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, saksa 2 op

• YM06VR Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, ranska 2 op

• YM06VV Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, venäjä 2 op

Vapaaehtoisena vieraana kielenä voidaan opiskella venäjää, ranskaa tai saksaa. Myös kaikki kandidaattitutkinnon vapaaehtoiset vieraan kielen kurssit ovat avoimia SM-opiskelijoille.

4.3.2 Kaikille maisteriopiskelijoille pakolliset opinnot 25 op

Sotatieteiden maisterin tutkintoon sisältyy kaikille opiskelijoille pakollisia ja yhteisiä opintoja 25 opintopistettä pääaineesta riippumatta. Opinnot on eritelty joukkoyksikön taisteluun ja rauhan ajan päällikön valmiuksiin liittyviin opintoihin sekä Rajavartiolaitoksen eriytyviin opintoihin seuraavasti:

Joukkoyksikön taistelu 20 op:

5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op

5C05 Yhtymän taistelu 3 op

Opintojaksot 5C01 ja 5C05 ovat kaikille maisteriopiskelijoille pakollisia.

5C02MAA Joukkoyksikön taistelu 1 4 op tai

5C02ILMA Joukkoyksikön taistelu 1 4 op tai

5C02MERI Meripuolustuksen perusteet 1 4 op

Opintojakso valitaan puolustushaaran (maa, meri, ilma) mukaisesti.

5C03MAA Joukkoyksikön taistelu 2 4 op tai

5C03ILMA Joukkoyksikön taistelu 2 4 op tai

5C03MERI Meripuolustuksen perusteet 2 4 op tai

5C03HEKO Joukkoyksikön taistelu 2 4 op

Opintojakso valitaan puolustushaaran (maa, meri, ilma) mukaisesti pl. helikopteripintosuunnan opiskelijat, jotka valitsevat opintojakson 5C03HEKO. Huom. RVL:n opiskelijat eivät suorita tätä opintojaksoa.

5C04MAA	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op tai
5C04ILMA	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op tai
5C04MERI	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op tai
5C04HEKO	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op

Opintojakso valitaan puolustushaaran (maa, meri, ilma) mukaisesti pl. helikopteriopintosuunnan opiskelijat, jotka valitsevat opintojakson 5C04HEKO. Huom. RVL:n opiskelijat eivät suorita tätä opintojaksoa.

Rauhan ajan päällikön valmiudet 5 op:

5C06	Rauhan ajan perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op
5C07	Rauhan ajan perusyksikön pedagoginen johtajuus 2 op

Opintojaksot 5C06 ja 5C07 ovat kaikille maisteriopiskelijoille pakollisia.

Eriytyvät opinnot (RVL) 10 op:

Rajavartiolaitoksen opiskelijat suorittavat opintojaksojen 5C03 ja 5C04 asemasta seuraavat eriytyvät opintojaksot:

RM03	Hallintoyksikön rajaturvallisuustoiminnan johtaminen ja erityispiirteet 3 op
RM04	Euroopan Unionin rajaturvallisuus 3 op
RM11	Rajajoukkojen taistelun suunnittelu ja johtaminen 4 op

4.3.3 Oppiaineiden syventävät opinnot 80 op

Opiskelijat suorittavat valitsemastaan pääaineesta syventävät opinnot yhteensä 80 opintopistettä (sisältää pro gradu -tutkielman). Seuraavassa on esitelty oppiaineiden syventävien opintojen opintojaksotarjonta.

Johtaminen pääaineena 80 op

Johtamisen syventävät opinnot koostuvat kaikille johtamisen pääaineopiskelijoille yhteisistä sisältöopinnoista, tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnoista, valinnaisista opinnoista ja eriytyvistä sisältöopinnoista.

Yhteiset sisältöopinnot 16 op:

1C01	Johdanto syventäviin opintoihin 3 op
1C02A	Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 2 7 op
1C03A	Johtamiseen harjaantuminen 3 3 op
1C04	Kehityjästä valmentajaksi 3 op

Opintojaksot 1C01–1C04 ovat kaikille johtamisen pääaineopiskelijoille pakollisia sisältöopintoja. Huom. RVL:n opiskelijat eivät suorita opintojaksoa 1C03A.

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op:

Johtamisen tutkimusmenetelmäopintojen kokonaisuus on yhteensä 15 op ja se koostuu pakollisista ja valinnaisista opintojaksoista.

Pakolliset tutkimusmenetelmäopinnot 8 op

YTUTKMEN Yhteiset tutkimusmenetelmät 3 op
1C05A Johtamisen pakolliset tutkimusmenetelmäopinnot 5 op

Nämä opintojaksot ovat kaikille johtamisen pääaineopiskelijoille pakollisia.

Valinnaiset tutkimusmenetelmäopinnot 7 op

1C05BV Lähteiden käyttö kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 op
1C05CV Johtamisen valinnaiset tutkimusmenetelmäopinnot 2 op
1C05DV Strategisen johtamisen tutkiminen 3 op

Nämä opintojaksot voidaan valita osaksi tutkimusmenetelmäopintojen kokonaisuutta. Valinnaisiksi opinnoiksi voidaan valita myös muiden oppiaineidien tutkimusmenetelmäopintoja.

Tutkielmaopinnot 34 op:

1C06 Johtamisen pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op

Opintojakso on kaikille johtamisen pääaineopiskelijoille pakollinen.

Valinnaiset opinnot 15 op:

Valinnaisten opintojen tarkoituksena on tukea opinnäytetyön tekemistä. Opintoja voi valita sekä johtamisen laitoksen että muiden ainelaitosten opintotarjonnasta. Vähintään 6 op tulee valita johtamisen omista opinnoista. Valinnaisten opintojen tarkempi sisältö määritetään HOPSissa. Johtamisen valinnaisten opintojen opintojaksotarjontaan sisältyy:

1C08AV Strateginen johtaminen osana kokonaismaanpuolustusta 3 op
1C08BV Johtamisopit Suomessa ja puolustusvoimissa 3 op
1C08CV Toimintaympäristöissä vaikuttavat ilmiöt 3 op
1C08DVA Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 op
1C08EV Rauhan ajan toimintaympäristö 3 op

Huom. RVL:n opiskelijat eivät suorita valinnaisia opintoja, vaan niiden tilalla omat eriytyvät ja pakolliset opinnot.

Eriytyvät sisältöopinnot (RVL) 15 op:

- RM01** Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö sekä rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kehitysnäkymät 3 op
- RM02** Rajavartiolaitoksen perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op
- RM05** Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälinen yhteistyö sekä siviilikriisinhallinta 3 op
- RM06** Operatiivinen riskianalyysi, valinnainen 3 op tai
- RM07** Tutkinnan johtamisen valmiudet, valinnainen 3 op tai
- RM08** Tilanteiden hallinnan johtaminen, valinnainen 3 op tai
- RM09** Meripelastuksen johtaminen, valinnainen 3 op tai
- RM10** Lentotoiminnan johtaminen, valinnainen 3 op

RVL:n opiskelijat suorittavat valinnaisten opintojen tilalla seuraavat opintojaksot pakollisina: 1C08AV, 1C08CV 1 op:n laajuisena, 1C08DVA 2 op:n laajuisena sekä opintojaksot RM01, RM02 ja RM05. Lisäksi opiskelijat valitsevat yhden opintojaksosta RM06–RM10, joka suoritetaan opintojakson 1C03A asemesta.

Sotataito pääaineena 80 op

Sotataidon syventävät opinnot koostuvat kaikille sotataidon opiskelijoille yhteisistä sisältöopinnoista, pääaineen (strategia ja sotahistoria) eriytyvistä sisältöopinnoista, pääaineen (taktiikka) ja sotalinjojen (maa-, meri- ja ilmasotalinjat) eriytyvistä sisältöopinnoista, valinnaisista opinnoista, kaikille yhteisistä tutkimusmenetelmäopinnoista ja pääaineittain eriytyvistä tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnoista.

Yhteiset sisältöopinnot 6 op:

- 2C01** Sotataidon kehittyminen 6 op

Tämä opintojakso on kaikille sotataitoa pääaineena opiskeleville pakollinen.

Pääaineittain (strategia ja sotahistoria) eriytyvät sisältöopinnot 15 op:

- 2C02AV** Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka 5 op
- 2C02BV** Strategian ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset 7 op
- 2C02CV** Analyysi- ja suunnitteluharjoitus 3 op
- 2C02GVA** Sotataidon teoriat 3 op
- 2C02HV** Liikesodankäynnin 1900-luvun sovellukset 6 op
- 2C02IVA** Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota historiassa 6 op

Strategian pääaineopiskelijat valitsevat opintojaksot 2C02AV, 2C02BV ja 2C02CV. Sotahistorian pääaineopiskelijat valitsevat opintojaksot 2C02GVA, 2C02HV ja 2C02IVA.

Pääaineen (taktiikka) ja sotalinjojen eriytyvät sisältöopinnot 15 op:

- 1C02A** Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 7 op
2C02DV Asutuskeskustaistelun erityispiirteet 3 op
2C02EV Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella 3 op
2C02FV Valmiusyhtymän taistelu 2 op

Taktiikan maasotalinjan pääaineopiskelijat valitsevat opintojaksot 1C02A, 2C02DV, 2C02EV ja 2C02FV.

- 2C02MERI** Merisodan teoria ja meripuolustuksen uhkakuva 7 op
2C02DVMERI Merivoimien huoltojärjestelmä 3 op
2C02EVMERI Taisteluosaston ja rannikkoalueen taistelu 1 3 op
2C02FVMERI Taisteluosaston ja rannikkoalueen taistelu 2 2 op

Taktiikan merisotalinjan pääaineopiskelijat valitsevat opintojaksot 2C02MERI, 2C02DVMERI, 2C02EVMERI ja 2C02FVMERI.

- 2C02ILMA** Ilmasodan teoria ja ilmapuolustuksen uhkakuva 7 op
2C02DVILMA Joukkoyksikön taistelun erityispiirteet 3 op
2C02EVILMA Tukikohdan taistelu 3 op
2C02FVILMA Valmiusyhtymän taistelu 2 op

Taktiikan ilmasotalinjan pääaineopiskelijat valitsevat opintojaksot 2C02ILMA, 2C02DVILMA, 2C02EVILMA ja 2C02FVILMA.

Valinnaiset opinnot 10 op:

Valinnaiset opinnot on tarkoitettu tukemaan opinnäytetyön tekemistä. Valinnaiset opinnot voivat olla esimerkiksi muiden ainelaitosten syventävien opintojen valinnaisia opintoja tai muiden yliopistojen vastaavia kursseja. Valinnaisten opintojen tarkempi sisältö määritetään HOPSissa.

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op ja tutkielmaopinnot 34 op:

- YTUTKMEN** Yhteiset tutkimusmenetelmät 3 op
2C05TAKT Taktiikan tutkimus 12 op tai
2C05STRA Strategian tutkimus 12 op tai
2C05SHIS Sotahistorian tutkimus 12 op
2C04TAKT Taktiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op tai
2C04STRA Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op tai
2C04SHIS Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op

Opintojakso YTUTKMEN on kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen. Opintojaksot 2C04 ja 2C05 valitaan pääaineen (taktiikka, strategia tai sotahistoria) mukaisesti.

Sotilaspedagogiikka pääaineena 80 op

Sotilaspedagogiikan syventäviin opintoihin kuuluu kaikille pääaineopiskelijoille yhteisiä sisältöopintoja, valinnaisia opintoja, eriytyviä sisältöopintoja ja tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopintoja.

Yhteiset sisältöopinnot 21 op:

3C01	Pedagoginen johtaminen 6 op
3C02	Vertaileva koulutustutkimus 5 op
3C03	Turvallisuuden ja kriisinhallinnan koulutus 5 op
3C05A	Tieteenfilosofia ja metodologia 2 op
3C10	Johdatus syventäviin opintoihin 3 op

Opintojaksot 3C01, 3C02, 3C03, 3C05A ja 3C10 ovat kaikille sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoille pakollisia sisältöopintoja.

Valinnaiset opinnot 10 op:

Valinnaisten sisältöopintojen tarkoituksena on tukea opinnäytetyön tekemistä. Opinnot voi lähtökohtaisesti suorittaa myös muussa yliopistossa. Opintojen tarkempi sisältö ja yksityiskohtainen suoritustapa määritetään HOPSissa. Valitaan yksi seuraavista opintojaksoista:

3C08A	Oppiminen, ohjaus ja oppimisympäristöjen kehittäminen 10 op
3C08B	Koulutussosiologia, koulutuksen sosiaalipsykologia tai organisaatiopsykologia 10 op
3C08C	Etiikka, kulttuurit ja uskonnot 10 op
3C08D	Asevoimat ja yhteiskunta 10 op
3C08F	Human factors -tutkimus 10 op

Eriytyvät sisältöopinnot 12 op:

3C08E	Fyysisen toimintakykyyn syventävä opintokokonaisuus
• 3C08E1	Sotilaan fyysisen toimintakykyyn syventävä kurssi 4 op
• 3C08E2	Biomekaniikka sotilaan fyysisen toimintakykyyn kehittämisessä 4 op
• 3C08E3	Valmennus- ja testausoppi sotilaan fyysisen toimintakykyyn kehittämisessä 4 op

Fyysisen toimintakykyyn syventävä opintokokonaisuus on pakollinen yhteisiä opintoja opiskeleville sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoille. Opintokokonaisuus korvaa valinnaiset sisältö- ja menetelmäopinnot.

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op ja tutkielmaopinnot 34 op:

YTUTKMEN	Yhteiset tutkimusmenetelmät 3 op
3C04	Sotilaspedagogiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op
3C06	Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät 5 op
3C07	Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät 5 op
3C09	Valinnaiset menetelmäopinnot 2 op

Opintojaksot ovat kaikille sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoille pakollisia.

Sotatekniikka 80 op

Sotatekniikan syventäviin opintoihin kuuluu kaikille pääaineopiskelijoille yhteiset sisältöopinnot, valinnaiset sisältöopinnot ja tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot.

Yhteiset sisältöopinnot 20 op:

4C01	Paikkatiedon jatkokurssi 3 op
4C02	Elektronisen sodankäynnin seminaari 3 op
4C03	Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka 4 op
4C04	Taistelujärjestelmät 6 op
4C05	Sotatalouden peruskurssi 4 op

4C01–4C05 opintojaksot ovat kaikille sotatekniikan pääaineopiskelijoille pakollisia sisältöopintoja pl. ilmasotalinjan opiskelijat, jotka eivät suorita opintojaksoa 4C02.

Valinnaiset sisältöopinnot 11 op:

Valinnaisten opintojen tarkoitus on tukea opinnäytetyön tekemistä. Opiskelija voi valita valinnaisiin opintoihin opintojaksoja sotatekniikan ainelaitoksen opintotarjonnasta, muiden ainelaitosten opintotarjonnasta tai muiden yliopistojen opinnoista. Valinnaisten opintojen tarkempi sisältö määritetään HOPSissa. Huom. ilmasotalinjan eriytyvät valinnaiset opinnot. Sotatekniikan valinnaisten opintojen opintojaksotarjontaan sisältyy:

4C06AV	Täsmäasetekniikka 4 op
4C06BV	Tieto- ja tietoliikennejärjestelmät 3 op
4C06CV	Aselavettien rakenne ja järjestelmätutkimus 4 op
4C06DV	Sotatekniikan erikoiskurssi 4 op

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op ja tutkielmaopinnot 34 op:

YTUTKMEN	Yhteiset tutkimusmenetelmät 3 op
4C08A	Sotatekniikan tutkimusmenetelmät 3 op
4C08B	Matemaattiset ohjelmistot 3 op
4C08C	Simulointi ja simulaatio-ohjelmien käyttö 3 op
4C08D	Tekniikan ajankohtaiset tutkimusmenetelmät 3 op
4C07	Sotatekniikan pro gradu -tutkielma ja seminaareineen 34 op

Opintojaksot ovat kaikille sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoille pakollisia pl. ilmasotalinjan opiskelijat, jotka eivät suorita opintojaksoja 4C08A ja 4C08D.

Eriytyvät sisältöopinnot (ilmasotalinja) 17 op:

4C02ILMA	Elektronisen sodankäynnin seminaari 3 op
4C08AILMA	Sotatekniikan tutkimusmenetelmät 3 op
4C08DILMA	Tekniikan ajankohtaiset tutkimusmenetelmät 3 op
4C06AVILMA	Täsmäasetekniikka 4 op
4C06DVILMA	Sotatekniikan erikoiskurssi 4 op

Opintojaksot 4C02ILMA, 4C08AILMA ja 4C08DILMA ovat pakollisia ilmasotalinjan sotatekniikan pääaineopiskelijoille. Opintojaksot 4C06AVILMA ja 4C06DVILMA ovat sotatekniikan eriytyviä valinnaisia opintoja ja ilmasotalinjan sotatekniikan pääaineopiskelijoita suositellaan valitsemaan ne osaksi sotatekniikan valinnaisia sisältöopintoja (yhteensä 11 op).

4.3.4 Pitkän sivuaineen aineopinnot 10 op

Sotatieteiden maisteriopintoihin sisältyy pitkän sivuaineen aineopintoja 10 opintopistettä, joka koostuu harjoitustyöstä. Huom. harjoitustyön tekeminen voi aloittaa jo kandidaatti- tai työelämävaiheessa, mutta se suoritetaan osana maisterin tutkinnon opintoja.

Harjoitustyön opintojakso valitaan seuraavista vaihtoehdoista pitkän sivuaineen mukaisesti:

1B09	Johtamisen harjoitustyö 10 op tai
2B06TAKT	Taktiikan harjoitustyö 10 op tai
2B06STRA	Strategian harjoitustyö 10 op tai
2B06SHIS	Sotahistorian harjoitustyö 10 op tai
3B07	Sotilaspedagogiikan harjoitustyö 10 op tai
4B08	Sotatekniikan harjoitustyö 10 op

4.4 Oppiaineiden opintojaksokuvaukset

Tässä luvussa kuvataan sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoihin kuuluvat opintojaksot. Opintojaksokuvaukset ovat tiivistelmiä varsinaisista opintojaksojen pedagogisista käsikirjoituksista, joista löytyy yksityiskohtaisemmat kuvaukset opintojaksojen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista. Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen pedagogiset käsikirjoitukset 2011 löytyvät Torni-portaalista (MPKK → Toimintakäsikirja → Pedagogiset käsikirjoitukset). Opintojaksojen pedagogiset käsikirjoitukset on ryhmitelty Torni-portaaliin samaan rakenteeseen kuin tässä esitellyt opintojaksokuvaukset. Tämän luvun opintojaksokuvauksissa esitellään lyhyesti opintojen sisältö, opetusmenetelmät ja suoritustavat, kirjallisuus ja arviointi.

4.4.1 Johtaminen

Perusopinnot

Johtamisen perusopintojen tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet sekä niiden välisen yhteyden. Opiskelija kykenee analysoimaan sodan ajan ja rauhan ajan perusyksikön johtamista hyödyntämällä johtamisen teoreettisia ja käytännöllisiä perusteita. Opiskelija osaa sodan ajan perusyksikön päällikön johtamisprosessin. Opiskelija kykenee havainnoimaan johtamista yksilön, ryhmän ja organisaation näkökulmasta sekä analysoimaan havaintojaan hyödyntämällä johtamisen teoreettisia ja käytännöllisiä perusteita. Opiskelija harjaantuu johtamisessa ja henkilökohtaista kehittymistä tukevan palautteen analysoimisessa sekä kehittyä johtajana.

Yhteiset sisältöopinnot:

1A01A Johtamisen perusteet 1 8 op

Sisältö:

Johtamisoppien kehitys 1900-luvun alusta nykypäivään, johtamista ja organisaatioita koskevat teoriat ja mallit, johtaminen ilmiönä, toimintana, tutkimuskohteena ja tieteenalana, johtamiseen läheisesti liittyvät käsitteet ja ilmiöt sekä niiden väliset yhteydet, johtamiseen läheisesti liittyvien tieteenalojen yhteydet johtamiseen, sotilasorganisaation erityispiirteet ja näiden erityispiirteiden vaikutus johtamiseen, yksilön käyttäytymisen ja ryhmäkäyttäytymisen perusteet, henkilökohtaiset johtamiskokemukset ja johtajana kehittyminen

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson toteutus (135 tuntia) rakentuu kolmelle menetelmälliselle kokonaisuudelle: luentoihin (50 tuntia), ryhmäkeskusteluihin (35 tuntia) ja yksilötyönä tehtäviin oppimistehtäviin (35 tuntia). Opintojakson keskeisiä sisältöjä havainnollistetaan elokuvilla, toiminnallisilla menetelmillä (johtamisharjoitus) ja johtamisen teemapäivällä (8 tuntia). Opiskelun arviointiin on varattu noin 6 tuntia. Opintojakso päättyy tenttiin.

Kirjallisuus:

- Kiuru, J. (toim.) (2009). Johdatus johtamiseen. Ajatuksia Johtamisen perusteet -opintojaksosta ja rakennusaineita tulevaan. Maanpuolustuskorkeakoulu.

Arviointi:

Opintojakson arvosana määräytyy tentin perusteella asteikolla 0–5. Lisäksi opintojakson aikana annetut oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Opintojaksolla käytetään tukevana arviointimenetelminä itsearviointeja, vertaisarviointeja, ohjaaja-arviointeja ja opettaja-arviointeja.

1A02A Johtamisen perusteet 2 4 op**Sisältö:**

Opintojakso on suoraa jatkoa opintojaksolle 1A01A Johtamisen perusteet 1. Opintojaksolla käsitellään Johtamisen perusteet 1 -opintojakson sisältöjä Puolustusvoimien kolmen päätehtävän mukaisissa rauhan ajan, sodan ajan ja kriisinhallinnan toimintaympäristöissä. Opetusta havainnollistetaan mm. Munakukkula-opetuspaketin avulla.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Kadettikurssin läpiviennissä tälle opintojaksolle on yleensä varattu noin 80 tuntia, josta luentoja on noin 28 tuntia, ryhmäkeskusteluja noin 23 tuntia, itsenäistä työskentelyä noin 23 tuntia ja oppimisen arviointia noin 6 tuntia. Oppimistehtävässä opiskelija muodostaa luentojen, ryhmäkeskustelujen ja kirjallisuuden avulla opintojakson sisällöt ja oppimistavoitteet kattavan kirjallisen tuotoksen. Oppimistehtävä rakentuu Johtamisen perusteet 1 -opintojaksolla tehdyn oppimistehtävän pohjalle.

Kirjallisuus:

- Mannermaa, M. (2008). Jokuveli. Elämä ja vaikuttaminen ubiikkiyhteiskunnassa. WSOYpro.
- Helkama, K., Myllyniemi, R., Liebkind, K. (2001). Johdatus sosiaalipsykologiaan. Edita.
- Mielonen, E. (1968). Pelko ja pakokauhu. Henkinen paine sodassa. Kauppiaitten kustannus Oy.
- Valtanen, M. (toim.). (2008). Johtamisen sosiaalipsykologia – Käsitteitä ja käytäntöjä sotilasyhteisössä. Maanpuolustuskorkeakoulu.

Arviointi:

Yksilötyönä kirjoitettavan oppimistehtävän arvosana muodostaa opintojakson arvosanan. Opintojakson arvosanaa voivat korottaa oppimista edistävä toiminta, oppimistehtävän itsearviointi ja oppimistehtävän vertaisarviointi. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

1A03A Johtajana kehittymistä tukevat palautteet ja kehityssuunnitelmat 3 op**Sisältö:**

Johtajana kehittymisen prosessi sotatieteiden kandidaatin tutkinnossa, syväjohtamisen malli, johtajana kehittymistä tukevat testit, vertaispalautteet, itsearviointit, vuorovaikutus- ja johtajaprofiilit, kehityssuunnitelmat, kausikeskustelut, tutkintotodistukseen liitettävä sanallinen arvio johtajana kehittymisestä sotatieteiden kandidaattitutkinnossa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso jakaantuu sotatieteiden kandidaatin tutkinnon ajalle seuraavasti:

1) Ensimmäinen vuosi Maanpuolustuskorkeakoulussa: syväjohtamisen mallin sekä Johtajakansion käytön kertaaminen, opiskelija arvioi omia johtajana kehittymisen mahdollisuuksiaan Johtamisen perusteet 1 -opintojaksolla, opiskelijalle teetetään kehittymistä tukevia testejä Johtamisen perusteet 1 -opintojaksolla ja opiskelijoille tuotetaan vertaispalautte ja ensimmäinen profiili (vuorovaikutus- ja johtajaprofiili syväjohtamisen kysymyssarjalla).

2) Ensimmäinen vuosi puolustushaarakoulussa: opiskelija laatii ensimmäisen kehityssuunnitelman Johtamisen perusteet 1 -opintojakson tuotosten sekä MPKK:lla tuotetun vertaispalautteen ja profiilin perusteella, opiskelijalle tuotetaan vertaispalautte ja toinen profiili, opiskelija päivittää kehityssuunnitelmansa vertaispalautteen ja profiilin perusteella ja opiskelija käy kausikeskustelun lähimmän esimiehensä (esim. kurssinjohtaja) kanssa

3) Toinen vuosi Maanpuolustuskorkeakoulussa: opiskelija päivittää arviotaan omista johtajana kehittymisen mahdollisuuksistaan Johtamisen perusteet 2 -opintojaksolla ja opiskelija laatii itsestään johtajana kehittymisen sanallisen arvion ennen siirtymistään PAT-kouluun.

4) Kolmas vuosi PAT-kouluissa: opiskelijalle tuotetaan 2–3 profiilia ja vertaispalautetusta PAT-koulun läpiviennin mukaisesti, opiskelija päivittää kehityssuunnitelmansa, opiskelija käy kausikeskustelun lähimmän esimiehensä (kurssinjohtaja) kanssa ja opiskelijan johtajana kehittymisestä laaditaan sanallinen arvio ennen kesälomaa. Tehdyt arviot taltioidaan niiden käsittelyn (esim. palautekeskustelu ja analyysi kerätystä johtajaprofiilista) jälkeen opiskelijan henkilökohtaiseen Johtajakansioon.

Kirjallisuus:

- Badaracco, J. (2006). Pääroolissa johtaja. Edita.
- Nissinen, V. (2000). Puolustusvoimien johtajakoulutus. Pääesikunta ja Maanpuolustuskorkeakoulu.
- Nissinen, V. (2004 tai uudempi). Syväjohtaminen. Talentum.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Vertaispalautte, itsearvio, johtaja- ja vuorovaikutusprofiilit, kausikeskustelut, johtajana kehittymisen sanallinen arvio. Opiskelija toteuttaa arviot opettajien ja kurssinjohtajien antamien ohjeiden mukaisesti. Arviointi toteutetaan yhteistyössä JOSPEL:n opettajien ja kurssinjohtajien kanssa.

Eriytyvät sisältöopinnot:**1A04MAA Johtamisessa harjaantuminen 1 2 op****Sisältö:**

Opintojakson ensimmäisen vaiheeseen kuuluu johtamisen havainnointi ja analysointi sekä palautteen muodostaminen ja antaminen. Opintojakson toinen vaihe koostuu johtamissuorituksista: taisteluammunnan suunnittelu, valmistelu ja toimeenpano, tehtävän analysointi, palautteen käsittely ja johtamissuorituksen analysointi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson toteutus on kytketty Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksen toimeenpanemaan ampumaharjoitukseen, johon opiskelijat osallistuvat ensimmäisenä ja toisena opiskeluvuotenaan. Kadettikurssin läpiviennistä on tälle opintojaksolle varattu ennen ampumaharjoitusta neljä tuntia tehtävien antamista ja valmistelua varten. Kadetti toimittaa tekemänsä analyysin ampumatyöryhmänsä ensimmäisen vuosikurssin kadeteille ennen ampumaharjoitusta. Ampumaharjoituksessa kadetti johtaa taisteluammunnan sekä tekee havaintoja ampumatyöryhmänsä toiminnasta ja omasta toiminnastaan. Ensimmäisen vuosikurssin kadetit havainnoivat ammunnan johtajan ja ampumatyöryhmän toimintaa sekä taisteluammuntaa ammunnan johtajan tekemän analyysin kautta. He muodostavat palautteen tekemiensä havaintojen ja ammunnan johtajan analyysin perusteella sekä antavat muodostamansa palautteen ammunnan johtajalle ammuntojen palautetilaisuudessa. Palautteen saatuaan toisen vuosikurssin kadetti analysoi johtamissuorituksensa johtamisen teorian avulla huomioiden henkilökohtaisten kehittymistarpeensa ja vahvuutensa.

Kirjallisuus:

Tehtävänannon yhteydessä jaettava materiaali.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Arviointimenetelminä käytetään alais- ja kouluttaja-arvioiteja sekä ohjattuja palautekeskusteluja. Oppimista arvioidaan johtamissuorituksen (2. vuosikurssi) ja johtamissuorituksesta annettavan palautteen (1. vuosikurssi) perusteella.

1A04ILMA Johtamisessa harjaantuminen 1 2 op**Sisältö:**

Opintojakson ensimmäinen vaihe sisältää johtamisen havainnoinnin ja analysoinnin sekä palautteen muodostamisen ja antamisen. Opintojakson toinen vaihe sisältää johtamissuorituksen, tehtävän analysoinnin, palautteen käsittelyn ja johtamissuorituksen analysoinnin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opiskelija harjaantuu johtamisen havainnoinnissa ja analysoimisessa Maanpuolustuskorkeakoululla suoritettavan AKK1-opintojakson aikana (tavoite 1). Opiskelija osallistuu PAT-vaiheessa (pl. ohjaajaopintosuunta) Ilmasotakoulun varusmiesten peruskoulutuskauden toteutukseen, jossa hän myös toimii ampumaleirillä ammunnanjohtajana ja jonka yhteydessä hän harjaantuu palautteen muodostamisessa ja antamisessa (tavoite 2). Jakson yhteydessä opiskelija jäsentää johtamiskokemustansa johtamisen teorian avulla (tavoite 3). Ohjaajaopintosuunnan opiskelija suorittaa tavoitteet 2. ja 3. erikseen nimetyin, VN1-lentokoulutukseen liittyvän osasuorituksen Ilmasotakoululla. Opiskelu täydennetään erillisellä oppimispäiväkirjalla, jota voidaan ylläpitää verkkotyötilassa.

Kirjallisuus:

Tehtävänannon yhteydessä jaettava materiaali.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Kokonaisarviointi muodostuu kolmesta hyväksytysti suoritetusta osatavoitteesta.

1A04MERI Johtamisessa harjaantuminen 1 2 op**Sisältö:**

Opintojakson keskeistä sisältöä ovat kaikilla opiskelijoilla johtajana harjaantuminen (aluksen palveluksen, merivahdin ja satamavahdin johtaminen l-upseerin tehtävissä), aluksen ohjailuryhmän johtamisen havainnointi ja analysointi (ohjailuryhmän jäsenenä), palautteen muodostaminen, antaminen ja analysointi sekä johtamiskokemusten jäsentäminen johtamisen teorian avulla. Osajakson toisessa osiossa lisäksi käsiteltäviä aiheita ovat laivasto- ja merivartio-opintosuunnilla asenteet ja johtamistaidot, kulttuurierot, hyvä viestintä, ohjeistaminen, avoin työskentelyilmapiiri, lyhyen aikavälin strategia, auktoriteetti, johtamistyylit, työn kuormittavuus, miehistön mielentila, inhimillinen erehdys, päätöksenteko, johtamistaito hätätilanteessa, kriisitilanteet ja joukkojenhallinta sekä automatisoinnin merkitys. Johtamisjärjestelmä-opintosuunnalla aiheet ovat johtajana harjaantuminen (viesti- tai koulutusjoukkueen vastuullinen johtaja ja kouluttaja perusyksikössä) ja varusmiesjohtajien ohjaaminen ja valmentaminen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan luennoin, ryhmätöin, omatoimisena opiskeluna ja käytännön sekä case-harjoittein. Opintojakso jakaantuu kahteen osajaksoon, joiden tarkemmat opetusmenetelmät ja suoritustavat on esitetty tarkemmin opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Kirjallisuus:

- Laivapalvelusohje
- Sotilasmerenkulkuohje
- Varusmieskoulutusta ohjaavat normit, pp. varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutuksessa

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Opintojaksosta ei järjestetä erillistä tenttiä. Kaikki oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti jaksoittain. MRM-kurssin hyväksytystä suorittamisesta jaetaan erillinen todistus.

1A05MAA Sodan ajan perusyksikön johtaminen 3 op**Sisältö:**

Yksikön päällikön johtamisprosessi teoriassa ja käytännössä: tilanteenarviointi, päätöksenteko, suunnittelu, toimeenpano, valvonta ja vaikutuksen arviointi, kaksi johtamisharjoitusta (puolustus- ja hyökkäysharjoitus).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso suoritetaan Taktiikan laitoksen toimeenpanemien sotataidon opintojaksojen 2A05 ja 2B01MAA yhteydessä.

Kirjallisuus:

- 2A05 ja 2B01MAA opintojaksojen yhteydessä jaettava materiaali.
- Voimassa olevat perusyksikön taistelua käsittelevät ohjesäännöt ja oppaat.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Oppimista arvioidaan opintojakson aikana tehtävien päätösten ja suunnitelmien perusteella sekä johtamisharjoitusten johtamissuoritusten perusteella.

1A05ILMA Sodan ajan perusyksikön johtaminen 3 op**Sisältö:**

Johtamisprosessin teoria ja käytäntö.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Ilmatorjunta-, johtamisjärjestelmä- ja lentoteknisen opintosuunnan kadetit suorittavat opinnot 2. ja 3. vuoden aikana tapahtuvissa sotaharjoituksessa, jossa opiskelija soveltaa oppimaansa teoriaa käytäntöön. Ohjaajaopintosuunta suorittaa opinnon VN2 osastolentokoulutukseen liittyvässä parijohtajakoulutuksessa 2. vuoden aikana jossa opiskelija soveltaa oppimaansa teoriaa käytäntöön. Opetuksessa käytetään oppimisyhmiä jotka laativat opinnoista erilliset raportit.

Kirjallisuus:

- 2A05 ja 2B01ILMA opintojaksojen yhteydessä jaettava materiaali.
- Ilmavoimien harjoitusohjeet.
- Puolustusvoimien prosessikäsikirja.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

1A05MERI Sodan ajan perusyksikön johtaminen 3 op**Sisältö:**

Opintojakson keskeistä sisältöä ovat taistelun johtaminen (yksikön päällikön johtamistoiminta ja johtamisprosessi), siirtyminen suunnitelmasta toimeenpanoon (käskynanto), toimintamahdollisuuksien analysointi, rannikkoalueen ja taisteluosaston joukot, joukkojen käytön ja yhteistoiminnan periaatteet.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson sisältyy luentoja, ryhmätöitä ja käskynantoharjoituksia, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluja. Lähiopetusta on 24 tuntia, ryhmätöskentelyä (ml. käskynantoharjoitukset) 49 tuntia ja omatoimista opiskelua 8 tuntia. Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaalit sekä lähdeaineiston lukualueet (tietoturvaluokitukset huomioiden) julkaistaan verkko-oppimisympäristön työtilassa, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen opintojaksoa. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta.

Kirjallisuus:

Merisotaopas, Merisotaohjesääntö, Harjoitusvahuudet A1 Merivoimat, Aluksien taisteluohjeet soveltuvin osin.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Opintojaksossa arvioitavia osia alueita ovat ryhmätöet, oppimistehtävät ja opintojakson päätteessä järjestettävä tentti. Ryhmätöinä suoritettavat johtamisprosessin osa-alueet ja käskynantoharjoitukset sekä muut oppimistehtävät (ml. tentti) arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Opintojakson hyväksyty suorittaminen edellyttää tentin suorittamista hyväksytysti sekä kaikkien oppimistehtävien (ml. ryhmätöet) hyväksytyä suorittamista.

1A06A Johtaminen rauhan ajan perusyksikössä 5 op

Sisältö:

Puolustusvoimien kolme tehtävää, Puolustusvoimien toiminnan oikeudellinen perusta, perusyksikön tehtävät osana joukkoyksikköä ja joukko-osastoa, perusyksikön toimintaa ohjaava lainsäädäntö, perusyksikön hallinto ja oikeudenhoito, perusyksikö sosiaalisena järjestelmänä, kuulustelijan toiminta esitutkinnassa, maanpuolustus-tahto ja koheesio osana suorituskykyä, kouluttajan tehtävät ja roolit perusyksikössä ja varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutus, erityisesti varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutuksen opetuspaketti.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Kadettikurssin läpiviennistä tälle opintojaksolle varattu yleensä noin 100 tuntia, josta noin 60 tuntia käytetään luentoihin, noin 35 tuntia itsenäiseen opiskeluun ja noin 5 tuntia oppimisen arviointiin.

Kirjallisuus:

- Hoikkala, T; Salasuo, M; Ojajärvi, A (2009). Tunnetut sotilaat. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura.
- Kenttäohjesääntö.
- Kouluttajan opas.
- Yleinen palvelusohjesääntö.
- Varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutus -normi.
- Perusyksikön toimintaa velvoittava ja ohjaava oikeudellinen normisto.
- Työhyvinvointia ja koheesiota käsittelevä tutkimuskirjallisuus.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojaksoon kuuluu tentti ja yksilötyönä tehtävä kirjallinen oppimistehtävä. Opintojaksolla käytetään arviointimenetelminä itsearviointeja, vertaisarviointeja, ohjaaja-arviointeja ja opettaja-arviointeja. Opintojakson arvosana muodostuu seuraavien suoritusten perusteella: tentti (1/2 arvosanasta) ja yksilötyönä kirjoitettava oppimistehtävä (1/2 arvosanasta). Mahdollinen kokonaisarvosanaa korottava vaikutus: opiskelun ja oppimisen itsearviointi ja oppimistehtävän vertaisarviointi.

1A06OHJ Johtaminen rauhan ajan perusyksikössä 5 op

Sisältö:

Lentoupseerin tehtävässä tarvittavat lait ja asetukset sekä ilmailulaki; Perusyksikön toimintaa velvoittava ja ohjaava oikeudellinen normisto (MPKK/JOSPEL ohje 15.12.2009); Bristol ATPL Air Law 010.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso jakautuu neljään kokonaisuuteen, joissa opiskelija osallistuu Puolustusvoimien toiminnan oikeudellisen perustan ja upseerin tehtävässä tarvittavien lakien ja asetusten opetukseen, lähijaksolle (24 tuntia), suorittaa verkkotuettua omatoimista ilmailulakien opiskelua (75 tuntia) ja osallistuu ilmailulakeja käsittelevään lähiopetukseen (15 tuntia) joka sisältää erillisen tentin.

Kirjallisuus:

- Yleinen palvelusohjesääntö
- Perusyksikön toimintaa velvoittava ja ohjaava oikeudellinen säännöstö
- Bristol ATPL AirLaw 010.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson suorittaminen edellyttää molempien kokeiden suorittamisen hyväksytysti. Arvosana muodostuu koearvosanojen keskiarvosta.

1A06RAJA Johtaminen rauhan ajan perusyksikössä 5 op**Sisältö:**

Opintojaksolla käsitellään Suomen oikeusjärjestelmän perusteita, Rajavartiolaitoksen asemaa valtionhallinnossa sekä sen roolia turvallisuusviranomaisena. Opintojakson aikana opiskelijat muodostavat itselleen kuvan Rajavartiolaitoksen toimintaympäristöstä kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun (oppimistehtävä), luennojen ja ryhmätöiden avulla. Lähiopetukselle on varattu 70 tuntia, oppimistehtävälle 20 tuntia, ohjatulle harjaantumiselle Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköissä 45 tuntia.

Kirjallisuus:

- Ojanen, T. 2001. Suomen valtiosäännön perusteita.
- Raitio, J. 2005. Johdatus Euroopan integraation historiaan ja Eurooppa-oikeuteen.
- Ojanen, T. 2003. Perusoikeudet ja ihmisoikeudet Suomessa.
- Hallituksen esitys eduskunnalle rajavartiolaitosta koskevan lainsäädännön uudistamiseksi (HE 6/2005) kirjassa Rajavartiolaitoksen lakiuudistus 2005.
- SM:n muistio 25.8.2005. SM:n asetus rajavartiolaitoksen menetelmistä kuluneuvon pysäyttämässä ja voimakeinojen käyttämisessä (656/2005) kirjassa Rajavartiolaitoksen lakiuudistus 2005 (s. 521–532).
- Jokamiehen oikeudet
- Oikeusjärjestyksen perusteet; pdf-tiedosto ”Suomen hallitusjärjestelmä: Sekoituneesta valtiomuodosta parlamentaariseen”
- Eurooppatiedotus; ”Avain EU-käsitteisiin” (s. 9–75)

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja ryhmätyöskentelyyn sekä annettujen oppimis- ja ryhmätyötehtävien suorittamista hyväksytysti. Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

Aineopinnot

Johtamisen aineopinnojen tavoitteena on, että opiskelija kykenee analysoimaan johtamistoimintaympäristö- ja tehtäväsidonnaisesti hyödyntämällä johtamisen teoreettisia ja käytännöllisiä perusteita. Opiskelija kykenee laatimaan johtamisen tieteenalaan kuuluvia opinnäytteitä. Opiskelija kykenee havainnoimaan johtamista yksilön, ryhmän ja organisaation näkökulmasta sekä analysoimaan ja syntetisoimaan havaintojaan hyödyntämällä johtamisen teoreettisia ja käytännöllisiä perusteita. Opiskelija harjaantuu johtamisessa ja henkilökohtaista kehittymistä tukevan palautteen analysoimisessa sekä kehittyä johtajana.

Yhteiset sisältöopinnot:

1B01A Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 1 4 op

Sisältö:

Ihmis- ja yhteiskuntatieteellinen näkökulma sotaan ja sodassa johtamiseen (etiikka, psykologia, sosiaalipsykologia, sosiologia), väkivalta ja henkinen paine sodassa, taistelun vaikutus yksilöön ja joukkoon, johtajan rooli sodassa, johtaminen nopeaa tilanteenarviointia, päätöksentekoa ja toimeenpanoa vaativissa tilanteissa, munakukkula-opetuspaketti.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolle on varattu kadettikurssin läpiviennistä yleensä noin 70 tuntia. Opintojaksolla käytetään opetusmenetelminä luentoja (30 tuntia) ja essee-tyyppistä oppimistehtävää (34 tuntia). Oppimisen arviointiin on varattu noin 6 tuntia. Opintojaksoon voidaan sisällyttää myös opintomatka (12 tuntia).

Kirjallisuus:

- Glover, J. (2003). Ihmisyys. 1900-luvun moraalihistoria. Like.
- Harinen, O. (1992). Sotilasjoukon kiinteys ja sotilasorganisaatio. Maanpuolustuskorkeakoulu. (Tai muu koheesiota käsittelevä tutkimuskirjallisuus)
- Lindgren, G. (toim.) (2008). Viipurin taistelu 1944. Maanpuolustuskorkeakoulu.
- Mielonen, E. (1968). Pelko ja pakokauhu. Henkinen paine sodassa. Kauppiaitten kustannus Oy.
- Pipping, K. (1978). Komppania pienoisyhteiskuntana. Otava.
- Susitaival, P. (1937). Ahvola. WSOY.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana muodostuu yksilötyönä kirjoitettavasta oppimistehtävästä, joka arvioidaan asteikolla 0–5. Arvosanaan voivat kokonaisuutena arvioiden vaikuttaa korottavasti opiskelun ja oppimisen itsearviointi ja oppimistehtävän vertaisarviointi.

1B02A Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 1 3 op

Sisältö:

Puolustusvoimien 3. pätehtävä, Puolustusvoimien kansainvälisen toiminnan perusteet, kansainvälinen oikeus ja sodan lait, Puolustusvoimien kansainvälisten operaatioiden erityispiirteet, ryhmätason toiminta puolustusvoimien kansainvälisissä operaatioissa, johtaminen vieraassa kulttuurissa, viikon mittainen kansainvälinen harjoitus.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolle on varattu kadettikurssin läpiviennistä yleensä noin 80 tuntia, josta luentoja on noin 15 tuntia, ryhmätöitä noin 5 tuntia ja sotaharjoituksena toteutettava kansainvälinen harjoitus noin 60 tuntia.

Kirjallisuus:

- Hakapää, K. (2003). Uusi kansainvälinen oikeus. Talentum.
- Roden, G. & Parkkari, J. (2004). Sodan lait -käsikirja. Edita.
- Rauhanturvalaki ja asetus.
- Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirja ja Kansainvälisen tuomioistuimen perussääntö myöhemmin tehtyine muutoksineen

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana muodostuu tentin arvosanasta.

1B03A Turvallisuustoiminta ja sen johtaminen 3 op**Sisältö:**

Puolustusvoimien 2. tehtävä, turvallisuuden käsite ja sen lähikäsitteet, turvallisuuden tutkimus ja turvallisuusteoriat, turvallisuuden osa-alueet ja turvallisuustoiminnan keinot Puolustusvoimissa, viranomaisyhteistyön perusteet ja eri viranomaistoimijoiden näkökulmat turvallisuuteen, turvallisuustoiminta perusyksikössä, riskianalyysin laatimisen perusteet.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolle on varattu kadettikurssin läpiviennistä yleensä noin 70 tuntia. Luen-toihin käytetään noin 30 tuntia, essee-tyyppisen oppimistehtävän tekemiseen noin 34 tuntia ja oppimisen arviointiin noin 6 tuntia.

Kirjallisuus:

- Informationsoperationer, Handbok (2008). Försvarsmakten.
- Hanén, T. (2005). Turvallisuusjohtaminen ja rajavartiolaitos: yksittäisten onnettomuuksien tutkinnasta strategisten häiriöiden hallintaan. Maanpuolustus-korkeakoulu.
- Porras, V. 2008. Turvallisuus käsitteenä.
- Mannermaa, M. (2008). Jokuveli. Elämä ja vaikuttaminen ubiikkiyhteiskunnassa. WSOYpro.
- Puolustusministeriön turvallisuustoiminnan strategia (2007). Puolustusministe-riö.
- Puolustusvoimien turvallisuustoiminnan strategia (2003). Pääesikunnan turvalli-suusosasto.
- Riskinhallinta puolustusvoimissa (2004). Pääesikunnan turvallisuusosasto.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti 0–5. Opintojakson arvosana muodostuu opintojakson tentin perusteella. Tentti arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojaksoon liittyvät oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

1B04A Mediat ja johtaminen 4 op

Sisältö:

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat median nykytila ja merkitys organisaatioiden toiminnassa, organisaatioviestintä ja maineenhallinta, esimies- ja alaisviestintä, kriisitilanneviestintä, sosiaaliset mediat ja puolustusvoimat, neuvottelutaidon teoria ja käytäntö, vaikuttavan puheen suunnittelu, harjoittelu ja analysointi ja esiintymisen harjoittelu ja analysointi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolle on varattu kadettikursin läpiviennistä yleensä noin 70 tuntia. Opintojaksolla käytetään opetusmenetelminä luentoja (25 tuntia) ja erityyppisiä käytännön esiintymisharjoituksia (35 tuntia). Esiintymistilanteisiin valmistautumiseen on varattu noin 20 tuntia.

Kirjallisuus:

- Huhtala (nyk. Seeck), H. ja Hakala, S. (2007). Kriisit ja viestintä. Gaudeamus.
- Shell, Richard. 2001. Neuvottele onnistuneesti. WSOY.
- Torkki, Juhana. 2006. Puhevalta: kuinka kuulijat vakuutetaan. Otava.
- Routarinne, Simo. 2007. Valta ja vuorovaikutus: statusilmaisen perusteet.
- Puro, J-P. 2002. Esimiehen viestintätaidot. Helsinki: WSOY.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana muodostuu tentin perusteella, joka arvioidaan asteikolla 0–5 ja käytännön esiintymisharjoituksilla, jotka on suoritettava hyväksytysti. Opintojaksolla käytetään arviointimenetelminä itsearviointeja, vertaisarviointeja ja opettaja-arviointeja.

1B05A Johtamisessa harjaantuminen 2 6 op

Sisältö:

Johtajatehtävän analysointi, johtamistehtävän arviointikriteerien muodostaminen, vähintään kaksi vuorokautta kestävä ja yhtäjaksoinen johtamissuoritus, palautteen kerääminen, palautteen käsittely, johtamissuorituksen analysointi henkilökohtaisten kehittymistarpeiden ja vahvuuksien sekä johtamisen teorian (tietovarannon avulla).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksoon kuuluva oppimistehtävä annetaan opiskelijoille (ja tiedoksi PAT-koulun kurssinjohtajalle/vast.) kolmannen vuoden syksyllä ennen kuin opiskelijat siirtyvät Maanpuolustuskorkeakoulusta puolustushaara- aselaji- ja toimialakouluihin. Oppimistehtävä jakaantuu kolmeen vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa opiskelija analysoi valitsemansa tehtävän johtamisen teorian sekä omien vahvuksiensa ja kehittymistarpeidensa näkökulmasta. Analyysi muodostaa perustan opiskelijan johtamissuorituksen havainnoinnille, ulkoisen ja sisäisen palautteen muodostamiselle sekä näiden perusteella laadittavan raportin kirjoittamiselle. Toinen vaihe on harjoitusvaihe, jossa opiskelija toimii valitsemassaan tehtävässään ja kerää suorituksestaan palautteen (360-asteisesti). Kolmannessa vaiheessa opiskelija yhdistää ensimmäisen vaiheen analyysinsä sekä suorituksesta saamansa kokemukset ja keräämänsä palautteen 5–10 sivun raportiksi.

Kirjallisuus:

Opiskelijan valitsema kirjallisuus.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosanaan vaikuttavat johtajatehtävän analyysi, johtamissuorituksen kouluttaja-arvio ja johtamissuorituksen analyysi.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot:**1B06A Tutkimusmenetelmät johtamisessa 5 op****Sisältö:**

Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan johtamisen alalla. Opiskelija perehtyy johtamisen tutkimuksen ajankohtaisiin teemoihin ja tutkimusmenetelmiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 11 tuntia (laitoksen antama tutkimuskouluus, ohje MPKK:ssa laadittavista tutkimustöistä, sisällönanalyysi, diskursianalyysi ja fenomenografia), etäopetukseen 2 tuntia (etätehtävän käsittely) ja itseopiskeluun 56 tuntia (etätehtävän eli alustavan tutkimussuunnitelman laatiminen). Opintojaksoon kuuluvien laadullisten menetelmien opetus annetaan lähiopetuksena yhdessä sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoiden kanssa. Opintojakson aikana tehdään yksi etätehtävä, joilla valmennetaan opiskelijat tutkimussuunnitelman tekoon. Opetuksen ohjausta annetaan verkko-opetusympäristössä sisältöjen, opintomateriaalien ja palautteiden osalta.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä (2008)
- Virta, Jami (2008) Johtamisen laitoksen tutkimustyöohje tai päivitetty JOSPEL-tutkimusohje.
- Hirsjärvi, ym.: Tutki ja kirjoita.
- Aaltola, J. Valli, R. 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin, osa 1. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Eskola, J & Suoranta, J. 2003. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Opintojaksolla laaditaan 1 etätehtävä, joka on suoritettava hyväksytysti. Etätehtävä arvostellaan hyväksyty-hylätty.

1B06B Johdatus johtamisen harjoitustyöhön 5 op**Sisältö:**

Opintojakson aikana pyritään antamaan teoriasisällön lisäksi toteutusmerkkejä harjoitustyön tekemiseen kyseisessä oppiaineessa. Niiden avulla opiskelijan tulisi kytä aloittamaan tarvittaessa itsenäisesti harjoitustyön laatiminen omaan ammatilliseen oppimiseen liittyen. Opintojakso on integroitu sotilaspedagogiikan opintojaksoon: 3B02B (johdatus sotilaspedagogiikan harjoitustyöhön).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 3 tuntia (tehtävänasettelu, sisällönanalyysi, pitkän sivuaineen harjoitustyön laatimisohejeisiin tutustuminen ja esimerkkitutkimuksien esittely) ja itseopiskeluun 16–24 tuntia (aihealueiden kartoittaminen, läh-

demateriaalin hankinta ja materiaaliin perehtyminen; käytettävä aika riippuu kadettikurssin läpivientisuunnitelmassa opintojaksoon käytettäväksi määritetystä ajasta).

Kirjallisuus:

Erikseen jaettava kirjallisuus

Arviointi:

Opintojakso ja kirjoitelma arvostellaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

1B07 Johtamisen kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op**Sisältö:**

Seminaarit koostuvat neljästä periodista, joihin integroidaan Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) opintojakso ja kandidaatintutkinnon kypsyysnäyte. Tarvittaessa opintojaksoon voidaan integroida koulusivistyskiellettään ruotsinkielisen opiskelijan Y04S Suomi toisena kotimaisena kielenä opintoja. Opintojakson tarkempi sisältö on esitelty opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 32 tuntia (tutkimusseminaari ja kolme proseminaaria). Itseopiskeluun käytettävissä oleva aika määräytyy kadettikurssin läpivientisuunnitelman perusteella. Tutkimusseminaarin, proseminaarien ja opintojakson Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) hyväksyty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista, palautteen hyödyntämistä, itseopiskelua sekä seminaari- ja tekstitöiden hyväksytyä suorittamista. Opiskelija kirjoittaa noin 20–30 sivun laajuisen tutkielman, jonka edistymistä seurataan tutkimusseminaarissa ja kolmessa proseminaarissa. Opiskelijan tulee osallistua opintojakson Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -ohjaukseen, itsenäisesti muokata tutkielmatekstiiään palautteen avulla ja suorittaa tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sekä sisällön että kielitaidon osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää. Opetuksen ohjausta annetaan verkko-opimisympäristössä, seminaareissa sekä ohjaajan ja ohjattavan kahdenvälisin tapahtumin. Opintojakso toteutetaan integroidusti opintojakson 3B05 Sotilaspedagogiikan kandidaatintutkielma seminaareineen kanssa

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä (2008)
- Virta, Jami (2008) Johtamisen laitoksen tutkimustyöohje tai JOSPEL:n päivitetty tutkimusohje.
- Hirsjärvi, ym.: Tutki ja kirjoita
- Kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen oppaat ja verkkosivut

Arviointi:

Tutkielma ja opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojaksolla laaditaan 1 etätehtävä, joka on suoritettava hyväksytysti.

1B09 Johtamisen harjoitustyö 10 op**Sisältö:**

Tutkimussuunnitelma, loppuraportti, palaute verkko-oppimisympäristössä, itsearviointi. Opintojakso on integroitu sotilaspedagogiikan opintojaksoon: 3B07 (Sotilaspedagogiikan harjoitustyö).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Harjoitustyö koostuu kolmesta osasta: Toiminnan, tuotteen tai tapahtuman suunnittelusta, toteuttamisesta sekä loppuraportista.

Kirjallisuus:

- Erikseen jaettava kirjallisuus
- Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi

Arviointi:

Opintojakso ja kirjoitelma arvostellaan asteikolla hyväksytty-hylätty.

Syventävät opinnot

Johtamisen syventävien opintojen tavoitteena on, että opiskelija syventää tietämystään johtamisesta tieteenalana ja hallitsee tieteelliset kriteerit täyttävän opinnäytetyön laatimisen. Opiskelija muodostaa itselleen kattavan tietämyksen johtamisesta erilaisissa toimintaympäristöissä ja kykenee osallistumaan oman alansa johtamiskäytäntöjen kehittämiseen. Opiskelija hankkii valmiudet puolustushaaran rauhan ajan perusyksikön (vast.) johtamiseen ja ymmärtää sodan ajan joukkoyksikön (vast.) taistelun johtamisen perusteet. Opiskelija saavuttaa valmiudet ohjata johtamiskäyttämisen kehittämistä työyhteisössään.

Yhteiset sisältöopinnot:

1C01 Johdanto syventäviin opintoihin 3 op

Sisältö:

Toimintaympäristöajattelu ja sotilasjohtamisen viitekehys, johtamisen nelikentän osa-alueet (johtaminen, johtajuus, organisaatiokulttuuri ja organisaatorakenne), psykologian, sosiologian ja sosiaalipsykologian merkitys johtamisen oppiaineessa, johtamisparadigmojen historiallinen tarkastelu, viestinnän perusteet (johtamis-, esimies- ja alaisviestintä), etiikan perusteet (käsitteet ja etiikka esimiestoiminnassa) ja oppimistehtävänä työelämävaiheen kirjallinen reflektointi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luennot 28 tuntia, harjoitukset 4 tuntia, omatoiminen opiskelu 49 tuntia. Opiskelijat kirjoittavat opintojakson aikana oppimistehtävänä esseen, jossa reflektoidaan työelämävaihetta. Opettaja antaa oppimistehtävistä henkilökohtaisen kirjallisen palautteen. Opintojaksolla käytetään verkko-oppimisympäristöä tiedottamiseen sekä materiaalin jakamiseen, taltiointiin ja palauttamiseen.

Kirjallisuus:

- Huhtinen, A-M: Sotilasjohtamisen tiedon kohteet: johdatus sotilasjohtamisen perustutkimukseen
- Valtanen, M (toim.): Johtamisen sosiaalipsykologia: käsitteitä ja käytäntöjä sotilasyhteisössä.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana muodostuu oppimistehtävästä annettavasta arvosanasta.

1C02A Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 2 7 op

Sisältö:

Opintojakso toteutetaan kolmessa eri vaiheessa, joista jokaisella vaiheella on oma teema. Karkeana jaotteluna voidaan pitää seuraavaa jakoa:

1. sotilassosiologia ja lainsäädäntö
2. oman aselajin / puolustushaaran SA-toimintaympäristö
3. strateginen viestintä, informaatio-operaatiot ja media

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso on jaettu kolmeen eri vaiheeseen, joiden laajuudet ovat 3 op, 1 op ja 3 op. Kaksi vaihetta toteutetaan omina kokonaisuuksinaan ja 1 op:n vaihe toteutetaan opintojaksojen 5C01 yhteydessä. Opintojaksolla käytettävät opetus- ja työskentelymuodot tuntimäärineen jakautuvat seuraavasti: luennot 80 tuntia, harjoitukset 6 tuntia, omatoiminen opiskelu harjoitustöiden tekeminen mukaan luettuna 75 tuntia, tentit 4 tuntia, ryhmätöet purkuineen 16 tuntia, vierailut 8 tuntia. Opintojakson toteutetaan eri lukukausilla, 1. ja 2. vaihe ensimmäisen vuoden kevätlukukaudella ja 3. vaihe toisen vuoden syyslukukaudella.

Kirjallisuus:

- Perustuslaki ja Pelastuslaki
- Laki puolustusvoimain poliisille antamasta virka-avusta
- Valmiuslaki ja -asetus
- TPA poikkeusoloihin varautumista koskevien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa
- Puolustustilalaki, Aluevalvontalaki ja -asetus
- Ilmailulaki, Rikoslaki, Pakkokeinolaki
- Harinen, O. Sotilasjoukon kiinteys ja sotilasorganisaatio
- Sotilasjohtaja (luonnos), osat I–III (erikseen tarkennettavat luvut)
- Informaatiosodankäynnin ohje 2006
- Kenttäohjesääntö, yleinen osa
- Harinen, O. Näkökulmia sotilassosiologiaan, artikkeleita vuosilta 1991–2009
- Buure-Hägglund, K. 2002. Suomen kriisilainsäädäntö WSOY

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson suorittaminen hyväksytysti edellyttää myös erikseen annettavien harjoitusoppimistehtävien suorittamisen hyväksytysti. Opintojakson arvosana muodostuu seuraavalla tavalla: 1. vaihe: 2 tenttiä, harjoitus- tai oppimistehtävää kirjallisuuden ja opetuksen pohjalta aiheisiin liittyen, 2. vaihe: oppimistehtävä (hyv/hyl) ja 3. vaihe: 1–2 tenttiä, harjoitus- tai oppimistehtävää kirjallisuuden ja opetuksen pohjalta aiheisiin liittyen. Opintojakson lopullinen numeraalisesti muodostuva arvosana koostuu keskiarvona tenttien/oppimispäiväkirjojen/harjoitustöiden arvosanoista. Eri vaiheiden tenteillä on sama painoarvokerroin.

1C03A Johtamiseen harjaantuminen 3 3 op**Sisältö:**

PAT-koulut suunnittelevat opintojakson yksityiskohtaisen sisällön. Opintojakso sisältää seuraavat vaiheet: 1) Johtajatehtävän analysointi esim. teorian, mallin tai käsiteanalyysin kautta ja tehtäväkohtaisen tutkimussuunnitelman laatiminen, 2) Tutkimussuunnitelman perusteella toteutettava havainnointi ja harjaantuminen johtamisessa (harjaantuminen vaativassa johtajatehtävässä), 3) Raportin kirjoittaminen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson laskennallinen laajuus yhteensä 81 tuntia = 3 op, joka sisältää seuraavat sisällöt: alustava luento johtamismalleista ja -teorioista (perusteet opintojaksoa varten 1–2 tuntia), omatoiminen opiskelu (johtajatehtävän analysointi ja tutkimussuunnitelman laatiminen) 20 tuntia, ohjattu yksilötö ja sovellettu harjoitus sekä raportointi (harjaantuminen johtajatehtävässä ja raportointi) 48 tuntia, omatoiminen opiskelu (raportin kirjoittaminen) 10 tuntia ja palautekeskustelu 2 tuntia.

Kirjallisuus:

- PAT-koulut ja opiskelijat määrittävät itse käytettävän kirjallisuuden. Esimerkkejä oppimista tukevasta kirjallisuudesta:
- Valtanen, Mikko (toim) Johtamisen sosiaalipsykologia, Johtamisen laitos, Julkaisusarja 2, nro 19/2008
- Seeck, Hannele. Johtamisopit Suomessa
- Nissinen, Vesa. Puolustusvoimien johtajakoulutus
- Puolustushaara-, ase- ja toimialakohtaiset oppaat ja ohjesäännöt
- Sotilasjohtaja, osat I–II

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Jatkuva arviointi sekä kirjallisen loppuraportin sanallinen arviointi. Harjoitusten johtajatehtävistä saatu esimies-, vertais- ja alaispalaute sekä opintojen ohjaajan kanssa käydyt palautekeskustelut.

1C04 Kehittyjästä valmentajaksi 3 op**Sisältö:**

Johtajuuden ja johtamiskäyttötymisen kehittämisen teoria, psykologinen testi ja palautekeskustelu psykologin kanssa, kehityssuunnitelman laatiminen, toteuttaminen ja raportointi, esimies työyhteisönsä kehittäjänä ja kehityskeskusteluprosessi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luennot 40 tuntia, omatoiminen opiskelu 41 tuntia. Opintojakso toteutetaan kolmessa vaiheessa ja se kestää koko maisteriopintojen ajan. Tarkemmat opetusmenetelmät ja suoritustavat löytyvät opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

Kirjallisuus:

- Nissinen, Vesa: Puolustusvoimien johtajakoulutus. Johtamiskäyttötymisen kehittäminen.
- Pirnes, Unto: Kehittyvä johtajuus: Johtamisen dynamiikka.
- Puolustusvoimien esimiesvalmennuksen materiaali.

Arviointi:

Opintojakso ja sen aikana laaditut kehityssuunnitelmat ja -raportit arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot:**YTUTKMN Yhteiset tutkimusmenetelmät 3 op****Sisältö:**

Tutkimustoiminnan merkitys Puolustusvoimissa, tutkimustoiminta yliopistoissa yleisesti, sotatieteiden kenttä ja tutkimustoiminnan haasteet Maanpuolustuskorkeakoulussa, tiedonhaku, tutkimustoiminta osana opinnäytteiden tekemistä (turvaluokitellun materiaalin käsittely ja käyttö tutkimustoiminnassa), ainelaitosten tutkimustoiminnan esittely (ainelaitosten tutkimusteemat ja käyttämät tutkimusmenetelmät ja esimerkkejä tutkimustöistä), perehtyminen aiemmin tehtyihin sotatieteiden pro gradu -tutkielmiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu luennoista (noin 36 tuntia), ryhmätyöskentelystä ja ryhmätöiden purkuseminaarista (noin 16 tuntia), itsenäisestä työskentelystä (noin 22 tuntia) ja paneelikeskustelusta (4 tuntia).

Kirjallisuus:

Luentomateriaalit, valikoidut oppinnäytteet.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Opintojakson hyväksytyy suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopetukseen, ryhmätöihin sekä oppimistehtävien hyväksytyä suorittamista.

1C05A Johtamisen pakolliset tutkimusmenetelmäopinnot 5 op**Sisältö:**

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat tieteenfilosofiset suuntaukset, tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet ja metodologia. Opintojakso on integroitu sotilaspedagogiikan opintojaksoon: 3C06 (Sotilaspedagogiikan kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät; 5 op).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintokokonaisuus toteutetaan lähi-, etä- ja itseopiskeluna. Opintojakson aluksi syvennetään opiskelijoiden tieteenfilosofisia perusteita sekä johtamisen ja sotilaspedagogiikan metodisia päälähestymistapoja lähiopetuksella. Opetuksessa korostetaan konstruktivistista tieteenfilosofiaa laadullisen tutkimuksen perustana. Lähiopetuksen jälkeen opiskelijoille annetaan kolme etätehtävää: A) Lukupaketti ja keskustelukysymykset (tieteenfilosofia), joista opiskelijat valmistautuvat keskustelemaan pienryhmissä (2) ensimmäisen viikon lopulla, B) Alustavan tutkimussuunnitelman laatiminen (1C06; 3 op), johon opiskelijoilla on aikaa noin kuukausi, alustava tutkimussuunnitelma palautetaan verkko-oppimisympäristöön ja esitellään 1. tutkimusseminaarissa ja C) Ohjeet johtamisen valinnaisiin opintoihin kuuluvan opintojakson 1C05CV (2 op) suorittamisesta. Opetuksen ohjausta annetaan verkko-opetusympäristössä ja sähköpostitse sisältöjen, opintomateriaalien ja palautteiden osalta.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä (2008)
- Virta, Jami (2008) Johtamisen laitoksen tutkimustyöohje tai JOSPEL:n päivitetty tutkimusohje.

Arviointi:

Opintojakso ja sen aikana laaditut harjoitustyöt arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

1C05BV Lähteiden käyttö kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 op**Sisältö:**

Laadulliset tutkimusmenetelmät.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso pyritään integroimaan opintojakson Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä (1C08DV) sisältöjen kanssa. Opintojakso sisältää lähiopetusta 6 tuntia (johdantoluennot sekä ryhmätöiden esittely) ja ryhmätöitä 24 tuntia.

Kirjallisuus:

Opintojaksolle käsketään erikseen kirjallisuus.

Arviointi:

Opintojakso ja ryhmätyöt arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

1C05CV Johtamisen valinnaiset tutkimusmenetelmäopinnot 2 op**Sisältö:**

Voidaan suorittaa laatimalla joko essee oman tutkimuksen aihealueeseen liittyvistä metodologisista orientaatioista tai osallistumalla sotilaspedagogiikan metodologisiin opintoihin kuuluvien kvantitatiivisten menetelmäopintojen (opintojakso 3C07) yleisiin osuuksiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso perustuu pitkälti itseopiskeluun, mutta jakson voi suorittaa myös osallistumalla lähiopetukseen (esim. opintojakso 3C07).

Kirjallisuus:

- Niiniluoto, I. 2002. Johdatus tieteenfilosofiaan: käsitteen- ja teorianmuodostus.
- Sirén, Törsti 2010. Verum Est Ipsum factum – True is What Has Been Made as Such. Journal of - Military Studies, Vol 1, No 1.

Arviointi:

Opintojakso ja harjoitustyöt arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

1C05DV Strategisen johtamisen tutkiminen 3 op**Sisältö:**

Toteutetaan osana strateginen johtaminen osana kokonaisuun puolustusta (1C08AV) opintojaksoa kirjoittamalla ko. opintojaksosta luentopäiväkirja. Kyseinen opintojakso voidaan sisällyttää johtamisen tutkimusmenetelmäopintoihin (1C05A).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson tehtävänasettelu annetaan opintojakson 1C08AV aluksi. Opintojakson muu sisältö perustuu itseopiskeluun, minkä lopputuloksena opiskelijat laativat noin 8 sivun luentopäiväkirjan.

Kirjallisuus:

- Juuti, Pauli: Strateginen johtaminen
- Terho, Sampo 2009: Strategian jäljillä. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, julkaisusarja 2, no 1.
- Henry Mintzberg: Strategy Safari.

Arviointi:

Opintojakso ja luentopäiväkirja arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

1C06 Johtamisen pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op**Sisältö:**

Tieteenfilosofiset suuntaukset, tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet, metodologia sekä tieteellinen asiatyylin normit täyttävä argumentointi. Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakso ja maisterintutkimuksen kypsyysnäyte.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla osallistutaan aktiivisesti seminaarityöskentelyyn, muokataan tekstejä sekä laaditaan pro gradu -tutkielma. Seminaarityöskentely toteutetaan neljässä seminaarissa, joihin integroidaan opintojakso YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi, 2 op.) sekä 1 op opintojaksosta YM02 Vieras kieli / (englanti). Maisterintutkintoon kuuluvan kypsyysnäytteen (pro gradu -tutkielman tiivistelmän) laatiminen ja muokkaaminen työestetään sisällön ohjaajan ohjauksessa. Opintojakson tarkemmat opetusmenetelmät ja suoritustavat on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä (2008)
- Virta, Jami (2008) Johtamisen laitoksen tutkimustyöohje.

Arviointi:

Seminaariesitelmät arvioidaan hyväksyty/hylätty. Pro gradu -tutkielma arvioidaan asteikolla Approbatur – Laudatur.

Valinnaiset opinnot:**1C08AV Strateginen johtaminen osana kokonaismaanpuolustusta 3 op****Sisältö:**

Strateginen suunnittelu ja johtaminen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Lähiopetus 23 tuntia, ryhmätyöt 42 tuntia, itseopiskelu (oppimispäiväkirja ja tenttiin valmistautuminen) 36 tuntia. Opintojakso integroidaan valinnaisena opintojaksona 1C08BV, jonka suorittamiseksi (essee/opintopäiväkirja) opintojaksoon 1C08AV on sisällytetty myös valmistautumisaikaa.

Kirjallisuus:

- Voimassa oleva valtioneuvoston puolustuspoliittinen selonteko.
- Minzberg,H, Ahlstrand,B & Lampel,J. 1998. Strategy Safari. Prentice Hall Europe.
- Scholes,K & Johnson,G. Exploring Public Sector Strategy.
- Keskinen, A. 2002. Systeminen ajattelu ja menetelmät tulevaisuuden tutkimuksessa. Turku.
- Aalto, H-K. & toim. 2003. Tulevaisuuden tutkimuksen tieteelliset menetelmät. Turku.
- Huom. käytettävät osiot em. teoksista tarkentuvat myöhemmin

Arviointi:

Opintojakso ja sen lopuksi järjestettävä tentti arvioidaan asteikolla 0–5. Opintojakson aikana tehtävä harjoitus-/ryhmätyö arvioidaan hyväksyty-hylätty.

1C08BV Johtamisopit Suomessa ja Puolustusvoimissa 3 op**Sisältö:**

Johtamisopit, Puolustusvoimien johtamisrakenne ja sen toiminta.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luennot 1 tuntia, omatoiminen opiskelu 80 tuntia. Opintojakso toteutetaan kirjoittamalla 10–15 sivun laajuinen essee, jossa pohditaan Suomessa vallitsevien ja valli-
neiden johtamisoppien ja puolustusvoimien omaksumien johtamisoppien välistä yh-
teyttä. Opettaja antaa esseistä henkilökohtaisen palautteen. Opintojaksolla käytetään
verkko-oppimisympäristöä tiedottamiseen sekä materiaalin jakamiseen, taltiointiin
ja palauttamiseen.

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö: yleinen osa: puolustusjärjestelmän toiminnan perusteet. 2008
- Seeck, H.: Johtamisopit Suomessa.

Opintojakson muu kirjallisuus koostuu esseiden lähdekirjallisuudesta, jonka opiskelija
valitsee itse opettajan tukemana.

Arviointi:

Opintojakson arvosana muodostuu esseestä annettavasta numeraalisesta arvosanasta
asteikolla 0–5. Opettajan tekemää arviointia tuetaan itse- ja vertaisarviolla.

1C08CV Toimintaympäristöissä vaikuttavat ilmiöt 3 op**Sisältö:**

Opintojaksolla tarkastellaan johtamisen kannalta ajankohtaisia ja haasteellisia ilmi-
öitä. Ilmiöt vaihtelevat vuosittain. Esimerkkeinä ilmiöistä voisivat olla: kokonais-
maanpuolustus, viranomaisyhteistyö, terrorismi ja rikollisuus, verkostopuolustus,
sosiaalinen media, valta, mielikuvien johtaminen, sukupuoli ja johtaminen, moni-
kulttuurisuus, asevelvollisuus suomalaisessa yhteiskunnassa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luennot 40 tuntia ja omatoiminen opiskelu 41 tuntia. Opintojaksolla käytetään
verkko-oppimisympäristöä tiedottamiseen sekä materiaalin jakamiseen, taltiointiin
ja palauttamiseen.

Kirjallisuus:

- Hoikkala, Tommi: Tunnetut sotilaat: varusmiehen kokemus ja terveystaju.
- Shütz, Alfred: Sosiaalisen maailman merkityksenkäs rakentuminen.

Tarkasteltaviin ilmiöihin liittyvä ajankohtainen kirjallisuus määrittellään erikseen va-
littavien teemojen perusteella.

Arviointi:

Opintojakson arvosana muodostuu oppimispäiväkirjasta, jossa pohditaan tietyn ilmi-
ön merkitystä johtamiselle, arvosana-asteikko on numeraalinen 0–5. RVL:n opiske-
lijaille oppimispäiväkirjan laajuus on suppeampi, sillä he osallistuvat opintojaksolle
vain 1 op:n laajuisin opinnoin. RVL:n opiskelijoiden oppimispäiväkirja arvioidaan
myös asteikolla 0–5.

1C08DVA Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 3 op**Sisältö:**

Painopiste on komppania-pataljoona- sekä yhteysupseeri-sotilastarkkailija-tason toi-
minnoissa. Opintojakson tavoitteena on antaa käsitys johtamiseen vaikuttavista te-
kijöistä kriisinhallinnan toimintaympäristössä. Käsiteltäviä teemoja: kansainvälinen
harjoitus 2, operaatioiden erityispiirteet ja johtaminen, kriisinhallinnan perusteet,

Puolustusvoimien rooli kansainvälisessä sotilaallisessa kriisinhallinnassa ja toiminnan perusteet, kriisinhallintaan liittyvät kansainvälinen ja kansallinen lainsäädäntö, mandaatit sekä sodan lait, kansainvälinen johtaminen ja kulttuurien tuntemus, kriisinhallintaoperaatioon valmistautuminen, johtajana kriisinhallintaoperaatiossa, kriisinhallintaoperaation päätyminen ja siihen liittyvät toimenpiteet, harjaantuminen perus- ja joukkoyksikkötason tehtävissä, kulttuurinen tietoisuus, neuvottelutaito, lainsäädäntö, media.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso jakautuu kahteen vaiheeseen. Teoriavaiheessa opetetaan asiantuntija-luennoin kansainvälisen kriisinhallinnan perusteet ja tutustutaan eri operaatioiden erityispiirteisiin sekä keskeisimpiin kriisinhallintaoperaatioissa esiintyviin, johtamisen kannalta olennaisimpiin ilmiöihin. Sovelletussa harjoituksessa näkökulma on maavoimien kriisinhallintajoukon toimintaympäristö ja osa opetuksesta/koulutuksesta tulee olemaan vieraalla kielellä ja opiskelijoilta odotetaan eläytymistä kulloinkin eteen tulevaan tilanteeseen ja tehtävään. Opintojakson päätteeksi voidaan järjestää opetuskeskustelu, jossa käsitellään opintojakson alussa pohdittavaksi annettuja asioita. Opintojakso voidaan järjestää yhdessä SK-vaiheen opintojakson 1B02A Kriisinhallinnan toimintaympäristö 1 yhteydessä. Opintojaksolla käytettävät opetus- ja työskentelymuodot: Luennot 28 h, harjoitukset 54 h, ryhmätyöt tai opetuskeskustelut 4 h, omatoiminen opiskelu 4 h, yhteensä 90 h. Opintojakso pyritään toteuttamaan PORPR:n valmiusjoukkojen harjoitusten yhteydessä.

Kirjallisuus:

- Hofstede, G. Uudistettu painos 1997. Cultures and Organizations: Software of the mind. Intercultural CO-operation and Its Importance for Survival
- Takamaa, K. 2003. Sotilaan moraaliset valinnat ja oikeus kansainvälistyvissä maailmassa. julkaisussa Tiede ja Ase n:o 6S
- Puolustusvoimien voimassa olevat pysyväisasiakirjat
- Rosen, G & Parkkari, J. 2004. Sodan lait -käsikirja (sivut 1–358). Edita
- Hakapää, K. 2003, 2. painos. Uusi kansainvälinen oikeus (osoitettu osin). Talentum
- Rauhanturvalaki ja asetus
- Yhdistyneiden kansakuntien peruskirja ja Kansainvälisen tuomioistuimen perussääntö myöhemmin tehtyine muutoksineen

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty-hylätty. Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää opetukseen ja harjoitukseen osallistumista. Opintojaksosta voidaan järjestää tentti tai laatia kirjallinen raportti annetusta aiheesta, jonka hyväksytty suorittaminen on edellytys opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

1C08EV Rauhan ajan toimintaympäristö 3 op

Sisältö:

Sisältö voi sisältää esimerkiksi seuraavia teemoja: Rauhan ajan toimintaympäristön yleiskuvaus, lainsäädäntö, turvallisuus johtamisen osana, asiantuntijaorganisaation johtaminen, tietojärjestelmien vaikutus johtamiseen, projektijohtaminen, muutosjohtaminen, viestintä, virkamiesetiikka, rauhan ajan organisaatiot ja niiden ilmiöt, hallintoajattelun uudistaminen, hyvän hallinnon periaatteet

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luennon 27 tuntia, omatoiminen opiskelu 27 tuntia, ryhmätö 27 tuntia. Opiskelijat laativat luento-opetuksesta oppimispäiväkirjan. Opettaja tukee opiskelijoiden oppimista. Luento-opetukseen valmistaudutaan lukemalla teemoihin johdattelevia artikkeleita ja tekemällä valmistautumistehtäviä. Opintojaksolla käytetään verkko-oppimisympäristöstä tiedottamiseen sekä materiaalin jakamiseen, taltiointiin ja palauttamiseen.

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö: yleinen osa: puolustusjärjestelmän toiminnan perusteet. 2008
- Kerko, Pertti: Turvallisuusjohtaminen.
- Mannermaa, Mika: Jokuveli: elämä ja vaikuttaminen ubiikkiyhteiskunnassa.
- Sipilä, Jorma: Asiantuntija ja johtaja: miten hallitsen nämä kaksi roolia?
- Yleinen palvelusohjesääntö 2009
- Vuosittain erikseen määritettävät teokset ja artikkelit

Arviointi:

Opintojakson arvioitava tuotos on oppimispäiväkirja, asteikko hyväksyty-hylätty.

Eriytyvät sisältöopinnot (RVL):

RM01 Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö sekä rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kehitysnäkymät 3 op

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään RVL:n strategista toimintaympäristöä, valtionhallinnon vaatimuksia (RVL:n osalta), RVL:n strategiaa ja henkilöstöstrategiaa sekä RVL:n toimintaa, viranomaisyhteistyötä ja kehitysnäkymiä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opiskelijat perehtyvät opintojakson aihealueisiin omatoimisen opiskelun keinoin. Aiheita syventävien luentojen osuus on noin 30 %. Opinnot koostuvat lisäksi opiskelijoiden laatimista kohdennetuista raporteista ja niiden esittelystä. Lähiopetusta 60 tuntia, omatoimista opiskelua 21 tuntia.

Kirjallisuus:

- Valtionhallinnon ja SM:n tuottavuusohjelmat
- Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia
- Sisäisen turvallisuuden ohjelma
- RVL:n strategia 2015
- RVL:n henkilöstöstrategia 2015
- RVL:n toiminta- ja taloussuunnitelma
- Luentomateriaali

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Opintojakson hyväksyty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen. Opintojakson osa-alueista laaditaan raportti, joka tehdään tutkimustyöstä annettujen ohjeiden mukaisesti. Raportti arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

RM02 Rajavartiolaitoksen perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op**Sisältö:**

Opintojaksolla käsitellään SM:n tuottavuuden parantamista ja palvelukeskusten toimintaa osana hallintoa, RVL:n hallinnon, henkilöstön ja viestinnän kehittämistä, RVL:n toiminnan ja talouden suunnittelua osana valtionhallintoa sekä virkamiesoi-keutta ja RVL:n virkaehtosopimusjärjestelmää.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu aihealueita koskevista luennoista, joiden osuus on noin 30 %. Opiskelija syventää tietämystään aihealueesta omatoimisen verkkotuetun etäopiske-lun ja itseopiskelutehtävien avulla. Opintojaksoon sisältyy osallistuvaan havainnoi-tiin perustuvaa raportointia ja seminaarityöskentelyä osana rajaturvallisuuden oppi-mistehtävää. Opintoja syvennetään toteuttamalla opintomatka erikseen nimettäviin raja- ja merivartiostoihin sekä tutustumalla Sisäasiainministeriön palvelukeskukseen. Lähiopetusta 60 tuntia, omatoimista opiskelua 21 tuntia.

Kirjallisuus:

- SM:n tuottavuusohjelma
- RVL:n strategia 2019, henkilöstöstrategia ja viestintästrategia
- RVL:n strateginen henkilöstösuunnitelma
- Salminen, Matti; Tulosoikeuden käsikirja. Valtiovarainministeriö 2005, Julkaisuja.
- RVL:n tulossuunnitelma sekä toiminta- ja taloussuunnitelma
- RVL:n toimintakertomus

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Opintojakson hyväksytyy suo-rittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen tehtävien ja rajaturvallisuuden oppimistehtävän suorittamista.

RM05 Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälinen yhteistyö sekä siviilikriisinhallinta 3 op**Sisältö:**

Opintojaksolla käsitellään rajaturvallisuuden, meripelastuksen ja siviilikriisinhallin-nan kansainvälistä toimintaympäristöä, rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kan-sainvälisen viranomaisyhteistyön merkitystä ja keskeisiä sopimuksia. Lisäksi pereh-dytään Suomen naapurimaiden rajavalvonnan järjestelyihin, Itämeriyhteistyöhön, kahdenväliseen yhteistyöhön, rajavaltuutettutoiminnan järjestelyihin, Suomen ja Itämeren meripelastusjärjestelmiin ja meripelastuksen kansainvälisen yhteistyöver-koston toimintaan.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun ja asiantuntijaluentojen kautta. Lähiopetuksen osuus 21 tuntia, omatoimista opiskelua 60 tuntia.

Kirjallisuus:

- Meripelastuslaki ja -asetus
- Hampurin sopimus
- Kahdenväliset sopimukset (Suomi - Ruotsi, Suomi - Norja, Suomi - Viro, Suomi - Venäjä) ja niitä täydentävät pöytäkirjat
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty-hylätty. Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja seminaarityöskentelyyn sekä harjoitusraportin laatimista.

RM06 Operatiivinen riskianalyysi, valinnainen 3 op**Sisältö:**

Opintojaksolla käsitellään RVL:n riskianalyyisjärjestelmää ja strategista, operatiivista ja taktista riskianalyysia. Lisäksi käsitellään riskianalyysia johtamisen välineenä, riskianalyyisjärjestelmän tuotteita (analyysit ja raportit), RVL:n rikostorjuntajärjestelmää (rikostiedustelu- ja analyysi), EU:n rajaturvallisuusjärjestelmää, rajavalvonnan järjestelyjä ja kansainvälistä yhteistyötä riskianalyysiin liittyen sekä EU:n rajaturvallisuusviraston (Frontex) riskianalyyisyksikön toimintaa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opiskelijat perehtyvät opintojaksolla riskianalyyisin menetelmiin operatiivisella tasolla. Opintojakso suoritetaan ohjattuna etäopiskeluna hallintoyksiköissä. Lähiopetusta 16 tuntia, omatoimista opiskelua 65 tuntia.

Kirjallisuus:

- Savolainen, Jukka. 2007. Risk Analysis for Border Guards - a tool for a knowledge based Border Management. Opintomoniste, Finnish Border and Coast Guard Academy.
- Savolainen, Jukka. 2001. Rajavalvonnan riskianalyysi. Raja- ja merivartiokoulu, Julkaisu numero 1 (Turvaluokiteltu III).
- Opintomatkan kohteena olevan vartioston opintovuotta koskevat riskianalyyisit
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonistheet.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arviointi perustuu jaksolla laadittavaan raporttiin, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

RM07 Tutkinnan johtamisen valmiudet, valinnainen 3 op**Sisältö:**

Opintojaksolla tutustutaan rikosoikeuteen ja rikosprosessioikeuden yleisiin periaatteisiin, esitutkintaa ja pakkokeinoja koskeviin säädöksiin, tunnusmerkistöseikkoihin, oikeudenkäyntimenettelyyn, RVL:n rikostorjunnan järjestelyihin ja ohjeistukseen (rikostiedustelu, tarkkailu, tekninen tarkkailu, esitutkinta), RVL:n tutkinnanjohtajan tehtäviin, toimivaltuuksiin ja rooliin sekä RVL:n suorittaman esitutkinnan erityisohjeistukseen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opinnot koostuvat lähiopetuksesta (45 tuntia) ja omatoimisesta opiskelusta (36 tuntia) sekä harjoitustehtävistä. Verkko-opetuksena toteutettavat etäopinnot käsittävät säädösaineiston ja rikostorjunnan yleiset periaatteet. Opintojakso sisältää myös perehtymisen tutkinnanjohtajan tehtäviin, joka voidaan toteuttaa myös työssäoppimisena hallintoyksiköiden tutkintayksiköissä/-ryhmissä.

Kirjallisuus:

- Helminen-Lehtola-Virolainen. 2005. Esitutkinta ja pakkokeinot. Talentum.
- Rikosoikeus 2009. 2008. Talentum Media Oy.
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen harjoitustehtävien suorittamista hyväksytysti.

RM08 Tilanteiden hallinnan johtaminen, valinnainen 3 op**Sisältö:**

Opintojaksolla käsitellään yleisjohtajan tehtäviä ja ajattelumallia, tilanteiden hallinnan edellyttämää varautumista (erityisesti suunnitelmavalmius), viranomaisten välisiä johtosuhteita, tarkkailun, rikostiedustelun ja -tutkinnan hyödyntämistä vaativien ja erityistilanteiden hallinnassa, erityisyksiköiden käyttöä tilanneorganisaatiossa, traumaattisten tilanteiden jälkihoitoa, vaativien ja erityistilanteiden edellyttämää taktista jälkiarviointia ja varautumista tilanteen jälkeiseen tulkintaan.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu omatoimisesta verkkotuetusta etäopiskelusta tehtävineen, luennoista sekä suunnitteluharjoituksista. Lähiopetusta 70 tuntia, omatoimista opiskelua 11 tuntia.

Kirjallisuus:

- Rajavartiotalanteiden hallinnan opas. 2008. Raja- ja merivartiokoulun julkaisusarja 2, Yliopistopaino.
- Hakala, Kauko & Penttilä, Pekka. 2003. Kenttätoiminnan yleisjohtaminen. Edita.
- Kaukonen, Esko (toim.). 2006. Pelastustoiminnan johtaminen. Pelastusopisto, tutkimus- ja kehittämissyksikkö.
- Nurmi, Lasse. 2006. Kriisi, pelko, pakokauhu. Edita Prima.
- Erikseen määritettävät RVL:n ja poliisin hallinnolliset määräykset ja säädökset
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojaksolta laaditaan oppimispäiväkirja, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen tehtävien suorittamista hyväksytysti.

RM09 Meripelastuksen johtaminen, valinnainen 3 op**Sisältö:**

Opintojaksolla tutustutaan Suomen meripelastusjärjestelmään, meripelastuslainsäädäntöön, ohjeisiin ja määräyksiin, meripelastuspalvelun kansainvälisiin sopimuksiin, meripelastusjohtamiseen, meripelastusviranomaisten rooliin merionnettomuuksissa sekä suuronnettomuuden, monialaonnettomuuden ja monipotilastilanteen erityispiirteisiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää pääosin johtamis- ja laivasimulaattoriopetusta, missä korostetaan ongelmakeskeistä oppimiskäsitystä tukevaa työskentelyä. Opintojen lähiopetuksen osuus on noin 75 %. Opintojakson jälkeen opiskelija saa onnettomuuspaikan johtajan (OSC) pätevyuden. Lähiopetusta on 60 tuntia ja omatoimista opiskelua 21 tuntia.

Kirjallisuus:

- Meripelastuslaki
- Meripelastusohje
- RVL:n meripelastusopas 2006
- Meripelastuspalvelun kansainväliset sopimukset
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet.

Arviointi:

Opintojakso arvostellaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojaksosta järjestetään sovellettu tentti, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Tentti sisältää teoria-osuuksia ja käytännön näyttökokeita.

RM10 Lentotoiminnan johtaminen, valinnainen 3 op**Sisältö:**

Opintojaksolla käsitellään yleiseurooppalaisia (JAR) ja kansallisia ilmailumääräyksiä, RVL:n lentotoimintakäsikirjaa, yhteistoimintaa kansallisten ilmailuviranomaisten kanssa, VLLV:n toiminnan ja talouden suunnittelua sekä lentotoiminnan johtamisen kannalta keskeisiä työ- ja virkaehtoja.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso suoritetaan pääosin omatoimisen opiskelun keinoin ja oppimista tuetaan asiantuntijaluennoin. Lähiopetusta 21 tuntia, omatoimista opiskelua 60 tuntia.

Kirjallisuus:

- RVL:n Lentotoimintakäsikirja
- RVL:n ja VLLV:n toiminta- ja taloussuunnitelma
- Valtion virkaehtosopimus ja RVL:n tarkentava virkaehtosopimus
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen tehtävien suorittamista.

4.4.2 Sotataito

Perusopinnot

Sotataidon perusopintojen tavoitteena on se, että opiskelija hankkii riittävän käsityksen sotataidosta tieteenalana. Opiskelija ymmärtää sodankäynnin ja sotataidon kehityskulun. Opiskelija ymmärtää sotataidon merkityksen sodankäynnissä ja Suomen puolustusratkaisuissa. Opiskelija perehtyy taistelun periaatteisiin omassa puolustushaarassaan. Opiskelija hallitsee perusyksikön (vast.) taistelun peruseriaatteet.

Yhteiset sisältöopinnot:

2A01 Sotataidon perusteet 9 op

Sisältö:

Opintojakson sisältönä ovat sotataidon peruskäsitteet ja määritelmät sekä niiden väliset suhteet, taistelulentän muutos, puolustusjärjestelmän rakenne, alueellisen taistelun periaatteet, nykyaikaisen sotataidon historiallinen kehityskulku, sotilasorganisaatioiden, tekniikan ja sotataidon jatkuva muutos osana yhteiskunnallista muutosta ja länsimaisen sotataidon ja erityisesti suomalaisen sotataidon historiallinen tausta osana nykypäivän sotataidollista ajattelua. Opiskelijat perehdytetään kansainväliseen politiikkaan ja sen pääteoreettisiin lähestymistapoihin, turvallisuuden monimuotoisuuteen, valtioiden turvallisuuspäämäärien ja niiden käyttämien strategioiden väliseen yhteyteen sekä Suomen turvallisuusympäristön keskeisiin tekijöihin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja, alustuksia ja ryhmätöitä. Lähiopetusta 162 tuntia, omatoimista opiskelua ja ryhmätöskentelyä 81 tuntia. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava.

Kirjallisuus:

- Huttunen, Mika. 2005. Näkökulmia taktiikkaan. MPKK.
- Kulomaa, Jukka. 2007. Syvään taisteluun. Gummerus.
- Malkki, Marjomaa, Raitasalo, Karasjärvi, Sipilä. 2008. Sodan historia. Otava.
- Rekkedal, Nils Marius. 2006. Nykyaikainen sotataito. Edita.
- Visuri, Pekka. 2007. Suomi kylmässä sodassa. Otava.
- Aseellinen taistelu 2020

Arviointi:

Opintojakso arvostellaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arviointi muodostuu kolmen osajakson (sotahistoria, strategia ja taktiikka) arviointien keskiarvosta. Kunkin osajakson arviointi muodostuu oppimispäiväkirjasta tai tentistä sekä harjoitustyöstä. Oppimispäivä tai tentti arvioidaan numeerisesti. Harjoitustyöt arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella. Osajaksojen suoritusten korotus- ja uusintamahdollisuudet määräytyvät samalla periaatteella kuin opintojaksojen.

2A04 Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet 3 op

Sisältö:

Opintojakso koostuu tietyistä teemoista, jotka liittyvät kansainvälisen politiikan ja turvallisuuden keskeisiin aihekokonaisuuksiin. Kaksi pääteemaa ovat Suomen turval-

lisuusympäristö sekä Suomen puolustuspolitiikka ja maanpuolustus. Suomen turvallisuusympäristöön liittyy neljä alateemaa: Euroopan unioni, Yhdysvallat, NATO ja Venäjä. Jokainen teema koostuu 3–5 luennosta.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu yhden viikon luentokurssista, omatoimisesta opiskelusta, tentistä ja esseestä. Luentokurssin pituus on 41 tuntia, joista luentoja on 23 tuntia, suunniteltua omatoimista opiskelua 12 tuntia, tentti 4 tuntia ja keskustelutilaisuus 2 tuntia. Esseen kirjoittaminen vaatii noin 40 tunnin työpanoksen.

Kirjallisuus:

Opintojaksolle suositeltava kirjallisuus löytyy pedagogisista käsikirjoituksista.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5. Strategian luentokurssin lopussa järjestetään koulutyö ja sen palautustilaisuus, jotka toimivat varsinaista opetusta täydentävänä opetustapahtumana. Lisäksi luentokurssin jälkeen opiskelijat kirjoittavat esseen erikseen määritetystä aiheesta. Kurssin kokonaisarvosana muodostuu koulutyöstä saadusta arvosanasta (50 %) ja esseestä saadusta arvosanasta (50 %).

2A05 Taktiikan perusteet 1 3 op

Sisältö:

Opintojakso rakentuu osakokonaisuuksista, joita opiskelijan on ymmärrettävä ennen perusyksikön puolustus- ja hyökkäysharpoituksia. Opintojaksolla perehdytään kompanian suunnitteluprosessiin, komppaniaan vaikuttavan vastustajan toimintaan, aselajien toimintaan sekä komppanian suorituskykyyn ja käyttöperiaatteisiin erilaisissa olosuhteissa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmittäin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoisia tasokokeita, joilla varmistetaan opiskelijoiden lähtötasosta. Opintojakson aikana laaditaan kolme – neljä laajempaa oppimistehtävää opintojakson sisällön perusteella. Jaoteltaan opetus sisältää lähiopetusta 30 tuntia, ryhmätöitä 34 tuntia ja omatoimista opiskelua 16 tuntia. Harjoitusvastustajan opettamiseen on varattu 5 tuntia lähiopetusta, 17 tuntia ryhmätöitä ja 3 tuntia omatoimiseen opiskeluun. Omien joukkojen, valmiuden kohottamisen ja yleisten taktisten periaatteiden (ml. KPÄÄLL johtamisprosessi) opettamiseen on varattu 7 tuntia lähiopetusta, 17 tuntia ryhmätöitä ja 5 tuntia omatoimista opiskelua. Aselajien (KT, IT, PI, VI, HU, TIED) opettamiseen on varattu 2 tuntia lähiopetusta ja 2 tuntia omatoimista opiskelua aselajia kohden.

Kirjallisuus:

- Huttunen, M. 2005. Näkökulmia taktiikkaan – taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 3 No 1
- Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito – Sotilaallinen voima muutoksessa
- A2 Mekanisoiu pataljoona taistelussa (2005)
- Jääkärikomppanian opas 1989
- Komppanian taisteluohje 2008

- Jalkaväen taisteluohjesääntö (JVO).
- Venäläisen moottoroidun jalkaväkijoukon taisteluohjesääntö
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu tasokokeista, oppimistehtävistä ja koulutyöstä. Opintojakson numeraalinen arvosana (0–5) muodostuu sovelletun koulutyön perusteella. Hyväksytyä koulutyötä ei voi korottaa. Tasokokeet ja oppimistehtävät arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella.

Eriytyvät sisältöopinnot:

2A02MAA Taistelun perusteet 1 5 op ja 2A03MAA Taistelun perusteet 2 5 op

Sisältö:

Opintojakson ydinaineksen muodostavat jalkaväen ja maavoimien taistelun ja toiminnan perusteet sekä maavoimien joukkueen/vast ja perusyksikkötasoa vastaavan tasan aselajitaktiikka ja sen soveltaminen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan määritelyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmittäin laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluja. Opintojaksossa korostuu harjoituksissa toteutettava käytännön harjoittelu. Opintojakson tentit perustuvat kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Tentit voivat olla esseetyyppisiä tai esimerkiksi laadittavia suunnitelman osioita. Opintojakson aikana laaditaan ainakin neljä laajempaa oppimistehtävää eri aiheista. Aiheita voidaan opiskella myös laatimalla ryhmittöitä.

Kirjallisuus:

- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan. Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tutkinnan kohteena. (Taktiikan laitoksen julkaisusarja 3 No), s. 47–67 .
- Benson, Nicholas: Rat´s Tales. The Staffordshire Regiment at War in the Gulf, s 91–112
- Smedberg Marco, Om stridens grunder, s 9–17 ja 102–133
- Thomas, Timothy L: The Battle of Grozny: Deadly Classroom for Urban Combat, Parameters, kesä 1999, s. 1–4.

Arviointi:

Opintojaksot 2A02MAA ja 2A03MAA ovat kaksi erikseen arvioitavaa 5 opintopisteen opintojaksoa. Opintojaksojen arviointi muodostuu opintojaksoista järjestettävien tenttien, tehtävänantojen, jatkuvan arvioinnin sekä oppimistehtävien suorittamisen arvioinnista. Molemmista opintojaksoista järjestetään yksi tentti. Hyväksytysti suoritettujen tenttien arvosanaa ei voi korottaa. Tenttien arvosana muodostaa opintojakson arvosanan. Molemmat opintojaksot arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

2A02ILMA Taistelun perusteet 1 5 op

Sisältö:

Ilmapuolustusjärjestelmän rakenne, ilmavoimien organisaatio, tehtävät ja pääjärjestelmät, ilmapuolustuksen suorituskyvyn osatekijät, ilmapuolustuksen johtamisen

periaatteet (operatiivinen, tulenkäytön ja aselaji- / toimialajohtaminen), tukikohta-järjestelmä, tukikohtan rakenne, organisaatio ja keskeiset toiminnot, ilmapuolustus-suunnitelman sisältö ja merkitys sekä eri toimijoiden roolit ilmapuolustuksen kokonaissuunnittelussa ja ilmapuolustuksen keskeisimmät taktiset merkit.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan orientaatiovaiheen valmistautumistehtävillä, luennoin, itseopiskelulla ja ryhmätöillä. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeoteoksen (testen) tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävänä olevasta aihealueesta. Limittäin luentojen kanssa voidaan teettää pienryhmätöitä. Opintojakso sisältää lähiopetusta noin 60 tuntia, itseopiskelua noin 40 tuntia, pienryhmätöitä noin 30 tuntia ja tentin noin 4 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Tukikohtaopas TKK-opas 2007
- Ilmavoimien TOP-ohjekansiot soveltuvin osin
- Ilmatorjuntaopas 1
- Kirjallisuuden lukalueet määritetään opintojakson orientaatiovaiheen alkaessa.
- Kirjallisuutta täydentävät opintomonisteen ja luentomateriaali.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

2A02MERI Taistelun perusteet 1 5 op

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään merivoimien tehtäviin, joukkojen ja taistelualusten käyttöperiaatteisiin, taistelutekniikkaan sekä merivoimien ase- ja johtamisjärjestelmiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso järjestetään koko merikadettikurssille siten, että kaikki opiskelijat suorittavat meripuolustuksen perusteet ja taisteluenttä osajakson 3 op. Toinen opintojakson osajakoista suoritetaan eriytyen siten, että laivasto- ja johtamisjärjestelmäopintosuunnan opiskelijat suorittavat aluksen meritaisteluvälineet -osajakson 2 op ja rannikkojoukko-opintosuunta suorittaa rannikkojääkärijoukkueen taistelutekniikka -osajakson 2 op. Opintojakso toteutetaan omatoimisena opiskeluna (15 tuntia), luennoin (40 tuntia) sekä ryhmätöin (12 tuntia). Koko opintojakson ajan käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaali ja lähdeaineiston lukalueet julkaistaan verkko-oppimisympäristössä noin 3–4 viikkoa ennen osajakson aloitusta. Opintojakson aloitukseen voidaan liittää pienimuotoinen etätehtävä, joka puretaan aloituspäivänä.

Kirjallisuus:

- Merisotilaan käsikirja (2004)
- Harjoitusvahvuudet A 1, Merivoimat luonnos (2008) VIRK
- Sotilasmerkistö ja lyhenteet (2005)
- Ryhmänjohtajan käsikirja (2003)
- Joukkueen opas (1999)
- Asutuskeskustaisteluopas I (1986)

- Sotilaspoliisiopas (2000)
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (2006)
- Sinkoampujan käsikirja
- Kalusto-oppaat ja manuaalit
- Laivapalvelusopas (2006), (erikseen määrätty sivut)

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään kaksi (2) tenttiä, joista Meripuolustuksen perusteet ja taistelulentä -osajakson tentti on yhteinen merikadettikurssin kaikille opiskelijoille. Opintojakson arvosana muodostuu osajaksojen tenttien keskiarvosta. Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5.

2A03ILMA Taistelun perusteet 2 5 op**Sisältö:**

Lentotukikohdan maauhka ml. erikoisjoukkotoiminta, sotilaspoliisijoukkueen käytöperiaatteet ja taistelutekniikka lentotukikohdassa, sotilaspoliisikomppanian käytöperiaatteet ja taistelutekniikka osana tukikohtapataljoonaa lentotukikohdassa, sotilaspoliisijoukkueen ja -komppanian tilanteenarviointi- ja päätöksentekoprosessi, sotilaspoliisijoukkueen ja -komppanian taistelun suunnittelu- ja johtamisprosessi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson perusteiden opetus toteutetaan luennoin ja ennalta määritettyihin lukualueisiin perehtyen. Oppimista syvennetään yksilö- tai ryhmätöinä suoritettavien oppimistehtävien, joiden käsittelyä tuetaan opettajan ohjaamin oppimiskeskusteluihin. Opintojaksoon liittyy johtamisen opintojaksoon 1A05ILMA (Sodan ajan perusyksikön johtaminen) kuuluva taisteluharjoitus, jossa painopisteenä on opintojakson aihealueiden käytännön harjoittelu. Opintojakso sisältää lähiopetusta noin 60 tuntia, itseopiskelua noin 16 tuntia, pienryhmätöitä noin 16 tuntia sekä harjoituksessa tapahtuvaa harjaantumista ja pienryhmäkeskusteluita noin 40 tuntia ja tentin noin 4 tuntia.

Kirjallisuus:

- Sotilaspoliisijoukkueen koulutusopas
- Tukikohtaopas TTK-opas 2007
- MPKK:n taktiikan laitoksen julkaisusarjat (erikoisjoukkojen toiminnasta)
- PEJV_OS PAK 03:11 Jalkaväen joukkojen ja niiden henkilöstön suoritusvaatimukset
- Erikoisjoukkojen toimintaa sekä tukikohdan maauhkaa käsittelevät tutkimustyöt
- Opintomonisteen ja luentomateriaali

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan tentillä, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

2A03OHJ Taistelun perusteet 2 5 op**Sisältö:**

Opiskelija perehtyy nykyaikaisen Ilmaoperaation taistelun suunnittelun perusteisiin yksittäisen koneen taktisessa viitekehityksessä. Matkalentojen suunnittelu; ICAO:n lentosuunnitelma; Käytännön lennonsuunnittelu; IFR-reittikarttojen käyttö lentosuunnitelman teossa; Lennonsuunnittelu suihkumoottorilentokoneilla. Lentotoi-

minta-ilma-alukset -yleistä; Erityiset toimintamenetelmät ja vaarat (yleistä). Oppilas syventää tietämystään lentotoiminnan menetelmistä ja niiden liittymäpinnoista sotilasilmailuun. Oppilas tuottaa opintosisällön pohjalta raportin lennonsuunnittelun vaikutuksista ilmaoperaation toteuttamiseen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan orientoivalla verkkopohjaisella etäopiskelulla ja lähiopetuksella. Lähiopetuksen tarkoituksena on syventää etäopiskelussa omaksuttuja aiheita. Lähiopetuksen jälkeen opiskelija tuottaa opintosisällön pohjalta raportin lennonsuunnittelun vaikutuksista ilmaoperaation toteuttamiseen. Opintojakso sisältää lähiopetusta noin 50 tuntia, itseopiskelua noin 100 tuntia, tentin noin 6 tuntia, sekä raportin kirjoittamisen noin 30 tuntia.

Kirjallisuus:

- Bristol ATPL: 033 Flight planning and monitoring, 070 Operational procedures
- Eriksen jaettavat luentomonisteen
- Oppimistehtävissä ja raporteissa hyödynnettävä valinnainen kirjallisuus.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojaksoon kuuluva raportti arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

2A03MERI Taistelun perusteet 2 5 op

Sisältö:

Laivasto- ja johtamisjärjestelmäopintosuuntien opiskelija perehtyy rannikkomerenkulun teoriaan, aluksen ohjailun ja käsittelyn perusteisiin sekä alusten rakenteisiin ja aluksen hoitoon ja merimiestaitoon. Opintojaksolla opiskellaan lisäksi sotilasmerenkulun keskeisimmät ohjeet ja säädökset, palvelu aluksella ja sota-alusten yleisjärjestelyt sekä merenkulun keskeisimmät ohjeet ja säädökset. Rannikkojoukko-opintosuunnan opiskelija perehtyy tiedustelun, valvonnan ja tulenjohton perusteisiin rannikolla sekä meritiedustelukomppanian sensoreiden ja välineiden käyttöön.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Laivasto- ja johtamisjärjestelmäopintosuunnalla opintojakso (5 op = 135 tuntia) sisältää luentoja (57 tuntia), ryhmätöitä (32 tuntia), omatoimista opiskelua (46 tuntia) sekä opettajan ohjauksessa suoritettavaa käytännön harjoittelua. Opintojakson aikana käydään opetuskeskusteluja. Ennen opintojakson alkua voidaan teetää pienimuotoinen etätehtävä, joka puretaan aloituspäivänä. Rannikkojoukko-opintosuunnalla opintojakso (5 op = 135 tuntia) sisältää omatoimista opiskelua (10 tuntia), luentoja (47 tuntia), ryhmätöitä sekä opettajan ohjauksessa suoritettavaa käytännön harjoittelua (78 tuntia). Opintojakson aikana käydään opetuskeskusteluja. Opintojakso jaetaan meritulenjohto- merivalvonta- sekä maatulenjohto-osuuteen. Opiskelijat syventävät tietojaan sekä harjaantuvat käytännön taidoissa osallistumalla sotaharjoituksiin. Meritulenjohto- ja merivalvonta -taitojaan kadetit kehittävät osallistumalla Merisotakoulun järjestämään rannikkotaisteluharjoitukseen merivalvontaryhmänä osana meritiedustelukomppaniaa. Opiskelijat osallistuvat vanhimmalle kadettikursseille järjestettävään ampumaharjoitukseen, missä he kehittävät maatulenjohtotaitojaan toimimalla tulenjohtoryhmänä kranaatinheitinammunnoissa.

Kirjallisuus:

Laivasto- ja johtamisjärjestelmäopintosuunnalla käytettävä kirjallisuus:

- Rannikkomerenkulku, 2002
- Vesiliikenteen säädökset (erikseen määrätyt sivut)
- Sotilasmerenkulkuohje, 2009
- Laivapalvelusopas, 2006
- Merimiestaito, 2000

Rannikkojoukko-opintosuunnalla käytettävä kirjallisuus

- A2
- Merivalvontaopas, 2005
- Meritulenjohto-opas, 2001
- KTO II, PE
- KTO IV, PE
- Rantajärjestelmäohje
- LASU 2000 tekninen ohje ja
- Rannikkotutka BOR-A 550 tekninen ohje.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5. Laivasto- ja johtamisjärjestelmäopintosuunnille järjestetään yksi arvosteltava tentti (sotilasveneenkuljettajan teorialentti), johon osallistuvat myös kurssin aiemmin suorittaneet opiskelijat. Tentin läpäistäkseen opiskelijan on saavutettava vähintään 50 % tentin maksimipistemäärästä. Tentin hyväksytyt suorittaminen mahdollistaa opiskelijan osallistumisen merenkulun käytännön harjoitusjaksoon (saaristomerenkulun soveltavat opinnot). Opiskelijan sotilasveneenkuljettajan kirjan edellyttämän harjoittelupraktiikan kertyminen alkaa vasta, kun hän on saavuttanut teorialentissä vähintään 75 % tentin maksimipistemäärästä. Rannikkojoukko-opintosuunnalla järjestetään tentti, jonka hyväksytyt suorittaminen on edellytys opintojakson läpäisemiseksi. Arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Jakson aikana tehdyt yksilö- ja/tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti. Tenttiin voidaan tarvittaessa liittää käytännönosuus, jonka vaikutus kokonaisarvosanaan on 30 %.

Aineopinnot

Sotataidon aineopinnot tavoitteena on se, että opiskelija perehtyy taktiikan perusteisiin, historiaan ja kehitysnäkyymiin. Opiskelija hallitsee yleiset taktiset periaatteet sekä tilanteenarvio-päätöksenteko -prosessin joukkoyksikön (vast.) puitteissa. Opiskelija perehtyy sotataidon tutkimusmenetelmiin. Opiskelija hallitsee aselajinsa taktiset käyttöperiaatteet sekä niiden soveltamisen käytännössä. Opiskelija harjaantuu tilanteenarvio -päätöksenteko prosessiin.

Yhteiset puolustushaaroittain eriytyvät sisältöopinnot:

2B01MAA Taktiikan perusteet 2 4 op

Sisältö:

Opintojakson keskeistä sisältöä ovat arvio vihollisen toiminnasta laatiminen sekä komppanian päällikön päätöksen laatiminen aselajiosineen. Opintojakso sisältää myös perustiedot pataljoonan taistelun perusteista. Opintojakson oppisisältö liittyy olennaisesti opintojaksoon 1A05 Sodan ajan perusyksikön johtaminen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan pääsääntöisesti lähiopetuksena (108 tuntia). Lähiopetus sisältää luentoja, oppitunteja, ryhmätöitä ja itsenäistä työskentelyä opettajan ohjauksena. Opintojakso toteutetaan kahdessa osassa. Ensimmäinen osa sisältää noin 56 tuntia, jonka aikana opetetaan komppanian puolustuksen perusteet. Ensimmäisen osan jälkeen on noin viikon mittainen sotaharjoitus, jonka tuntimäärät kuuluvat 1A05 opintojaksoon. Toinen osa sisältää noin 52 tuntia, jonka aikana opetetaan komppanian hyökkäyksen perusteet. Opetuksen jälkeen on noin viikon mittainen sotaharjoitus, jonka tuntimäärät kuuluvat 1A05 opintojaksoon.

Kirjallisuus:

- A2 mekanisoiu pataljoona taistelussa
- Komppanian taisteluohje
- Harjoitusvahvuudet A1
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Jääkärikomppanian opas, luonnos, 1989
- Joukkueen opas, 1999
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet, 2005
- Venäläisen moottoroidun jalkaväkipataljoonan taisteluohjesääntö

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti. Opintojaksolla järjestetään kaksi sovellettua koulutyötä/tenttiä. Molemmat koulutyöt arvioidaan arvosanalla 0–5 ja opintojakson kokonaisarvosana muodostuu näiden tenttien keskiarvosta. Hyväksytyä koulutyötä ei voi korottaa. Opintojakson aikana tuotettavat oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti ja ne voidaan pisteyttää sekä ottaa huomioon arvioinnissa.

2B01ILMA Taktiikan perusteet 2 4 op

Sisältö:

Opiskelija perehtyy ilmasodankäynnin historiaan ensimmäisestä maailmansodasta viimeaikaisiin konflikteihin. Opintojen aikana luodaan kattava kuva ilmasodankäyn-

nin ilmiökentästä ja siinä vaikuttavista lainalaisuuksista. Luennot muodostavat perustan hyökkäävän ilmapuolustuksen toiminnan ja ilmapuolustuksen eri osa-alueiden yhteistoiminnan ymmärrykselle. Ajattelun syvyyttä luodaan teettämällä opetukseen liittyviä harjoitustehtäviä, joiden avulla opiskelijat oppivat soveltamaan yleisiä taktisia periaatteita ja sotakokemuksia. Opetuksessa keskitytään arvioon ilmavahollisen toiminnasta sekä ilmaoperaation yleisten periaatteiden tarkasteluun. Opintojakson aloittaa toisen vuosikurssin syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan luennoin, etätehtävin, kirjallisuuteen perehtyen ja ryhmätöin. Ilmasotakoulussa järjestettävän Ilmapuolustusseminaarin luennot ja tehtävät ovat osa opintojaksoa. Luentojen jälkeiset oppimistehtävät teetetään pienryhmytyönä. Ryhmätöiden tulokset esitetään ja tarkastellaan kootusti. Yksilökohtaiset oppimistehtävät tehdään verkkopohjaisesti ennen lähiopetuksen alkua. Opintojakso sisältää lähiopetusta noin 71 tuntia, pienryhmätöitä noin 25 tuntia, itseopiskelua noin 8 tuntia ja tentin noin 4 tuntia.

Kirjallisuus:

- Tuikka, M. 2006. Ilmasota. Tuusula: Ilmatorjuntakoulu
- Tukikohtaopas (TKK-Opas). 2006. Helsinki: Ilmavoimien esikunta
- Taisteluvälineet 2020. 2004. Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos
- Spick, M. 2002. Modern Warplanes. MBI publishing co.
- Lennox, D. 2001. Air-launched weapons. Jane's information group
- Streetly M. 2003. Electronic mission aircraft. Jane's information group
- Luentomonistheet
- Aiheeseen liittyvät oppinnäytetyöt

Arviointi:

Opintojakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan koulutyön perusteella, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Ryhmytyt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

2B01MERI Taktiikan perusteet 2 4 op**Sisältö:**

Opintojaksossa perehdytään taistelualusten asejärjestelmien käyttöön osana aluksen omasuojaa ja merivoimien kokonaistulenkäyttöä. Lisäksi jaksolla perehdytään Merivoimien tykistöasejärjestelmiin, miina-asejärjestelmiin ja ohjusjärjestelmiin sekä niiden käyttöön.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson laajuus on 4 op eli 108 tuntia. Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin (50 tuntia), ryhmätöin (54 tuntia) ja omatoimisella opiskelulla (4 tuntia). Opintojakso sisältää asiantuntijaluentoja Merisotakoululla, ohjusasejärjestelmien käytännön koulutusta laivueissa (tutustumiskäynnit) ja miina- ja tykistöasejärjestelmien koulutusta toisella koulutuspurjehduksella. Lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeotoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksen aikana ohjataan oppimistehtävien tekoa. Harjaantuminen tapahtuu käytännön koulutuksessa laivueissa sekä toisella koulutuspurjehduksella.

Kirjallisuus:

- Merisotaohje, 1993
- Merisotaopas, 1994
- Harjoitusvahvuudet A1 Merivoimat, 2008, Luonnos
- Merivalvontaohje, 2002, MERIVE
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet, 2005
- Merimiinoitusopas, 2008
- Miinantorjuntaopas, 1999
- Vedenalaisen valvonnan opas, 1999
- Sukellusveneentorjuntaopas, 2001
- Alusilmatorjuntaopas, 2004

Arviointi:

Opintojaksoon sisältyy kolme tenttiä, jotka arvostellaan numeraalisella arvosanalla 0–5. Opintojakson arvosana muodostuu tenttien arvosanojen keskiarvon mukaan. Opintojakson aikana tehdyt yksilö- ja/tai ryhmätyöt arvioidaan hyväksyty/hylätty. Töiden hyväksyty suoritus on edellytys opintojakson läpäisylle.

Yhteiset opintosuunnittain eriytyvät sisältöopinnot:

2B02A Taktiikan soveltaminen jääkäriopintosuunnalla 16 op

2B02B Taktiikan soveltaminen kranaatinheitinopintosuunnalla 16 op

2B02C Taktiikan soveltaminen tiedusteluopintosuunnalla 16 op

Sisältö:

Opintojakson ydinaineuksen muodostavat jalkaväen ja maavoimien taistelun ja toiminnan perusteet sekä maavoimien perusyksikkö- ja joukkoyksikkötasaa vastaavan tasan aselajitaktiikka ja sen soveltaminen. Opintojakso koostuu seuraavista osasuorituksista: komppanian taistelu 8 op, komppanian taistelun erityistarkastelut 4 op ja joukkoyksikön taistelu 4 op.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojaksossa korostuu harjoituksissa toteutettava käytännön harjoittelu. Opintojakson tentit perustuvat kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Tentit voivat olla esseetyyppisiä tai esimerkiksi laadittavia suunnitelman osioita. Opintojakson aikana laaditaan ainakin neljä laajempaa oppimistehtävää eri aihepiireistä. Aiheita voidaan opiskella myös laatimalla ryhmätöitä.

Kirjallisuus:

- Cordesman, A. H. & Wagner, A. R. The Lessons of Modern War, osa I: The Arab-Israeli Conflicts, 1973 – 1989
- Cordesman, A. H. & Wagner, A. R. The Lessons of Modern War osa III: The Afghan and Falklands conflicts
- Cordesman, Anthony: Lessons of Modern War, osa IV. The Gulf War, Boulder, Colorado : Westview Press, 1996

- Cordesman, Anthony: The Iraq War Strategy, Tactics and Military Lessons, Westport, Conn. & London : Praeger, 2003
- Cordesman, Anthony: The Lessons and Non-Lessons Of the Air and Missile Campaign in Kosovo, Washington, DC : Center for Strategic and International Studies, 1999

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu opintojaksosta järjestettävien tenttien, tehtävänäntöjen, jatkuvan arvioinnin sekä oppimistehtävien suorittamisen arvioinnista. Opintojaksosta järjestettävät tentit ovat sovellettuja tenttejä. Hyväksytysti suoritettuun tentin arvosanaa ei voi korottaa. Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosalalla asteikolla 0–5.

2B02D Taktiikan soveltaminen panssariopintosuunnalla 16 op**Sisältö:**

Opintojakson ydinaineksen muodostavat mekanisoidun joukon taistelun perusteet sekä mekanisoitujen joukkojen perusyksikkö- ja joukkoyksikkötason taktiikka. Opintojaksoon liittyy kiinteästi aselajitaktiikka ja sen soveltaminen. Opintojakso muodostuu seuraavista osasuorituksista: mekanisoidun joukon taistelun perusteet, mekanisoidun perusyksikön taistelu ja mekanisoidun taisteluosaston taistelu.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan määrittelyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, harjoituksin ja ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluja. Osa opetuskeskusteluista toteutetaan maastotarkasteluina karttatarhoitusten yhteydessä. Lukualueista voidaan järjestää tasokoe, jolla varmistetaan opiskelijoiden lähtötasosta. Harjoituksissa ja ryhmätöissä opetellaan käytännön tekemisellä mekanisoidun joukon taistelun perusteet. Perusteet antavat pohjan opiskelijan mahdollisuuksiin soveltaa tietämystään oppimistehtävissä. Osajaksojen tentit ovat oppimistilanteita. Osajaksojen tentit perustuvat kurssikirjallisuuden sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytettävä kirjallisuus on määritelty opintojakson toimeenpanokäselyssä. Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään ennen kunkin osajakson alkua.

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu osajaksojen arvioinneista. Kokonaisarvosana muodostuu osajaksojen arvosanojen opintopisteillä painotetusta keskiarvosta. Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosalalla asteikolla 0–5.

2B02E Taktiikan soveltaminen tykistöopintosuunnalla 16 op**Sisältö:**

Opintojakso jakaantuu neljään osasuoritukseen, joita ovat: tykistön taistelun perusteet (1 op), perusyksikön aselajitaktiikka (7,5 op), joukkoyksikön aselajitaktiikka (2,5 op) ja aselajitaktiikan soveltaminen (5 op).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson osajaksot toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä karttajarjoituksin, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson tenttien on oppimistilanteita. Opintojaksojen tentit perustuvat kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osamiseen.

Arviointi:

Opintojaksosta annetaan yksi numeraalinen arvosana asteikolla 0–5.

2B02F Taktiikan soveltaminen ilmatorjuntaopintosuunnalla 16 op**Sisältö:**

Opintojakso muodostuu seuraavista osajaksoista: toimintavalmiuden perusteet 1 op, ilmauhka 2 op, ilmapuolustusjärjestelmän suunnitteluprosessi 3 op, lentotukikohdan taistelu 6 op ja opintojakson koulutyö 4 op.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson toteutus sisältää lähiopetusta (luennot), itseopiskelua, yksilö- / pienryhmätöinä laadittavia oppimistehtäviä. Opintojakson ja sen osajaksojen tarkemmat tiedot opetusmenetelmistä ja suoritustavoista löytyvät opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

Kirjallisuus:

- Valmiuslaki
- Puolustusvoimien voiman käytön ohjeistus
- Laki puolustusvoimista
- Tukikohtaopas
- Taisteluvälineet 2020
- STAE 2020
- Modern Warplanes Spick M. MBI publishing co 2002
- Airlaunched weapons Lennox D. Jane's information group 2001
- Electronic mission aircraft Streetly M. Jane's information group 2003
- Huttunen, Mika: Monimutkainen taktiikka, 2010

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Kaikkien osajaksojen hyväksytty suoritus on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle läpäisylle. Opintojakson arvosana muodostuu numeraalisesti arvioitavien osajaksojen arvosanojen painotetusta keskiarvosta. Tarkemmat tiedot arvioinnista löytyy opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

2B02G Taktiikan soveltaminen pioneeri- ja suojeluopintosuunnalla 16 op**Sisältö:**

Opintojakso sisältää neljä osajaksoa. Osajaksot sisältävät luentoja, ryhmätyöskentelyä, käytännön harjoituksia sekä maastoharjoituksia. Tarkemmat tiedot sisällöstä löytyy pedagogisesta käsikirjoituksesta.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla opetus muodostuu teorialuennoista, ryhmätöistä, käytännön harjoituksista, etätehtävistä sekä maastoharjoituksista, jotka sisältävät käytännön harjoittelua sekä ryhmätöskentelyä.

Kirjallisuus:

Opetuksessa käytettävä kirjallinen aineisto koostuu huoltoaselajin voimassa olevista ohjesäännöistä ja oppaista, yleisen taktiikan ohjesäännöistä sekä Pioneer- ja Suojeluskoulun tuottamista opetusmonisteista sekä teknisistä ohjeista.

Arviointi:

Opintojaksosta ei järjestetä erillistä tenttiä, vaan arviointi sisältyy mainittuihin osajaksoihin ja niiden sisältämiin arviointeihin, joista annetaan arvosana. Jakson aikana tehdyt yksilö ja/tai ryhmätöet voivat vaikuttaa koulutöiden perusteella määrättyyään opintojakson arvosanaan korottavasti. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun siihen kuuluvat osajaksot ovat suoritettu hyväksytysti. Opiskelija arvioidaan osajaksojen kirjallisten koulutöiden sekä harjoitusten jatkuvan näytön perusteella. Opintojaksosta annetaan numeraalinen kokonaisarvosana asteikolla 0–5.

2B02H Taktiikan soveltaminen johtamisjärjestelmäopintosuunnalla (maavoimat) 16 op

Sisältö:

Opintojakso on jaettu neljään eri osajaksoon, jotka ovat viestiaselajin taistelun perusteet (4 op), viestiperusyksikön taktiikka (5 op), viestiaselajin taktiikan soveltaminen (4 op) ja esikunta- ja viestipataljoonan (EVP) taktiikan perusteet (3 op).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan määritelyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opetuksen pääpaino on luennoissa, koska opiskelijoiden lähtötaso opetettavista aiheista ei ole korkea. Opintojaksolla osallistutaan kahteen taktiikan harjoitukseen, joiden tarkoituksena on syventää opiskelijoiden tietämystä ja harjaannuttaa heitä opetustavoitteiden mukaisesti.

Kirjallisuus:

- Rantapelkonen ja Ikonen: Sotataidon jäljillä
- Liimatainen ja Rantapelkonen: Informaatioajan viestitaktisia ajatuksia
- Rantapelkonen ja Huhtinen: Taistelu, kokemus ja tieto.
- Valmiusprikaatin esikuntakomppanian käsikirja
- Valmiusprikaatin viestikomppanian käsikirja
- VK (T):n käsikirja
- Yhtymän viestitoimintaopas
- Sotilasmerkit ja -lyhenteet
- Harjoitusvahvuudet A1 ja A2
- Yhtymän opas
- Prikaati 2005 viestitaktinen ohje
- Valmiusprikaatin esikunta- ja viestipataljoonan taktinen ohje

Arviointi:

Opintojakson arvosana muodostuu kolmen osajakson tulosten keskiarvosta, jossa osajaksojen tulokset painotetaan opintopistemäärällä. Numeerisesti arvioitavat osa-

jaksot ovat: viestiaselajin taistelun perusteet 4 op, viesti-perusyksikön taktiikka 5 op, esikunta- ja viestipataljoonan (EVP) taktiikan perusteet 3 op. Viestiaselajin taktiikan soveltaminen -osajakson oppimistehtävä arvioidaan hyväksyty/hylätty. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti 0–5.

2B02I Taktiikan soveltaminen huolto-opintosuunnalla 16 op

Sisältö:

Opintojaksolla käsiteltäviä aiheita ovat huollon toimialojen toteutus joukkoyksiköissä, perusyksikön huoltojoukkue, joukkoyksikön huoltokomppania, sekä huoltokomppanian päällikön ja joukkoyksikön huoltopäällikön tehtävät ja niiden toteuttaminen. Lisäksi opintojaksolla käsitellään yhtymän huoltojärjestelmää teoreettisella tasolla.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso jakautuu neljään osajaksoon, jotka ovat kukin laajuudeltaan 4 opintopistettä. Osajaksot muodostavat kaksi kokonaisuutta, joista ensimmäiseen kuuluu osajaksot aselajitaktiikan perusteet ja perusyksikön aselajitaktiikka, sekä toiseen osajaksot joukkoyksikön aselajitaktiikka ja aselajitaktiikan soveltaminen. Kukin osajakso on laajuudeltaan 4 op. Opintojakso sisältää teorialuentoja, etätehtäviä, ryhmätyöskentelyä, itseopiskelua, sekä käytännön harjoituksia. Opintojaksoon kuuluu seitsemän sotilaallista harjoitusta.

Kirjallisuus:

- Jääkäriprikaatin huoltotaktinen käsikirja 2007. Edita Prima Oy.
- Porin Jääkäriprikaati harjoitusvahvuus A1, 2004. Edita Prima Oy.
- Jalkaväen taisteluohjesääntö (JVO), Gummerus Kirjapaino 1995.
- Jääkäripataljoonan (ps-ajon) taktinen ohje
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet, Edita Prima 2009
- Huollon käsikirja (luonnos), 2000.
- Huoltopalveluopas, (luonnos), Ykkös-Offset Oy 2002
- Lääkintähuolto-opas, (luonnos) Ykkös-Offset Oy 2002
- Kuljetusopas, (luonnos) Ykkös-Offset Oy 2002
- Kunnossapito-opas, (luonnos) Ykkös-Offset Oy 2002
- Täydennysopas, (luonnos) Ykkös-Offset Oy 2002
- Taisteluvälinehuolto-opas, Oy Edita Ab 2000
- Panssarijääkäripataljoonan Huoltokomppanian toimintaohje, Karjalan Prikaati / Karjalan Huoltopataljoona 2010, ei julkaistu
- Huoltopataljoonan Käsikirja, 2007. Edita Prima Oy
- Yhtymän suunnittelun perusteet C-osa (luonnos), Huoltokoulu 2009
- Huoltokoulun korkeakouluosaston näyttöesitykset

Arviointi:

Opintojakson arvostelu muodostuu neljästä tentistä, joista kukin suoritetaan yhden osajakson lopussa. Tenttien hyväksyty suorittaminen on edellytyksenä opintojakson läpäisemiselle. Opintojakson kokonaisarvostelu muodostuu tenttien arvosanojen mukaan. Kunkin tentin osuus kokonaisarvostelusta on 25 %. Opintojakso arvostellaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

2B02J Taktiikan soveltaminen helikopteriopintosuunnalla 16 op**Sisältö:**

Opintojakso muodostuu osajaksoista, jotka ovat toimintavalmiuden perusteet 1 op, ilmauhka 2 op, ilmapuolustusjärjestelmän suunnitteluprosessi 3 op, helikopterikompanian taistelu 6 op ja opintojakson koulutyö 4 op.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson toteutus sisältää lähiopetusta (luennot), itseopiskelua, yksilö-/pienryhmätöinä laadittavia oppimistehtäviä. Tarkemmat tiedot opintojakson ja sen osajaksojen opetusmenetelmistä ja suoritustavoista löytyvät opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

Kirjallisuus:

Opintojakson kirjallisuus on esitelty tarkemmin pedagogisissa käsikirjoituksissa.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Kaikkien osajaksojen hyväksytty suoritus on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle läpäisylle. Opintojakson arvosana muodostuu numeraalisesti arvioitavien osajaksojen arvosanojen painotetusta keskiarvosta. Tarkempi kuvaus arvioinnista löytyy opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

2B02K Taktiikan soveltaminen laivasto-opintosuunnalla 16 op**Sisältö:**

Opintojaksolla perehdytään taistelujohtojärjestelmiin, vedenalaisen valvonnan ja sukellusveneentorjunnan perusteisiin sekä miinantorjunnan perusteisiin ja suorituskykyyn, elektronisen sodankäynnin perusteisiin sekä merivalvonnan perusteisiin. Taktiikan soveltamisen osiossa perehdytään taistelualusten taistelutekniikkaan ja toiminnan perusteisiin sekä niiden aselajitaktiikkaan.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu seuraavista osajaksoista: 1) Meripuolustuksen tilannekuva 6 op = 162 tuntia, joka sisältää Elektronisen sodankäynnin perusteet 1,5 op = 40,5 tuntia (luentoja 29 tuntia, harjoitustyöt 9 tuntia ja omatoimista opiskelua 2,5 tuntia), ANCS-kurssi 1,5 op = 40,5 tuntia (luentoja 12 tuntia, harjoitustyöt 25 tuntia ja omatoimista opiskelua 3,5 tuntia ja Merivalvonnan perusteet 3 op = 81 tuntia (luentoja 28 tuntia ja ryhmätöitä 53 tuntia), 2) Taistelualusten vedenalainen sodankäynti 3 op = 81 tuntia. Opintojakso sisältää luentoja (38 tuntia), ryhmätöitä (17 tuntia) ja omatoimista opiskelua (26 tuntia) ja 3) Soveltava merisotataktiikka 7 op = 189 tuntia. Opintojakso sisältää harjaantumista aselajiupseerin tehtävissä taistelualuksilla, laivueharjoittelua, sotaharjoituksia ja oppimistehtävän. Merivartio-opintosuunta suorittaa osajaksot 2 ja 3 laivasto-opintosuunnan mukana.

Kirjallisuus:

Osajaksoittain eritelty kirjallisuus on esitelty tarkemmin opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana laskeaan opintojakson osajaksojen opintopisteillä painotettujen arvosanojen keskiarvona. Laskutapaa sovelletaan myös osajakson jakaantuessa vielä pienempiin osajaksojen

osajaksoihin. Mikäli osajaksoissa on mukana hyväksytyt/hylätyt -arvioitavia jaksoja, vähennetään niiden opintopiste määrä osajakson kokonaispiste määrästä, jota käytetään jakajana. Arviointimenetelmät osajaksoittain on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

2B02L Taktiikan soveltaminen rannikkojoukko-opintosuunnalla 16 op

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään taistelujohtajärjestelmiin, elektronisen sodankäynnin perusteisiin, merivalvonnan perusteisiin sekä rannikko-ohjuksen, meritorjuntaohjuksen sekä raskaan tornikanuunan (130 TK) ominaisuuksiin ja käyttöön. Opintojen aikana opiskelijoille annetaan lisäksi kuva asejärjestelmien tuliasematoiminnasta ja tulitoiminnasta. Opintojaksolla perehdytään lisäksi uhka- ja kriisimalleihin, vastustajan toimintaan, oman toiminnan suunnittelun perusteisiin ja perusyksiköiden toiminnan suunnitteluun ja johtamiseen. Opintojaksolla opiskelijalle annetaan sotilasveneenkuljettajankirjan edellyttämät teoreettiset valmiudet soveltuvilta osin. Lisäksi opiskelija harjaantuu rannikko-joukkojen venekaluston käytössä. Osajakson aikana opiskelija ymmärtää merellä liikkumiseen liittyvät rajoitteet joukkojen operointikyvyille.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu seuraavista osajaksoista:

- 1) Meripuolustuksen tilannekuva 6 op = 162 tuntia, joka sisältää Elektronisen sodankäynnin perusteet 1,5 op = 40,5 tuntia (luentoja 29 tuntia, harjoitustyöt 9 tuntia ja omatoimista opiskelua 2,5 tuntia), ANCS-kurssi 1,5 op = 40,5 tuntia (luentoja 12 tuntia, harjoitustyöt 25 tuntia ja omatoimista opiskelua 3,5 tuntia) ja Merivalvonnan perusteet 3 op = 81 tuntia (luentoja 28 tuntia ja ryhmätöitä 53 tuntia).
- 2) Rannikkojoukkojen asejärjestelmät 3 op = 81 tuntia (luentoja 19 tuntia, ryhmätöitä ja harjoitustyöt 48 tuntia, omatoimisena opiskeluna 22 tuntia). Opiskelijat laativat muistion tai erillisen tarkastelun kunkin asejärjestelmän käytöstä osana rannikkojoukkojen taistelua.
- 3) Rannikkojoukkojen perusyksiköiden sotataidollinen tarkastelu 6 op = 162 tuntia (luentoja 66 tuntia, ryhmätöitä 86 tuntia ja ryhmätöitä 10 tuntia).
- 4) Rannikkomerenkulun perusteet 1 op = 27 tuntia (luentoja 23 tuntia, omatoimisena opiskeluna 2 tuntia sekä käytännönharjoittelua 2 tuntia).

Kirjallisuus:

Osajaksoittain eritelty kirjallisuus on esitelty tarkemmin opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana lasketaan opintojakson osajaksojen opintopisteillä painotettujen arvosanojen keskiarvona. Laskutapaa sovelletaan myös osajakson jakaantuessa vielä pienempiin osajaksoihin. Mikäli osajaksoissa on mukana hyväksytyt/hylätyt -arvioitavia jaksoja, vähennetään niiden opintopiste määrä osajakson kokonaispiste määrästä, jota käytetään jakajana. Arviointimenetelmät osajaksoittain on kuvattu tarkemmin opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

2B02M Taktiikan soveltaminen johtamisjärjestelmäopintosuunnalla (merivoimat) 16 op**Sisältö:**

Meripuolustuksen tilannekuva- ja taistelualusten vedenalainen sodankäynti -osajaksoilla perehdytään taistelujohtajärjestelmiin, vedenalaisen valvonnan ja sukelluskyvyn neentorjunnan perusteisiin sekä miinantorjunnan perusteisiin ja suorituskyvyn, elektronisen sodankäynnin perusteisiin sekä merivalvonnan perusteisiin. Merivoimien viestitaktiikka -osajaksos keskeisenä sisältönä on Merivoimien viestijoukot, viestijoukkueen johtaminen, Merivoimien keskeiset viesti- ja tiedonsiirtojärjestelmät. Osajaksolla paneudutaan myös taisteluosaston, miinoittajien, rannikkoalueen sekä rannikkojääkäripataljoonan viestitoimintaan. Lisäksi osajaksolla opetetaan viestitoiminnan tehtävät ja perusajatus, viestitilanteen arviointi, vaihtoehtojen vertailu ja päätös, viestisuunnitelma. Osajaksolla opetetaan lisäksi Merivoimien viestierikoismääräyksen sisältö ja merkitys, Merivoimien koodistot sekä Meripuolustusalueen, rannikkoalueen sekä taisteluosaston viestikäskyt. Meripuolustuksen tilannekuvan turvaaminen -osajaksolla sisältönä on MEVAT-työaseman alustaminen ja käyttöönotto, järjestelmän paikallinen ja alueellinen valvonta sekä hallinta, merivalvonnan suorittajat ja niiden suorituskyky, valvonta- ja taistelunjohtajärjestelmien sekä sensoreiden huoltojärjestelmät. Lisäksi osajaksolla opetetaan elektronisen tiedustelun ja vaikuttamisen tunnistaminen sekä elektronisen suojautumisen menetelmien käyttö tietoliikenne-, tutka- ja optronisilla järjestelmillä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu seuraavista osajaksoista:

- 1) Meripuolustuksen tilannekuva 6 op = 162 tuntia, joka sisältää Elektronisen sodankäynnin perusteet 1,5 op = 40,5 tuntia (luentoja 29 tuntia, harjoitustyöt 9 tuntia ja omatoimista opiskelua 2,5 tuntia), ANCS-kurssi 1,5 op = 40,5 tuntia (luentoja 12 tuntia, harjoitustyöt 25 tuntia ja omatoimista opiskelua 3,5 tuntia ja Merivalvonnan perusteet 3 op = 81 tuntia (luentoja 28 tuntia ja ryhmätöitä 53 tuntia).
- 2) Taistelualusten vedenalainen sodankäynti 3 op = 81 tuntia. Opintojakso sisältää luentoja (38 tuntia), ryhmätöitä (17 tuntia) ja omatoimista opiskelua (26 tuntia).
- 3) Merivoimien viestitaktiikka 4 op = 108 tuntia. Opintojakso sisältää luentoja (26 tuntia), ryhmätöitä (31 tuntia) ja omatoimisia harjoitustöitä (24 tuntia).
- 4) Meripuolustuksen tilannekuvan turvaaminen 3 op = 81 tuntia. Opintojakso sisältää luentoja (48 tuntia) ja harjoitus/laboratoriotöitä (33 tuntia).

Kirjallisuus:

Osajaksoittain eritelty kirjallisuus on esitelty tarkemmin opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana lasketaan opintojakson osajaksojen opintopisteillä painotettujen arvosanojen keskiarvona. Laskutapaa sovelletaan myös osajaksos jakaantuessa vielä pienempiin osajaksojen osajaksoihin. Mikäli osajaksoissa on mukana hyväksytyt/hylätyt -arvioitavia jaksoja, vähennetään niiden opintopiste määrä osajaksos kokonaispiste määrästä, jota käytetään jakajana. Arviointimenetelmät osajaksoittain on kuvattu tarkemmin opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

2B02N Taktiikan soveltaminen ohjaajaopintosuunnalla 16 op

Sisältö:

Opintojakso muodostuu seuraavista osajaksista: Toimintavalmiuden perusteet 1 op, Ilmauhka 2 op, Ilmapuolustusjärjestelmän suunnitteluprosessi 3 op, Lentotukikohdan taistelu 6 op ja Opintojakson koulutyö 4 op.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutus sisältää lähiopetusta (luennot), itseopiskelua, yksilö- / pienryhmätöinä laadittavia oppimistehtäviä. Opintojakson ja sen osajaksojen tarkemmat kuvaukset opetusmenetelmistä ja suoritustavoista on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Kirjallisuus:

- Valmiuslaki
- Puolustusvoimien voiman käytön ohjeistus
- Laki puolustusvoimista
- Tukikohtaopas
- Taisteluvälineet 2020
- STAE 2020
- Modern Warplanes Spick M. MBI publishing co 2002
- Airlaunched weapons Lennox D. Jane's information group 2001
- Electronic mission aircraft Streetly M. Jane's information group 2003
- Huttunen, Mika: Monimutkainen taktiikka, 2010

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Kaikkien osajaksojen hyväksyty suoritus on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle läpäisylle. Opintojakson arvosana muodostuu numeraalisesti arvioitavien osajaksojen arvosanojen painotetusta keskiarvosta, josta tarkempi tieto löytyy opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

2B02O Taktiikan soveltaminen johtamisjärjestelmäopintosuunnalla (ilmavoimat) 16 op

Sisältö:

Opintojakso muodostuu seuraavista osajaksista: Toimintavalmiuden perusteet 1 op, Ilmauhka 2 op, Ilmapuolustusjärjestelmän suunnitteluprosessi 3 op, Lentotukikohdan taistelu 6 op ja Opintojakson koulutyö 4 op.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutus sisältää lähiopetusta (luennot), itseopiskelua, yksilö- / pienryhmätöinä laadittavia oppimistehtäviä. Opintojakson ja sen osajaksojen tarkemmat kuvaukset opetusmenetelmistä ja suoritustavoista löytyy opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

Kirjallisuus:

- Valmiuslaki
- Puolustusvoimien voiman käytön ohjeistus
- Laki puolustusvoimista
- Tukikohtaopas
- Taisteluvälineet 2020

- STAE 2020
- Modern Warplanes Spick M. MBI publishing co 2002
- Airlaunched weapons Lennox D. Jane's information group 2001
- Electronic mission aircraft Streetly M. Jane's information group 2003
- Huttunen, Mika: Monimutkainen taktiikka, 2010

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Kaikkien osajaksojen hyväksytty suoritus on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle läpäisylle. Opintojakson arvosana muodostuu numeraalisesti arvioitavien osajaksojen arvosanojen painotetusta keskiarvosta, josta tarkempi kuvaus löytyy opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

2B02P Taktiikan soveltaminen lentoteknisellä opintosuunnalla 6 op**Sisältö:**

Huom. opintojakson poikkeava laajuus 6 op. Opintojakso muodostuu seuraavista pakollisista osajaksoista: Ilmauhka 2 op ja Opintojakson koulutyö 4 op. Ennen maisteriopintojen aloittamista opiskelijan on suoritettava seuraavat osajaksot: Toimintavalmiuden perusteet 1 op, Ilmapuolustusjärjestelmän suunnitteluprosessi 3 op ja Lentotukikohdan taistelu 6 op. Helikopteritekniikan opintosuunnalla opiskelevat korvaavat Lentotukikohdan taistelu -osajakson Utin jääkäriyrykmentin järjestämällä Helikopterikomppanian taistelu -osajaksolla.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson toteutus sisältää lähiopetusta (luennot), itseopiskelua, yksilö- / pienryhmätöinä laadittavia oppimistehtäviä. Opintojakson ja sen osajaksojen tarkemmat kuvaukset opetusmenetelmistä ja suoritustavoista löytyy opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

Kirjallisuus:

- Valmiuslaki
- Puolustusvoimien voiman käytön ohjeistus
- Laki puolustusvoimista
- Tukikohtaopas
- Taisteluvälineet 2020
- STAE 2020
- Modern Warplanes Spick M. MBI publishing co 2002
- Airlaunched weapons Lennox D. Jane's information group 2001
- Electronic mission aircraft Streetly M. Jane's information group 2003
- Huttunen, Mika: Monimutkainen taktiikka, 2010

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Kaikkien osajaksojen hyväksytty suoritus on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle läpäisylle. Opintojakson arvosana muodostuu numeraalisesti arvioitavien osajaksojen arvosanojen painotetusta keskiarvosta, josta tarkempi tieto löytyy opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

2B02Q Taktiikan soveltaminen merivartio-opintosuunnalla 16 op**2B02R Taktiikan soveltaminen rajavartio-opintosuunnalla 16 op****2B02S Taktiikan soveltaminen ohjaajaopintosuunnalla 16 op****Sisältö:**

Opinnot muodostavat opiskelijalle tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia rajavartiomiehenä opintosuuntansa mukaisissa Rajavartiolaitoksen tehtävissä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun, luentojen, ryhmätöiden ja harjoitusten avulla. Luennoilla ja ryhmätöillä perehdytään perusteisiin ja määrittelyihin sekä syvennytään kokonaisuuksien hahmottamiseen. Teoriaperusteiden jälkeen toimintaa harjoitellaan aina käytännön harjoitteiden sekä työpaikoilla tapahtuvan ohjatun harjaantumisen kautta. Lähiopetusta on (sis. tutustumiskäynnit, harjoitukset ja ohjatun harjaantumisen) 350 tuntia, omatoimista opiskelua on 82 tuntia.

Kirjallisuus:

Määritetään erikseen kuhunkin osajaksoon.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Arvostelu koostuu rajojen valvonnan, rajatarkastusten, rikostorjunnan, rajajoukkojen taistelun, rajaturvallisuuden loppukokeen ja jatkuvan näytön arvosanoista.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot:**2B03ATAKT Taktiikan tutkimusmenetelmät 5 op****Sisältö:**

Opintojakson keskeinen sisältö perustuu TAKTL:n julkaisuihin laadullisesta tutkimuksesta, määrällisistä tutkimusmenetelmistä sekä opinnäytetyön ohjaajan oppaaseen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt jakautuvat seuraavasti: 15 luentoja, 3 oppimistehtävää, näyttöön perustuvan tutkimuksen kurssi ja tentti.

Kirjallisuus:

Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:

- Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, 2006
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta, 2008
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas, 2009
- Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinna kohteena, 2005
- Monimutkainen taktiikka, 2010
- Mitattua taktiikkaa – Komppanian hyökkäyksen menestystekijät, 2010
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 2008
- Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä, AF9764, 2009.

Arviointi:

Opintojakso arviointi muodostuu oppimistehtävistä, tentistä ja jatkuvasta arvioinnista. Sekä oppimistehtävät, tentti että koko opintojakso arvioidaan hyväksyty/hylätty -periaatteella.

2B03ASTRA Strategian tutkimusmenetelmät 5 op**Sisältö:**

Opintojakso sisältää seuraavia aihekokonaisuuksia: strategia tieteenalana, teorioiden asema strategian tutkimuksessa, tutkimusasetelman rakentaminen sekä strategian lähdeaineisto ja sen käyttö.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Menetelmäopinnot koostuvat luennoista, itsenäisesti tai pienryhmätyönä laadituista kolmesta harjoitustyöstä ja seminaareista. Opintojakson sisältö on (40 L + 68 OT = 108 H).

Kirjallisuus:

Opintojakson kirjallisuus on määritelty tarkemmin pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Opiskelijat laativat kolme metodologista harjoitustyötä, jotka esitellään seminaareissa. Opintojakso arvioidaan hyväksyty tai hylätty.

2B03ASHIS Sotahistorian tutkimusmenetelmät 5 op**Sisältö:**

Opintojakson päätyttyä opiskelijan on kyettävä tarkastelemaan menneisyyttä kriittisen tieteellisen ajattelun pohjalta. Opintojakson sisältönä ovat sotahistorian tutkimuksen tieteellinen traditio, erilaiset tieteelliset suuntautumisvaihtoehdot sekä yleisimmät sotahistorian tutkimuksessa käytettävät menetelmät. Opintojaksolla perehdytään myös lähdemateriaalin hankintaan ja erilaisten arkistojen ja teknisten apuvälineiden käyttöön tutkimuksessa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja, kirjallisuusanalyyseja ja perehtymistä valmistuneisiin kandidaatin tutkielmiin. Luentoja 39 tuntia, kirjallisuusanalyyseja 54 tuntia ja perehtymistä 42 tuntia. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja suunnittelee opintojen tarkan toteutuksen.

Kirjallisuus:

- Lappalainen, Jussi T. 2002. Haluatko historiankirjoittajaksi? Gummerus.
- Lauerma, Matti. 1977. Sotahistorian tutkimuksen problematiikkaa ja metodiikkaa. Tiede ja Ase n:o 35. Pohjois-Karjalan kirjapaino.
- Elfvengren, Turtola. 2005. Sotahistorian tutkimus puolustusvoimissa 80 vuotta. Tiede ja Ase n:o 63. Gummerus

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella.

2B03BTAKT Johdatus taktiikan harjoitustyöhön 5 op**Sisältö:**

Opintojakson keskeinen sisältö perustuu TAKTL:n julkaisuihin laadullisesta tutkimuksesta, määrällisistä tutkimusmenetelmistä sekä opinnäytetyön ohjaajan oppaaseen. Opintojakson perusteella myöhemmin laadittava PSA-HT lisää valmiuksia itsenäiseen ja suunnitelmalliseen työskentelyyn, tiedon hakuun ja sen kriittiseen arviointiin sekä käytännönläheisten ongelmien kehityshakuihin ratkaisuihin. PSA-HT:n ydinsisällön muodostavat kehittämisprojekti, tuote, tapahtuma tai vastaava ja siitä laadittava raportti.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt jakautuvat yhdeksään luento- ja yhteen oppimistehtävään.

Kirjallisuus:

Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:

- Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, 2006
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta, 2008
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas, 2009
- Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinna kohteena, 2005
- Monimutkainen taktiikka, 2010
- Mitattua taktiikkaa – Komppanian hyökkäyksen menestystekijät, 2010
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 2008
- Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä, AF9764, 2009.

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu oppimistehtävästä, joka arvioidaan hyväksytyksi/hylättyksi periaatteella.

2B03BSTRA Johdatus strategian harjoitustyöhön 5 op**Sisältö:**

Opintojakso sisältää seuraavia aihekokonaisuuksia: strategia tieteenalana, teorioiden asema strategian tutkimuksessa, tutkimusasetelman rakentaminen sekä strategian lähdeaineisto ja sen käyttö.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu luennoista, itsenäisesti tai pienryhmätyönä laadituista kolmesta harjoitustyöstä ja seminaareista. Opiskelijat johdatetaan yksittäisten oppituntien ja harjoitustöiden avulla saavuttamaan ymmärrys tieteellisten perusteiden ja teoreettisten koulukuntien konkreettisesta käytöstä strategian tutkimuksessa. Sisältö on (48 L + 87 OT = 135 H).

Kirjallisuus:

Opintojakson kirjallisuus on esitetty tarkemmin pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Opiskelijat laativat kolme harjoitustyötä, jotka esitellään seminaareissa. Opintojakso arvioidaan hyväksytyksi tai hylättyksi.

2B03BSHIS Johdatus sotahistorian harjoitustyöhön 5 op**Sisältö:**

Sotataito-oppiaineen eri tieteenalojen tieteenfilosofioiden perusteet ovat sotahistorian tutkimuksen tieteellinen traditio, erilaiset tieteelliset suuntautumisvaihtoehdot sekä yleisimmät sotahistorian tutkimuksessa käytettävät menetelmät. Opintojaksolla perehdytään myös lähdemateriaalin hankintaan ja erilaisten arkistojen ja teknisten apuvälineiden käyttöön tutkimuksessa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja 39 tuntia, kirjallisuusanalyysseja 54 tuntia ja perehtymistä 42 tuntia oppilastoita (lukutehtäviä ja alustuksia). Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja suunnittelee opintojen tarkan toteutuksen.

Kirjallisuus:

- Lappalainen, Jussi T. 2002. Haluatko historiankirjoittajaksi? Gummerus.
- Lauerma, Matti. 1977. Sotahistorian tutkimuksen problematiikkaa ja metodiikkaa. Tiede ja Ase n:o 35. Pohjois-Karjalan kirjapaino.
- Elfvingren, Turtola. 2005. Sotahistorian tutkimus puolustusvoimissa 80 vuotta. Tiede ja Ase n:o 63. Gummerus

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksytyy-hylätty -periaatteella.

2B04TAKT Taktiikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op**Sisältö:**

Opintojakson tärkein tavoite on tutustua kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymällä alan aineistoihin ja menetelmiin, tekemällä pienimuotoinen tutkimus ja raportoimalla se. Opintojakson tavoitteesta johtuu, että opiskelijan on tärkeää osata ensimmäisenä perusasiana tieteellisen uskomusten luomisen menetelmän (tiedon hankinnan) erityiset piirteet erotuksena kolmesta muusta uskomusten luomisen menetelmästä. Tämä on tärkeää myös pitkällä aikajänteellä, sillä pitää opiskelijan sotatieteellisen ymmärryksen ja tutkivan työotteen kehittymistä. Toinen keskeinen osattava käsite on todistusvoima (virhevapauden aste), jonka suhteen yksittäiset tutkimukset voidaan asettaa tärkeysjärjestykseen. Kolmas keskeinen osattava käsite on tieteellinen näyttö, jonka saavutettu aste voidaan määrittää, kun tarkasteltavaa ilmiötä on tutkittu usealla tutkimuksella. Tutkimusraportin menetelmäosiossa edellytetään vähintään yhden tutkimuksessa käytetyn menetelmän perusteltua valintaa ja kuvaamista kullakin neljällä osa-alueella: Tiedonkeruu, analysointi, tulkinta ja tuloksen esittäminen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt jakautuvat seuraavasti: työseminaari, 3 proseminaaria, tutkimuksen tekeminen, raportin laatiminen ja kypsyysnäyte.

Kirjallisuus:

Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:

- Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, 2006
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta, 2008

- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas, 2009
- Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena, 2005
- Monimutkainen taktiikka, 2010
- Mitattua taktiikkaa – Komppanian hyökkäyksen menestystekijät, 2010
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 2008
- Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä, AF9764, 2009.

Arviointi:

Ohjaaja arvioi kandidaatintutkielman edistymistä jatkuvasti tutkimusprosessin edetessä. Tutkielman etenemisen tarkistuspisteet liittyvät seminaareihin ja tutkimustyön tekemiseen varattuihin aikajaksoihin. Kandidaatintutkielma arvioidaan numeraalisella arvosanalla.

2B04STRA Strategian kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Sisältö:

Opintojakso koostuu opiskelijoiden itsenäisestä tutkimustyöstä, opinnäyteohjauksesta, neljästä seminaarista, kypsyysnäytteestä ja noin 20–30 sivuisesta kandidaatintutkielmasta. Opintojaksoon integroidaan Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) opintojakso ja kandidaatintutkinnon kypsyysnäyte.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu opiskelijoiden itsenäisestä tutkimustyöstä, opinnäyteohjauksesta ja neljästä seminaarista. Opintojakson sisältö on (64 L + 206 OT = 270 H).

Kirjallisuus:

Opintojakson tarkempi kirjallisuus on esitetty pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Opiskelijat laativat neljä seminaaripaperia, jotka esitellään seminaareissa, ja 20–30 sivuisen kandidaatintutkielman. Kandidaatintutkielma arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5.

2B04SHIS Sotahistorian kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Sisältö:

Opintojakson sisältö on neljä seminaaria ja tutkimustyön tekemiseen varattua aikaa. Opintojaksoon integroidaan Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -opintojakso ja kandidaatintutkinnon kypsyysnäyte.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää neljä seminaaria ja tutkimustyön tekemiseen varattua aikaa. Seminaareihin on varattu 81 tuntia ja tekemiseen 189 tuntia. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja suunnittelee opintojen tarkan toteutuksen.

Kirjallisuus:

Tutkija valitsee itse työhönsä lähteet.

Arviointi:

Seminaariesitelvät arvioidaan läpäisyperiaatteella. Tutkielma arvioidaan numeerisesti. Tutkielman arvosana muodostaa opintojakson arvosanan.

2B06TAKT Taktiikan harjoitustyö 10 op**Sisältö:**

Opintojakson tärkein tavoite on osoittaa kokonaisvaltaiseen kehittämisprosessin osaamista tekemällä pienimuotoinen työelämälähtöinen tutkimus ja raporttoimallisuus. PSA-HT:n raportin menetelmäosiossa edellytetään yhden tai useamman tutkimuksessa sovelletun menetelmän perusteltua valintaa ja kuvaamista kullakin neljällä osa-alueella: Tiedonkeru, analysointi, tulkinta ja tuloksen esittäminen. PSA-HT on kaksiosainen kokonaisuus, johon kuuluvat projekti ja raportti. Projektin osat ovat suunnittelu ja toteutus. Raportti on kirjallinen esitys projektista ja se (ml. projektin toteutus) käsitellään PSA-HT -seminaarissa. Harjoitustyön tekemiseen liittyvät vaiheet ja osakokonaisuuksien hyväksytyt suorittaminen dokumentoidaan prosessimuistioon. Opiskelija vastaa prosessimuistion laatimisesta. Prosessimuistion tarkoituksena on seurata harjoitustyön tekemisen edistymistä, koota tekemiseen ja ohjaukseen liittyvät keskeiset havainnot ja ohjeet sekä kirjata osakokonaisuuksien hyväksytyt suorittaminen. Prosessimuistio ja siihen tehdyt merkinnät tarkastetaan ohjaukseen liittyen vähintään prosessikuvauksen vaiheissa 2 (aiheen määrittäminen) ja 4 (työsuunnitelman laatiminen). Opiskelijan osaamisen kehittymisen kannalta PSA-HT:n keskeisimmät osat ovat sen toiminnallinen osuus (tuotoksen suunnittelu ja toteutus) sekä harjoitustyöraportti ja niistä annettava palaute.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

PSA-HT:stä laaditaan laajuudeltaan noin 15–20 sivun raportti, jonka lisäksi esitetään liitteet ja lähteet. Harjoitustyön aihealueesta riippuen sivumäärä voi olla vähemmän tai enemmän. Myös raportin eri osioita voidaan painottaa aihealueesta riippuen. Esimerkkinä on karttajarjoitus, jossa painopiste voi olla toteutuksen kuvaamisesta ja siihen liittyvissä liitteissä. Raportoinnin on täytettävä tutkimusviestinnän perusvaatimukset. PSA-HT:hön kuuluu vuosittain harjoitustyöseminaari, jossa käsitellään erikseen määriteltävät harjoitustyöt. Opiskelijan on osallistuttava vähintään yhteen harjoitustyöseminaariin maisteriopintojensa aikana, joko esittelemällä omaa harjoitustyötään, opponoimalla jonkun muun työtä tai muulla aktiivisella tavalla.

Kirjallisuus:

Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:

- Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, 2006
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta, 2008
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas, 2009
- Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena, 2005
- Monimutkainen taktiikka, 2010
- Mitattua taktiikkaa – Komppanian hyökkäyksen menestystekijät, 2010
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 2008
- Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä, AF9764, 2009.

Arviointi:

Harjoitustyön arviointi sisältää kaksi arvioitavaa kokonaisuutta: toiminnallisen osuuden ja tuotteen sekä harjoitustyön raportin. Ensimmäisessä vaiheessa työn arvioi opiskelija itse. Itsearviointi on oleellinen osa oppimisprosessia, ja sen tarkoituksena on kehittää opiskelijan valmiuksia elinikäiseen oppimiseen sekä oman toiminnan

kriittiseen ja analyttiseen pohtimiseen. Harjoitustyö arvioidaan hyväksytyksi, mikäli tuotoksen ja raportin numeerinen arvosana on vähintään kolme (3) ja muiden osioiden vähintään kaksi (2). Työ arvioidaan täydennettäväksi, mikäli jokin arvioitavista kohdista saa arvosanan yksi tai tuotos tai raportti arvosanan yksi tai kaksi. Tällöin harjoitustyö tulee täydentää ja korjata kyseessä olevan arviointikohteen osalta. Työ arvioidaan hylätyksi, mikäli yksikin arvioitava kohta saa arvosanan nolla (0).

2B06STRA Strategian harjoitustyö 10 op

Sisältö:

Harjoitustyö käsittää työn suunnittelun, kirjallisen suunnitelman, itse harjoitustyön tapahtuman (vast.) pitämisen tai laatimisen, kirjallisen raportoinnin laatimisen sekä arviointiin osallistumisen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Harjoitustyön osalta kyseeseen voi tulla esimerkiksi strategiaa, kansainvälisiä suhteita tai turvallisuuspolitiikkaa käsittelevän seminaarin tai paneelikeskustelun järjestäminen, kurssin tai muun opetustapahtuman suunnitteluun ja pitämiseen osallistuminen tai pienimuotoisen julkaisun toimittaminen tai sivuston kehittämiseen osallistuminen. Mahdollisuuksien mukaan opiskelija osallistuu Strategian laitoksen järjestämiin tieteellisiin seminaareihin (Suomenlinna-seminaari tai Venäjä-seminaari) sekä järjestelijänä että kuuntelijana. Tavoitteena on antaa esimerkki tieteellisen seminaarin järjestelystä ja seminaarin järjestämisellä saavutettavasta tieteellisestä hyödyistä.

Kirjallisuus:

Määräytyy opiskelijan aiheen mukaisesti.

Arviointi:

Strategian laitos arvioi raportit, tulokset ja muilta tahoilta (joukko-osasto) saadut palautteet. Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella.

2B06SHIS Sotahistorian harjoitustyö 10 op

Sisältö:

Opetusjakson sisältöön kuuluu aineiston keräämistä, analysointia ja raportointia.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Käytännön työelämään liittyvä tutkimustehtävä, jota joukko-osasto ohjaa omien tarpeidensa mukaan.

Kirjallisuus:

Tutkija valitsee itse työhönsä lähteet.

Arviointi:

Arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella.

Syventävät opinnot

Sotataidon syventävien opintojen tavoitteena on se, että opiskelijalla on syvälinen tietämys sotataidosta tieteenalana. Opiskelijalla on valmiudet tieteellisen tiedon käyttöön tutkimusmenetelmien soveltamiseen. Opiskelija kehittää sotataidollista osaamistaan puolustushaaransa ja aselajinsa joukkoyksikön (vast.) toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija kykenee taktiikan soveltamiseen yhtymän viitekehyksessä. Opiskelija hankkii valmiuksia toimia työssään alansa asiantuntijana ja kehittäjänä.

Sotataidon syventävien opintojen suuntautumisvaihtoehtojen opinnot (15 op) jakaantuvat operaatiotaidon ja taktiikan, strategian tai sotahistorian opintoihin. Taktiikan ja operaatiotaidon suuntautumisvaihtoehtojen opinnoissa opiskelija syventää taktista osaamistaan joukkoyksikön (vast.) toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija perehtyy nykyaikaiseen sodankuvaan ja erilaisiin uhkakuviin. Opiskelija ymmärtää uhkakuvien muutoksen aiheuttamat haasteet puolustusjärjestelmille. Strategian suuntautumisvaihtoehtojen opinnot painottuvat kokonaisturvallisuuteen, turvallisuuspolitiikkaan, sotilasstrategiaan sekä kansainvälisiin suhteisiin. Opinnoissa harjaannutetaan opiskelijaa seuraamaan, ymmärtämään ja analysoimaan kansallista ja kansainvälistä turvallisuustilannetta, eri toimijoiden turvallisuuspoliittisia ja sotilasstrategisia tavoitteita, keinoja ja menetelmiä. Sotahistorian suuntautumisvaihtoehtojen opinnoissa tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia sotahistoriallisen tiedon ja sotahistorian tutkimusmenetelmien soveltamiseen, Oppisisältö antaa opiskelijalle perusteita toimia sotahistorian asiantuntijatehtävissä ja luo valmiuksia analyttiseen sotataidolliseen ajatteluun.

Yhteiset sisältöopinnot:

2C01 Sotataidon kehittyminen 6 op

Sisältö:

Opintojakson sisältönä ovat taistelukenttä, sodan kuva, puolustusjärjestelmä ja sodan teoriat. Tarkasteltavana on taistelukentän ja sodan kuva menneisyydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa. Tarkastelunäkökulma on sekä kansallinen että kansainvälinen. Keskeisenä sisältönä on puolustusjärjestelmän rakenne ja alueellisen taistelun periaatte. Tähän liittyy perusteet eri puolustushaarojen taistelusta. Määritettävät oppimistehtävät tukevat ennen kaikkea puolustusjärjestelmän kokonaisuuden ymmärtämistä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja, alustuksia ja ryhmätöitä. Lähiopetusta 108 tuntia, omatoimista opiskelua ja ryhmätöskentelyä 54 tuntia. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja suunnittelee opintojen käytännön toteutuksen yhdessä osajakson johtajien kanssa.

Kirjallisuus:

- Huttunen, Mika. 2005. Näkökulmia taktiikkaan. MPKK.
- Kulomaa, Jukka. 2007. Syvään taisteluun. Gummerus.
- Malkki, Marjomaa, Raitasalo, Karasjärvi, Sipilä. 2008. Sodan historia. Otava.

- Rekkedal, Nils Marius. 2006. Nykyaikainen sotataito. Edita.
- Visuri, Pekka. 2007. Suomi kylmässä sodassa. Otava.
- Kolstela, Risto. 1998. Clausewitz ja Yhdysvaltain sotataito. Gummerus.
- Raunio (toim.), Jouko, Kesseli ja Kulomaa. 2002. Suursotien vuosisata. Hakapaino.

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu kolmen osajakson (sotahistoria, strategia ja taktiikka) arviointien keskiarvosta. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti. Kunkin osajakson arviointi muodostuu oppimispäiväkirjasta tai tentistä sekä harjoitustöistä. Oppimispäivä tai tentti arvioidaan numeraalisesti arviointiohjeen mukaisesti. Harjoitustyöt arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella. Osajaksojen suoritusten korotus- ja uusintamahdollisuudet määräytyvät samalla periaatteella kuin opintojaksojen.

Pääaineittain (strategia ja sotahistoria) eriytyvät sisältöopinnot:

2C02AV Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka 5 op

Sisältö:

Kurssin aikana tarkastellaan Suomen näkökulmasta kansalliseen ja kansainväliseen turvallisuuteen vaikuttavia tärkeitä tekijöitä. Opetus perustuu laajaan turvallisuus-käsitteeseen sekä kansainvälisten suhteiden teoriakoulukuntien perusolettamuksiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Viikko-ohjelmaan varatusta ajasta noin puolet on omatoimista opiskelua. Opiskelijoiden määrä ja laatu merkitsevät opetuksen olevan pääsääntöisesti pienryhmäkeskusteluyllistä, jolloin merkittävä osa luentoihin varatusta ajasta käytetään kysymyksiin vastaamiseen. Vapaa-ajalla tapahtuvassa omatoimisessa opiskelussa opiskelijat keskittyvät itsenäiseen tiedonhankkimiseen sovitusta seminaari aiheesta. Samalla opiskelijat pyrkivät muodostamaan itsenäisen ymmärryksen kansainvälisen politiikan tapahtumista ja ilmiöistä. Kurssin tärkein tapahtuma on erikseen määritetystä aiheesta järjestettävä seminaari, jonka opiskelijat valmistelevat ja toteuttavat. Opintojakson sisältö on (40 L + 52 OT = 92 h).

Kirjallisuus:

Opintojakson kirjallisuus on esitetty tarkemmin pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Arviointi koostuu kirjallisesta seminaarityöstä (noin 8 sivua) ja seminaarityöskentelyn arvioinnista. Osa seminaarityön arvioinnin arvosanasta koostuu opiskelijan itsearviointista ja ryhmän vertaisarviointista. Lisäksi opiskelijalta edellytetään teoreettisen viitekehyksen merkityksen kirjallista (hyväksyty/hylätty) arviointia esimerkkikiriin tutkimukseen liittyen. Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5.

2C02BV Strategian ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset 7 op

Sisältö:

Sodan muutos ja strategioiden kehitys; kriisinhallinnan kehitys ja yleiset konfliktien ja kriisien kärjistymiseen vaikuttaneet lähtökohdat ja tyypilliset tunnuspiirteet.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Kurssiin kuuluu kolme lähijaksoa ja kaksi etäjaksoa. Opetus on pääsääntöisesti pienryhmäkeskustelutyylisiä, jolloin merkittävä osa luentoihin varatusta ajasta käytetään kysymyksiin vastaamiseen. Opetus järjestetään teemojen ympärille. Opetuksen tavoitteena on kannustaa opiskelijoita itsenäiseen, aktiiviseen tiedonhankintaan. Suunniteltu omatoiminen opiskelu on tarkoitettu luennoilla opettujen asioiden kertaamiseen, pohdiskeluun ja omaksumiseen sekä itsenäiseen strukturoituu tiedonhankintaan sovitusta seminaari aiheesta. Samalla opiskelijat pyrkivät muodostamaan itsenäisen ymmärryksen kansainvälisen politiikan tapahtumista ja ilmiöistä. Osa opiskelijoiden tuotoksista tehdään englanniksi. Tavoitteena on valmistautua 2C02CV-kurssiin, jonka materiaali ja tuotokset ovat kokonaan englanniksi.

Kirjallisuus:

Opintojakson tarkempi kirjallisuus on esitetty pedagogisissa käsikirjoituksissa.

Arviointi:

Arviointi koostuu kirjallisesta seurantatehtävästä (noin 8 sivua, suomeksi), syvennymiskysymyksen vastauksesta (6 sivua, englanniksi) sekä ryhmäkeskustelujen ”oppimispäiväkirjoista” (ei määritettyä mitta). Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5.

2C02CV Analyysi- ja suunnitteluharjoitus 3 op**Sisältö:**

Kansainvälisten toimijoiden poliittisten, taloudellisten, sotilaallisten ja humanitaaristen tavoitteiden, tarkoituksien ja voimavarojen analysointi. Toimintavaihtoehtojen suunnittelu ja kriisinhallintakonseptin valmistelu.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Kurssi toteutetaan kokonaisuudessaan lähiopetuksena, johon on sisällytetty aikaa itsenäiseen ja ryhmätyöskentelyyn. Opiskelijoiden määrä ja laatu merkitsevät lähiopetuksen olevan pääsääntöisesti pienryhmäkeskustelutyylisiä, jolloin merkittävä osa varatusta ajasta käytetään kysymyksiin vastaamiseen. Eri alojen asiantuntijoita käytetään alustajina ja opiskelijoiden ohjaajina. Opetuksen tavoitteena on kannustaa opiskelijoita itsenäiseen, aktiiviseen tiedonhankintaan. Kurssin tilanne rakennetaan kuvitteellisen orastavan kansainvälisen kriisin ympärille. Opiskelijat analysoivat eri toimijoiden tavoitteet ja keinot tavoitteisiin pääsemiseksi. Lisäksi laaditaan kokonaisvaltainen kriisinhallintakonsepti, jolla tilanteen arvioidaan olevan hallinnassa. Erityinen huomio kohdistetaan konseptin toteuttamisen osalta kriittisiin komponentteihin alkaen poliittisesta päätöksenteosta päätyen tarvittaviin voimavaroihin. Oppijakso toteutetaan tuotoksiltaan kokonaisuudessaan englanniksi. Alustukset pidetään mahdollisuuksien mukaan englanniksi. Opintojakson sisältö on (38 L + 32 R + 10 OT = 80h).

Kirjallisuus:

Opintojaksolla tarvittava materiaali (harjoitusasiakirjat, maatiatokannat jne.) ja työskentelyohjeet jaetaan jakson alussa.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty, jatkuvan opettaja- ja vertaisarviointin kautta.

2C02GVA Sotataidon teorit 3 op

Sisältö:

Opintojakson sisältönä ovat länsimaisen sotataidon teoreettiset perusteet antiikista nykypäivään sekä muu sotataito ja teoreetikot. Oleellista on osata liittää ajatukset aikakausien kontekstiin, yhteiskuntaan ja ajankuvaan.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja, alustuksia, oppimistavoitteiden muodostamista, oppilasoppitunteja ja ryhmätöitä. Opintojakso huipentuu väittelyyn. Lähiopetusta 27 tuntia, omatoimista opiskelua 27 tuntia ja ryhmätyöskentelyä 27 tuntia. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja suunnittelee opintojen yksityiskohtaisen toteutuksen.

Kirjallisuus:

- von Clausewitz, Carl. 1998. Sodankäynnistä. Fälth & Hässler.
- Strachan, Hew. 2010. Clausewitzin Sodankäynnistä. Gummerus.
- Rekkedal, Nils Marius. 2006. Nykyaikainen sotataito. Edita.
- Kulomaa, Jukka. 2007. Syvään taisteluun. Gummerus.
- Sun Tzu. 1998. Sodankäynnin taito. WSOY.
- Kolstela, Risto. 1998. Clausewitz ja Yhdysvaltain sotataito. Gummerus.
- Ahto, Sampo. 1984. Sotateoriat maailmansotien välisenä aikana. Sotahistoriallinen aikakauskirja no 3. Pohjois-Karjalan kirjapaino.
- Jomini, Henri. 1996. The Art of War. Stackpole Books.
- Fuller, J.F.C. 1955. Armored Warfare. Military Service Publishing.
- Liddell Hart, B.H. 1954. Strategy. Faber & Faber.
- Liddell Hart, B.H. 1959. The tanks. Volume 1–2. Cassel.
- Verkkosivuilta Giulio Douhetin ja Alfred Mahanin ajatuksia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti. Opintojakson arviointi muodostuu oppimispäiväkirjasta tai tentistä sekä kirja-arvioinnista. Oppimispäivä tai tentti arvioidaan numeerisesti arviointiohjeen mukaisesti. Kirja-arviointi arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella. Opintojakson arvosana määräytyy oppimispäiväkirjan tai tentin perusteella.

2C02HV Liikesodankäynnin 1900-luvun sovellukset 6 op

Sisältö:

Opintojakson sisältönä ovat tavanomainen sota, liikesota (manouver warfare), liikesota ajattelutapana, salamasota, syvän taistelun oppi, tehtävä- ja käskyystaktiikka ja kylmän sodan jälkeiset sodat sekä uudet teoreettiset haasteet.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää alustuksia, itseopiskelua, ryhmäkeskusteluja, ryhmätöitä ja itsenäisiä harjoitustöitä. Opintojakso huipentuu teemaseminaarimatkaan (sotahistorian syventäjille). Lähiopetusta 54 tuntia, omatoimista opiskelua 27 tuntia, ryhmä- tai parityöskentelyä 54 tuntia ja teemaseminaari 27 tuntia. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja suunnittelee opintojen yksityiskohtaisen toteutuksen.

Kirjallisuus:

- Kesseli, Pasi. 2001. In Pursuit of Mobility. Edita.
- Kulomaa, Jukka. 2007. Syvään taisteluun. Gummerus.
- Raunio (toim.), Jouko, Kesseli ja Kulomaa. 2002. Suursotien vuosisata. Hakapaino.
- Rekkedal, Nils Marius. 2006. Nykyaikainen sotataito. Edita.
- Ahto, Sampo. 1984. Sotateoriat maailmansotien välisenä aikana. Sotahistoriallinen aikakauskirja no 3. Pohjois-Karjalan kirjapaino.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti. Opintojakson arviointi muodostuu oppimispäiväkirjasta tai tentistä sekä operaatiotarkasteluista (seminaarityöt). Oppimispäivä tai tentti arvioidaan numeerisesti arviointiohjeen mukaisesti. Seminaarityöt arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella. Opintojakson arvosana määräytyy oppimispäiväkirjan tai tentin perusteella.

2C02IVA Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota historiassa 6 op**Sisältö:**

Opintojakson sisältönä ovat epätavanomainen sota (Unconventional Warfare), kumouksellinen (insurgency) ja vastakumouksellinen (counter insurgency, COIN) sodankäynti kylmän sodan aikana ja sen jälkeen, terrorismi sekä länsimainen ja itämainen käsitys sodankäynnistä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja, alustuksia, ryhmätöitä, opetuskeskusteluja ja väittelyjä. Lähiopetusta 81 tuntia, omatoimista opiskelua 54 tuntia, ryhmätyöskentelyä 27 tuntia. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja suunnittelee opintojen yksityiskohtaisen toteutuksen.

Kirjallisuus:

- Kesseli, Pasi (toim.). 1998. Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota. MPKK.
- Leskinen, Jari. 1998. Taktisista voitoista strategiseen tappioon. Gummerus.
- Kolstela, Risto. 1998. Clausewitz ja Yhdysvaltain sotataito. Gummerus.
- Rekkedal, Nils Marius. 2006. Nykyaikainen sotataito. Edita.
- Ahto, Sampo. 1984. Sotateoriat maailmansotien välisenä aikana. Sotahistoriallinen aikakauskirja no 3. Pohjois-Karjalan kirjapaino.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti. Opintojakson arviointi muodostuu oppimispäiväkirjasta tai tentistä sekä harjoitustöistä. Oppimispäivä tai tentti arvioidaan numeerisesti arviointiohjeen mukaisesti. Harjoitustyöt arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella. Opintojakson arvosana määräytyy oppimispäiväkirjan tai tentin perusteella.

Pääaineen (taktiikka) ja sotalinjojen (maa-, meri- ja ilmasotalinjat) eriytyvät sisältöopinnot:**1C02A Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 2 7 op**

Opintojakson tarkemmat tiedot on esitetty johtamisen syventävissä opinnoissa.

2C02DV Asutuskeskustaistelun erityispiirteet 3 op**Sisältö:**

Opintojakson keskeinen sisältö on joukkoyksikön taistelun suunnittelu ja johtaminen rakennetulla alueella sekä rakennetun alueen luomat erityispiirteet. Opintojaksoon sisältyy joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätös ja sen toimeenpano, taistelusuunnitelma sekä esikunnan toiminta. Esikuntatyöskentely voidaan toteuttaa joko pataljoonan tai taisteluosaston esikuntarakenteella. Komentajan ja esikunnan avainhenkilöstön johtamissuoritukset opintojakson aikana arvioidaan.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan lähiopetuksena (15 tuntia), maastotarkasteluina (8 tuntia) sekä oppimistehtäviä tekemällä (18 tuntia). Oppimistehtävät voivat olla esimerkiksi päätöksen tai taistelusuunnitelman tai niiden osien laatimista joko yksin, pienryhmissä tai esikuntatyöskentelynä. Näiden lisäksi opintojaksoon liittyy sotaharjoitukseksi toteutettava sotapelivaihe (40 tuntia), jossa laaditut taistelusuunnitelmat testataan yksi- tai kaksipuoleisella sotapelillä.

Kirjallisuus:

- Rakennetun alueen taistelun käsikirja
- Linnoittamisopas I
- A2 mekanisoiu pataljoona taistelussa
- Kaupunkijääkärikomppanian käsikirja
- Komppanian taisteluohje
- Harjoitusvahvuus A1
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Jääkärikomppanian opas

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty laadittavien oppimistehtävien ja annettujen näyttöjen perusteella.

2C02EV Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella 3 op**Sisältö:**

Ydinaineiksena on joukkoyksikön puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen sekä taistelusuunnitelma ja Pohjois-Suomen toimintaympäristö. Ydinaineiksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, Taisteluosaston viivytystaistelun johtaminen laajalla alueella.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan oppitunnein (12 tuntia), karttahojoituksin (47 tuntia), maastotarkasteluin, kirjallisuuteen tutustuen (9 tuntia) ja ryhmätöin (13 tuntia) sekä tekemällä oppimistehtäviä. Tarkemmat kuvaukset opetusmenetelmistä ja suoritustavoista löytyy opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

Kirjallisuus:

Opintojakson materiaaliin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi ajankohtaisiin sotatoimiin ja viimeisimpiin kokemuksiin taistelusta. Opintojakson kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Aiheeseen perehtymiseen voidaan käyttää seuraavaa kirjallisuutta: Lasse Laaksonen: Todellisuus ja harhat. Kannaksen taistelut ja suomalaisten joukkojen tila talvisodan lopussa 1940. Pasi Kesseli: In pursuit of mobility. The birth and development of Israeli Operational Art. From theory to practise.

Arviointi:

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää osallistumista opintojakson oppimistehtävien ja opintojakson tentin hyväksytyä suorittamista. Oppimistehtävinä laaditaan joukkoyksikön komentajan päätös ja arvio vihollisen toiminnasta (yksilötyönä) sekä joukkoyksikön taistelusuunnitelma osineen (ryhmätyöskentelynä). Opintojakson arvosana määräytyy tentin perusteella ja opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla 0–5. Hyväksytyä arvosanaa ei voi korottaa.

2C02FV Valmiusyhtymän taistelu 2 op**Sisältö:**

Valmiusyhtymän hyökkäyksen suunnittelu ja johtaminen sekä taistelusuunnitelman tekeminen ja tämän testaaminen. Painopisteenä on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi ja päätöksen tekeminen hyökätessä mekanisoitua vihollista vastaan kohtaamisolosuhteissa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson toteutetaan luennoin (3 tuntia), ryhmätöin (2 tuntia) ja kartta- ja KESI-harjoituksin sekä maastotarkasteluin (50 tuntia). Opintojaksojen luentojen tarkoituksena on johdattaa opiskelija aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää niiden tarjoamaa tietoa. Opintojaksoon kuuluu taistelusuunnitelman tekeminen rauhan ajan operatiivisin perustein, tehdyn suunnitelman maastotarkastelun sekä testaus KESI-pelinä. Opintojakso toteutetaan opettajaohjauksessa oppilaiden itsenäisenä työskentelynä, jossa oppilaat pääsevät soveltamaan oppimaansa.

Kirjallisuus:

Opintojakson materiaaliin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi ajankohtaisiin sotatoimiin ja viimeisimpiin kokemuksiin taistelusta. Opintojakson kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla.

Arviointi:

Opintojakson erilliset ryhmätöyt ja oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Opintojakso tentitään jakson lopussa sovelletulla koulutyöllä. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti arvosanalla 0–5. Hyväksytyä arvosanaa ei voi korottaa.

2C02MERI Merisodan teoria ja meripuolustuksen uhkakuva 7 op**Sisältö:**

Opintojakson ensimmäisellä osajaksolla perehdytään merisodan teoreettisiin, merisodan teorioihin, merisodan käsitteisiin ja määritelmiin sekä 1900-luvun merkittäviin merisotaoperaatioihin (Japanin-Venäjän sota, Pearl Harbour, Midway,

maihinnousu Sisiliaan, Normandian maihinnousu, Falklandin sota, Irakin sodat). Opintojakson toisessa osajaksossa perehdytään meripuolustuksen uhkakuvaan ja toimintaympäristöön. Jakson aikana suoritetaan noin 5 vrk:n maastontiedustelu keskeisille toiminta-alueille.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso muodostuu seuraavista osajaksoista: merisodan teoria 4 op ja meripuolustuksen uhkakuva 3 op. Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä harjoituksin, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluja. Opintojaksoa ohjaava tuntimäärä on (7op = 189 tuntia). Opintojakso koostuu luennoista (48 tuntia), omatoimisesta opiskelusta (48 tuntia), ryhmätöistä (59 tuntia), harjoituksista ja kirjallisesta oppimistehtävästä (34 tuntia). Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

Kirjallisuus:

- Rekkedal Nils Marius, 2006: Nykyaikainen sotataito – Sotilaallinen voima muutoksessa
- Huttunen Mika, 2005: Näkökulmia taktiikkaan – taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 3 Nro 1.
- Huttunen Mika, 2010: Monimutkainen taktiikka, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 1 Nro 2/2010
- Vego Milan: Soviet Naval Tactics, 1992
- Vego Milan: Naval Strategy and Operations in Narrow Seas, 2003
- Wikström Kaarle: Merisodan kuva 2025, MERISK julkaisusarja A nro 1/2005
- Merisodankäynnin kehityslinjoja, MPKK:n julkaisusarja 4 nro 4/2005
- Petteri Jouko, Harri Niskanen: Iso-Britannian merikuljetukset ja maaoperaatiot Falklandin sodassa. MPKK:n julkaisusarja 2 n:o 6.
- Theodore L. Gatchel: At the Water's Edge, 1996
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.

Arviointi:

Merisodan teoria osajakson päätteeksi järjestetään kolmen tunnin tentti, jossa opiskelijoilla ei saa olla lähdeaineistoa käytettävissä. Tentti arvioidaan numeraalisesti. Ryhmätöin suoritettavat merisotaoperaatioiden esittelyt sekä analysoinnit arvioidaan hyväksyty/hylätty periaatteella. Ryhmätöyt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Meripuolustuksen uhkakuva osajakson päätteeksi järjestetään kirjallinen tentti, joka arvioidaan numeraalisesti. Tentti voi olla muistio tai suunnitelma jaksioon liittyvästä aiheesta. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvostus muodostuu osajaksojen tenttien arvostojen keskiarvosta.

2C02DVMERI Merivoimien huoltojärjestelmä 3 op

Sisältö:

Opintojakson aikana perehdytään meripuolustuksen tukitoimintoihin sekä huoltojärjestelmään.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin ja oppimistehtävin. Ryhmätöiden purkuun, sekä oppimistehtäviin että harjoituksiin liittyvät olennaisesti opetuskeskustelut. Opintojaksoa ohjaava tuntimäärä on (3 op =

83 tuntia). Opintojakso koostuu luennoista (46 tuntia), omatoimisesta opiskelusta (18 tuntia), ryhmätöistä (19 tuntia), harjoituksista sekä kirjallisesta oppimistehtävästä.

Kirjallisuus:

- Huollon käsikirja (Hkäsik), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001
- Huoltopalveluopas (HPalvOpas) luonnos, Pääesikunta, 2002
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005
- Täydennysopas (TäydOpas) luonnos, Pääesikunta, 2002
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty-hylätty, ja arviointi muodostuu kirjallisesta tentistä ja mahdollisesti laadittavista ryhmätöistä.

2C02EVMERI Taisteluosaston ja rannikkoalueen taistelu 1 3 op**Sisältö:**

Rannikkoalueen ja taisteluosaston taistelun suunnitteluun ja toimintojen yhteensovittamiseen perehtyminen. Rannikkotaisteluharjoituksen valmisteluihin perehtyminen. Varsinainen rannikkotaisteluharjoitus pidetään opintojakson Taisteluosaston ja rannikkoalueen taistelu 2 aikana.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksoa ohjaava tuntimäärä on (3 op = 81 tuntia). Opintojakso koostuu luennoista, ryhmätöistä, harjoituksista sekä rannikkotaisteluharjoituksen valmistelutöistä (72 tuntia) ja omatoimisesta opiskelusta (11 tuntia). Tarkempi kuvaus opintojakson opetusmenetelmistä ja suoritustavoista löytyy opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

Kirjallisuus:

- Alusilmatorjuntaopas (AlusItOpas), Merivoimien Esikunta, 2004
- Kenttäohjesääntö - yleinen osa, Pääesikunta, 2008
- Merimiinoitusopas, Merivoimien Esikunta, 2008
- Merisotaopas (MeSOp): taisteluosastotaktiikka, Merivoimien Esikunta, 1994
- Meritiedustelukomppanian opas (MERITIEDKO), Merivoimien Esikunta, 2008
- Merivalvontaohje (MEVO), Merivoimat, 2002
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (RANNJP-OPAS), Merivoimien Esikunta, 2006
- Rannikko-ohjuskomppanian opas (ROHJKOPAS) Merivoimat, 2008
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005,
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999,
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu laajasta kirjallisesta kotityöstä, joka arvioidaan numeraalisesti. Kotityö pidetään 2C02FV-opintojakson toisella opiskeluvuorokaudella. Kotityön ensimmäinen osa antaa numeron 2C02EV-opintojaksolle ja toinen osa 2C02FV-opintojaksolle. Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5.

2C02FVMERI Taisteluosaston ja rannikkoalueen taistelu 2 2 op

Sisältö:

Opintojaksossa perehdytään käytännössä taisteluosaston ja rannikkoalueen taistelun johtamiseen esikunnissa. Opintojaksoon sisältyy laivueharjoitus ja/tai rannikkotaisteluharjoitus merivoimien harjoitustoimintakalenterin mukaisesti.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso muodostuu kahdesta osajaksosta. Ensimmäisessä osajaksossa perehdytään käytännössä taisteluosaston ja rannikkoalueen taistelun johtamiseen esikunnissa. Osajaksoon sisältyy toteutettava laivueharjoitus ja/tai rannikkotaisteluharjoitus merivoimien harjoitustoimintakalenterin mukaisesti. Opetus toteutetaan osallistumalla rannikkotaisteluharjoitukseen sekä suorittamalla laaja taktiikan sovellettu kotityö. Opintojakson päätteeksi järjestettävä laaja taktiikan sovellettu kotityö on keskeinen osa jakson opintoja. Opintojaksoa ohjaava tuntimäärä on 2 op = 54 tuntia. Opintojakso koostuu luennoista (14 tuntia), omatoimisesta opiskelusta (10 tuntia), ryhmätöistä (32 tuntia), harjoituksista sekä kirjallisesta oppimistehtävästä, jotka sisältyvät omatoimiseen opiskeluun ja ryhmätöihin.

Kirjallisuus:

- Alusilmatorjuntaopas (AlusItOpas), Merivoimien Esikunta, 2004
- Kenttäohjesääntö - yleinen osa, Pääesikunta, 2008
- Merimiinoitusopas, Merivoimien Esikunta, 2008
- Merisotaopas (MeSOp): taisteluosastotaktiikka, Merivoimien Esikunta, 1994
- Meritiedustelukomppanian opas (MERITIEDKO), Merivoimien Esikunta, 2008
- Merivalvontaohje (MEVO), Merivoimat, 2002
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (RANNJP-OPAS), Merivoimien Esikunta, 2006
- Rannikko-ohjuskomppanian opas (ROHJKOPAS) Merivoimat, 2008
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001,
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999,
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu laajasta kirjallisesta kotityöstä, joka arvioidaan numeraalisesti. Kotityö pidetään 2C02FV-opintojakson toisella opiskeluviikolla. Kotityön ensimmäinen osa antaa numeron 2C02EV-opintojaksolle ja toinen osa 2C02FV-opintojaksolle. Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5.

2C02ILMA Ilmasodan teoria ja ilmapuolustuksen uhkakuva 7 op

Sisältö:

Opiskelija perehtyy keskeisiin ilmasodankäynnin teoreettikkoihin kuten esimerkiksi, Douhet, Trenchard, Mitchell, Boyd ja Warden sekä itse valitsemiinsa yleisiin tai toimialakohtaisiin sodankäynnin teoreettikkoihin. Opiskelija yhdistää teorian nykyaikaiseen ilmasodankäynnin vallitseviin erityispiirteisiin yleisen ilmasodan, kriisinhallinnan, hävittäjätaktiikan tai oman toimialansa sovelletussa viitekehityksessä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan luennoin, etätehtävin, kirjallisuuteen perehtyen ja etätehtävien yhteisillä tarkasteluilla. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen ja ohjeistaa kurssin etätehtävien laadinnassa. Opiskelijat esittelevät etätehtävänsä tilanteen yhteisessä välitarkastelutilaisuudessa ja opintojakson päättävässä yhteisessä lopputarkastelutilaisuudessa.

Kirjallisuus:

Kirjallisuutena on opiskelijan itse valitsema soveltuva kirjallisuus. Opiskelija esittelee välitarkastelussa keskeisen lähdekirjallisuutensa.

Arviointi:

Opintojakson etätehtävä arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

2C02DVLMA Joukkoyksikön taistelun erityispiirteet 3 op**Sisältö:**

Opiskelija ottaa osaa Hävittäjälentolaivueen tai Pääjohtokeskuksen operatiiviseen suunnitteluun osana Ilmapuolustus suunnitelmaa. Opiskelija syventää tietämystään taistelujärjestelmän/tulenkäytönjohtamisesta.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan kirjallisella oppimistehtävällä(essee). Jokaiselle opiskelijalle rakennetaan yksilöllinen aihe. Aiheissa huomioidaan kunkin opiskelijan aiempi virkaura ja siihen liittyvät rauhan ajan ja sodan ajan tehtävät. Aiheen viitekehys, rajausta ja näkökulma sidotaan mahdollisimman hyvin kunkin opiskelijan asiantuntijuuden alalle. Opintojakso alkaa lähijaksolla (orientaatio), missä opiskelijalle annetaan perusteet tehtävälle. Tässä vaiheessa myös opiskelijan toimiala / aselaji / voi vaikuttaa tehtävän sisältöön. Tehtävänannon jälkeen opiskelija tuottaa kirjallisen raportin essee muodossa (noin 8–12 sivua). Raportti käydään opiskelijan kanssa läpi josta hän saa kirjallisen palautteen. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi. Opintojakso sisältää lähiopetusta yhteensä noin 10 tuntia, pienryhmitöitä ja harjoituksia noin 70 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TKK-opas 2007
- PEJV-OS PAK 03:11 Jalkaväen joukkojen ja niiden henkilöstön suoritusvaatimukset 03:11. Liite 06.01 Sotilaspoliisikomppania
- Erikoisjoukkojen toimintaa sekä tukikohdan maauhkaa käsittelevät tutkimustyöt

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella. Opintojakson läpäiseminen edellyttää kaikkien oppimistehtävien hyväksyttyä suoritusta.

2C02EVILMA Tukikohdan taistelu 3 op**Sisältö:**

Opintojakso perustuu oleellisilta osin oppilaiden ennen opintojaksoa ja opintojakson kuluessa opiskelemaan tukikohdan taisteluun liittyvään materiaaliin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan kirjallisella oppimistehtävällä(essee). Jokaiselle opiskelijalle rakennetaan yksilöllinen aihe. Aiheissa huomioidaan kunkin opiskelijan aiempi virkaura ja siihen liittyvät rauhan ajan ja sodan ajan tehtävät. Aiheen viitekehys, rajaus ja näkökulma sidotaan mahdollisimman hyvin kunkin opiskelijan asiantuntijuuden alalle. Opintojakso alkaa lähijaksolla (orientaatio), missä opiskelijalle annetaan perusteet tehtävälle. Tässä vaiheessa myös opiskelijan toimiala / aselaji / voi vaikuttaa tehtävän sisältöön. Tehtävänannon jälkeen opiskelija tuottaa kirjallisen raportin essee muodossa (noin 8–12 sivua). Raportti käydään opiskelijan kanssa läpi josta hän saa kirjallisen palautteen. Opintojakso sisältää lähiopetusta yhteensä noin 10 tuntia, itsestä opiskelua noin 70 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TKK-opas 2007
- PEJV-OS PAK 03:11 Jalkaväen joukkojen joukkojen ja niiden henkilöstön suoritusvaatimukset 03.11. Liite 06.01 Sotilaspoliisikomppania
- Erikoisjoukkojen toimintaa sekä tukikohdan maauhkaa käsittelevät tutkimustyöt

Arviointi:

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla. Arvioidaan numeraalisella asteikolla 0–5.

2C02FVILMA Valmiusyhtymän taistelu 2 op**Sisältö:**

Opintojakson sisältönä on ilmavoimien valmiusyhtymän (lennosto) taistelun suunnittelu ja johtaminen sekä rauhan ajan operatiivinen suunnittelu. Operatiivisen suunnittelun työkaluna käytetään soveltuvien osin FINGOP-suunnitteluprosessia. Ydinaineksena on joukko-osaston komentajan suunnitteluprosessi, komentajan päätös ja sen toimeenpano lennoston viitekehyksessä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan kirjallisella oppimistehtävällä(essee). Jokaiselle opiskelijalle rakennetaan yksilöllinen aihe. Aiheissa huomioidaan kunkin opiskelijan aiempi virkaura ja siihen liittyvät rauhan ajan ja sodan ajan tehtävät. Aiheen viitekehys, rajaus ja näkökulma sidotaan mahdollisimman hyvin kunkin opiskelijan asiantuntijuuden alalle. Opintojakso alkaa lähijaksolla (orientaatio), missä opiskelijalle annetaan perusteet tehtävälle. Tässä vaiheessa myös opiskelijan toimiala/aselaji/voi vaikuttaa tehtävän sisältöön. Tehtävänannon jälkeen opiskelija tuottaa kirjallisen raportin essee muodossa (noin 8–12 sivua). Raportti käydään opiskelijan kanssa läpi josta hän saa kirjallisen palautteen. Opintojakso sisältää lähiopetusta yhteensä noin 10 tuntia, itsestä opiskelua noin 45 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TKK-opas 2007
- Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.

- Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin tukikohdan taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Osa opintojakson oppimistehtävistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määritettävä kirjallisuus.

Arviointi:

Opintojakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävän avulla. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot:

YTUTKMEN Yhteiset tutkimusmenetelmät 3 op

Tarkempi kuvaus opintojakson toteutuksesta löytyy johtamisen syventävistä opinnoista tutkimusmenetelmien kohdalta.

2C05TAKT Taktiikan tutkimus 12 op

Sisältö:

Opintojakson keskeinen sisältö perustuu TAKTL:n julkaisuihin laadullisesta tutkimuksesta, määrällisistä tutkimusmenetelmistä sekä opinnäytetyön ohjaajan oppaaseen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson tärkeimmät asiasällöt jakautuvat seuraavasti: 18 tuntia luentoa, 4 oppimistehtävää (referaatti, taktiikan trendit, tutkimuksen trendit ja NPT), näyttöön perustuvan tutkimuksen kurssi ja tentti, tutkimusmenetelmien soveltaminen käytäntöön.

Kirjallisuus:

Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:

- Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, 2006
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta, 2008
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas, 2009
- Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena, 2005
- Monimutkainen taktiikka, 2010
- Mitattua taktiikkaa – Komppanian hyökkäyksen menestystekijät, 2010
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 2008
- Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä, AF9764, 2009

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu oppimistehtävistä, tentistä ja jatkuvasta arvioinnista. Sekä oppimistehtävät, tentti että koko opintojakso arvioidaan hyväksyty/hylätty -periaatteella.

2C05STRA Strategian tutkimus 12 op

Sisältö:

Strategian ja kansainvälisten suhteiden keskeisimpien teoriakoulukuntien ontologiset, epistemologiset ja metodologiset lähtökohdat ja niiden asema tutkimuksen tekemisessä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Kursi toteutetaan pääosin asiantuntija-alustusten käynnistämänä monimuoto-opiskeluna. Lähipäivinä luodaan perusteita strategian tutkimusmenetelmien ymmärtämiselle ja myöhemmillä lähipäivillä syvennetään. Erityisesti teoriakoulukuntiin ja metodeihin kiinnitetään huomiota. Etäjaksoilla opiskelija perehtyy hänelle osoitettuun materiaaliin, valmistelee tutkielman, jossa vertailee eri teoriakoulukuntien lähtökoh- tia ja niiden vaikutuksia tutkimukselle sekä laatii muita harjoitustöitä. Pienryhmä- töiden ja itsenäisesti laadittavien esitysten tavoite on tukea opiskelijan Pro Gradu -työtä antamalla esimerkkejä erilaisista käyttökelpoisista lähestymistavoista tutkimus- ongelmaan ja kysymyksiin sekä laajentamalla opiskelijan metodologista tietämystä. Valtaosa kurssimateriaalista on englanninkielistä.

Kirjallisuus:

- Jackson, Robert & Sørensen, Georg: Introduction to International Relations: Theories and approaches (2007 tai uudempi).
- Kenneth Waltz: Theory of International Politics (1979)
- Alexander Wendt: Social Theory of International Politics (2002)
- Hedley Bull: The Anarchical Society (3. tai uudempi laitos)
- Kantola, Johanna & Valenius, Johanna (toim.): Toinen maailmanpolitiikka: 10 käsitettä feministiseen kansainvälisten suhteiden tutkimukseen (2007).
- Hakovirta, Harto: Maailmanpolitiikka: Teoria ja todellisuus (2002).

Arviointi:

Opintojakson arviointiin kuuluu kirjallisten töiden arviointi ja jatkuva opettaja-arviointi. Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hylätty.

2C05SHIS Sotahistorian tutkimus 12 op

Sisältö:

Opintojakson päätyttyä opiskelijan on kyettävä tarkastelemaan menneisyyttä kriittisen tieteellisen ajattelun pohjalta. Opintojaksolla syvennetään tietämystä sotahistorian tutkimuksen tieteellisestä traditiosta, erilaisista tieteellisistä suuntautumisvaihtoehdoista sekä sotahistorian tutkimuksessa käytettävissä olevista menetelmistä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja, kirjallisuusanalyysseja ja perehtymistä valmistuneisiin pro gradu -tutkielmiin. Luentoja 54 tuntia, kirjallisuusanalyysseja 81 tuntia ja harjoitustöitä 189 tuntia. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja suunnittelee opintojen tarkan toteutuksen.

Kirjallisuus:

- Lappalainen, Jussi T. 2002. Haluatko historiankirjoittajaksi? Gummerus.
- Lauerma, Matti. 1977. Sotahistorian tutkimuksen problematiikkaa ja metodiikkaa. Tiede ja Ase n:o 35. Pohjois-Karjalan kirjapaino.
- Elfvingren, Turtola. 2005. Sotahistorian tutkimus puolustusvoimissa 80 vuotta. Tiede ja Ase n:o 63. Gummerus.

- Huttunen ja Metteri (toimittaneet). 2008. Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta. Edita.
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas. 2009. Edita.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella.

2C04TAKT Taktiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op**Sisältö:**

Opintojakson tärkein tavoite on tutustua kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin pehrytmällä alan aineistoihin ja menetelmiin, tekemällä opinnäytetyötutkimus ja raporttoimalla se. Opintojakson tavoitteesta johtuu, että opiskelijan on tärkeää hallita tieteellisen uskomusten luomisen menetelmän (tiedon hankinnan) erityiset piirteet, todistusvoima (virhevapauden aste) ja tieteellinen näyttö, jonka saavutettu aste voidaan määrittää, kun tarkasteltavaa ilmiötä on tutkittu usealla tutkimuksella. Tutkimusraportin menetelmäosiossa edellytetään yhden tai useamman tutkimuksessa sovelletun menetelmän perusteltua valintaa ja kuvaamista kullakin neljällä osa-alueella: tiedonkeruu, analysointi, tulkinta ja tuloksen esittäminen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Itsenäinen työskentely ja seminaarit.

Kirjallisuus:

Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:

- Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, 2006
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta, 2008
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas, 2009
- Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena, 2005
- Monimutkainen taktiikka, 2010
- Mitattua taktiikkaa – Komppanian hyökkäyksen menestystekijät, 2010
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 2008
- Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä, AF9764, 2009

Arviointi:

Tutkielma arvioidaan arvovauseella. Pro gradu -tutkielmille asetetaan kaksi ohjaajaa. Ensimmäinen ohjaaja vastaa kokonaisuudesta. Toinen ohjaaja on ns. sisältöohjaaja. Ohjaajat arvioivat tutkielman edistymistä jatkuvasti tutkimusprosessin edetessä.

2C04STRA Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op**Sisältö:**

Tieteenfilosofiset suuntaukset, tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet, metodologia sekä tieteellinen asiatyönormit täyttävä argumentointi. Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakso ja maisterintutkinnon kypsyysnäyte.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla osallistutaan aktiivisesti seminaarityöskentelyyn, muokataan tekstejä sekä laaditaan pro gradu -tutkielma. Seminaarityöskentely toteutetaan neljässä seminaarissa, joihin integroidaan opintojakso YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi, 2 op) sekä 1 op opintojaksosta YM02 Vieras kieli / englanti. Maisterintutkintoon kuuluvan kypsyysnäytteen (pro gradu -tutkielman tiivistelmän) laatiminen ja muokkaaminen tapahtuu sisällön ohjaajan ohjauksessa. Tarkempi kuvaus opetusmenetelmistä ja suoritustavoista löytyy opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

Kirjallisuus:

Opintojakson kirjallisuus on esitetty tarkemmin pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Seminaariesitelmät hyväksytyt/hylätyt. Pro gradu -asteikolla approbatur–laudatur.

2C04SHIS Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op**Sisältö:**

Opintojakson sisältöön kuuluu kolme seminaaria ja tutkimustyön tekemiseen varattua aikaa. Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakso ja maisterintutkinnon kypsyysnäyte.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää kolme seminaaria ja tutkimustyön tekemiseen varattua aikaa. Seminaareihin on varattu 108 tuntia ja tekemiseen 216 tuntia. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja suunnittelee opintojen tarkan toteutuksen.

Kirjallisuus:

Tutkija valitsee itse työhönsä lähteet.

Arviointi:

Seminaariesitelmät arvioidaan läpäisyperiaatteella. Pro gradu -tutkielma arvioidaan arvolauseella. Opintojakson arvosana muodostuu numeerisesti pro gradu -tutkielman perusteella.

4.4.3 Sotilaspedagogiikka

Perusopinnot

Sotilaspedagogiikan perusopintojen tavoitteena on ihmisen toimintakyvyn ja sotilasorganisaation suorituskyvyn ymmärtäminen. Perusopinnot antavat valmiuksia sotilasorganisaatioiden kouluttajatehtäviin. Opiskelijä ymmärtää oppimisen, henkisen kasvun ja fyysisen toimintakyvyn kehittämisen teoriaperusteita sekä ymmärtää kulttuurisen ja eettisen näkökulman merkityksen sotilaskoulutuksessa.

Yhteiset sisältöopinnot:

3A01A Sotilaspedagogiikan perusteet 2 op

Sisältö:

Oppimis-, opiskelu- ja kouluttajakokemusten erittely ja analysointi, sotilaspedagogiikan luonne pääoppiaineena ja sotatieteenalana, johdatus kouluttajuuden, toimintakyvyn, koulutuskulttuurin sekä etiikan käsitteisiin, johdatus ihmis-, oppimis- ja opetuskäsitteisiin sekä käsitteisiin, varusmieskoulutuksen ja -kasvatuksen kehittämistarpeita sekä mahdollisuuksia yhteiskunnallisten ja puolustusvoimallisten muutostekijöiden ristipaineissa

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan samanaikaisesti opintojaksojen 3A02A (Kouluttajana kehittyminen) ja 3A03 (Aseiden käytön koulutus 1) kanssa. Opintojaksolla käytetään opetusmenetelminä luentoja, harjoitustehtäviä, ryhmätyöskentelyä ja lukemista. Opintojaksolle on varattu kadettikurssin läpiviennistä noin 17 tuntia, josta luentoihin käytetään enintään 5 tuntia, yksilökohtaiseen opiskeluun vähintään 10 tuntia ja ryhmäkeskusteluihin noin 2 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kouluttajan Opas (2007). Helsinki: Edita Prima.
- Uusikylä, K. & Atjonen, P. (2005). Didaktiikan perusteet. Helsinki: Werner Söderström.

Arviointi:

Oppimista arvioidaan harjoitustehtävien ja kahden kirjatentin perusteella. Opintojakson arvosana muodostuu tenttien keskiarvosta. Arviointi toteutetaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

3A02A Kouluttajana kehittyminen 6 op

Sisältö:

Sotilaspedagogisia ja eettisiä perusteita opiskelijoiden kouluttajuuden edelleen kehittämiseksi, taidon opettamisen teoriaa ja käytäntöjä, ihmis-, oppimis- ja opetuskäsitteiden laajentaminen ja käytäntöön nivominen, kouluttajuuden ja sotilauden perusteita: millainen on hyvä kouluttaja - miten sellaiseksi voi käytännössä kehittyä, opettamisen, opiskelun ja oppimisen perusteita, harjoitussuunnitelman tarkoitus, suunnitelman asetukset, rakenne, sisältö ja kieli, perussotilastaitojen kehittämiseen tähtäävät yleisimmät harjoitustyypit, palautteen merkitys oppimisessa, palautteen

muodostaminen ja antaminen, palautteen vastaanottaminen, vaatimukset kadettiharjoituksille, omien kadettiharjoitusten suunnittelu sekä toteuttaminen ja 360-asteinen palaute harjoituksesta, palautteen analysointi ja siitä oppiminen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan samanaikaisesti opintojaksojen 3A01A (Sotilaspedagogiikan perusteet) ja 3A03 (Aseiden käytön koulutus 1) kanssa. Opetusmenetelminä käytetään luentoja ja kadettiharjoituksia. Opintojaksolle on varattu kadettikurssin läpiviennistä noin 28 tuntia sekä JOSPEL:n tst- ja ampumaharjoituksista (ATH:t 1 ja 2) noin 37 tuntia. Näistä luentoihin käytetään noin 15 tuntia ja kadettiharjoitukseen noin 50 tuntia. Lisäksi kadettiharjoituksia toteutetaan opintojaksoilla 3A03 ja 3A06A, kieliopinotojen yhteydessä (englanniksi) ja kurssinjohtajan toteuttamina yhteensä kymmeniä tunteja. Jokainen kadetti saa tehtäväkseen suunnitella ja johtaa kaksi kadettiharjoitusta. Harjoitusten toiminnallisuuden maksimoimiseksi osa harjoituksista toteutetaan ryhmittäin. Kadetti laatii johtamistaan harjoituksista itsearvi-on. Lisäksi hän laatii vertaisarvion toisen kadetin johtamasta harjoituksesta.

Kirjallisuus:

- Kouluttajan Opas (2007). Helsinki: Edita Prima.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti. Opintojakson arvosana muodostuu seuraavista tekijöistä: 25 % kirjatentistä ja 75 % kadettiharjoituksien sekä ammunnan johtamissuoritusten arvioinnista (kaikkien suoritusten keskiarvo). Opintojakson arvi-oitavat osat arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

3A03 Aseiden käytön koulutus 1 3 op

Sisältö:

Puolustusvoimien palvelusturvallisuusnormit, keskeisten aseiden käytön koulutus, toiminta ase- ja ampumakouluttajana, ammunnanjohtajakoulutus/koulutuksen järjestäminen (kouluammunnat käsiaseilla, käsikranaatin heittoharjoitus ja tulenkuvau-
s) ja toiminta eri toimihenkilötehtävissä koulu- ja taisteluumunnoissa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan yhteistoiminnassa opintojaksojen 3A01A (Sotilaspedago-
giikan perusteet) ja 3A02A (Kouluttajan kehittyminen) kanssa. Verkkoavusteinen
orientoiva jakso (1,5 vko), jossa luentoja (50 %), ryhmätöitä ja verkkoperustaisia
töitä (25 %) ja itseopiskelu (25 %), taistelu- ja ampumaharjoitukset (2 vko), jossa
oppilasharjoituksia ja ammuntoja. Ampumaharjoitus (3vko), joka sisältää toimi-
henkilötehtävissä harjoittelua ja taisteluumuntoja. Lisäksi opintojakson asioista
järjestetään kirjallinen tentti ml. oikeuksiin tähtäävän opetuksen osalta teoreettisen
osaamisen näyttö.

Kirjallisuus:

- Palvelusturvallisuusnormit: kuulusteltava osuus määritetään erikseen.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti. Opintojakson kokonaisarvosana muodostuu
50 % teoreettisen (osatenttien keskiarvo) ja 50 % käytännön (ammunnan johtamis-
suoritusten arvosanojen keskiarvo) osaamisen näyttökokeiden arvosanoista. Opinto-
jakson läpäisyyn ja oikeuksien esittelyyn vaaditaan vähintään 75 % kunkin osatentin

kokonaispistemäärästä, hyväksytysti suoritettua käytännön osaamisen näyttökokeet ja hyväksytysti suoritettua oppimistehtävät/vast. Osatentit arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Arvosana 1 saavutetaan 75 %:lla kokonaispistemäärästä. Käytännön osaamisen näyttökokeet arvioidaan pääosin numeraalisesti asteikolla 0–5 (hyväksytyyn suoritukseen saavutettava 75 % kokonaispistemäärästä). Opintojakson johtajan erikseen käskemissä näyttökokeissa käytetään arviointia hyväksyty/hylätty. Muut opintojaksolla suoritettavat oppimistehtävät arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty. Opintojaksolla toteutetut ammunnan johtamissuoritukset, koulutustaidon harjoitukset (kadetti-harjoitukset) ym. arvostellaan myös osana opintojaksoa 3A02A (Kouluttajana kehittyminen) numeraalisesti asteikolla 0–5.

3A06A Liikuntakasvatusta 5 op

Sisältö:

Fysiologia, valmennusoppi, liikuntadidaktiikka, pedagogiikka, testaaminen ja leirit, harjoitukset ja kilpailut

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla käytetään opetusmenetelminä luentoja, opettajien johtamia käytännön opetus- ja testitapahtumia, kadettien suunnittelemaa ja johtamaa liikunnan oppilasharjoituksia, suunnistuskilpailu sekä liikuntakasvatustei, teorialuennot, käytännön harjoitukset, kestävyyskunnan mittaus (12 minuutin juoksupäivä). Liikunnan kadettioppilasharjoitukset ovat osa 3A02A kouluttajana kehittymisen opintojaksoon kuuluvia arvosteltavia suorituksia.

Kirjallisuus:

- Mero A, Nummela A, Keskinen K & Häkkinen K. 2004. Urheiluvallennus. Lahti: VK-kustannus (tarkemmat sivut pedagogisissa käsikirjoituksissa).

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti kirjallisen tentin ja kestävyystestin (12 minuutin juoksupäivä) perusteella. Kirjallinen tentti arvostellaan asteikolla 0–5. Tentin arvosana 70 % opintojakson arvosanasta. Kestävyystesti (12 minuutin juoksupäivä) arvostellaan 0–5. Testin arvosana on 30 % opintojakson arvosanasta. Opintojakson hyväksyty suorittaminen vaatii hyväksyty arvosanan kirjallisesta tentistä ja kestävyystestistä. Kultakompassisuunnistus tulee olla suoritettuna hyväksytysti määräämään mennessä, joka ilmoitetaan tarkemmin opintojakson alkaessa.

Eriytyvät sisältöopinnot:

3A04MAA Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op

Sisältö:

Opiskelun painopisteenä on Maavoimien taistelutalutus, fyysinen kasvatusta ja taisteluampumakoulutus. Opiskelija lisää tietoaan Maavoimien koulutuksen tutkimuksessa, sekä oppii suunnittelemaan ja johtamaan ampumarjoituksia sotilaan toimintakyvyn kehittämisen ja turvallisuuden näkökulmista. Opiskelija oppii suunnittelemaan ja johtamaan nousujohteista, monipuolista ja virkistävää fyysistä koulutusta ja -kasvatusta. Jaksolla yhtenäistetään koulutuksessa käytettäviä käsitteitä, määritelmiä ja menetelmiä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Oppimisympäristö ja opetusmenetelmät vaihtelevat tilanteen mukaan. Opetusta pyritään integroimaan maastoharjoituksiin parhaalla mahdollisella tavalla ja soveltuvin osin. Maastoharjoituksissa toistetaan ja harjoitellaan, teoriassa ja muodollisessa opetuksessa opetettu asiakkokonaisuus tai sen osa. Fyysisen kasvatuksen opetus toteutetaan luentoina ja käytännön harjoituksina. Liikunnan kadettioppilasharjoitukset toteutetaan opiskelijoiden johtamina. Suunnistusharjoitus ja marssikoulutus toteutetaan palkatun henkilöstön johtamina.

Kirjallisuus:

- Toiskallio, J. Halonen, P. Kalliomaa, M. & Anttila, J. 2003. Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille.
- Evans, K.L. 2003. Modernizing soldier training through research. USA: U.S. Army Research Institute.
- Toiskallio, J. (toim) 1998. Toimintakyky sotilaspedagogiikassa. Vaasa. Ykkösoffset Oy.
- Kauranen, K. 2005. Motoristen taitojen opettaminen sotilaskoulutuksessa. Lappeenranta. MAASK.
- Varo- ja pysyväismääräykset (hallittava osuus määritetään erikseen).
- Kouluttajan opas 2007
- Komppanian hyökkäyksen tutkimus (Maavoimien tutkimus/ osia) => oppitunnilla koottu käsittely.
- Uuden Komppanian taisteluohjeen luonnoksen (2008, luku 6), Komppanian kouluttaminen ja perustaminen.
- Poikela, Esa & Poikela, Sari. Kriittisyys ja ongelmaperustainen oppiminen.
- Harjoituksissa lähteinä lisäksi: Ryhmän johtajan opas, Sotilaan käsikirja, sekä aseiden käsikirjat ja käyttöohjeet.
- Liikuntakoulutuksen käsikirja 1–3
- Kouluttajan opas 2007 (luku 5: Fyysisen koulutuksen harjoitukset)
- Puolustusvoimien kuntotestaajan käsikirja 2011. 2. Painos

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti. Arvioinnissa kootaan itse- vertais- ja valvojan arvio. Harjoituksen valvoja arvioi samalla itse- ja vertaisarviointikykyä (rehellistä, objektiivista, rakentavaa). Lopullisen arvosanan antaa valvoja 0,5 numeron tarkkuudella. Vertaisarvioijiksi määrätään aina kaksi opiskelijaa. Vertaisarvioijat osallistuvat harjoitukseen ns. normaalisti. Opintojaksosta pidetään yksi kirjallinen koulutyö. Tämän lisäksi jokainen kadetti johtaa ainakin yhden arvosteltavan opetusharjoituksen - sovelletun koulutyön. Opintojakson arvosana muodostuu koulutyön ja opetusharjoituksen arvosanojen keskiarvosta (jos useampi johdettu harjoitus, niin paras arvosana 50 %, kirjallinen koe 50 %). Opetusharjoitus on sovellettu koulutyö, jonka arvosanaa ei voi korottaa. Koulutyöt arvioidaan numeraalisella arvosanalla 0–5. Opintojakson aikana on myös muita arvioitavia suorituksia, nämä arvioidaan pääasiassa hyväksyty-hylätty asteikolla.

3A04ILMA Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op**Sisältö:**

a) Sotilaan toiminta- ja suorituskyky: sotilaan toiminta- ja suorituskyvyn kehittämisen ilmapuolustuksen toimintaympäristössä sekä erilaisten liikuntalajien opettaminen ja valmentamista tukevan liikuntatieteellisen teorian soveltaminen valmentamisen ja testaamisen käytäntöihin

b) Koulutustaito ja osaamisen kehittäminen: koulutus- ja harjoitustapahtumien toteuttaminen ja sotilaspedagogisen teorian soveltaminen koulutuskäytäntöihin, ilmapuolustuksen toimintaympäristön ja kulttuurin vaikutus koulutustaitoon ja kouluttajan osaamiseen, varusmieskoulutusta käsittelevien normien ja pysyväisasiakirjojen merkitys koulutusta ohjaavana tekijänä, fyysisen koulutuksen opetustapahtumien suunnittelu, valmistelu ja johtaminen, suunnistuskoulutus: perusteet, suunnistaminen, suunnistusharjoituksen suunnittelu, valmistelu ja toteuttaminen, marssikoulutus: jalkamarssin suunnittelu, valmistelu ja toteuttaminen ja kenttäkelpoisuustestien suorittaminen (jalkamarssi ja suunnistus).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso työskennellään tutkivan työotteen menetelmillä. Osaamisen todentaminen toteutetaan hyväksytyjen oppimistehtävien, ryhmäkeskusteluihin osallistumisen ja moduulin päätöstitenttiä kautta. Opintojakso sisältää lähiopetusta (16 tuntia) pääosin ennen työharjoittelujaksoa sekä (verkkotuettuja) ryhmäkeskusteluja (14 tuntia). Teoriakirjallisuuteen perehtymiseen (80 tuntia) ja oppimistehtävien kirjoittamiseen (40 tuntia) opiskelijalle varataan erikseen aikaa. Prosessitenttinä tapahtuva moduulin päätöstitentti kestää kaksi päivää (20 tuntia).

Kirjallisuus:

- Toiskallio, J., Halonen, P., Kalliomaa, M. & Anttila, J. 2003. Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille.
- Mäkinen J. & Tuominen J. (toim.) 2010. Toimintakykyä kehittämässä: Jarmo Toiskallion juhlakirja. Military Pedagogical Reflections. Maanpuolustuskorkeakoulu.
- Evans, K.L. 2003. Modernizing soldier training through research. USA: U.S. Army Research Institute.
- Toiskallio, J. (toim) 1998. Toimintakyky sotilaspedagogiikassa. Vaasa. Ykkös-offset Oy.
- Kauranen, K. 2005. Motoristen taitojen opettaminen sotilaskoulutuksessa. Lappeenranta. MAASK.
- Poikela, Esa & Poikela, Sari. Kriittisyys ja ongelmaperustainen oppiminen.

Arviointi:

Opintojakson oppimistehtävät arvioidaan hyväksytyt/täydennettävä -periaatteella. Opintojakso arvioidaan kokonaisuutena päätöstitentissä, joka tuottaa numeraalisen arvosanan asteikolla 0–5. Tenttiin osallistumisen edellytyksenä on kaikkien oppimistehtävien hyväksytyt suorittaminen.

3A04OHJ Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op

Sisältö:

Opintojaksokokonaisuus muodostuu neljästä osa-alueesta a, b, c ja d, jotka nivoutuvat yhdeksi isoksi kokonaisuudeksi.

a) Ihmisen suorituskky ja rajoitukset (2 op): Inhimillisten tekijöiden peruskäsitteet; ilmailufysiologian perusteet ja terveydenhuolto; Ilmailupsykologian perusteet

b) Kouluttajuusosio (1 op), jossa opiskelija tarkastelee lennonopettajan työtä ja siinä tarvittavaa osaamista kouluttajuuden näkökulmasta.

c) Lentoturvallisuus ja Ilmavoimien Human Factor (HF) -koulutus (2 op), jossa opiskelija syvennyy sotilasilmailuun liittyviin inhimillisiin tekijöihin. HF-koulutus koostuu muun muassa seuraavista aiheista: havainnon tekeminen ja sen analysointi, inhimilliset virheet ilmailussa, kuormitus ja stressi, tilannetietoisuus ja päätöksenteko.

d) Fyysinen kasvatus ja testaus - kestävyysliikuntaleiri (1 op), joka sisältää kestävyysliikuntaleirin, jolla annetaan yksilöllistä ohjaamista harjoitusten ja harjoitus suunnitelman toteuttamiseen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

- a) Ihmisen suorituskyky ja rajoitukset (2 op)
 - Lähiopintoja (Bristol) 7 h, etäopintoja (Bristol) 43 h
- b) Lennonopettajan kouluttajuuden tarkastelu (1 op).
 - Itsenäinen oppimistehtävä, kirjallinen raportti 2–4 sivua.
- c) Lentoturvallisuus ja ilmavoimien Human Factor -koulutus (2 op)
 - Human Factor -koulutus: Lähiopintoja 24 h, oppimistehtävä 10 h
 - Lentoturvallisuuskoulutus: 10 h luentoja, oppimistehtävä 10 h (riskianalyysin laadinta lentoharjoitukseen liittyen)
- d) Fyysinen kasvatus ja testaus - kestävyysliikuntaleiri (1 op)
 - Liikuntaleiri (kestävyys), (lähiluennot ja oppimistehtävä)

Kirjallisuus:

- a) Ihmisen suorituskyky ja rajoitukset
 - Bristol ATPL: 040 Human performance and limitations.
 - Nienstedt, Hänninen, Arstila, Björkqvist. Ihmisen fysiologia ja anatomia, 2004.
 - Toiskallio Jarmo. Toimintakyky sotilaspedagogiikassa, 1998.
- b) Kouluttajuus
 - Toiskallio, Kalliomaa, Halonen & Anttila, 2002, Sotilaspedagogiikkaa kouluttajalle
- c) Lentoturvallisuus ja Ilmavoimien Human Factor (HF) -koulutus
 - Wickens, Gordon & Liu: Introduction to Human Factors Engineering. Pearson Prentice Hall, 2 edition, 2004.
- d) Fyysinen kasvatus ja testaus
 - Liikuntakoulutuksen käsikirja 1–3
 - Kouluttajan opas 2007 (luku 5: Fyysisen koulutuksen harjoitukset)
 - Puolustusvoimien kuntotestaajan käsikirja 2011. 2. Painos
 - Rintala Harri. Ilmavoimien lentävän henkilöstön liikuntaopas, 1996.
 - Vapaavuori, Sorsa. Lentävä ihminen - Ilmailufysiologian ja -psykologian perusteet ilmailulupakirjoja varten. Fremont Oy 2005.

Arviointi:

Opintojakson arviointi edellyttää hyväksytyt tehtävät kaikista osista. Opintojakson numeraalinen arviointi määräytyy kohtien a) (Bristol, 2/3 osaa) ja b) (kouluttajuustehtävä, 1/3 osaa) mukaisesti.

3A04MERI Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op

Sisältö:

Opintojakson ja sen eri osajaksojen sisältö on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Laivasto- ja merivartio-opintosuuntien osalta osajakson I-vaihe toteutetaan toimimalla I-upseerin tehtävässä Merisotakoulun koulutusaluksilla. Lähiopetusta on 6 tuntia, ryhmätyöskentelyä 57 tuntia ja omatoimista opiskelua 18 tuntia. Johtamisjärjestelmäopintosuunnan osalta opintojakson A-osajakso toteutetaan viestijoukkoja joukkotuottavassa perusyksikössä (MERIVKOULK/SLMEPA) toimimalla joukku-

een vastuullisena kouluttajana. Tuntimäärät ovat yhtenevät laivasto- ja merivartiopintosuuntien kanssa. Rannikkojoukko-opintosuunnan osalta osajakso A toteutetaan osajaksojen B ja C periaattein. Rannikkojoukko-opintosuunnalla lähiopetusta on 14 tuntia, ryhmätyöskentelyä 50 tuntia ja omatoimista opiskelua 4 tuntia. B- ja C-osajakset toteutetaan luennoin, ryhmätöin, omatoimisena opiskeluna ja ohjatuin käytännön harjoituksin, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluja ja palautetilaisuuksia. Rannikkojoukko-opintosuunta antaa näytöt ampumaharjoituksissa ja muut opintosuunnat koulutuspurjehdus 2:n yhteydessä. C-osajaksioon liittyen kenttäkelpoisuustestit toteutetaan ohjattuina käytännön harjoituksina. Laivasto-, merivartio- ja johtamisjärjestelmä opintosuunnilla B-osajaksossa lähiopetusta on 13 tuntia, ryhmätyöskentelyä 25 tuntia ja omatoimista opiskelua 2 tuntia. Rannikkojoukko-opintosuunnalla lähiopetusta on 16 tuntia, omatoimista opiskelua 10 tuntia ja ryhmätyöskentelyä 28 tuntia. C-osassa kaikilla opinto-suunnilla lähiopetusta on 11 tuntia, ryhmätyöskentelyä 24 tuntia ja omatoimista opiskelua 5 tuntia. Fyysisen kasvatuksen opinnoissa opetus toteutetaan luentoina ja käytännön harjoituksina.

Kirjallisuus:

- Kouluttajan opas
- Varomääräyskokoelma
- Aseiden ja asejärjestelmien käsikirjat ja käyttöohjeet sekä tekniset ohjeet
- Kevytasekäsikirja
- Sotilasmerenkulkuohje
- Laivapalvelusohje
- Fyysisen kasvatuksen opinnot:
- Liikuntakoulutuksen käsikirja 1–3
- Kouluttajan opas 2007 (luku 5 fyysisen koulutuksen harjoitukset)
- Puolustusvoimien kuntotestaajan käsikirja 2011. 2. Painos

Arviointi:

Opintojakson kokonaisarvosana muodostuu numeraalisesti arvioitavien osajaksojen arvosanoista painotettuna osajakson laajuudella. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää kaikkien osajaksojen hyväksytyä suorittamista. Tarkempi kuvaus arvioinnista on esitetty opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

3A05MAA Aseiden käytön koulutus 2 3 op**Sisältö:**

Aseiden käytön opetus/koulutus, ampumakoulutuksen opetus/koulutus, ammunnanjohtajakoulutus/koulutuksen järjestäminen ja moniulotteinen taistelun kuva. Opintojaksolle 3A05MAA osallistuvat myös merisotalinjan rannikkojoukko-opintosuunnan opiskelijat.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetus koostuu luennoista, ryhmätöistä ja ampumaharjoituksesta sekä räjäyttäjäkursion teoriavaiheen aikana toteutettavasta räjäytysharjoituksesta. Opintojakso toteutetaan kaksiosaisena, jotka ovat teoriaosuus ja käytännön osuus. Teoriaosuus sisältää vaara-alueiden piirtämiseen sekä ryhmäammuntojen suunnitteluun, toteutukseen ja johtamiseen liittyvien asioiden kouluttamisen. Teoriaosuuteen sisältyy myös räjäyttäjäkursi (käytännön osaharjoitteinen). Osa räjäyttäjäkursion käytännön harjoitteista toteutetaan ampumaharjoituksessa. Ampumaharjoituksen aikana toteutettavat, opiskelijoiden johtamat taisteluammunnat toimivat käytännön osaamisen

näyttökokeina. Opintojakso sisältää noin 40 % luentoja, 25 % ryhmätoita (sisältyy osin ampumaharjoitukseen) ja 35 % itsenäistä työskentelyä (sisältyy osin ampumaharjoitukseen).

Kirjallisuus:

- Varo- ja pysyvääsmääräykset. Tentittävä osuus määritetään erikseen.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti.

3A05ILMA Aseiden käytön koulutus 2 3 op

Sisältö:

Opintojakson keskeisenä sisältönä on riskienhallintaan liittyvän riskianalyysin merkityksen ja turvallisen kouluttamisen perusteiden ymmärtäminen. Opintojakso koostuu riskienhallintaa käsittelevästä lähiluennosta, erillisistä harjoitustehtävistä sekä käytäntöön (esim. ampumaleiri) liittyvästä riskianalyysistä. Opiskelijat pohtivat koulutusturvallisuutta ja riskienhallintaa teoriaan perehtymisen ja käytännön harjoituksen jälkeen laadittavassa kirjallisessa raportissa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla työskennellään tutkivan työtteen avulla teoriaa ja käytäntöä vertaamalla. Opintojakso rakentuu lähiopetuksesta (8 tuntia), harjoitustehtävän laatimisesta (4 tuntia), siihen liittyvästä riskianalyysin teoriaan syventymisestä (40 tuntia), verkko- ja ryhmäkeskusteluista (8 tuntia), riskianalyysin mukaisen harjoituksen toteuttamisesta käytännössä (20 tuntia) sekä harjoituksen jälkeisestä kirjallisesta raportista (10 tuntia), jossa opiskelijat vertaavat teoriaa ja kokemaansa käytäntöä toisiinsa.

Kirjallisuus:

- Riskianalyysia käsittelevä kirjallisuus (vapaavalintainen, jonka tarkempi määrittäminen tehdään opintojakson aikana, osittain Suominen Arto. Riskienhallinta. Dark Oy, 2003)
- Ilmavoimien riskienhallintaa ja riskianalyysia käsittelevä materiaali (Operational Risk Management).
- Lisäksi oheismateriaalina on puolustusvoimien koulutusta säätelevät normit ja pysyvääsasiakirjat varomääräyksineen.

Arviointi:

Opintojakson läpäiseminen edellyttää erikseen käskettyjen tehtävien sekä kirjallisen loppuraportin hyväksytyä suorittamista. Opintojakson arvosana muodostuu kirjallisen loppuraportin arvosanasta. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

3A05OHJ Synteettinen oppimisympäristö -simulaattorikoulutus Ilmavoimissa 3 op

Sisältö:

Virtuaalitodellisuus oppimisympäristönä, sotilasilmailun simulaattorit - teknologia ja kehitysnäkömät, ilmavoimien simulaattorikoulutus, tyyppilentokoulutuksesta asejärjestelmä-koulutukseen, lentosimulaattorikoulutus Vinka-, Hawk- ja Hornet-lentosimulaattoreilla, simulaattorikoulutuksen pedagogiikan perusteet.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (24 tuntia), omatoimisesta opiskelusta (16 tuntia), ohjatusta simulaattoriharjoittelusta (8 tuntia), sekä kahdesta kirjallisesta oppimistehtävästä (24 tuntia). Opintojaksoon sisältyy opintomatka, jossa tutustutaan Ilmailualan yrityksiin ja niiden simulaattoriympäristöihin sekä jonkun Ilmavoimien joukko-osaston Hornet-lentosimulaattoriin. Opiskelijat laativat opintomatkaan liittyvän oppimispäiväkirjan (8 tuntia).

Kirjallisuus:

- Salakari, H. (2009) Toiminta ja oppiminen, Eduskills Consulting
- Van Emmerik M.L & van Rooij, (1999). Efficient Simulator Training: Beyond Fidelity, Proceedings of 10 th International Training & Education conference.
- Oppilaan valitsema lähdekirjallisuus
- MS&T (Military Simulation & Training), erikseen määritettävät nro:t / vuosikerta
- TSJ (Training & Simulation Journal), erikseen määritettävät nro:t / vuosikerta

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Oppitunneilla ja opintomatalla on läsnäolopakko. Opintojakso arviointi perustuu oppimistehtäviin.

3A05MERI Synteettinen oppimisympäristö – simulaattorikoulutus Merivoimissa 3 op

Sisältö:

Opintojakson keskeistä sisältöä ovat virtuaalitodellisuus oppimisympäristönä, simulaattorikoulutuksen pedagogiikka, sotilasmerenkulku-, asejärjestelmä- ja sotapelisimulaattorit. Käsiteltäviä simulaattoreita ovat laivatykkisimulaattori, aluksenkäsitteleysimulaattori, vedenalaisen valvonnan simulaattori, ANCS-taistelunjohtajärjestelmä ja kaupallinen sotapeli. Opintojaksoon sisältyy tutustumiskäyntejä erilaisiin simulaattoriympäristöihin Puolustusvoimissa sekä muissa simulaattorikoulutusta antavissa oppilaitoksissa ja yrityksissä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennolla, itseopiskeluna ja ryhmittöin, joiden pohjalta toteutetaan ryhmittäin simulaattoriympäristössä tapahtuva koulutustapahtuma. Koulutustapahtumiin liittyy opetuskeskustelu ja ryhmän reflektointi. Lähiopetusta on 19 tuntia, ryhmätyöskentelyä 33 tuntia ja omatoimista opiskelua 29 tuntia. Opintojakson aikana laaditaan itseopiskeluna referaatti opintojakson keskeisistä lähteistä. Lisäksi opiskelijat laativat pienryhminä oppimistehtävän tutustumiskäyntien kohteista, joissa heille annetaan malli simulaattoriympäristössä tapahtuvasta koulutustapahtumasta. Opiskelijoiden osaamisen taso mitataan käytännön oppimistilanteessa, joka on simulaattoriympäristössä toteutettavan koulutustapahtuman suunnittelu ja johtaminen. Koulutustapahtuma suunnitellaan ja toteutetaan ryhmätyönä.

Kirjallisuus:

- Kouluttajan opas
- Salakari, H. 2004. Käytännön taitoja virtuaalisesti – simulaattorikoulutuksen pedagogisen mallin kehittäminen. Tampereen Yliopisto.
- Merisotakoulun työpapereita simulaattoreista

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Arvosana muodostuu opintojaksolla suoritettavista oppimistehtävistä (25 %), pienryhmässä toteutettavasta simulaattoriharjoituksesta (50 %) ja opintojakson päätteeksi järjestettävästä kirjallisesta tentistä (25 %).

Aineopinnot

Sotilaspedagogiikan aineopintojen tavoitteena on kehittää opiskelijää ymmärtämään ja tarkastelemaan kriittisesti ihmisen toimintakykyä ja sotilasorganisaation suorituskykyä niiden koulutuksellisesta näkökulmasta. Aineopinnot kehittävät asiantuntijuutta koulutuksen suunnittelu-, toteutus- ja johtamistehtäviin sotilasorganisaatioissa. Opiskelija ymmärtää sotilaallisten koulutusorganisaatioiden luonteen suhteessa turvallisuus- ja puolustusjärjestelmiin sekä yhteiskunnan kehitykseen.

Yhteiset sisältöopinnot:

3B01 Toimintakyky ja sen kehittäminen 6 op

Sisältö:

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat toimintakyky mallina ja käsitteenä, toimintakyvyille asetettavat vaatimukset kriiseissä, sodissa ja katastrofeissa, etiikan merkitys sotilaskoulutuksen kannalta, sotilasjoukko sosiaalisena yhteisönä, toiminnan ja oppimisen psykologia sekä toiminnan fysiologia ja taistelijan fyysinen kuormitus ja suorituskyky taistelussa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso on jaettu kolmeen osajaksoon: 1) Etiikka ja toimintakyky sekä sodan oikeussäännöt, 2) Toimintakyvyn psyykinen ja sosiaalinen ulottuvuus, sotilaan toimintakyky sodankaltaisessa ympäristössä, sekä toimintakyvyn ylläpito (defusing, debriefing) ja 3) Fyysinen toimintakyky: Taistelijan fyysinen kuormitus ja toimintakyky taistelussa. Lähiopetusta on 40 %, ryhmätöitä 15 %, etäopiskelua 45 %. PVMOODLE:a hyödynnetään opintojakson aikana pääosin tietopankkina sekä tiedotuskanavana.

Kirjallisuus:

Opintojakson ja sen osajaksojen tarkempi kirjallisuus on määritelty opintojakson pedagogisissa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Opintojakson numeraalinen arvosana muodostuu niin, että 75 % painottuu oppimispäiväkirjan arvosanasta ja 25 % lajianalyysin arvosanasta. Opintojakson arvioitavat osat arvioidaan numeraalisesti asteikoilla 0–5.

3B03 Koulutussuunnittelu 3 op

Sisältö:

Varusmies- ja reserviläiskoulutuksen järjestelyt, varusmies- ja reserviläiskoulutuksen suunnittelun perusteet, koulutussuunnittelun työkalut ja -menetelmät puolustusvoimissa, joukko-osaston ja perusyksikön koulutussuunnittelu, perusyksikön koulutukseen vaikuttavat tekijät, perusyksikkö toiminta-, koulutus- ja oppimisympäristönä, koulutukseen vaikuttavat ohjeet, sotilaskäskyt, oikeudet, varomääräykset ja normit, koulutustapahtuman suunnittelu ja johtaminen ja tietojärjestelmien hyödyntäminen koulutuksen suunnittelussa ja valmistelussa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luennot 30 tuntia, ryhmätyöskentely 30 tuntia, omatoiminen opiskelu 16 tuntia, tentti 4 tuntia ja palaute 1 tunti.

Kirjallisuus:

- Rauste-von Wright, M. Von Wright, J & Soini T. 2003: Oppiminen ja koulutus. Helsinki: WSOY.
- Toiskallio J., Kallioma M., Halonen P., Anttila J.. 2002: Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille. Vaasa: Ykkös-Offset Oy.

Arviointi:

Opintojakson arvosana muodostuu tenttiarvosanan perusteella. Arviointiasteikko on 0–5. Lisäksi opintojaksolla toteutettavat kadettiharjoitukset ja harjoitus- sekä ryhmätyöt on suoritettava hyväksytysti.

3B04A Koulutustaito ammatillisena osaamisena 8 op**Sisältö:**

Aselajikohtaisten taistelu-, taisteluumpuma- ja simulaattorikoulutuksen perusteiden, menetelmien ja oppimisympäristöjen kehittäminen ja käyttö koulutuksessa, koulutuksesta saatavan palautetiedon kerääminen ja hyödyntäminen koulutuksen kehittämisessä sekä oman kouluttajakoulutuksen kriittinen tarkastelu, aselajikohtaisen toimintaympäristön ja kehitysnäkymien asettamat vaatimukset ja painotukset toimintakyvylle, joukon suorituskyvyn osa-alueet sekä niiden muodostuminen omassa aselajissa, aselajin kouluttajuuden kannalta tärkeimpiin oikeuksiin johtava koulutus, sotilaan fyysinen kuormittuminen ja toimintakyvyn säilyttäminen taistelukentällä, fyysisten ominaisuuksien kehittäminen, liikuntaharjoitusten suunnittelu ja johtaminen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson rakenne ja kokonaismäärä sekä oppimistehtävät ovat kaikille opiskelijoille samat. Tarkemmat sisällöt ja niiden laajuudet voivat vaihdella puolustushaara-, aselaji- ja toimialakohtaisesti. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos käskää ja ohjeistaa opintojaksoon sisältyvien oppimistehtävien toteutuksen ennen opiskelijoiden siirtymistä PAT-kouluille. Oppimistehtävänä laaditaan portfolio, joka käsittelee erityisesti toimintakykyä ja kouluttajuutta opiskelijan tekemien havaintojen perusteella.

Kirjallisuus:

- Kouluttajan Opas (2007)
- Toiskallio J., Kallioma M., Halonen P., Anttila J.. 2002: Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille. Vaasa: Ykkös-Offset Oy.
- Toiskallio J. & Mäkinen J. 2009. Sotilaspedagogiikka: sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä. Helsinki: Edita Prima.
- Heikinaro-Johansson P. Huovinen T. 2007. Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. Helsinki. WSOY
- Mero, A. Nummela, A. Keskinen, K. Häkkinen, K. 2007, Urheiluvallmennus (soveltuvin osin) VK-Kustannus Oy, Gummerus kirjapaino oy, Jyväskylä 2007.
- McArdle, W.D., Katch, F.I., Katch, V.L. 1996. Exercise Physiology: energy, nutrition, and human performance (soveltuvin osin).
- Kallioinen, O. 2001. Kadettien pedagoginen asiantuntijuus. Helsinki: Edita Prima.
- PAT-koulujen koulutukseen liittyvä kirjallisuus ja opetusmateriaali

- Erikseen määritettävät ohjesäännöt, pysyväismääräykset ja normit / vast. sekä aselajeittain määriteltävä kirjallisuus ja muu opetusmateriaali

Arviointi:

Opintojakso sisältää aselaji- ja puolustushaarakohtaisia koulutöitä ja muita oppilas-harjoituksia, jotka arvioidaan periaatteella hyväksytty/hylätty. Opintojakson lopullinen arvosana määräytyy portfolio-oppimistehtävästä, joka arvioidaan numeerisesti asteikolla 0–5.

3B06A Kriisinhallinnan toimintaympäristö 3 op**Sisältö:**

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat puolustusvoimien sotilaallisen kriisinhallinnan perusteet, operaatioiden erityispiirteet ja toimintakyvyn haasteet, toiminta vieraassa kulttuurissa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luennot 15 tuntia, ryhmätöet 6 tuntia, käytännön harjoitus (sis. case-harjoitukset) 40 tuntia, kirjallisuus 18 tuntia, tentti 2 tuntia. Opintojakso jakautuu kahteen osaan: ensimmäisen viikon aikana opiskellaan teoria luentojen ja ryhmätöiden merkeissä, toisella viikolla sovelletaan opittua käytäntöön kansainvälisen harjoituksen muodossa.

Kirjallisuus:

- Ådahl, S. 2009. Varying cultures in modern crisis management. Helsinki: Edita Prima.

Arviointi:

Opintojakson arvosana muodostuu tenttiarvosanan (0–5) perusteella. Opintojaksolla tehtävät ryhmätöet on suoritettava hyväksytysti. Opintojakson suorittaminen hyväksytysti edellyttää osallistumista sekä teoriaopetukseen että käytännön harjoitukseen.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot:**3B02A Tutkimusmenetelmät sotilaspedagogiikassa 5 op****Sisältö:**

Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan sotilaspedagogiikan alalla seuraavasti: kvalitatiivisen tutkimusotteen soveltaminen sotilaspedagogiikassa, kvalitatiivisten menetelmien valintaan liittyvät kysymykset ja oletukset, laadullisen aineiston analyysi ja tulkinta, yleisimpien tilastollisten menetelmien teoreettiset lähtökohdat ja perusteet ja tilastollisen tulkinnan ja raportoinnin perusteet.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 11 tuntia (laitoksen antama tutkuskoulu, ohje MPKK:ssa laadittavista tutkimustöistä, sisällönanalyysi, diskursssianalyysi ja fenomenografia), etäopetukseen 2 tuntia (etätehtävän käsittely) ja itseopiskeluun 56 tuntia (etätehtävän eli alustavan tutkimussuunnitelman laatiminen). Opintojaksoon kuuluvien laadullisten menetelmien opetus annetaan lähiopetuksena yhdessä johtamisen pääaineopiskelijoiden kanssa. Opintojakson aikana tehdään yksi etätehtävä, joilla valmennetaan opiskelijat tutkimussuunnitelman tekoon. Opintojaksioon liittyvä määrällisten menetelmien opetus annetaan kahden kalenteriviikon aikana.

Opetus keskittyy yleisimpien tilastollisten menetelmien perusteiden opettamiseen sekä SPSS-ohjelmiston opettamiseen analyysivälineenä. Opetuksen ohjausta annetaan verkko-opetusympäristössä sisältöjen, opintomateriaalien ja palautteiden osalta.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinäytetöistä (2008)
- Virta, Jami (2008) Johtamisen laitoksen tutkimustyöohje tai päivitetty JOSPEL-tutkimusohje.

Arviointi:

Opintojaksolla laaditaan 2 etätehtävää, jotka on suoritettava hyväksytysti. Etätehtävät ja opintojakso arvostellaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

3B02B Johdatus sotilaspedagogiikan harjoitustyöhön 5 op

Sisältö:

Opintojakson aikana pyritään antamaan teoriasisällön lisäksi toteutusmerkkejä harjoitustyön tekemiseen kyseisessä oppiaineessa. Niiden avulla opiskelijan tulisi kyetä aloittamaan tarvittaessa itsenäisesti harjoitustyön laatiminen omaan ammatilliseen oppimiseen liittyen. Opintojakso on integroitu johtamisen opintojaksoon: 1B06B (johdatus johtamisen harjoitustyöhön).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 3 tuntia (tehtävänasettelu, sisällönanalyysi, pitkän sivuaineen harjoitustyön laatimisohejeisiin tutustuminen ja esimerkkitutkimuksen esittely) ja itseopiskeluun 16–24 tuntia (aihealueiden kartoittaminen, lähdemateriaalin hankinta ja materiaaliin perehtyminen; käytettävä aika riippuu kadettikurssin läpivientisuunnitelmassa opintojaksoon käytettäväksi määrätystä ajasta).

Kirjallisuus:

Erikseen jaettava kirjallisuus.

Arviointi:

Kirjoitelma ja opintojakso arvostellaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

3B05 Sotilaspedagogiikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Sisältö:

Seminaarit koostuvat neljästä periodista, joihin integroidaan Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) opintojakson ja kandidaatintutkinnon kypsyysnäyte. Tarvittaessa opintojaksoon voidaan integroida koulusivistyskieleltään ruotsinkielisen opiskelijan Y04S Suomi toisena kotimaisena kielenä opintoja. Opintojakson tarkempi sisältö on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 32 tuntia (tutkimusseminaari ja kolme proseminaaria). Itseopiskeluun käytettävissä oleva aika määräytyy Kadettikurssin läpivientisuunnitelman perusteella. Tutkimusseminaarin, proseminaarien ja opintojakson Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) hyväksyty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista, palautteen hyödyntämistä, itsenäistä opiskelua sekä seminaa-

ri- ja tekstitöiden hyväksytyä suorittamista. Opiskelija kirjoittaa noin 20–30 sivun laajuisen tutkielman, jonka edistymistä seurataan tutkimusseminaarissa ja kolmessa proseminaarissa. Opiskelijan tulee osallistua opintojakson Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -ohjaukseen, itsenäisesti muokata tutkielmatekstään palautteen avulla ja suorittaa tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sekä sisällön että kielitaidon osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää. Opetuksen ohjausta annetaan verkko-oppimisympäristössä, seminaareissa sekä ohjaajan ja ohjattavan kahdenvälisin tapahtumin. Opintojakso toteutetaan integroidusti opintojakson 1B07 Johtamisen kandidaatintutkielma seminaareineen kanssa.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Virta, Jami (2008) Johtamisen laitoksen tutkimustyöohje tai JOSPEL:n päivitetty tutkimusohje.
- Hirsjärvi, ym.: Tutki ja kirjoita

Arviointi:

Opintojaksolla laaditaan 1 etätehtävä, joka on suoritettava hyväksytysti. Tutkielma ja opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

3B07 Sotilaspedagogiikan harjoitustyö 10 op

Sisältö:

Tutkimussuunnitelma, loppuraportti, palaute verkko-oppimisympäristössä, itsearviointi. Opintojakso on integroitu johtamisen opintojaksoon: 1B09 (Johtamisen harjoitustyö).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Harjoitustyö koostuu kolmesta osasta: toiminnan, tuotteen tai tapahtuman suunnittelusta, toteuttamisesta sekä loppuraportista.

Kirjallisuus:

- Erikseen jaettava kirjallisuus
- Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi

Arviointi:

Kirjoitelma ja opintojakso arvostellaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Eriytyvät sisältöopinnot:

3B08FT1 Ihmisen anatomia ja fysiologia 3 op

Sisältö:

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat Ihmiskehon rakenne ja toiminta lepotilassa, anatomian terminologia, tuki- ja liikuntaelimet, sydän ja verenkiertoelimistö, hengityselimistö, ruoansulatuselimistö, hermosto, aineenvaihdunta ja lämmönsäätely.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetus sisältää luentoja, ohjattuja yksilö- ja ryhmätöitä, käytännön laboratorioharjoituksia ja omatoimista opiskelua.

Kirjallisuus:

- Opiskelijoiden tulee hallita seuraavien teoksen keskeinen sisältö:
- Nienstedt W, Hänninen O, Arstila A. Björkqvist. Ihmisen fysiologia ja anatomia. WSOY 2004.
- McArdle W, Katch F, Katch V. Exercise Physiology. Lippincott Williams & Wilkins 6th edition.

Opetusta tukevasta kirjallisuudesta jaetaan lista opintojakson alussa.

Arviointi:

Kirjallinen tentti 0–5. Tentin arvosana on opintojakson arvosana.

3B08FT2 Kuormitusfysiologia 12 op**Sisältö:**

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat ihmiskehon rakenne ja toiminta kuormituksessa, liikunta fysiologisena ilmiönä, elintoimintojen muutokset kuormituksessa, fyysinen kunto ja suorituskyky, fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen, fyysisen suorituskyvyn mittaaminen ja kuormituksen erityisvaatimukset sotilaan toimintakyvyn kannalta.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetus sisältää luentoja, ohjattuja yksilö- ja ryhmätöitä, käytännön laboratorioharjoituksia ja omatoimista opiskelua.

Kirjallisuus:

- Opiskelijoiden tulee hallita seuraavien teoksen keskeinen sisältö:
- Nienstedt W, Hänninen O, Arstila A. Björkqvist. Ihmisen fysiologia ja anatomia. WSOY 2004.
- McArdle W, Katch F, Katch V. Exercise Physiology. Lippincott Williams & Wilkins 6th edition.

Opetusta tukevasta kirjallisuudesta jaetaan lista opintojakson alussa.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään kaksi kirjallista tenttiä arviointiasteikolla 0–5. Molemmat kirjalliset tentit tulee olla hyväksytysti suoritettu. Opintojakson arvosana on numeraalinen kirjallisten tenttien keskiarvo.

3B08FT3 Liikuntabiologiset sovellukset 2 op**Sisältö:**

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat ihmiskehon toiminta erityisolosuhteissa, biokeemialliset mittarit, liikkumisen taloudellisuus, ravinto, fysiologinen kuormittavuus, EKG, hermolihasjärjestelmän toiminta ja väsymys, sotilaan fyysinen kuormittuminen ja erityisolosuhteet.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetus sisältää luentoja ja alustuksen omatoimiseen opiskeluun. Omatoimisen opiskelun aikana opiskelijat laativat kaksi suppeaa kirjallista raporttia ja yhden laajan kirjallisen raportin annetuista aiheista.

Kirjallisuus:

- Opiskelijoiden tulee hallita seuraavien teoksen keskeinen sisältö:
- Nienstedt W, Hänninen O, Arstila A, Björkqvist. Ihmisen fysiologia ja anatomia. WSOY 2004.
- McArdle W, Katch F, Katch V. Exercise Physiology. Lippincott Williams & Wilkins 6th edition.

Opetusta tukevasta kirjallisuudesta jaetaan lista opintojakson alussa

Arviointi:

Kirjalliset raportit tulee olla hyväksytysti suoritettu. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty-hylätty.

Syventävät opinnot

Sotilaspedagogiikan syventävien opintojen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää puolustusvoimien koulutusjärjestelmän kytkeytymisen yleisiin ja turvallisuusalan kansallisiin ja kansainvälisiin koulutusjärjestelmiin. Syventävät opinnot antavat valmiuksia toimia kasvatuksen, koulutuksen ja opetuksen asiantuntija-, kehittämis- ja tutkimustehtävissä. Opintojen tavoitteena on se, että opiskelija pystyy toimimaan rauhan ajan perusyksikön päällikkönä sekä toimimaan sotilaslaitosten koulutuksen suunnittelu-, tutkimus- ja kehittämistehtävissä. Opiskelija hankkii valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen sekä saavuttaa valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen.

Yhteiset sisältöopinnot:

3C01 Pedagoginen johtaminen 6 op

Sisältö:

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat oppivan organisaation perusrakenne, kulttuuri monikerroksisena tekijänä ja vaikuttajana, pedagogisen johtamisen vuosikellonäkökulma, koulutusorganisaatioiden ja kouluttajuuden strategisen kehittämisen lähestymistapoja ja menetelmiä (OSTRA) ja PV:n johtamismallit ja perusyksikön päällikkö pedagogisena johtajana. Opiskelija tuntee myöhemmin opintojaksolla 5C07 (Rauhan ajan perusyksikön pedagoginen johtajuus 2op) käsiteltävien pedagogisen johtajan työvälineiden ja -menetelmien taustatekijät sekä merkityksen. Opiskelija kykenee näiden menetelmien kriittiseen arviointiin sekä edelleen kehittämiseen perusyksikön päällikön (pedagogisen johtajan) näkökulmasta. Lisäksi opiskelija syvennyy tulevassa joukko-osastossa tekemänsä opintojakson kehittämisprojektin avulla mm. seuraaviin aiheisiin: elinikäisen oppimisen periaatteet käytännössä, oppiva organisaatio, tiimityö koulutuksessa, verkostoituminen, kouluttajasta ja opettajasta pedagogiseksi johtajaksi, konstruktivismi aikuisen oppimisessa, henkilökunnan osaamisen johtaminen ja kehittäminen perusyksikössä/vast., erilaisten ihmis- ja oppimiskäsitysten huomiointi koulutussuunnittelussa, koulutussuunnitteluprosessin johtaminen käytännössä (vrt. joukkotuotanto), muutosintervention suunnittelu ja toteuttaminen omassa toimintaympäristössä, muutosvastarinta sosiaalisena ilmiönä ja pedagogisen johtajan haasteena ja organisaatioviestintä pedagogisen johtajan näkökulmasta (viestintä perusyksikössä).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso aloitetaan lähijaksolla (esim. 4x4 tuntia=16 tuntia+oppimistehtävät), jossa opiskelijat tutustutetaan pedagogisen johtamisen viitekehyksen teoreettisiin taustatekijöihin. Lähijakson päätteeksi opiskelijat tekevät suunnitelman omaan perusyksikköönsä/vast. liittyvästä kehittämisprojektista. Projekti on yksilötyö, joka koostuu aiheita eri näkökulmista lähestyvistä oppimistehtävistä ja opiskelijan laatimasta, opintojakson asioita sekä osaltaan myös omaa oppimista reflektovasta raportista. Raportin keskeisenä tavoitteena on tuottaa opiskelijan omalle työyhteisölle käytännönläheistä ja käyttökelpoista tietoa jonkun osa-alueen kehittämisen tai uudistamisen helpottamiseksi.

Kirjallisuus:

- Nissinen, V. 2001. Military Leadership
- Mäkinen, J. 2006. The Learning and Knowledge Creating School: Case of the National Defence College.
- Viitala R. 2003. Osaamisen johtaminen esimiestyössä. Acta Wasaensia. Universitas Wasaensis.

Arviointi:

Opiskelijat tekevät opintojakson aikana oppimistehtäviä, jotka arvioidaan asteikolla hyväksytty-hylätty. Lisäksi opiskelijat tekevät omaan tulevaan toimintaympäristöönsä liittyvän kehittämisprojektin raportin, joka arvioidaan asteikolla 0–5. Raportin arvostus muodostaa opintojakson arvosanan.

3C02 Vertaileva koulutustutkimus 5 op**Sisältö:**

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat vertaileva koulutustutkimus, suomen ja eräiden muiden maiden kansalliset koulutus- ja kasvatusjärjestelmät (samanlaisuuksia/erilaisuuksia), eurooppalaiset korkeakoulutuksen kehittämisprosessit (esim. Bologna-prosessi) ja periaatteet sekä osallistuvat organisaatiot (=NATO versus Frontex) sekä NORDEFECO.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan neljän viikon aikana ja kullakin viikolla on oma ongelma-keskeinen teemansa. Lähi-, luento- tai seminaariopetusta on yhteensä noin 17 tuntia, verkko-oppimisympäristössä tapahtuvaa syventävää verkkokeskustelua noin 8 tuntia ja itseopiskelua (=lukemista) vähintään 135 tuntia. Opintojakson aloituspäivänä työryhmille annetaan tehtävä joiden perusteella laadittujen raporttien ja esitysten käsittely tapahtuu opintojakson kolmannen viikon seminaarissa.

Kirjallisuus:

- Bray, M., Adamson, B., Mason, M. (eds.) 2007
- Nelles, W. (Ed.) 2004. Comparative Education, Terrorism and Human Security. From Critical Pedagogy to Peacebuilding?
- Moskos, Williams & Segal (Eds.). The Postmodern Military: Armed Forces after the Cold War. Erityisesti kappaleet 1, 2, 3, 5, 7, 11, 12 ja 14.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Ryhmätyö arvostellaan hyväksytyksi/hylätyksi ja oppimispäiväkirjat asteikolla 0–5.

3C03 Turvallisuuden ja kriisinhallinnan koulutus 5 op**Sisältö:**

Opintojaksolla keskitytään teemoihin, jotka ovat turvallisuus, kriisinhallinta (sisältää sotilaallisen, siviili- ja kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan aihealueet) ja viranomaisyhteistyö.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan neljän viikon aikana ja kullakin viikolla on oma ongelma-keskeinen teemansa. Lähi-, luento- tai seminaariopetusta on yhteensä noin 51 tuntia, ryhmätyöskentelyä noin 36 tuntia ja itseopiskelua vähintään 75 tuntia.

Kirjallisuus:

- Shaw, M. 2005. *The New Western Way of War*. Cambridge: Polity Press.
- Kaldor, M. 2007. *Human Security*. Cambridge: Polity Press.
- Schnabel, A., Ehrhart, H-G. (Ed.). 2005. *Security Sector Reform and Post-conflict Peacebuilding*. New York: United Nations University Press.
- Eronen, O. (Ed.), 2008. *Needs for Comprehensiveness. Building blocks for Finnish Crisis Management*. Helsinki: Edita.
- United Nations Peacekeeping Operations. *Principles and Guidelines*. Department of Peacekeeping Operations (DPKO). 2008
- Viranomaisyhteistyö – Hyvät Käytännöt. Pelastusopiston julkaisu, D-sarja. 1/2007.
- *Human Security in Peacebuilding. Training Manual*. Crisis Management Centre

Arviointi:

Opintojaksolla laadittavat ryhmätyöt ja itseopiskelutehtävä arvioidaan (hyväksytyt/hylätyt). Tentti arvioidaan (0–5). Opintojakson arvosana muodostuu numeraalisesti tentin perusteella.

3C05A Tieteenfilosofia ja metodologia 2 op**Sisältö:**

Syvennyttään keskeisiin käsitteisiin ja niiden merkitykseen omalle pro gradulle. Aihealueita ovat tiede ja tieteellinen tutkimus, ontologia, epistemologia, metodologia, metodi ja ihmis- ja yhteiskuntatieteet suhteessa luonnontieteisiin sekä paradigma-ajattelun perusteita sekä kritiikkiä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu luennoista (4 tuntia) ja itseopiskelua sekä esseen laadintaa oman tutkimuksen aihealueeseen liittyvistä metodologisesta orientaatiosta.

Kirjallisuus:

- Niiniluoto, I. 2002. *Johdatus tieteenfilosofiaan: käsitteen- ja teorianmuodostus*.
- Kiiikeri, M. & Ylikoski, P. 2004. *Tiede tutkimuskohteena: filosofinen johdatus tieteen tutkimukseen*.
- Raatikainen, P. 2004. *Ihmistieteet ja filosofia*.
- Erikseen käskettävä muu kirjallisuus.

Arviointi:

Opintojakso ja siihen kuuluva essee arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

3C10 Johdatus syventäviin opintoihin 3 op**Sisältö:**

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat sotilaspedagogiikka pääoppiaineena, keskeisimmät mallit ja käsitteet sekä katsaus sotatieteenalan tutkimukseen sekä sotilaspedagogiikan sotatieteenalahistoriaan, toimintakyky, organisaatiokulttuuri ja organisaatiot hierarkioina/verkostoina, vuosikellonäkökulma koulutus suunnittelun, kouluttamisen ja oppimisen arvioinnin sekä kehittämisen perustana, kouluttajuus ja pääkouluttajuus, opettaminen/kouluttaminen, opiskelu ja oppiminen (tieto, taito ja asenne) ja upseerikasvatuksellisia perusteita kertauksena. Työelämävaiheen reflektointi muodostetaan oman kehittymisen lähtökohdaksi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luennot 10 tuntia ja omatoiminen opiskelu 71 tuntia. Opiskelijat kirjoittavat opintojakson aikana oppimistehtävänä esseeseen, jossa reflektoidaan työelämävaihetta. Opettaja tukee opiskelijoiden oppimista selventämällä tarvittaessa tukiopetuksella esittelemiensä käsitteiden ja näkökulmien merkityksiä ja antamalla oppimistehtävistä henkilökohtaisen kirjallisen palautteen.

Kirjallisuus:

- Toiskallio, J. & Mäkinen, J. (2009). Sotilaspedagogiikka: sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä (pl luku 6).
- erikseen jaettava materiaali.

Arviointi:

Kirjatentti arvioidaan hyväksytyt/hylätty. Opintojakson arvosana määräytyy työelämä-esseen perusteella, asteikko on numeraalinen 0–5.

Valinnaiset opinnot:

Opiskelija valitsee yhden seuraavista opintojaksoista:

3C08A Oppiminen, ohjaus ja oppimisympäristöjen kehittäminen 10 op

3C08B Koulutussosiologia, koulutuksen sosiaalipsykologia tai organisaatiopsykologia 10 op

3C08C Etiikka, kulttuurit ja uskonnot 10 op

3C08D Asevoimat ja yhteiskunta 10 op

3C08F Human factors -tutkimus 10 op

Sisältö:

Opintojen yksityiskohtainen sisältö määritetään opintojaksoittain ainelaitoksen ja opiskelijan välillä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson aikana luetaan teemaan liittyvää kirjallisuutta, järjestetään syventäviä luentoja ja tehdään harjoitustehtäviä.

Kirjallisuus:

- A) Toiskallio, J. & Mäkinen, J. 2009 Sotilaspedagogiikka: sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä (pl luku 6); Hakkarainen, K., Lonka, K., Lipponen, L. (2004). Tutkiva oppiminen: Järki, tunteet ja kulttuuri oppimisen syyttäjinä.
- B) Salo, M. 2008. Determinants of military adjustment and attrition during Finnish conscript service.
- C) Toiskallio, J. (Ed.) 2007. Ethical Education in the Military: What, How and Why in the 21st Century?; Kangas, S. painossa teoksessa Mäkinen, J. & Tuominen, J. Toimintakykyä kehittämässä: Jarmo Toiskallion juhla kirja ; Taylor, C. 1989. Sources of the Self.

D) OECD 2007. The OECD DAC Handbook on Security System Reform (SSR) ; Schnabel, A.,

F) Wickens et al. 2004. An introduction to human factors engineering

Arviointi:

Opintojakso ja sen aikana laadittavat harjoitustyöt ja oppimistehtävät arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

Eriytyvät sisältöopinnot:

3C08E1 Sotilaan fyysisen toimintakyvyn syventävä kurssi 4 op

Sisältö:

Opintojakson keskeisenä sisältönä on syventää tietoa sotilaan fyysisestä toimintakyvystä ja siihen vaikuttavista tekijöistä, syventää tietoa sotilaan fyysisen toimintakyvyn tutkimusmenetelmistä, syventää tietoa kuormituksen akuuteista ja kroonisista adaptaatioista ja syventää tietoa kuormituksesta palautumisesta.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetus sisältää luentoja (10 tuntia) ja raporttiseminaarin, jossa opiskelijat referoivat uusia kansainvälisiä tutkimusartikkeleita. Suoritustavat: aktiivinen osallistuminen luennoille ja raporttiseminaarin hyväksyty suorittaminen. Lisäksi tentittävä kirjallisuus. Opintokokonaisuuteen (3C08E) ja opetukseen on sisällytetty opintojakso 3C09 valinnaiset menetelmäopinnot.

Kirjallisuus:

Tentittävää kirjallisuutta sopimuksen mukaan noin 300 sivua. Tarkempi kirjallisuus on esitetty opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Opintojakso arvostellaan hyväksyty-hylätty. Hyväksytyyn kurssin suorittamiseen kuuluu aktiivinen osallistuminen luennoille ja artikkeliseminaarin suorittaminen.

3C08E2 Biomekaniikka sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä 4 op

Sisältö:

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat lihaksiston perusrakenne ja toiminta, lihaskmekaniikka, lihastoiminnan motorisen ohjauksen perusmekanismit, lihastoiminnan spinaalinen ja sentraalinen ohjaus, tutkimusmenetelmät, voiman mittaaminen, lihasktiivisuuden rekisteröinti, liikeanalyysi, biosignaalin tallennus ja käsittely ja hermolihaskjärjestelmän adaptaatio.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetus sisältää luentoja ja käytännön laboratorioharjoituksia ja omatoimista opiskelua. Suoritustavat: aktiivinen osallistuminen luennoille ja harjoituksiin. Lisäksi tentittävä kirjallisuus. Opintokokonaisuuteen (3C08E) ja opetukseen on sisällytetty opintojakso 3C09 valinnaiset menetelmäopinnot.

Kirjallisuus:

- Tentittävää kirjallisuutta sopimuksen mukaan noin 300 sivua:
- Enoka (2002) *Neuromechanics of Human Movement* (3rd edition), Part 2–3 (190 pages). Human Kinetics, Champaign, IL, USA.

- Robertson et al. 2004 Research Methods in Biomechanics. Kappaleet 4–8, 11 ja Appendix C (noin 130 s.).

Arviointi:

Opintojakso arvostellaan hyväksyty-hylätty. Hyväksytyyn kurssin suorittamiseen kuuluu aktiivinen osallistuminen luennoille ja laboratorioharjoituksiin.

3C08E3 Valmennus- ja testausoppi sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä 4 op

Sisältö:

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat eri sotilastehtävien lajiansalyysin syventäminen, motorinen oppiminen ja harjoittelu, harjoittelun vaikutusmekanismit, fyysisten ominaisuuksien testaaminen, kuormituksen fysiologiset vasteet erilaisissa ympäristöolosuhteissa, psyykkiset tekijät urheiluvalmennuksessa, ravitsemuksen merkitys liikunnassa ja urheilussa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetus sisältää luentoja (10 tuntia) ja raporttiseminaarin, jossa opiskelijat referoivat uusimpia kansainvälisiä tutkimusartikkeleita. Suoritustavat: aktiivinen osallistuminen luennoille ja raporttiseminaarin hyväksyty suorittaminen. Lisäksi tentittävä kirjallisuus. Opetukseen on sisällytetty opintojakso 3C09 valinnaiset menetelmäopinnot.

Kirjallisuus:

Tentittävää kirjallisuutta sopimuksen mukaan noin 300 sivua. Tarkempi kirjallisuus on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Opintojakso arvostellaan hyväksyty-hylätty. Hyväksytyyn kurssin suorittamiseen kuuluu aktiivinen osallistuminen luennoille ja artikkeliseminaarin suorittaminen.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot:

YTUTKMEN Yhteiset tutkimusmenetelmät 3 op

Tarkempi kuvaus opintojakson toteutuksesta löytyy johtamisen syventävistä opinnoista tutkimusmenetelmien kohdalta.

3C06 Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät 5 op

Sisältö:

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat tieteenfilosofiset suuntaukset, tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet ja metodologia. Opintojakso on integroitu johtamisen opintojaksoon: 1C05A (Johtamisen pakolliset menetelmäopinnot, 5 op).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintokokonaisuus toteutetaan lähi-, etä- ja itseopiskeluna. Opintojakson aluksi syvennetään opiskelijoiden tieteenfilosofisia perusteita sekä johtamisen ja sotilaspedagogiikan metodisia päälähestymistapoja lähiopetuksella. Lähiopetuksen jälkeen opiskelijoille annetaan kolme etätehtävää: A) Lukupaketti ja keskustelukysymykset (tieteenfilosofia), joista opiskelijat valmistautuvat keskustelemaan pienryhmissä (2–3) ensimmäisen viikon lopulla, B) Alustavan tutkimussuunnitelman laatiminen (3C04; 3 op), johon opiskelijoilla on aikaa noin kuukausi ja C) Ohjeet Tieteenfiloso-

fia ja metodologia -opintojakson (3C05; 2 op) suorittamisesta. Opetuksen ohjausta annetaan verkko-opetusympäristössä ja sähköpostitse sisältöjen, opintomateriaalien ja palautteiden osalta.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi.
- 2002. (tai uudempi)
- Hirsjärvi, ym.: Tutki ja kirjoita.
- Niiniluoto, I. 1983. Tieteellinen päättely ja selittäminen.
- Järvinen, P. & A. 1996. Tutkimustyön metodeista. Tampere: Opinpaja Oy.
- Muu käytettävä kirjallisuus määritetään myöhemmin (ml. väitöskirjat).

Arviointi:

Opintojakso ja sen siihen kuuluvat harjoitukset arvioidaan hyväksyty-hylätty.

3C07 Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät 5 op

Sisältö:

Opintojakso koostuu seuraavista osioista: Tilastollisen kuvauksen perusteet (silta-opintojen tapaan SM2:lla), ongelman kehittäminen ja menetelmän valitseminen, aineiston keruu, PASW-ohjelmiston käyttäminen, faktorianalyysit, varianssianalyysit, regressioanalyysit (klusterianalyysit) ja teorian testaaminen ja raportointi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan lähi-, etä- ja itseopiskeluna. Luentoja ja ohjattuja laskuharjoituksia on (30 tuntia), harjoitustöitä ja loppuyö (105 tuntia). Kaikkiin luentoihin ja laskuharjoituksiin osallistuminen on pakollista. Poissaolot korvataan tekemällä ylimääräisiä laskuharjoituksia ja muita kirjallisia töitä. Lisäksi opetuksen ohjausta annetaan verkko-oppimisympäristössä ja sähköpostitse sisältöjen, opintomateriaalien ja palautteiden osalta. Harjoitustöissä tehdään valmiista harjoitusaineistosta osanalyysijä luentojen sisältöjen mukaan ja työt palautetaan ja arvioidaan erikseen. Loppuyössä opiskelijat laativat osia tutkimusraportista valmiin harjoitusaineiston ja tutkimusongelmien pohjalta noudattaen raportoinnista annettuja ohjeita.

Kirjallisuus:

Luentojen ja harjoitusten yhteydessä käytetään neljää teosta:

- a) Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- b) Heikkilä, T. 2010. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita.
- c) Metsämuuronen, J. 2006. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. 2. laitos, 3. uud.p. Helsinki: International Methelp
- d) Nummenmaa T., Konttinen, R., Kuusinen, J. & Leskinen, E. 1997. Tutkimusaineiston analyysi. Helsinki: WSOY.

Arviointi:

Kaikki harjoitustyöt, poissaolot korvaavat erilliset tehtävät ja loppuyö on suoritettava hyväksytysti. Opintojakson harjoitustyöt, loppuyö ja opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

3C09 Valinnaiset menetelmäopinnot 2 op**Sisältö:**

Opiskelija osaa käyttää pro gradussaan soveltamaansa tutkimusmenetelmää.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Essee tai harjoitustehtävä.

Kirjallisuus:

Sovitaan erikseen JOSPEL tutkimusryhmän vastuuopettajan, tutkielman ohjaajan tai sotilaspedagogiikan professorin kanssa, 2–3 teosta tai teos ja artikkeleita. Kirjallisuuden määrittämisessä voidaan apuna käyttää JOSPEL:n Lukusuosituksia-listaa.

Arviointi:

Opintojakso ja siihen liittyvät harjoitustyöt arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

**3C04 Sotilaspedagogiikan pro gradu -tutkielma
seminaareineen 34 op****Sisältö:**

Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat tieteenfilosofiset suuntaukset, tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet, metodologia sekä tieteellinen asiatyylin normit täyttävä argumentointi. Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakso ja maisterintutkinnon kypsyysnäyte.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla osallistutaan aktiivisesti seminaarityöskentelyyn, muokataan tekstejä sekä laaditaan pro gradu -tutkielma. Seminaarityöskentely toteutetaan neljässä seminaarissa, joihin integroidaan opintojakso YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi, 2 op.) sekä 1 op opintojaksosta YM02 Vieras kieli / (englanti). Maisterintutkintoon kuuluvan kypsyysnäytteen (pro gradu -tutkielman tiivistelmän) laatiminen ja muokkaaminen suoritetaan sisällön ohjaajan ohjauksessa.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä (2008)
- JOSPEL:n päivitetty tutkimustyöohje.

Arviointi:

Seminaariesitelmät arvioidaan hyväksyty/hylätty. Pro gradu arvioidaan asteikolla Approbatur – Laudatur.

4.4.4 Sotatekniikka

Perusopinnot

Sotatekniikan perusopinnoton tavoitteena on, että opiskelija hankkii käsityksen sotatekniikasta tieteenalana sekä nykyaikaisen taistelulentä teknisestä järjestelmästä, sotavarustuksesta. Opiskelija käsittää matematiikan ja tietojenkäsittelytieteen sekä luonnontieteiden merkitykseen sotatekniikalle. Opiskelija oppii matematiikan ja tietojenkäsittelytieteen sekä luonnontieteiden ja yleisen tekniikan käsitteitä ja menetelmiä sekä tutustuu niiden sovelluksiin sotatekniikassa. Opiskelija ymmärtää sotatekniikan historiallisen kehityskulun sekä tulevaisuuden kehityksen.

Yhteiset sisältöopinnot:

4A03B Tekniset ilmiöt taistelulentällä 1 3 op

Sisältö:

Liikkeeseen liittyvät käsitteet siirtymä, nopeus, kiihtyvyys, voima, liikemäärä, pyörimismäärä ja energia. Aineen rakenne, olomuodot ja olomuodon muutokset, paine ja virtaus. Lämpötila ja lämpöenergia. Energialähteet, polttoaineet, ruudit, räjähdysaineet ja virtalähteet.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, ohjattua harjoitustehtävien ratkaisemista sekä omatoimista opiskelua ja harjoitustehtävien ratkaisemista. Matematiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omaksutaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä.

Kirjallisuus:

- Opintojakson kirjallisuus on verkko-oppimisympäristössä ja luennolla jaetut monisteet sekä muu oheismateriaali.
- MAOL-taulukot. Otava 1996–2008.
- Oppikoulun matematiikan ja fysiikan oppikirjat sopivat oheislukemistoksi.

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään kirjallinen koe, joka arvioidaan numeraalisesti. Harjoituskäyttöviisus otetaan huomioon arvioinnissa. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti arvosanalla 0–5.

4A07 Paikkatietotekniikan perusteet 3 op

Sisältö:

Paikkatiedon merkitykset ja rakenteet, menneisyydestä nykypäivään, matemaattiset mallit (koordinaatistot, kuvaukset, projektiot, vektorit), tietokanta ja tietotekniset alustat, paikkatietojen mallinnustavat, sijainti-, ominaisuus- ja metatiedot, geoprosessoinnin ja projektimuunnosten perusteet. Kurssi esittelee satelliittipaikannuksen perusteet, koordinaatistojen vaikutus mittauksiin, mittausten havainnot ja virhelähteet. Vastaavasti inertiaipaikannuksen ja mobiilipaikannuksen tekniikan merkitys esitellään. Lopuksi perehdytään aineistotuotantoon ja sen hallinnointi puolustusvoimissa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, ohjattua harjoitustehtävien ratkaisemista sekä omatoimista opiskelua ja harjoitustehtävien ratkaisemista. Matematiikan keskeistä mallien avulla hallinnoidaan karttapohjan kuvausta. Tietokanta käsitteellä hallinnoidaan paikkatiedon kehittämistä. Harjoitukset tähtäävät opitun syvällisemmän ulottuvuuden ymmärtämiseen. Asiantuntijaluennoilla sekä omatoimisella opiskelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä.

Kirjallisuus:

- Luennolla jaetut monistheet ja muu oheismateriaali. MAOL-taulukot. Otava 1996–2008.
- Verkko-oppimisympäristö
- Poutanen Markku: GPS-paikanmäärittäminen, Tähtitieteellinen yhdistys URSA, 1999.
- Tekniikan sanastokeskus. Paikkannustanasto TSK 30. Helsinki 2002.
- Longley, Goodchild, Maguire ja Rhind. Geographic Information Systems and Science, John Wiley & Sons. John Wiley & Sons, 2001.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään kirjallinen koe, joka arvioidaan numeraalisesti. Harjoitusaktiivisuus otetaan huomioon arvioinnissa. Opintojaksosta annetaan numeraalinen arvosana 0–5.

4A08 Ase- ja ampumaopin perusteet 3 op**Sisältö:**

Tärkeimpien aseiden ja asejärjestelmien rakenteet ja toimintaperiaatteet, ampumatarvikkeet, ballistiikka, ammusaseet, ohjukset ja täsmäaseet, sensorit, miina-aseet, joukkotuhoaseet, suoja, räjähteet, ruudit, räjähdysaineet palvelusturvallisuuden kannalta, CRBN-aseiden perusteet.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetus sisältää luentoja 25 tuntia, ryhmätyön laatimista ja seminaareja 38 tuntia, omatoimista opiskelua 15 tuntia ja tenttiä 2 tuntia. Ryhmätyö laaditaan neljän hengen ryhmissä ja esitellään puolustushaaroittain pidettävissä seminaareissa.

Kirjallisuus:

- Yleinen ase- ja asejärjestelmäopas, 2001.
- Sotatekninen arvio ja ennuste 2025, osa 1
- Luennot

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, jonka hyväksytyt suorittaminen on edellytys opintojakson hyväksytyille suorittamiselle. Opintojakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

Pääaineen ja pitkän sivuaineen eriytyvät sisältöopinnot:**4A04A Asejärjestelmäteknikan perusteet 3 op****Sisältö:**

Radioaktiivisuus ja ionisoiva säteily, ydinenergia, sähkömagneettisen säteilyn spektri, interferenssi ja häivetekniikkaan liittyvät ilmiöt, ääniaallot, detonaatio ja shokkiaalto, eksponentti- ja logaritmitfunktiot, desibel-yksikkö.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, ohjattua harjoitustehtävien ratkaisemista sekä omatoimista opiskelua ja harjoitustehtävien ratkaisemista. Matematiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omaksutaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä.

Kirjallisuus:

- Verkko-oppimisympäristössä ja luennolla jaetut monistheet ja muu oheismateriaali
- MAOL-taulukot. Otava 1996–2008.
- Oppikoulun matematiikan ja fysiikan oppikirjat sopivat oheislukemistoksi.

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään kirjallinen koe, joka arvioidaan numeraalisesti. Harjoitusaktiivisuus otetaan huomioon arvioinnissa. Opintojaksosta annetaan numeraalinen arvosana 0–5.

4A09A Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikka 3 op**Sisältö:**

Johtamisjärjestelmä on alusta, jonka avulla johtaja johtaa alajohtoportaita, asejärjestelmiä ja sensorijärjestelmiä. Johtamisjärjestelmätekniikka voidaan jakaa seuraaviin osiin. Alimpana on tiedonvälitys- ja käsittelyjärjestelmä teknisenä ratkaisuna. Siinä on osina kiinteisiin ja langattomiin yhteyksiin perustuva tiedonvälitysverkko ja näiden päälle rakentuvat johtamis-, ase ja sensorijärjestelmät. Tätä järjestelmää voidaan häiritä ja tiedustella, joten elektroninen sodankäynti ja sen vastatoimet kuuluvat johtamisjärjestelmätekniikkaan. Eräänä vaikuttamismenetelmänä on myös elektroninen vaikuttaminen pulssiasein. Elektroninen sodankäynti tapahtuu fyysisellä kerroksella. Tätä ylempillä kerroksilla verkkosodankäynti ja muut tietoturvaan liittyvät uhat on otettava huomioon. Tiedonvälitysjärjestelmän käytön kannalta on olennaista tiedon sisältö ja esitystapa, kuten paikkatieto, tiedon suodatus ja tiedon käyttö päätösten nopeuttamiseen. Opintojakso ”Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet” luo yleiskuvan tämän tekniikan alueen käsitteistä ja osa-aloista.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luento-opetusta 24 tuntia, harjoitustehtäviä ja omatoimista opiskelua (yhteensä 81 tuntia).

Kirjallisuus:

- Vankka Jouko: Maavoimien taktisen verkon tekniikka ja standardit, Viestikoulu, 2009.
- Luentomoniste / materiaali verkko-oppimisympäristössä.

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään kirjallinen koe, joka arvioidaan numeraalisesti arviointiasteikolla 0–5. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

4A10A Tiedustelu- ja valvontatekniikka 4 op**Sisältö:**

Opetuksen sisällölliset tavoitteet ovat käytännön lähitoisia. Osa asioiden tarvitsemista teoreettisista taustoista opetetaan ensimmäistä kertaa yhdistettynä välittömään so-

veltamiseen. Opetus tapahtuu kampusalueella ilman varsinaista järjestelmäluokkaa. Opiskelijan motivaatiota pyritään ylläpitämään kytkemällä opetus PV:n toimintatapamalliin ja käytössä oleviin tai käyttöön tuleviin järjestelmiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luento-opetusta 40 tuntia, harjoitustehtäviä ja omatoimista opiskelua (yht. 100 tuntia).

Kirjallisuus:

- Kleemola O, Lehto A: tutkatekniikka, Otatieto, 1998 (korjattu painos).
- Räisänen A. Lehto A: Radiotekniikka, Otatieto, 1999.
- Brassey's Surveillance and Target Acquisition System 2nd ed., Brassey's (UK) Ltd, 1999. (erikseen määritettävät sivut).
- Excel-ohjelmisto.
- Luentomoniste / materiaali verkko-oppimisympäristössä.

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään kirjallinen koe, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

Lyhyen sivuaineen eriytyvät sisältöopinnot:**4A04B Tekniset ilmiöt taistelukentällä 2 3 op****Sisältö:**

Radioaktiivisuus ja ionisoiva säteily, ydinenergia, sähkömagneettisen säteilyn spektri, interferenssi ja häivetekniikkaan liittyvät ilmiöt, ääniaallot, detonaatio ja shokkiaalto, eksponentti- ja logaritmifunktiot, desibel-yksikkö.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, ohjattua harjoitustehtävien ratkaisemista sekä omatoimista opiskelua ja harjoitustehtävien ratkaisemista. Matematiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omaksutaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä.

Kirjallisuus:

Verkko-oppimisympäristössä ja luennolla jaetut monisteet ja muu oheismateriaali. MAOL-taulukot. Otava 1996–2008. Oppikoulun matematiikan ja fysiikan oppikirjat sopivat oheislukemistoksi.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään kirjallinen koe. Harjoitusaktiivisuus otetaan huomioon arvioinnissa. Opintojaksosta annetaan numeraalinen arvosana 0–5.

4A09B Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet 3 op**Sisältö:**

Johtamisjärjestelmä on alusta, jonka avulla johtaja johtaa alajohtoportaita, asejärjestelmiä ja sensorijärjestelmiä. Johtamisjärjestelmätekniikka voidaan jakaa seuraaviin osiin. Alimpana on tiedonvälitys- ja käsittelyjärjestelmä teknisenä ratkaisuna. Siinä on osina kiinteisiin ja langattomiin yhteyksiin perustuva tiedonvälitysverkko ja näiden päälle rakentuvat johtamis-, ase ja sensorijärjestelmät. Tätä järjestelmää voidaan

häiritä ja tiedustella, joten elektroninen sodankäynti ja sen vastatoimet kuuluvat johtamisjärjestelmäteknikkaan. Eräänä vaikuttamismenetelmänä on myös elektroninen vaikuttaminen pulssiasein. Elektroninen sodankäynti tapahtuu fyysisellä kerroksella. Tätä ylempillä kerroksilla verkkosodankäynti ja muut tietoturvaan liittyvät uhat on otettava huomioon. Tiedonvälitysjärjestelmän käytön kannalta on olennaista tiedon sisältö ja esitystapa, kuten paikkatieto, tiedon suodatus ja tiedon käyttö päätösten nopeuttamiseen. Opintojakso ”Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet” luo yleiskuvan tämän tekniikan alueen käsitteistä ja osa-aloista.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luento-opetusta 24 tuntia, harjoitustehtäviä ja omatoimista opiskelua yht. 81 tuntia.

Kirjallisuus:

- Oppikirja: Vankka Jouko: Maavoimien taktisen verkon tekniikka ja standardit, Viestikoulu, 2009.
- Luentomoniste / materiaali verkko-oppimisympäristössä.

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään kirjallinen koe. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

4A10B Tiedustelu- ja valvontatekniikan perusteet 4 op

Sisältö:

Opetuksen sisällölliset tavoitteet ovat käytännön lähitöisiä. Osa asioiden tarvitsemista teoreettisista taustoista opetetaan ensimmäistä kertaa yhdistettynä välittömään soveltamiseen. Opetus tapahtuu kampusalueella ilman varsinaista järjestelmäluokkaa. Opiskelijan motivaatiota pyritään ylläpitämään kytkemällä opetus PV:n toimintapamalliin ja käytössä oleviin tai käyttöön tuleviin järjestelmiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luento-opetusta 40 tuntia, harjoitustehtäviä ja omatoimista opiskelua yht. 100 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kleemola O, Lehto A: tutkatekniikka, Otatiето, 1998 (korjattu painos).
- Räisänen A. Lehto A: Radiotekniikka, Otatiето, 1999.
- Brassey’s Surveillance and Target Acquisition System 2nd ed., Brassey’s (UK) Ltd, 1999. (erikseen määritettävät sivut).
- Excel-ohjelmisto.
- Luentomoniste / materiaali verkko-oppimisympäristössä.

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään kirjallinen koe. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

Puolustushaaroittain eriytyvät sisältöopinnot:**4A05MAA Soveltavan matematiikan perusteet 3 op****Sisältö:**

Opintojaksossa käsitellään sotilassovellusten näkökulmasta seuraavia aiheita: todennäköisyyden kombinatoriset perusteet, todennäköisyyden käsite, jakauma ja sen tunnusluvut, tärkeimmät jakaumat ja niiden sovelluskohteet, epävarmuustekijöiden yhdistäminen, luotettavuuden perusteet sekä todennäköisyyden sotilassovelluksia maavoimissa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetuksessa käytetään luento-opetusta (20 tuntia), ohjattua harjoitustehtävien ratkaisemista (20 tuntia) sekä omatoimista opiskelua ja harjoitustehtävien ratkaisemista (40 tuntia). Matematiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omaksutaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä.

Kirjallisuus:

- Sovelletun matematiikan perusteet. Opetusmoniste.

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään kaksi kirjallista tunnin mittaista tenttiä ja yksi kirjallinen kahden tunnin mittainen tentti. Loppuarvosana muodostuu tenttien tulosten painotetun keskiarvon perusteella. Ensimmäisen ja toisen tentin painoarvo on 30 % ja kolmannen 40 %. Numeraalinen arvosana 0–5.

4A05ILMA Soveltavan matematiikan perusteet 3 op**Sisältö:**

Tämän opintojakson sisältö painottuu tukikohdassa käytävien taistelujen mallintamiseen todennäköisyyslaskennan keinoin. Tukikohtaopasta käyttäen tukikohdan toimintaympäristö tulee tutuksi, mikä tukee kadetin kontekstuaalista oppimista ilmavoimien toimintaympäristössä. Loogisen ajattelukyvyyn vahvistaminen matemaattisilla menetelmillä vahvistaa opiskelijan päätöksentekokykyä, mikä on oleellista taisteluiden menestykselliseen voittamiseen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Käsiteltävien asiasisältöjen lähiopetusluentojen osuus on yhteensä 29 tuntia, lasku- ja harjoitusten osuus on yhteensä 23 tuntia ja niihin liittyvien etäopintojen osuus yhteensä 28 tuntia. Opintojakson suorittamiseen kuuluu myös itsenäinen projektityö ilmavoimallisesta ympäristöstä (liittyy kurssin sisältöön).

Kirjallisuus:

Kurssimateriaali:

- IlmaSK: Sovelletun matematiikan kurssi ilmavoimien kadettikursseilla.

Lisämateriaali:

- Eero Hyry: Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppikirja. Puolustusvoimien koulutuksen kehittämiskeskus 1995.
- Matti Lehtinen: Matematiikan laskuharjoituksia sotilaille. MPKK, STEKNL 2006.
- Matti Lehtinen: Todennäköisyyslaskentaa sotilaille. MpKK, TeknL, 2002.

- MAOL-taulukot. Otava 1996.
- Antti Rissanen: Kaavoja ja taulukoita. MpKK, TeknL 2001.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Opintojaksosta annetaan numeraalinen arvosana 0–5.

4A05MERI Soveltavan matematiikan perusteet 3 op

Sisältö:

Opintojaksossa käsitellään sotilassovellusten näkökulmasta todennäköisyyslaskennan perusteita siten, että opiskelija kykenee ymmärtämään todennäköisyyslaskennan teoreettisen perusta sekä soveltamaan todennäköisyyslaskentaa todennäköisyysjakaumiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Matematiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omaksutaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajan-käytössä. Lähiopetusta 37 tuntia ja omatoimista opiskelua ja ryhmätyöskentelyä 43 tuntia.

Kirjallisuus:

- Eero Hyry: Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppikirja. Puolustusvoimien koulutuksen kehittämiskeskus 1995.
- Matti Lehtinen: Matematiikan laskuharjoituksia sotilaille. MPKK, STEKNL 2006.
- Matti Lehtinen: Todennäköisyyslaskentaa sotilaille. MpKK, TeknL, 2002.
- MAOL-taulukot. Otava 1996.

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään kirjallinen koe. Arvosana määräytyy kokeen arvosanan mukaan. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

4A06MAA Soveltavan fysiikan perusteet 3 op

Sisältö:

Opintojaksossa käsitellään sotilassovellusten näkökulmasta seuraavia aiheita: virtapiirit, erityisesti tasavirtapiiri, sähkövirta ja sähkömagneettinen kenttä, sähkömagneettinen tasoaalto, polarisaatio, sähkömagneettisen säteilyn intensiteetti, sähkömagneettisen aallon heijastuminen ja taantuminen, absorptio ja sirota, lämpösäteily ja valosähköinen ilmiö.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetuksessa käytetään luento-opetusta (20 tuntia), ohjattua harjoitustehtävien ratkaisemista (20 tuntia) sekä omatoimista opiskelua ja harjoitustehtävien ratkaisemista (40 tuntia). Fysiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omaksutaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä.

Kirjallisuus:

- Sovelletun fysiikan perusteet. Opetusmoniste.

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään kaksi kirjallista tunnin mittaista tenttiä ja yksi kirjallinen kahden tunnin mittainen tentti. Loppuarvosana muodostuu tenttien tulosten painotetun keskiarvon perusteella. Ensimmäisen ja toisen tentin painoarvo on 30 % ja kolmannen 40 %. Numeraalinen arvosana 0–5.

4A06ILMA Soveltavan fysiikan perusteet 3 op**Sisältö:**

Kaasudynamiikan ja aerodynamiikan perusteet. Sähkömagneettinen spektri sekä siitä erityisesti radioaktiivisuuden ja lämpö- ja näkyvän valon säteilyn sovellusten fysikaaliset perusteet ja osaa soveltaa oppimaansa teoriasisältöä lentotukikohdan toimintaympäristössä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Käsiteltävien asiasisältöjen lähiopetusluentojen osuus on yhteensä 24 tuntia, lasku- ja harjoitusten osuus on yhteensä 24 tuntia ja niihin liittyvien etäopintojen osuus yhteensä 32 tuntia.

Kirjallisuus:

- IlmaSK: Soveltavan fysiikan perusteet ilmavoimallisessa ympäristössä. Opetusmoniste.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

4A06MERI Soveltavan fysiikan perusteet 3 op**Sisältö:**

Opintojaksossa käsitellään sotilassovellusten näkökulmasta sähkömagnetismin perusteet.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Fysiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omaksutaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä. Lähiopetusta 37 tuntia ja omatoimista opiskelua ja ryhmätyöskentelyä 43 tuntia.

Kirjallisuus:

- Honkonen, J. 1996 Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston fysiikan oppikirja. Joutsa.
- Honkonen, J. 2003 Fysiikan harjoitustehtäviä sotilaille. Helsinki. Opetusmoniste.
- Muu opettajan kurssilla ilmoittama materiaali

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään kirjallinen koe. Arvosana määräytyy kokeen arvosanan mukaan. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

Opintosuunnittain eriytyvät sisältöopinnot:**4A11LEKO Lentokoneopin- ja rakenteiden perusteet 2 op****Sisältö:**

Opintojaksolla opetetaan ilmakehän fysiikan perusteet ja tehdään katsaus lentämisen historiaan aerodynamiikan kannalta. Ilma-aluksiin liittyen opetetaan aerodynamiikan ja lennon mekaniikan perusteet, joka sisältää piennopeusaerodynamiikkaa, suurnopeusaerodynamiikkaa, ilma-alusten aerodynamiikan peruskäsitteitä ja suoritusarvoteorian perusteita. Opetuksessa käsitellään myös virtausfysiikan, polaarin ja vakavuuden peruskäsitteitä. Opetuksen piiriin kuuluu myös lentokoneen perusrakenteet, ohjausjärjestelmän perusrakenteet, muiden järjestelmien tarve lentämisen kannalta sekä lentokonerakenteiden huoltotoiminta.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja, harjoitustöitä, ryhmätöitä sekä omatoimista opiskelua. Oppilaat tekevät itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa. Lähiopetusta on 28 tuntia, harjoitustöitä 7 tuntia ja omatoimista opiskelua 19 tuntia.

Kirjallisuus:

- Laine Seppo, Hoffren Jaakko ja Renko Kari: Lentokoneen aerodynamiikka ja lentomekaniikka: WSOY:2006
- Anderson, Introduction to Flight. 6. painos, McGraw-Hill Science, 2007.
- Nieminen, Mika, Kurssimonisteet, IlmavTK:n kurssikohtainen opetusmateriaali, Ilmavoimien Teknillinen Koulu, 2010.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätöet on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

4A12LEKO Lentovoimalaitetekniikka 3 op**Sisältö:**

Opetuksen keskeisimmät sisällöt ovat ilma-alusten voimalaitteille asetettavat vaatimukset, voimalaitteiden rakenne, erilaiset voimalaitetyypit, voimalaitteiden järjestelmät, ilma-alusten potkureiden rakenne ja säätöjärjestelmät sekä voimalaitteiden ja potkurien huoltotoiminta ja tarkastukset.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja, harjoitustöitä ja ryhmätöitä. Oppilaat tekevät itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa. Lähiopetusta on 32 tuntia, harjoitustöitä 20 tuntia ja ryhmätöitä 28 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kurssimoniste / muu opetusmateriaali
- Lähteenmäki Esko, Lentokoneen mäntämoottorit I. Opetushallitus, Tuusula, 1993.
- Lähteenmäki Esko, Mäntämoottorit II ja potkurit. Opetushallitus, Tuusula, 1993.
- Koivisto Reino, Suihkumoottorit. 1. painos, Dark Oy, Vantaa, 2003. ISBN 952-13-0607-6

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

4A13LEKO Lentokonejärjestelmäteknikka 2 op**Sisältö:**

Opintojaksolla opetetaan lentokoneen eri järjestelmät. Kustakin järjestelmästä opetetaan perusrakenne, toimintaperiaate sekä sähkö-, hydraul- ja pneumatiikkakaaviot. Opetettavat järjestelmät ovat hydraulijärjestelmä, laskuteline, pyörä- ja jarrujärjestelmä, mekaaninen ja sähköinen ohjausjärjestelmä, polttoainejärjestelmä, ilmastointi- ja paineistusjärjestelmä, happijärjestelmä sekä pneumatiikkajärjestelmä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja ja omatoimista opiskelua. Lähiopetusta on 43 tuntia ja omatoimista opiskelua 11 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kurssimoniste, IlmavTK:n kurssikohtainen muu opetusmateriaali
- Lähteenmäki; Lentokonejärjestelmät, 1. painos, 1986
- Kauranne & Kajaste & Vilenius, Hydrauliteknikan perusteet, 1. painos, WSOY Helsinki, 2008

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

4A14OHJ Lennonteoria, aerodynamiikka ja suorituskykyteoria 6 op**Sisältö:**

Lennonteoria - lentokoneet, alisoonisen nopeusalueen aerodynamiikka, lähisoonisen nopeusalueen aerodynamiikka, ylisooninen aerodynamiikka, vakavuus, lentokoneen ohjaaminen, rajoitukset, potkurit, lennon mekaniikka, ilma-aluksen suoritusarvot, massa ja massakeskiö - ilma-alukset, perustiedot ilma-aluksen massasta ja massakeskiöstä, kuorma; massakeskiö.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan verkkopohjaisena opiskeluna (ATPL Distance Learning, 89 tuntia) sekä lähiopetuksena (Ground School, 39 tuntia), kirjallisuuteen tutustumalla

sekä laatimalla oppimispäiväkirjaa. Verkko-opiskelun tarkoituksena on perehdyttää opiskelija aihealueen teoriasisältöön. Verkko-opiskelun aikana opiskelija suorittaa materiaaliin integroidut etenemisen seurantatentit (Progress Tests), joiden avulla opettajalla on mahdollisuus seurata opiskelijan etenemistä etäopintojen aikana. Opiskelun tueksi on verkko-oppimisympäristöön perustettu erillinen Helpdesk aihealueeseen liittyen. Lähiopetuksen tarkoituksena on syventää verkko-opiskelumateriaalin tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksen aikana järjestetään tasokoe. Teknisen ajattelun syvyyttä luodaan teettämällä oppimispäiväkirjaa jossa opiskelija analysoi opintojaksolla oppimiansa asioiden suhdetta sotilasilma-aluksien nykytilaan ja alaan liittyvään kehitystyöhön.

Kirjallisuus:

- Bristol ATPL 081 Principles of flight
- Bristol ATPL 031 Mass and balance
- Bristol ATPL: 032 Performance
- Pilot Wise -materiaali
- Anderson: Introduction to Flight
- Laine, Hoffren, Renko: Lentokoneen aerodynamiikka ja lentomekaniikka

Arviointi:

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan FTO (Flight Training Organization) tasokokeella. Lisäksi opiskelijat tekevät oppimispäiväkirjan, joka arvioidaan hyväksyty/hylätty suoritusperiaatteella. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

4A15OHJ Ilma-aluksen yleistuntemus 5 op

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelija perehtyy ilma-alusten erilaisiin rakenneratkaisuihin, laitteisiin, järjestelmiin ja voimalaitteisiin, sekä niiden toimintaan.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan verkkopohjaisena opiskeluna (ATPL Distance Learning, 70 tuntia) sekä lähiopetuksena (Ground School, 35 tuntia), kirjallisuuteen tutustumalla sekä laatimalla oppimispäiväkirjaa. Verkko-opiskelun tarkoituksena on perehdyttää opiskelija aihealueen teoriasisältöön. Verkko-opiskelun aikana opiskelija suorittaa materiaaliin integroidut etenemisen seurantatentit (Progress Tests), joiden avulla opettajalla on mahdollisuus seurata opiskelijan etenemistä etäopintojen aikana. Opiskelun tueksi on verkko-oppimisympäristöön perustettu erillinen Helpdesk aihealueeseen liittyen. Lähiopetuksen tarkoituksena on syventää verkko-opiskelumateriaalin tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksen aikana järjestetään tasokoe. Teknisen ajattelun syvyyttä luodaan teettämällä oppimispäiväkirjaa jossa opiskelija perehtyy ilma-aluksissa käytettyjen rakenne- ja järjestelmäratkaisujen nykytilaan ja tulevaisuusnäkymien niille asettamiin vaatimuksiin.

Kirjallisuus:

- Bristol ATPL 021 Airframe and systems, electrics, powerplant, emergency equipment aeroplanes/ helicopters
- Bristol ATPL 022 Instrumentation
- Pilot Wise -opintomateriaali
- Luentomonisteet
- Opinnäytetyö

Arviointi:

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan FTO (Flight Training Organization) tasokokeella sekä perinteisellä tentillä. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Lisäksi opiskelijat tekevät oppimispäiväkirjan, joka arvioidaan hyväksyty/hylätty suoritusperiaatteella.

4A16OHJ Ilmailunavigoinnin perusteet 5 op**Sisältö:**

Opintojaksolla annetaan kattava kuva ilmailussa käytettävistä tiedonsiirto-, suunnistus-, laskeutumis- ja paikannusvälineistä sekä niihin vaikuttavista ilmiöistä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan verkkopohjaisena opiskeluna (ATPL Distance Learning, 82 tuntia) sekä lähiopetuksena (Ground School, 33 tuntia), kirjallisuuteen tutustumalla sekä laatimalla oppimispäiväkirjaa. Verkko-opiskelun tarkoituksena on perehdyttää opiskelija aihealueen teoriasisältöön. Verkko-opiskelun aikana opiskelija suorittaa materiaaliin integroidut etenemisen seurantatentit (Progress Tests), joiden avulla opettajalla on mahdollisuus seurata opiskelijan etenemistä etäopintojen aikana. Opiskelun tueksi on verkko-oppimisympäristöön perustettu erillinen Helpdesk aihealueeseen liittyen. Lähiopetuksen tarkoituksena on syventää verkko-opiskelumateriaalin tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksen aikana järjestetään tasokoe. Teknisen ajattelun syvyyttä luodaan teettämällä oppimispäiväkirjaa jossa opiskelija perehtyy lentosuunnistusjärjestelmien ja -menetelmien nykytilan ja tulevaisuusnäkymien näille asettamiin vaatimuksiin.

Kirjallisuus:

- Bristol ATPL 061 General navigation
- Bristol ATPL 062 Radio navigation
- Luentomonisteet
- Oppimispäiväkirja

Arviointi:

Opintojakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan FTO (Flight Training Organization) loppukokeella. Opintojakson arvosana on numeraalinen 0–5. Lisäksi opiskelijat tekevät oppimispäiväkirjan, joka arvioidaan hyväksyty/hylätty suoritusperiaatteella.

Aineopinnot

Sotatekniikan aineopinnojen tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää oman puolustushaaransa tai aselajinsa sotavarustuksen teknisen rakenteen, suorituskyvyn, vaikutuksen ja toiminnan sekä osaa sen käytön. Opiskelija syventää osaamistaan matematiikan ja tietojenkäsittelytieteen, luonnontieteiden ja teknisten tieteiden teorioiden merkityksestä sotatekniikassa ja muissa sotatieteissä. Opiskelija hankkii riittävän perehtyneisyyden sotatekniikan tutkimusmenetelmiin.

Yhteiset sisältöopinnot:

4B01 Matematiikan ja fysiikan soveltaminen sotatekniikassa 4 op

Sisältö:

Opintojaksossa käsitellään seuraavia matematiikan aiheita: analyysi, sarjat, Fourier sarja, kompleksiluvut ja tavalliset differentiaaliyhtälöt. Sähkömagneettiseen säteilyyn liittyvät asiat ovat: dipolisäteily, tasoalto väliaineessa, diffraktio, tasoallon heijastus rajapinnoista, aallon eteneminen epähomogeenisessa väliaineessa, sironta ja absorptio.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetusmetodina käytetään luento-opetusta, jota täydentävät laskuharjoitukset. Laskuharjoituksia on kahdenlaisia: luennoilla opetettua asiaa sisäistetään ensin opettajan johdolla luokassa ja pienryhmissä toteutettavien opastetuin harjoituksin ja sen jälkeen itsenäisesti suoritettavien laskuharjoitustehtävien, joiden tarkistaminen tehdään ohjatuissa laskuharjoitustilanteissa opettajan johdolla. Laskuharjoitusten suorittamisen määrä ja tapa otetaan huomioon opiskelijoiden arvioinnissa.

Kirjallisuus:

- Eero Hyry: Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppikirja. Puolustusvoimien koulutuksen kehittämiskeskus 1995.
- Matti Lehtinen: Matematiikan laskuharjoituksia sotilaille. MPKK, STEKNL 2006.
- Juha Honkonen: Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston fysiikan oppikirja. Joutsa, 1996.
- Juha Honkonen: Fysiikan harjoitustehtäviä sotilaille. Helsinki, 2003.
- Ismo Lindell: Radioaaltojen eteneminen. Otatieto 1996

Arviointi:

Opintojaksoon kuuluu kaksi koetta. Arvioinnissa otetaan lisäksi huomioon opiskelijan suoriutuminen laskuharjoitustehtävissä. Opintojakson numeraalinen arvosana 0–5 muodostuu kahden kokeen keskiarvosta.

4B02 Soveltavan sähkötekniikan perusteet 3 op

Sisältö:

Opetuksen sisällölliset tavoitteet ovat käytännön lähitöisiä. Osa asioiden tarvitsemista teoreettisista taustoista opetetaan ensimmäistä kertaa yhdistettynä välittömään soveltamiseen. Muutoin opetuksen sisällölliset tavoitteet eivät eroa yleisesti korkeakouluissa annetusta alan peruskursseista, mutta asioiden käsittelytapa pyrkii olemaan käytännönläheisempi ja liittämään opetuksen PV:n toimintatapamalliin ja käytös-

sä oleviin järjestelmiin. Differentioitumisella tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, että järjestelyistä johtuen opinnot toteuttavat PAT-koulut vaihtelevalla tavalla. Osalla on laboratorioita ja ohjattua opetusta. Toisilla on itsenäisesti toteutettava harjoitustyö ja laajempi raportti. Viimemainittuja koordinoi yhteisen jakson opettaja MPKK:lla.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetus sisältää luentoja MPKK:lla 13,5 tuntia ja ryhmätöitä 3 tuntia. Muu oppiminen on omatoimista, jollei PAT-koululla ole kurssiin liittyvää opetusta.

Kirjallisuus:

- K. Silvonen Sähkötekniikka ja elektroniikka 602 Otapaino 2007. (erikseen määrättävät sivut).
- Lisäksi merivoimissa: MERISK opintomonisteeet, O. Bishop: Understanding Electronics Butterworth Heineman

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään PAT-koulun opetuksen osalta kirjallinen koe, joka arvioidaan numeraalisesti 0–5. Muilla arvioinnin kohteena on pakollinen harjoitustyö, joka arvioidaan hyväksyty/hylätty. Opintojakso arvioidaan hyväksyty/hylätty.

4B03 Tietojenkäsittelytieteen perusteet 3 op**Sisältö:**

Tietojenkäsittelytieteen peruskurssilla luodaan yleiskatsaus tietojenkäsittelyn yhteiseen teoreettiseen perustaan. Käsiteltäviä osa-alueita ovat tietokoneen rakenne ja toiminta, käyttöjärjestelmä ja sovellusohjelmat, tieto- ja tiedostorakenteet, algoritmit ja ohjelmointi sekä tietoverkot.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu luennoista (28 tuntia) ja omatoimisesta opiskelusta (52 tuntia).

Kirjallisuus:

Luentomoniste.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, josta annetaan numeraalinen arvosana 0–5. Lisäksi jokainen opiskelija laatii henkilökohtaisen esseen, jonka palauttaminen hyväksytysti on edellytys kurssin läpäisemiselle. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

4B10 Asejärjestelmärakenteet 4 op**Sisältö:**

Yleistä asejärjestelmistä, tulen tehon arvioinnin perusteet, suojamateriaalit, ohjusten rakenteet, sensorit osana asejärjestelmää.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetus sisältää sisältää luentoja 13 tuntia, harjoitustöiden tekemistä 67 tuntia ja kirjallisuuden perehtymistä 27 tuntia. Kukin opiskelija laatii kolme yksilöllistä harjoitustyötä annetusta aiheesta.

Kirjallisuus:

- Yleinen ase- ja asejärjestelmäopas, 2001.
- Todennäköisyys ja ampumaopin perusteet, 1984.

- Kosola ja Solanne: Digitaalinen taistelukenttä – Informaatioajan sotakoneen tekniikka.
- Sotatekninen arvio ja ennuste 2025, osa 1
- Brassey's: Military Ballistics
- Brassey's: Guided Weapons
- Brassey's: Ammunition for the Land Battle
- Brassey's: Explosives, Propellants and Pyrotechnics
- Brassey's: Guns, Mortars and Rockets
- Asetekniikan lehtiartikkeleita

Kirjallisuuden käytöstä annetaan tarkempia ohjeita opintojakson aikana.

Arviointi:

Opintojaksosta suoritusta edellyttää kolmen hyväksytyin harjoitustyöraportin laatimista määräajassa. Lisäksi luentoaineistoon ja kirjallisuuteen perehtyminen kontrolloidaan kirjallisella kyselyllä. Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hylätty.

4B11A Tietoverkot 3 op**Sisältö:**

Kursin keskeistä sisältöä ovat TCP/IP protokollaperhe, lähiverkot ja tekninen tietoturva.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu luennoista (12 tuntia) omatoimisesta opiskelusta (25 tuntia) ja harjoitustyöstä (44 tuntia).

Kirjallisuus:

- Opintomonistees
- Microsoft: Windows XP sertifikaatti
- Windows XP Professional Resource Kit

Arviointi:

Opintojaksolla järjestetään harjoitustyö, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hylätty.

Vaihtoehtoiset sisältöopinnot:**4B19V Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka 1 3 op****4B20V Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka 2 3 op****Sisältö:**

Puolustushaara- ja aselajikohtaisesti eriytyvä opintojakso. Puolustushaara tai aselajit määrittävät tarkemmin opintojaksolla opiskeltavat tekniikan osa-alueet.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetus toteutetaan siten, että se täyttää opintopisteisiin 3 op vaadittavan tuntimäärän 81 tuntia.

Kirjallisuus:

Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluittain määriteltävä kirjallisuus

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan kaikissa PAT-kouluissa asteikolla hyväksyty-hylätty. PAT-koulu määrittää opintojakson yksityiskohtaiset arviointimenetelmät.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot:**4B04A Johdanto sotatekniikan tutkimusmenetelmiin 5 op****Sisältö:**

Opintojaksoon kuuluu lyhyt katsaus tutkimuksesta järjestelmällisenä uuden tiedon tuottamisena sekä sotatekniikan tutkimuksen erityispiirteiden esittely. Opintojaksoon sisältyy matemaattisen analyysin ja tilastollisten menetelmien opetusta tutkimuksen tueksi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, ryhmätoita ja harjoitustehtäviä. Lähiopetusta 52 tuntia, omatoimista opiskelua 83 tuntia.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.) 2004. Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos.
- Nykänen, O. 2002. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. TEK.
- Hyry, Eero. 1995. Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matemaatiikan oppikirja. Puolustusvoimien koulutuksen kehittämiskeskus.
- Lehtinen, M. 2003. Tilastomatematiikka sotilaille. Maanpuolustuskorkeakoulu, sotatekniikan laitos

Arviointi:

Tutkimuskoulutuksesta tehdään oppimispäiväkirja ja tilasto-opista harjoitustyö. Työt ja opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

4B04B Johdatus sotatekniikan harjoitustyöhön 5 op**Sisältö:**

Opintojaksoon kuuluu lyhyt katsaus tutkimuksesta järjestelmällisenä uuden tiedon tuottamisena sekä sotatekniikan tutkimuksen erityispiirteiden esittely. Opintojaksoon sisältyy matemaattisen analyysin ja tilastollisten menetelmien opetusta tutkimuksen tueksi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, ryhmätoita ja harjoitustehtäviä. Lähiopetusta 52 tuntia, omatoimista opiskelua 83 tuntia.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.) 2004. Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos.

- Nykänen, O. 2002. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. TEK.
- Hyry, Eero. 1995. Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppikirja. Puolustusvoimien koulutuksen kehittämiskeskus.
- Lehtinen, M. 2003. Tilastomatematiikka sotilaille. Maanpuolustuskorkeakoulu, sotatekniikan laitos.

Arviointi:

Tutkimuskoulutuksesta tehdään oppimispäiväkirja ja tilasto-opista harjoitustyö. Työt ja opintojaksot arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

4B06 Sotatekniikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Sisältö:

Opintojakson keskeisenä ohjausvälineenä toimivat laitoksen seminaarit. Seminaarit koostuvat neljästä jaksosta. Johdantojaksossa perehdytään tiedonhakuun, menetelmiin ja tehdään tutkimussuunnitelma. Ensimmäisessä seminaarijaksossa harjaanutaan tieteelliseen kirjoittamiseen ja lähdekritiikkiin sekä työstetään ensimmäinen seminaarityö (tutkielman johdanto, tutkimuskysymykset ja alustava lähdeluettelo). Toisen seminaarijakson aikana tavoitteena on tutkimusaiheen hallinnan osoittaminen lähteiden ja tieteellisen perustelun avulla toisessa seminaarityössä. Kolmannessa seminaarijaksossa pidetään seminaariesitelmä lähes valmiin tutkielman pohjalta esityksen vaikuttavuutta painottaen. Seminaarityöstä saadun palautteen avulla viimeistellään kandidaatintutkielma.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson keskeisenä ohjausvälineenä toimivat laitoksen seminaarit, ohjauskeskustelut ohjaajien kanssa sekä verkko-oppimisympäristö. Tutkielmalta edellytetään noin 20–30 sivun laajuutta. Lähde- ja viiteluettelot sekä liitesivut eivät sisälly mainittuihin sivumääriin. Työn edistymistä seurataan kolmen seminaarin aikana. Seminaarit toteutetaan lähiopetuksena Santahaminassa. Opiskelijoilla on mahdollisuus henkilökohtaiseen ohjauskeskusteluun molempien ohjaajiensa kanssa läpi koko tutkimusajan.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.) 2004. Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos.
- Nykänen, O. 2002. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. TEK.

Arviointi:

Opintojaksosta syntyy lopputuote, kandidaatintutkielma, joka arvioidaan asteikoilla 0–5 (numeraalinen ja sanallinen arvio).

4B08 Sotatekniikan harjoitustyö 10 op

Sisältö:

Opiskelija laatii esimerkiksi johonkin laitteeseen tai järjestelmään liittyvän käytettyystudiumin: Laaditaan suunnitelma ja toteutusmalli, minkä jälkeen tehdään muutaman henkilön otanta. Tämän jälkeen suoritetaan analyysi, joka raportoidaan.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Harjoitustyö sisältää kaksi arvioitavaa kokonaisuutta: toiminnallisen osuuden tai tuotteen sekä opinnäytetyöraportin. Laajuudeltaan raportti on 15–20 tekstisivua, joiden lisäksi esitetään liitteet ja lähteet. Opiskelija määrittää harjoitustyön aiheen itse ja esittää sen hyväksyttäväksi sivuaineesta vastaavalle ainelaitokselle. Aiheen valinnan kannalta on suositeltavaa, että harjoitustyöllä on toimeksiantaja, esimerkiksi joukko-osasto, ainelaitos tai muu puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen yksikkö tai muu työelämään vaikuttava taho. Ainelaitos määrää harjoitustyölle ohjaajan.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.) 2004. Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos.
- Nykänen, O. 2002. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. TEK.
- Vilka, H, Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Tammi.

Arviointi:

Harjoitustyön arvioivat työn ohjaaja, mahdollinen projektin toimeksiantaja tai aihe-ohjaaja sekä työn tekijä itse. Työn varsinainen ohjaaja arvioi työn eri arviointien perusteella joko hyväksytyksi tai hylätyksi. Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hyläty.

Opintosuunnittain eriytyvät sisältöopinnot:**4B13LEKO Lentokonemateriaalitekniikka 3 op****Sisältö:**

Opintojakson keskeisimmät asiasisällöt ovat ilma-alusten tyypillisimmät materiaalit ja niiden ominaisuudet, materiaalien lämpökäsittely, valmistus- ja työstömenetelmät, materiaali- ja rakenneauriot sekä ainetta rikkova ja rikkomaton materiaalin koestus.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja, harjoitustöitä sekä omatoimista opiskelua. Lähiopetusta on 46 tuntia, harjoitustöitä 12 tuntia ja omatoimista opiskelua 20 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kurssimoniste / muu opetusmateriaali.
- Koivisto, Laitinen ja Niinimäki, Konetekniikan materiaalioppi. 12. painos, Edita Publishing Oy, 2008.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksyty arvosana. Lisäksi opiskelijat tekevät harjoitustyön ja siihen liittyvän kirjallisen raportin. Kirjallisesta työstä on saatava hyväksyty. Merkinä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentit että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Opintojaksosta annetaan numeraalinen arvosana 0–5.

4B14LEKO Lentokonerakenteiden suunnittelu 3 op**Sisältö:**

Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt ovat lentokoneeseen vaikuttavat kuormituslaadit, rakenteeseen kohdistuvien kuormitusten huomioiminen lentokonetöissä sekä rakenteiden varmuuskertoimet ja sallitut jännitykset. Opintojaksolla perehdytään

myös lentokonerakenteiden kuormituksen mitoittamiseen sekä soveltamiseen käytännön lentokonetöissä. Mitoittamisen yhteydessä käsitellään myös taipumia ja neliömomenttia.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja, harjoitustöitä sekä omatoimista opiskelua. Oppilaat tekevät itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa. Lähiopetusta on 28 tuntia, harjoitustöitä 32 tuntia ja omatoimista opiskelua 21 tuntia.

Kirjallisuus:

- Nieminen, M. 2010 Lentokoneoppi ja lujuusoppi
- ILMAVTK:n kurssimonistheet
- Alaan liittyvät kotimaiset ja ulkomaiset oppikirjat sopimuksen mukaan

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätöet on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti 0–5.

4B15LEKO Lentokonesähköjärjestelmä-tekniikka ja -avioniikka 3 op**Sisältö:**

Opetuksen tarkoituksenmukaisen jäsentelyn takia opintojakso on jaettu kahteen osajaksoon. Osajaksot ovat lentokonesähköjärjestelmätekniikka ja avioniikka. Osajaksot ovat itsenäisiä kokonaisuuksia, joista muodostuu yksi opintojakso. Lentokonesähköjärjestelmätekniikan osajaksos tärkeimmät opintosisällöt ovat ilma-alusten sähköjärjestelmät (sähkön tuotto ja jakelu sekä suoja järjestelmät), voimalaitteiden sähköjärjestelmät, lentokoneen ohjaus- ja valvontajärjestelmät, ilma-aluksen rungon sähköiset järjestelmät, sähköjärjestelmien vianetsintä sekä integroidut itsetestaus ja raportointi/tallennusjärjestelmät sekä ilma-alusten sähköturvallisuustekijät ja suojaus. Avioniikkaosajaksos tärkeimmät opintosisällöt ovat nykyaikaisten ilma-alusten mittareiden ja mittarijärjestelmien rakenteelliset ja toiminnalliset periaatteet, hyrrät, suunta- ja asentojärjestelmät, satelliittipaikannus, radionavigointi ja -laskeutusjärjestelmät, näytöt ja digitaaliset esitysjärjestelmät, ilma-alusten tiedonsiirtoväylät ja niiden keskitetty järjestelmien hallinta, elektroniset tunnistusjärjestelmät, ilma-alus osana taistelunjohtojärjestelmää sekä tutkatekniikka ja ilma-alusten elektronisen sodankäynnin järjestelmät.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää oppitunteja ja omatoimista opiskelua. Lähiopetusta on 46 tuntia ja omatoimista opiskelua 35 tuntia.

Kirjallisuus:

- Moir, Ian ja Seabridge, Allan, Military Avionics Systems. 1. painos, Wiley (UK), 2006.
- Buckwalter, Len, Avionics Databases. 2. painos, Avionics Communication Inc, 2003. - Buckwalter, Len, Avionics Training: Systems, Installation and Troubleshooting. Avionics Communication Inc, 2005.
- Fried, Walter ja Kayton, Myron, Avionics Navigation Systems. Wiley, 1997.
- Spitzer, Gary R, The Avionics Handbook. CRC Press LLC, 2001.

- Helfrick, Albert, Principles of Avionics. 2. painos, Avionics Communication Inc, 2002.
- Pratt, Timothy, Bostian, Charles ja Allnut, James, Satellite Communications. 2. painos, Lehigh Press Inc, 2003.
- Hawk/Horner/ NH-90/Vinka/Redigo järjestelmäselostukset
- Laitevalmistajien www-sivustot
- Ilmailualan lehdet, vuosikerrat ja julkaisusarjat.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, josta on saatava hyväksytyt arvosana. Jakson aikana tehdyt yksilö ja/tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa tentin perusteella määräytyvää opintojakson arvosanaa korottavasti. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että yksilö ja/tai ryhmätyöt ovat suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti 0–5.

4B16LEKO Lentokoneopin ja helikopteriteknikan sovellukset 4 op**Sisältö:**

Opintojakson keskeisimmät asiasisällöt ovat lentokoneiden ja helikoptereiden vakavuuden perusteet, vakavuuden huomioon ottaminen rakenteissa, suoritusarvoteorian sovelluksia, sekä sovelluksia lentoteknilliseen alaan liittyen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luentoja, harjoitustöitä sekä omatoimista opiskelua. Oppilaat tekevät itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa. Lähiopetusta on 46 tuntia, harjoitustöitä 42 tuntia ja omatoimista opiskelua 20 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kurssimoniste lentokoneoppi + muu jaettava materiaali. Nieminen Mika, Ilma-voimien Teknillinen Koulu, 2010.
- Raunio, Jukka, Helikopteriteoria. 2. painos, Valtion painatuskeskus, Helsinki 1989.
- Raunio, Jukka, Helikopterin rakenteet ja järjestelmät. Oy Edita Ab, Helsinki, 2000.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti 0–5.

4B17LEKO Mittaus ja säätötekniikka 4 op**Sisältö:**

Opetus on jaettu neljään osajaksoon seuraavasti: mittausmekaniikka, säätötekniikka, sähköturvallisuusmääräykset sekä analyyttinen vianetsintä. Osajaksojen keskeisimmät sisällöt ovat: sähkömittausten toteuttaminen turvallisesti lentokoneissa/helikoptereissa, mittausten suunnittelu sähkökaavioiden pohjalta, oskilloskooppi ja yleismittarit, spektrianalysaattori, Time Domain Reflectometer, analyyttinen vianetsintä, virhelähteet sähkömittauksissa, avioniikan testilaitteet, takaisinkytketty säätöjärjestelmä sekä säätötekniikan ilma-alussovellukset.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää oppitunteja, harjoituksia, ryhmätöitä sekä omatoimista opiskelua. Oppilaat tekevät itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa. Lähiopetusta on 53 tuntia, harjoitustöitä 3 tuntia, ryhmätöitä 24 tuntia ja omatoimista opiskelua 25 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kurssimoniste, mittalaitteiden ohjekirjallisuus, konekohtainen ohjekirjallisuus
- Aumala, Olli, Mittaustekniikan perusteet. 13. painos, Otatieto Oy, 2006.
- Johanson, Erik, Sääto- ja mittaustekniikka.
- Lentokoneen tyypikirjassitason luentomonisteet esimerkkijärjestelmistä
- Sähköturvallisuuteen liittyvät normit
- SFS standardit (sähköturvallisuus)
- Ilmavoimien lentoteknillinen maapalveluohje.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti/tenttejä tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksytty arvosana. Jakson aikana tehdyt yksilö ja/tai ryhmätööt voivat vaikuttaa tentin perusteella määräytyvää opintojakson arvosanaa korottavasti. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentit että yksilö- ja/tai ryhmätööt on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti 0–5.

4B18LEKO Lentokoneaisteluvälinetekniikka 3 op**Sisältö:**

Opintojakson keskeisimmät sisällöt ovat: aseet ja ampumatarvikkeet (perustiedon syventäminen), lentokoneaseistus ja -asejärjestelmät, Ilmavoimien asejärjestelmälogistiikka, varomääräykset ja palvelusturvallisuus, ase-, ammus- ja räjähdeturvallisuus, aseoppi sekä lentotukikohdan toiminnot ase- ja ilmataisteluvälineiden näkökulmasta.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso sisältää luento- ja harjoitusopetusta sekä ryhmätöitä. Ryhmätööt ovat luentoihin soveltuvia harjoitteita joista oppilaat tekevät tutkimusraportin. Lähiopetusta on 52 tuntia ja ryhmätöitä 28 tuntia.

Kirjallisuus:

- Yleinen ase- ja asejärjestelmä opas. Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, Vammalan kirjapaino Oy, Vammala, 2001.
- Lentokoneaseistuksen perusoppi, Oppikirja, Ilmavoimien Teknillinen Koulu, J-Print Oy, Jämsä, 1991.
- Kurssikohtainen opetusmateriaali, IlmavTK
- Opetusampumatarvikkeet
- Käsittelyaseet
- SAMT
- Lentokoneet (HN/HW)

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätööt on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti 0–5.

4B21LAI Meritekniikka 8 op**Sisältö:**

Opintojakson sisältö osajaksoittain on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson laajuus on 8 op =216 tuntia. Opintojakso muodostuu neljästä osajaksoista:

1) Meritekniikan perusteet 1 op. Osajakso sisältää luentoja 21 tuntia, ryhmätöitä 4 tuntia ja omatoimista opiskelua 6 tuntia. Osajakso toteutetaan luento-opetuksena, kirjallisuuteen perehtymällä, ohjattuja itseopiskelutehtäviä laatimalla ja käytännön harjoittelulla.

2) Laivan vakavuus 4 op. Osajakso sisältää luentoja 77 tuntia, ryhmätöitä 39 tuntia ja omatoimista opiskelua 4 tuntia. Osajakso toteutetaan luento-opetuksena, kirjallisuuteen perehtymällä, ohjattuja itseopiskelutehtäviä laatimalla ja käytännön harjoittelulla.

3) Alusherätteet 1 op. Osajakso sisältää luentoja 7 tuntia, kirjallisuuteen ja verkkosivuihin perehtymistä 10 tuntia, laskuharjoituksia ja/tai ryhmätöitä 7 tuntia ja raporttien, ryhmätöiden esittely 3 tuntia. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, seminaarikeskustelua ja harjoitustehtäviä.

4) Navigointijärjestelmätekniikka 2 op. Osajakso sisältää luentoja 19 tuntia ja verkko-opiskelua 10 tuntia. Osajakso toteutetaan itseopiskelulla koulutusporatalissa, luentopetetuksena, kirjallisuuteen perehtymällä, ohjattuja itseopiskelutehtäviä laatimalla ja käytännön harjoittelulla.

Kirjallisuus:

Kirjallisuus on kuvattu osajaksoittain pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Jokaisesta opintojaksoon kuuluvasta osajaksoista järjestetään yksi arvosteltava tentti, johon osallistuvat myös kurssin aiemmin suorittaneet opiskelijat. Tentit arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana muodostuu tenttien keskiarvon mukaan.

4B22LAI Geofysiikka ja meteorologia 5 op**Sisältö:**

Opintojakson sisältö osajaksoittain on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson laajuus 5 op = 135 tuntia. Opintojakso muodostuu seuraavista osajaksoista:

1) Fysikaalinen meritiiede ja vuorovesi (STCW A-II/1). Osajakso sisältää luentoja 24 tuntia ja omatoimista opiskelua 7 tuntia. Osajakso toteutetaan luento-opetuksena, kirjallisuuteen perehtymällä, ohjattuja itseopiskelutehtäviä laatimalla ja käytännön harjoittelulla.

2) Geodesia ja magnetismi navigoinnissa (STCW A-II/1). Osajakso sisältää luentoja 14 tuntia ja omatoimista opiskelua 17 tuntia. Osajakso toteutetaan luento-opetuksena, kirjallisuuteen perehtymällä, ohjattuja itseopiskelutehtäviä laatimalla ja käytännön harjoittelulla.

3) Meteorologian ja säähavainnointeiden perusteet (STCW A-II/1). Osajakso sisältää luentoja 23 tuntia, ryhmätöitä 3 tuntia ja omatoimista opiskelua 12 tuntia. Osajakso toteutetaan luento-opetuksena, kirjallisuuteen perehtymällä, ohjattuja itseopiskelutehtäviä laatimalla ja käytännön harjoittelulla.

Kirjallisuus:

Kirjallisuus on kuvattu osajakoittain pedagogisessa käsikirjoituksessa.

Arviointi:

Jokaisesta opintojaksoon kuuluvasta osajaksosta järjestetään yksi arvosteltava tentti, johon osallistuvat myös kurssin aiemmin suorittaneet opiskelijat. Tentit arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana muodostuu tenttien keskiarvon mukaan.

4B23LAI Sovellettu pallotrigonometria 3 op

Sisältö:

Opintojakson keskeinen sisältö on merenkulun pallotrigonometria, merkintälaskut, avaruus ja tähtitaivas ja tähtitieteellinen merenkulku.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson laajuus on 3 op = 81 tuntia. Opintojakso sisältää luentoja ja alustuksia 52 tuntia ja omatoimista opiskelua 34 tuntia. Osajakso toteutetaan luento-opetuksena, kirjallisuuteen perehtymällä, ohjattuja itseopiskelutehtäviä laatimalla ja käytännön harjoittelulla.

Kirjallisuus:

- Lappalainen, Hannu: Merenkulku 2 (erikseen määritettävät sivut)
- Merivoimat, Merisotakoulu: Rannikkomerenkulku 2002 (erikseen määritettävät sivut)
- Lappalainen, Hannu: Merenkulun pallotrigonometria (erikseen määritettävät sivut)
- Blomgren, Axel: Nautiska Tabeller
- Admiralty Nautical Publications
- Nautical Almanac
- Opintomonisteet: Merisotakoulu

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tenttejä, jotka arvostellaan numeraalisella arvosanalla 0–5. Opintojakson arvosana muodostuu tenttien muodostaman keskiarvon mukaan. Opintojakson aikana tehdyt harjoitustyöt on suoritettava hyväksytysti.

Syventävät opinnot

Syventävien opintojen tavoitteena on, että opiskelija hallitsee sotatekniikan keskeisiä teorioita ja menetelmiä sekä hankkii kyvyn osallistua oman puolustushaaransa teknisten järjestelmien suunnitteluun ja kehittämiseen. Syventävissä opinnoissa opiskelija syventää tietämystään sotatekniikan teknis-tieteellisiin teorioihin, menetelmiin ja tuloksiin sekä hankkii valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen.

Yhteiset sisältöopinnot:

4C01 Paikkatiedon jatkokurssi 3 op

Sisältö:

Kurssilla harjoitellaan paikkatietoaineiston kokoamista, muokkaaminen, visualisointia ja maastoanalyysin tuottamista. Tähän liittyen voidaan perehtyä maasto-olosuhteisiin ja koota tietoja harjoitustehtäviä varten. Ohjelmiston perusteiden hyvän hallinnan lisäksi voidaan kurssilla paneutua tiettyjen osa-alueiden kuten visualisoinnin erityiskysymyksiin. Opiskelija ymmärtää maasto- ja olosuhdeanalyysien liittyminen suunnittelu- ja johtamisprosessiin. Kurssin jälkeen opiskelija kykenee muodostamaan puolustusvoimissa käytössä olevien paikkatietopalveluiden (ArcGIS) avulla analyysijä rajoitettuihin taktisiin tarkasteluihin. Opintojakson keskeiset käsitteet ovat visualisointi ja maastomallien periaatteet, aineistojen ominaisuudet (mm rasteri- ja vektoriaineisto), paikkatietoaineiston kokoaminen, muokkaaminen, visualisointi ja maasto-analyysi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetusmetodina käytetään valikoivaa luento-opetusta yhdistettynä oppilaiden suorittamien raporttien ja harjoitusten tekoon. Opiskelijat esittävät ratkaisujaan annetuista harjoitustöistä. Ryhmätyöskentely.

Kirjallisuus:

- Longley, Goodchild, Maguire ja Rhind: Geographic Information Systems and Science,
- John Wiley & Sons. John Wiley & Sons, 2001.
- ArcGIS ohjelmiston käsikirja.
- Opetusmoniste vuodesta 2011 alkaen
- Excel-ohjelmisto

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti. Arviointi perustuu 75 %:ti ”open-book” tenttiin ja 25 % pareittain tehtäviin harjoitustöihin. Arvosteluasteikko 0–5.

4C02 Elektronisen sodankäynnin seminaari 3 op

Sisältö:

Opiskelija laatii ja esittää seminaariesitelmän sovitusta aiheesta. Aihe valitaan elektronisen sodankäynnin ajankohtaisista kysymyksistä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso on seminaarimuotoinen. Esitelmien aiheet valitaan yhteisesti. Esitelmä välitarkastellaan ja lopuksi esitetään. Esitelmästä käydään yleiskeskustelu. Esitelmästä laaditaan ja palautetaan kirjallinen raportti.

Kirjallisuus:

- Kosola, J, Jokinen, J. 2004. Elektroninen sodankäynti. Osa 1, Taistelun viides dimensio. TeknL.
- Kosola, J, Jokinen, J. 2005. Elektroninen sodankäynti. Osa 2, Toimeenpano sotilasoperaatioissa. TeknL.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Seminaarityö ja esitys arvioidaan numeraalisesti.

4C03 Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka 4 op**Sisältö:**

Opiskelija syventää ja soveltaa tiedustelu- ja valvontajärjestelmissä käytettäviin sensoreihin liittyvää tietoa. Opiskelija kykenee arvioimaan taistelukentän olosuhteissa sensorien suorituskykyä ja kytkemään sen asejärjestelmän suorituskyvyn arvioinnin osaksi. Opetuksen sisällölliset tavoitteet ovat käytännönlähtöisiä. Osa asioiden tarvitsemista teoreettisista taustoista opetetaan ensimmäistä kertaa yhdistettynä välitömmään soveltamiseen. Kun opetus tapahtuu kampusalueella ilman varsinaista järjestelmäluokkaa, on kurssi aikainen vuorovaikutus opettajan ja kurssilaisten välillä ainut tapa korjata oppimiskatkoja. Opiskelijan motivaatiota pyritään ylläpitämään kytkemällä opetus PV:n toimintatapamalliin ja käytössä oleviin tai käyttöön tuleviin järjestelmiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetusmetodina käytetään valikoivaa luento-opetusta yhdistettynä oppilaiden suorittamien raporttien ja harjoitusten tekoon. Opiskelijat esittävät ratkaisujaan annetuista harjoitustöistä. Ryhmätyöskentely.

Kirjallisuus:

- Kleemola O, Lehto A: Tutkatekniikka. Otatieto, 1998 (korjattu painos).
- Brassey's Surveillance and Target Acquisition System 2nd ed., Brassey's (UK) Ltd, 1999.
- Nenonen: Mekanisoidujen Joukkojen Tilannekuvan Muodostuminen 2010-luvulla,
- MPKK TeknL Julkaisusarja 1 N:o 15
- Räisänen A. Lehto A: Radiotekniikka. Otatieto, 1999.
- Excel-ohjelmisto.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti. Arviointi perustuu 75 %:ti ”open-book” tenttiin ja 25 % pareittain tehtäviin harjoitustöihin. Arvosteluasteikko 0–5.

4C04 Taistelujärjestelmät 6 op**Sisältö:**

Asejärjestelmän vaikutuksen arviointi. Sensorit, elso- ja johtamisjärjestelmät osana asejärjestelmää. Jakson aikana kukin opiskelija syventää vastuupettajan kanssa valitsemansa järjestelmän osalta tietoa ja tekee siitä seminaariesitelmän.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetus sisältää luentoja 26 tuntia, ryhmätöiden laatimista 44 tuntia, seminaareja 20 tuntia, omatoimista opiskelua on 92 tuntia ja tentti 4 tuntia.

Kirjallisuus:

- Yleinen ase- ja asejärjestelmäopas, 2001.
- Sotatekninen arvio ja ennuste 2025, osa 1
- Kosola-Solante: Digitaalinen taisteluenttä, toinen painos (osia)
- Driels: Weaponneering: Conventional Weapon System Effectiveness
- Luennot

Kirjallisuuden käytöstä annetaan tarkempia ohjeita opintojakson aikana.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, jonka hyväksytyt suorittaminen on edellytys opintojakson hyväksytylle suorittamiselle. Opintojakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Arviointiasteikko on numeraalinen 0–5.

4C05 Sotatalouden peruskurssi 4 op**Sisältö:**

Opintojakso koostuu kolmesta isommasta asiakokonaisuudesta: tuotteen tai palvelun määrittely ja tuotannon valvonta, hankeprosessi ja projektinhallinta.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luennot, oppitunnit, harjoitukset sekä tentti, jossa arviointi on 0–5.

Kirjallisuus:

- Kosola: Suorituskyvyn elinjakson haalinta, STEKNL, 2007.
- Pasivirta - Kosola: Vaatimustenhallinnan soveltaminen puolustusvoimissa, Edita 2004.
- Suominen: Riskienhallinta, WSOY 2003.
- Opintomoniste.

Arviointi:

Opintojaksosta suoriutuminen arvioidaan seuraavilla kriteereillä: tentti, harjoitustöiden arviointi, vertaisarviointi, kirjallisuustehtävä. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5 ja arvosana muodostuu tentin arvosanan perusteella.

Eriytyvät sisältöopinnot:**4C02ILMA Elektronisen sodankäynnin seminaari 3 op****Sisältö:**

Opintojakson tärkeimmät teoreettiset asiasisällöt ovat: elektroninen sodankäynti, ELSO-uhka-arvio, omasuojajärjestelmät, elektroninen sodankäynti ja omasuoja ilmassa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksoon sisältyy lähiopetusta yhteensä 8 tuntia ja aihekohtaisten etäopiskelujen osuus on yhteensä 32 tuntia. Opintojaksoon liittyy myös lopputyö, jonka laatimiseen käytetään etäopiskeluna 37 tuntia ja seminaariesittelyyn 4 tuntia.

Kirjallisuus:

ILMASK:n luentomonisteet

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mah-

dolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti 0–5.

4C08AILMA Sotatekniikan tutkimusmenetelmät 3 op

Sisältö:

Opintojakson tärkeimmät teoreettiset asiasisällöt ovat: tieteellinen tutkimus, sotatekniikka tieteenalana, sotatekniikan tutkimusmenetelmät, sotatekniikan tutkimuksen erot ja yhtenevyydet muiden sotatieteen tutkimussuuntausten kanssa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Käsiteltävien asiasisältöjen lähiopetusosuus on yhteensä 16 tuntia ja niihin liittyvien etäopintojen osuus yhteensä 50 tuntia. Opintojakson suorittamiseen liittyy myös lopputyö, jonka valmisteluihin käytetään 12 tuntia ja esittelyyn 4 tuntia.

Kirjallisuus:

- Luentomonisteet

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti (tai vast.) että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan hyväksytytty-hylätty.

4C08DILMA Tekniikan ajankohtaiset tutkimusmenetelmät 3 op

Sisältö:

Opintojakson tärkeimmät teoreettiset asiasisällöt ovat: Puolustusvoimien ajankohtaiset tutkimukset, ilmavoimien tutkimukset, tutkimustiedon soveltaminen tulevaisuuteen, sotateknisen tutkimuksen vaikutus hankintoihin, elinkaaren hallinta ja tutkimusyhteistyö.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Käsiteltävien asiasisältöjen lähiopetusosuus on yhteensä 28 tuntia ja niihin liittyvien etäopintojen osuus yhteensä 40 tuntia. Opintojakson suorittamiseen liittyy myös lopputyö, jonka valmisteluihin käytetään 9 tuntia ja esittelyyn 4 tuntia.

Kirjallisuus:

- Luentomonisteet

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti.

4C06AVILMA Täsmäasetekniikka 4 op

Sisältö:

Opintojakson tärkeimmät teoreettiset asiasisällöt ovat: lasertekniikka, ip-tekniikka, näkyvä valo- visible, täsmäaseiden optiset menetelmät (kuvan muodostuminen, tarkkuus, häiriötekijät), gps-tekniikka ja radioaktiivisuus (radioaktiiviset uhkatekijät).

Opintojakson tärkeimmät soveltavat asiasisällöt ovat: pommit, ohjukset, maajärjestelmät, maalinpaikannus ja tulevaisuuden näkymät.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Käsiteltävien asiasisältöjen lähiopetusosuus on yhteensä 16 tuntia ja niihin liittyvien etäopintojen osuus yhteensä 71 tuntia. Opintojakson suorittamiseen liittyy myös seminaarityö, jonka valmisteluihin käytetään 16 tuntia ja esittelyyn 4 tuntia.

Kirjallisuus:

- Luentomonisteet

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti. Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti.

4C06DVLMA Sotatekniikan erikoiskurssi 4 op**Sisältö:**

Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt ovat: MLU2 (LINK16 – maajärjestelmä, lekoradiot, näytöt, sähkömagneettinen spektri), tulevaisuuden torjuntahävittäjät ja miehittämättömät ilma-alukset (koostuu tutustumiskäynneistä Tykistörikaati Niinisalo, Patria Halli, HALE-sektori ILMASK, 3 vrk, sisältää teoriaosuudet).

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Käsiteltävien asiasisältöjen lähiopetusosuus on yhteensä 36 tuntia, harjoitustyöt yhteensä 8 tuntia ja niihin liittyvien etäopintojen osuus yhteensä 40 tuntia. Opintojakson suorittamiseen liittyy myös lopputyö, jonka valmisteluihin käytetään 20 tuntia ja esittelyyn 4 tuntia.

Kirjallisuus:

- Luentomonisteet
- Alaan liittyvät kotimaiset ja ulkomaiset oppikirjat sopimuksen mukaan.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti.

Valinnaiset sisältöopinnot.

4C06AV Täsmäasetekniikka 4 op**Sisältö:**

Opetuksen sisällöllinen käsittelytapa pyrkii olemaan käytännönläheinen ja liittämään opetuksen eri maiden armeijoiden käytössä oleviin täsmäasejärjestelmiin. Aihealueita ovat täsmäaseet, ohjukset, ohjautuvat pommit, satelliittipaikannukseen perustuvien täsmäaseiden toimintaperiaatteet, inertiapaikannuksen ja mobiilipaikannuksen tekniikka täsmäasejärjestelmissä, reititys, sensorit, maalinpaikannus, asevaikutus, propulsio, kustannustehokkuus

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Läpivienni erillisessä taulukossa, jonka liittäminen tähän lomakepohjaan on mahdollon tehtävä. Luennot 19 tuntia, oppitunnit 9 tuntia, omatoiminen opiskelu 80 tuntia, yhteensä 108 tuntia.

Kirjallisuus:

Opintojakson lähtötasona on 4C03 opintojakson kirjallisuus (alla):

- Poutanen Markku: GPS-paikanmäärittäminen, Tähtitieteellinen yhdistys URSA, 1999.
- Tekniikan sanastokeskus. Paikannussanasto TSK 30. Helsinki 2002.
- Longley, Goodchild, Maguire ja Rhind. Geographic Information Systems and Science, John Wiley & Sons, 2001.
- Brassey's Surveillance and Target Acquisition System 2nd ed., Brassey's (UK) Ltd, 1999.
- Brassey's Guided Weapons. Brassey's Inc, 3 Sub edition, 1997.
- Guided Weapons: Including Light, Unguided Anti-Tank Weapons. Elsevier Science Publishing Company, 1983.
- Artman, A, Westman. Lärobok i militärteknik. Stockholm, 2007.
- Luentomonisteet

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään seminaari, jonka jälkeen henkilökohtainen harjoitustyö arvioidaan asteikolla 0–5. Kurssin läpäisemiseksi harjoitustyöstä ja vierailun raportista on saatava hyväksyttävä arvosana. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti 0–5.

4C06BV Tieto- ja tietoliikennejärjestelmät 3 op**Sisältö:**

Kurssin keskeistä sisältöä ovat TCP/IPTCP / IP, verkon hallinta, tietoturva ja langattomat verkot.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Kurssi koostuu luennoista (30 tuntia), ryhmätöistä (8 tuntia) ja omatoimisesta opiskelusta (42 tuntia). Tuntijako on suuntaa antava ja määräytyy opintojakson luonteen ja kulloistenkin aihepiirien tavoitteiden mukaisesti.

Kirjallisuus:

- Aiheeseen liittyvä kirjallisuus.
- Luentomonisteet.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan asteikolla 0–5. Kurssin läpäiseminen edellyttää kurssin aikana annettujen tehtävien suorittamista sekä osallistumista opetukseen koko opintojakson ajan sekä tentin hyväksytyä suorittamista. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti.

4C06CV Aselavettien rakenne ja järjestelmätutkimus 4 op**Sisältö:**

Yleisiä näkökohtia aselaveteista, aselaveteille asetettavat yleiset vaatimukset: liikkuvuus, kantavuus, taistelunkestävyys, pyörillä liikkuvat lavetit, relaketuilla liikkuvat lavetit, ilma-alukset, alukset ja hybridit

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Lavettien yleiset periaatteet käsitellään luento-opetuksena, jota täydennetään oma-toimisella lähteisiin tutustumisella ja mahdollisuuksien mukaan varikko- tai muilla vierailulla. Kukin opiskelija perehtyy yhteen täsmäasejärjestelmään, hakee sitä koskevaa tietoa ja esittää tiedon kirjallisesti sekä suullisesti seminaarissa. Luennot 22 tuntia, seminaari 8 tuntia, omatoiminen opiskelu 70 tuntia, yhteensä 100 tuntia.

Kirjallisuus:

- Brassey's Surveillance and Target Acquisition System 2nd ed., Brassey's (UK) Ltd, 1999.
- Luentomoniste.
- Erikseen määritetty kirjallisuus

Arviointi:

Opiskelijan tiedonmaksamista arvioidaan numeraalisesti seminaariraportin perusteella. Vierailukäynnin raportti arvioidaan asteikolla hylätty/hyväksytty. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

4C06DV Sotatekniikan erikoiskurssi 4 op**Sisältö:**

Sisältö määritetään vuosittain, perustuen ajankohtaisiin teemoihin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Määritetään erikoiskurssin luonteen ja kulloistenkin aihepiirin tavoitteiden mukaisesti. Opiskelumenetelminä käytetään luento-opetusta, laboratoriotunteja, mahdollista tutustumismatkaa, käytännön harjoituksia sekä raporttien kirjoitustehtäviä. Keskeisessä roolissa on oppija itse, joko yksilönä tai ryhmän jäsenenä vaihtelevassa ympäristössä. Tuntitaulukko on suuntaa-antava. Luennot 16 tuntia, oppitunnit 4 tuntia, harjoitustyöt 12 tuntia, omatoiminen työskentely 49 tuntia, yhteensä 81 tuntia.

Kirjallisuus:

- Aihepiiriin liittyvä kirjallisuus.
- Luentomonisteet

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan asteikolla 0–5. Kurssin läpäiseminen edellyttää kurssin aikana annettujen tehtävien suorittamista sekä osallistumista opetukseen koko opintojakson ajan sekä tentin hyväksyttyä suorittamista. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot:**YTUTKMEN Yhteiset tutkimusmenetelmät 3 op**

Tarkempi kuvaus opintojakson toteutuksesta löytyy johtamisen syventävistä opinnoista tutkimusmenetelmien kohdalta.

4C07 Sotatekniikan pro gradu -tutkielma ja seminaareineen 34 op**Sisältö:**

Pro gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelua. Tutkielman on osoitettava tekijänsä perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin, valitun tutkimusmenetelmän hallintaa ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Pro gradu -tutkielmalta edellytetään laajaa ja monipuolista lähdeaineiston käyttöä ja lähdekritiikkiä, riittävää asiallista virheettömyyttä sekä tieteellisen asiatyylin mukaista esittämistä. Tutkielman rakenne ja laajuus voi vaihdella tutkimuksen aiheen ja tutkimusotteen mukaan. Rakenteesta on syytä neuvotella etukäteen ohjaajan kanssa. Suositus tutkielman laajuudeksi on 60–80 sivua. Työn lähde- ja viiteluettelo sekä liitesivut eivät sisälly tähän.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksoon kuuluu pro gradu -tutkielman laatiminen, osallistuminen kolmeen pro gradu -seminaariin ja kypsyysnäytteen kirjoittaminen. Opintojaksoon kuuluu kolme seminaaria, jotka ovat seminaari 1 (tutkimussuunnitelma, 1. vuoden syysluku-kausi), seminaari 2 (kirjallisuuteen perustuva osuus, asiantuntemuksen osoittaminen, 1. vuoden kevätlukukausi) ja seminaari 3 (työn tulokset ja jatkosuunnitelma työn loppuunsaattamiseksi, 2. vuoden kevätlukukausi). Seminaarityöstä saadun palautteen avulla viimeistellään tutkielma.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.) 2004. Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos.
- Nykänen, O. 2002. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. TEK

Arviointi:

Oppinäytetyö arvioidaan arvolauseella kahdeksanportaisella asteikolla improbaturlaudatur.

4C08A Sotatekniikan tutkimusmenetelmät 3 op**Sisältö:**

Opintojaksossa esitellään ja harjoitellaan seuraavia sotatekniikassa käytettäviä tutkimusmenetelmiä: suunnittelu, vertailu, simulointi, vaatimusmäärittely, mittaukset, kenttäkokeet, testaus, matemaattinen mallinnus ja operaatioanalyysi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetuksessa käytetään luentoja, harjoituksia ja ryhmätöitä.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.) 2004. Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos.
- Nykänen, O. 2002. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. TEK.
- Lehtinen, M. 2004 Pieni simulointikirja. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos

Arviointi:

Opintojakson ryhmätyöt ja harjoitukset arvioidaan. Opintojakso arvioidaan hyväksytty-hylätty.

4C08B Matemaattiset ohjelmistot 3 op**Sisältö:**

Yleistä, perusteita, numeeriset menetelmät, tilastot ja talous, optimointi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetusmetodina käytetään pääasiassa ohjattua tietokone harjoittelua, jota täydennetään luento-opetuksella. Opiskelijat esittävät ratkaisujaan annetuista harjoitustöistä. Ryhmätyöskentely.

Kirjallisuus:

Opintomateriaali ilmoitetaan kurssin alussa.

Arviointi:

Arviointi perustuu jatkuvaan kokonaisarviointiin, jossa kurssin aktiivisuus, testeissä menestyminen ja harjoitustyö vaikuttavat arvosanaan. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti 0–5.

4C08C Simulointi ja simulaatio-ohjelmien käyttö 3 op**Sisältö:**

Yleistä, Satunnaisluvut ja jakaumat, Ehtolauseen käyttö, Monte Carlo, Markovin ketjut sekä Lanchesterin yhtälöt.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetusmetodina käytetään pääasiassa ohjattua tietokone harjoittelua, jota täydennetään luento-opetuksella. Opiskelijat esittävät ratkaisujaan annetuista harjoitustöistä. Ryhmätyöskentely.

Kirjallisuus:

Opintomateriaali ilmoitetaan kurssin alussa.

Arviointi:

Arviointi perustuu jatkuvaan kokonaisarviointiin, jossa kurssin aktiivisuus, testeissä menestyminen ja harjoitustyö vaikuttavat arvosanaan. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

4C08D Tekniikan ajankohtaiset tutkimusmenetelmät 3 op**Sisältö:**

Opintojaksossa perehdytään systeemianalyysin perusteisiin ja sotilaallisiin sovelluksiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opetuksessa käytetään luentoja, harjoituksia ja seminaariesityksiä. Lähiopetusosuus on 28 tuntia, omatoimisten opintojen osuus yhteensä 40 tuntia. Opintojakson suorittamiseen liittyy myös seminaarityö, jonka valmisteluihin käytetään 13 tuntia ja esittelyyn 1 tuntia.

Kirjallisuus:

Kirjallisuus ja opintomonisteet julkistetaan opintojakson alkaessa.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan seminaarityön tai raportin perusteella numeraalisella arvosanalla 0–5.

4.4.5 Kaikille maisteriopiskelijoille yhteiset ja pakolliset opinnot

Joukkoyksikön taistelu:

5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op

Sisältö:

Opintojakson sisältönä ovat joukkoyksikön yleiset taktiset käyttöperiaatteet ja suorituskyyky, vastustajan toiminnan periaatteet ja merkitys joukkoyksikön taistelussa sekä aselajien toiminta ja merkitys joukkoyksikön taistelussa. Opintojakson tärkeimmät asiasällöt ovat joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, tilanteenarviointi, arvio vihollisen toiminnasta ja päätös.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson alussa voidaan järjestää tasokoe, jolla varmistetaan opiskelijoiden lähtötasosta. Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittäin. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limittiin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätyönä alla olevista aihepiireistä. Opintojakson lähiopetukseen on varattu noin puolet käytettävissä olevasta ajasta (81 tuntia).

Kirjallisuus:

- N. M. Rekkedal: Nykyaikainen sotataito.
- Vesa Tynkkynen: Hyökkäyksestä puolustukseen. Taktiikan kehittymisen
- ensimmäiset vuosikymmenet Suomessa.
- Hannu Liimatta: Suomalaisen pataljoonan taktiikan kehitys jatkosodasta alueelliseen puolustukseen. Maanpuolustuskorkeakoulun diplomityö.

Arviointi:

Opintojakson arvosana määräytyy tentin arvosanan perusteella numeraalisella arvosanalla 0–5. Hyväksytyä arvosanaa ei voi korottaa. Opintojakson aikana tuotettavat oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

5C02MAA Joukkoyksikön taistelu 1 4 op

Sisältö:

Opintojakson sisältönä ovat joukkoyksikön aktiivinen puolustustaistelu, tilanteenarviointi ja toiminnan suunnittelu, sekä taktiset periaatteet. Ydinaineksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätös ja sen toimeenpano.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan luennoin, karttajarjoituksin, maastotarkasteluun ja ryhmittäin sekä tekemällä oppimistehtävät. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limittiin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätyönä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti. Opintojaksoon kuuluu maasto-olosuhteissa toteutettava harjoitus joukkoyksikönpuolustustaistelun johtamisesta. Opintojakson osa toteutetaan muodostamalla pienryhmät esikuntatyöskentelyä varten. Tällöin opetusmenetelminä käytetään muun muassa

ryhmytyötä, jossa strukturoituna esikuntatyöskentelynä laaditaan taistelusuunnitelma. Laadinnan lähtökohtana on ongelmaperustainen oppiminen. Taistelusuunnitelman toimeenpanoa harjoitellaan yksilöllisenä työskentelynä järjestettävänä käskynantoharjoituksena sekä suunnitelma testataan yksipuoleisen sotapelin avulla. Opetuksen eri vaiheessa järjestetään koko esikunnan opetuskeskusteluja, joissa pyritään opiskelijavetoiseen argumentointiin. Oppisisältöjen erillistarkastelut järjestetään case-opetuksena. Opetuksesta toteutetaan lähiopetuksena 81 tuntia ja etäopetuksena 27 tuntia.

Kirjallisuus:

- Harjoitusvahvuudet A2 2004
- A2 mekanisoitu pataljoona taistelussa (A2 MekP 2005)
- Komppanian taisteluohje (KOTO 2008)
- Harjoitusvahvuudet A1 (JVP sekä PORJPR)
- Jalkaväen taisteluohjesääntö (JVO 1995)
- Jääkärikomppanian opas (JkOpas) luonnos, 1989
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), 2005
- Venäläisen moottoroidun jalkaväkipataljoonan taisteluohjesääntö (TAKTL:n julkaisu 1/2001)
- Kenttätykistöopas II -pataljoonan tulenjohtotoiminta
- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan. Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tutkinnan kohteena.

Arviointi:

Opintojakson arvosana määräytyy tentin arvosanan perusteella numeraalisella arvosanalla 0–5. Hyväksytyä arvosanaa ei voi korottaa. Opintojakson aikana tuotettavat oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti ja ne voidaan pisteyttää sekä ottaa huomioon arvioinnissa.

5C02ILMA Joukkoyksikön taistelu 1 4 op

Sisältö:

Opintojakson sisältönä on Hävittäjälentolaivueen, Pää- ja apujohtokeskuksen sekä Lentotukikohdan toiminta ilmaoperaaatiassa. Näkökulmana on tulenkäytön johtamisen prosessi. Ydinaineksena on joukkoyksikön toiminta osana ilmapuolustusjärjestelmää.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan orientaatiovaiheen oppimistehtävillä, kirjallisuuteen tuustuen, luennoin ja ryhmätöin. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmytyönä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti. Opintojakson aikana opettaja antaa valmistautumistehtävät Joukkoyksikön taistelu 2 opintojaksoa varten, joiden avulla opiskelija johdatetaan kyseiseen opintojaksoon. Opintojakso sisältää lähiopetusta yhteensä noin 30 tuntia, pienryhmitöitä ja harjoituksia noin 16 tuntia ja itseopiskelua noin 60 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TTK-opas 2007
- Ilmavoimien harjoitusvahvuudet A1
- Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.

Arviointi:

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla. Ryhmätöitä ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Arvioidaan numeraalisella asteikolla 0–5.

5C02MERI Meripuolustuksen perusteet 1 4 op

Sisältö:

Opintojaksoilla perehdytään rannikko- ja laivastojoukkojen suorituskykyyn, perusyksikön taisteluun, suorituskykyjen käyttöön sekä päällikön taktiseen päätöksentekoon.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu kahdesta osajaksosta: 1. rannikko- ja laivastojoukkojen suorituskyky ja 2. perusyksikön taistelu ja suorituskykyjen käyttö sekä päällikön taktinen päätöksenteko. Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin, opintokäynnein, sotapelissä sekä laatimalla raportti. Ryhmätöiden purkuun sekä opintokäynteihin liittyvät olennaisesti opetuskeskustelut. Opiskelijan on perehdyttävä opintojakson työtilaan omatoimisesti ennen opintojaksoa. Lukualueista voidaan järjestää tasokoe, jolla varmistetaan opiskelijoiden lähtötasosta. Opintojakson aikana valmisteltava raportti on keskeinen osa jakson opintoja. Raportti perustuu luentoihin, kurssikirjallisuuteen sekä jakson aikana laadittujen ryhmätöiden, opintokäyntien sekä opetuskeskusteluiden keskeisen sisällön syvälliseen osaamiseen. Opintojaksoa ohjaava tuntimäärä on (4op = 108 tuntia). Opintojakso koostuu luennoista (57 tuntia), omatoimisesta opiskelusta (43 tuntia), ryhmätöistä (10 tuntia) sekä kirjallisesta oppimistehtävästä, joka sisältyy omatoimiseen opiskeluun. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen. Jakson toteuttamiseen liittyy sotilasammattillinen opintojakso ”Merivoimien perusyksikön taistelu” joka suoritetaan 4–5 vrk:n sotapelinä (ERWIN-harjoitus).

Kirjallisuus:

- Merimiinoitusopas, Merivoimien Esikunta, 2008
- Merisodan kuva 2025, Wikström Kaarle, MERISK julkaisusarja A nro 1/2005,
- Merisodankäynnin kehityslinjoja, MPKK:n julkaisusarja 4 nro 4/2005,
- Merisotaopas (MeSOP): taisteluosastotaktiikka, Merivoimien Esikunta, 1994
- Meritiedustelukomppanian opas (MERITIEDKO), Merivoimien Esikunta, 2008
- Miinantorjuntaopas (MiTorjO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999,
- Rannikko-ohjuskomppanian opas (ROHJKOPAS) Merivoimat, 2008
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005,
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999,
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonistheet määritetään opintojakson alussa.

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu jakson aikana kirjoitettavasta kirjallisesta raportista, joka arvioidaan numeraalisesti. Lisäksi opintojakson aikana mahdollisesti laadittavat ryhmätöitä tulee suorittaa hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5.

5C03MAA Joukkoyksikön taistelu 2 4 op**Sisältö:**

Opintojakson sisältönä on joukkoyksikön hyökkäystaistelu, tilanteenarviointi ja toiminnan suunnittelu sekä taktiset periaatteet. Ydinaineiksenä on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätökset eri vaiheissa ja niiden toimeenpano. Eriytyisen tärkeinä oppimistehtävinä ovat komentajan arvio vihollisen toiminnasta sekä päätös lähtöalueella.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan luennoin, karttahaarjoituksin, maastotarkasteluin ja ryhmätöin sekä tekemällä oppimistehtävät. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmytönä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti. Opintojaksoon kuuluu maasto-olosuhteissa toteutettava harjoitus joukkoyksikön hyökkäystaistelun johtamisesta. Opintojakson osa toteutetaan muodostamalla pienryhmät esikuntatyöskentelyä varten. Tällöin opetusmenetelminä käytetään muun muassa ryhmätyötä, jossa strukturoituna esikuntatyöskentelynä laaditaan taistelusuunnitelma. Laadinnan lähtökohtana on ongelma-perustainen oppiminen. Taistelusuunnitelman toimeenpanoa harjoitellaan yksilöllisenä työskentelynä järjestettävänä käskynantoharjoituksena sekä suunnitelma testataan yksipuoleisen sotapelin avulla. Opetuksen eri vaiheissa järjestetään koko esikunnan opetuskeskusteluita, joissa pyritään opiskelijavetoiseen argumentointi-väittelyyn. Oppisisältöjen erillistarkastelut järjestetään case-opetuksena. Opetuksesta toteutetaan lähiopetuksena 81 tuntia ja etäopetuksena 27 tuntia.

Kirjallisuus:

- Harjoitusvahuudet A2 2004
- A2 mekanisoiu pataljoona taistelussa (A2 MekP 2005)
- Komppanian taisteluohje (KOTO 2008)
- Harjoitusvahuudet A1 (JVP sekä PORJPR)
- Jalkaväen taisteluohjesääntö (JVO 1995)
- Jääkärikomppanian opas (JkOpas) luonnos, 1989
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), 2005
- Venäläisen moottoroidun jalkaväkipataljoonan taisteluohjesääntö (TAKTL:n julkaisu 1/2001)
- Kenttätukikistöopas II -pataljoonan tulenjohtotoiminta
- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan. Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tutkinnan kohteena.

Arviointi:

Opintojakson arvosana määräytyy tentin arvosanan perusteella numeraalisella arvosanalla 0–5. Hyväksytyä arvosanaa ei voi korottaa. Opintojakson aikana tuotettavat oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti ja ne voidaan pisteyttää sekä ottaa huomioon arvioinnissa.

5C03ILMA Joukkoyksikön taistelu 2 4 op**Sisältö:**

Opintojakson sisältönä ovat joukkoyksikön (Hävittäjälentolaivue, Pääjohtokeskus a Lentotukikohdat) tilanteenarviointi ja toiminnan suunnittelu, sekä taktiset periaatteet. Joukkoyksikön operatiivisen suunnittelun työkaluna käytetään soveltuvin osin

FIGOP-suunnitteluprosessia. Ydinaineiksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätös ja sen toimeenpano lennoston viitekehyksessä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan orientaatiovaiheen oppimistehtävillä, kirjallisuuteen tutustuen, luennoin ja ryhmätöin. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätöinä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti. Opintojakso sisältää lähiopetusta yhteensä noin 50 tuntia, pienryhmätöitä ja harjoituksia noin 30 tuntia sekä itseopiskelua noin 30 tuntia.

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TTK-opas 2007
- Ilmavoimien harjoitusvahuudet A1
- Erikooj joukkojen toimintaa sekä tukikohdan maauhkaa käsittelevät tutkimustyöt
- Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.

Arviointi:

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan koulutyön avulla. Ryhmätöitä ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5.

5C03MERI Meripuolustuksen perusteet 2 4 op

Sisältö:

Opintojakso rakentuu kolmesta osajaksosta. Ensimmäisessä osajaksossa perehdytään ANCS-järjestelmään sekä meripuolustuksen tilannekuvan muodostamiseen luennoin, ANCS-työasemalla tehtävin oppimistehtävin sekä ryhmätöin. Toisessa osajaksossa perehdytään MESI-järjestelmään luennoin sekä MESI-työasemalla tehtävin taktisiin (perusyksikkö) suunnitteluharjoituksiin. Kolmannessa osajaksossa syvennetään merivoimien taktiikan tuntemusta perehtymällä merivoimien aselajeihin ja tukitoimintoihin luennoin ja opetuskeskusteluihin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan määriteltäviin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin ja oppimistehtävin ja harjoituksin. Ryhmätöiden purkuun, sekä oppimistehtäviin etäharjoituksiin liittyvät olennaisesti opetuskeskustelut. Opiskelijan on perehdyttävä opintojakson työtilaan omatoimisesti ennen opintojaksoa. Lukualueista voidaan järjestää tasokoe, jolla kartoitetaan opiskelijoiden lähtötaso. Luentojen ja harjoitusten tarkoituksena on johdattaa opiskelijat aihealueeseen, opettaa ANCS- ja MESI-järjestelmien käyttöön ja syventää läheteosten tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa opiskellaan ANCS- ja MESI-järjestelmien käyttöä työasemilla laatimalla taktisia (perusyksikkö) suunnitteluharjoituksia. Operaattorikoulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle järjestelmätekninen kyky laatia seuraavissa opintojaksoissa (5C04 ja taktiikan suuntautumisopinnot) taktisia/operatiivisia suunnitelmia. Vedenalaisen valvonnan perusteiden opetus toteutetaan luento-opetuksena, jonka jälkeen sovellettu opetus toteutetaan VEVA-simulaattorilla tehtävillä harjoituksilla. Opintojakson päätteeksi järjestettävä kirjallinen tentti on keskeinen osa jakson opintoja. Tentti perustuu luentoihin, kurssikirjallisuuteen sekä jakson aikana laadittujen ryhmätöiden ja opetuskeskusteluiden keskeisen sisällön syvälliseen osaamiseen. Opintojaksoa oh-

jaava tuntimäärä on (4op = 103 tuntia). Opintojakso koostuu luennoista ja harjoituksista (80 tuntia), omatoimisesta opiskelusta (6 tuntia), ryhmätöistä (17 tuntia). Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

Kirjallisuus:

- Alusilmatorjuntaopas (AlusItOpas), Merivoimien Esikunta, 2004
- Kenttäohjesääntö - yleinen osa, Pääesikunta, 2008
- Merivalvontaohje (MEVO), Merivoimat, 2002
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (RANNJP-OPAS), Merivoimien Esikunta, 2006
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999
- Verkkotaistelu 2020, Piironen, Mika (toim), MPKK julkaisusarja2 nro 2/2003
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu jakson päätteeksi suoritettavasta tentistä, joka arvioidaan numeraalisesti. Lisäksi opintojakson aikana laadittavat harjoitus- ja ryhmätyöt tulee suorittaa hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5.

5C03HEKO Joukkoyksikön taistelu 2 4 op

Sisältö:

Opintojaksolla opiskellaan Helikopteripataljoonan sodan ajan organisaatiota ja johtamisjärjestelmää. Erityisenä painopisteenä on Helikopteripataljoonan taistelun suunnitteluprosessi osana Utin Jääkäriyrykmentin taistelua. Opintojaksolla perehdytään lisäksi Utin Jääkäriyrykmentin kokonaistoimintaan sekä Maavoimien Esikunnan rooliin Utin Jääkäriyrykmentin operatiivisessa johtamis- ja suunnitteluprosessissa. Opintojaksolla tarkastellaan myös Utin Jääkäriyrykmentin operatiivisten osien käyttöperiaatteisiin ja suorituskykyvaatimuksiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (40 tuntia), omatoimisesta opiskelusta (40 tuntia), oppimistehtävistä (20 tuntia) sekä kirjallisesta kuulustelusta (3 tuntia). Opiskelija syventää lähiopetuksessa oppimaansa teorian tiedämystä oppimistehtävillä. Oppimistehtävissä syvennytään Helikopteripataljoonan taistelun eri vaiheiden suunnitteluun. Opintojakson tentti perustuu ennalta ilmoitettuun kurssikirjallisuuteen ja luentomateriaaliin. Tentti on esseetyyppinen, jossa sovelletaan opittua teoriaa Helikopteripataljoonan taisteluun.

Kirjallisuus:

- Huttunen, Mika. 2010. Monimutkainen taktiikka. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 1 Mro 2/2010. (soveltuvin osin)

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Lisäksi opintojaksoon sisältyy oppimistehtäviä, jotka arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Oppimistehtävät tulee suorittaa hyväksytysti opintojakson hyväksymiseksi.

5C04MAA Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op

Sisältö:

Maavoimien sotataito. Suunnitteluprosessi, päätös, taistelusuunnitelma, arvio vihollisen toiminnasta/ vastaava uhka-arvio. Operaatiotaidon ja taktiikan opintojen liittyminen puolustusjärjestelmän rakenteeseen: Uhkakuva, joukkorakenteet, valmiuden säätely: SIE-vaiheen toiminnot ml A2 vastustajan toiminta.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan kirjallisuuteen tutustuen, luennoin, ryhmätoin, maasto- ja karttatarjoituksin ja/tai tenttimällä. Opintojaksoon voi sisältyä maavoimien kaikille opiskelijoille yhteisiä osajaksoja. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen voidaan teettää pienryhmätyönä alustuksia tai esimerkiksi lyhyitä selvityksiä aihealueen keskeisimmistä kohdista.

Kirjallisuus:

PAT-koulut määrittävät opintojaksolla käytettävän kirjallisuuden.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5. Opintojaksosta annetaan yksi arvosana. Arvosana voi muodostua opintojaksolla järjestettävien osatenttien, tehtävänantojen, jatkuvan arvioinnin sekä oppimistehtävien suorittamisen arvioinnista. Opintojaksolla mahdollisesti järjestettävät sovelletut tentit ovat ainutkertaisia eli hyväksytysti suoritetun tentin arvosanaa ei voi korottaa.

5C04ILMA Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op

Sisältö:

- Opintojakso sisältää kolme osajaksoa, joista yksi on kaikille yhteinen ja kaksi eriytyy opiskelijaryhmien mukaan seuraavasti:
- Nykyaikaisen ilmasodan kuva (2 op) on kaikille opiskelijoille yhteinen,
- Lennoston taistelu (4 op) on suunnattu kaikille ilmasotalinjan opiskelijoille pl. ilmatorjunta ja
- Valmiusprikaatin ilmatorjunnan taistelu (4 op) on suunnattu vain ilmatorjunta-opintosuunnan opiskelijoille.

Nykyaikaisen ilmasodan kuva -osajakso sisältää Ilmasotakoulun vuosittaisen ilma-puolustusseminaarin, jossa opiskelijat syventävät osaamistaan nykyaikaisesta ilmasodan kuvasta taktiikan näkökulmasta. Lennoston taistelu -osajaksossa opiskelijat perehtyvät lennoston taisteluun FINGOP-prosessin, TOP-asiakirjojen ja VOKS-profiilien kautta. Valmiusprikaatin ilmatorjunnan taistelu-osajaksossa opiskelijat perehtyvät ilmatorjunnan käyttöperiaatteisiin ja suorituskykyyn valmiusprikaatissa sekä ilmatorjuntapatteriston komentajan ja esikunnan suunnittelu- ja johtamisprosessiin. Osajakso sisältää osallistumisen Maasotakoulun johtamaan Maavoimien yhteistointiharjoitukseen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan osajakoittain monimuoto-opiskeluna. Opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa on eritelty tarkemmin opintojaksoon kuuluvien osajaksojen toteutus.

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007, Ilmasotaohjesääntö ISO 95, Tukikohtaopas TKK-opas 2007, TOP 2 opintomateriaali, Tukikohtaopas (TKK-opas 2007), Taisteluvälineet 2020 MPKK TaktL, STAE 2020, Ilmavoimien harjoitusvahvuudet A1, luentomonisteet ja oppinäytetyöt. Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisiin kokemuksiin/tutkimuksiin nykyaikaisista ilmaoperaatioista. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Osa opintojakson oppimistehtävistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määritettävä kirjallisuus.

Ilmatorjuntaopintosuunnalle eriytyvä kirjallisuus:

- Ilmatorjuntaopas 1, 2002, Ilmatorjuntaopas 2 2004, Maavoimien yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet A-, B- ja C-osat 2010, Harjoitusvahvuudet A1 2004, JOPO(06) / ITPSTO taistelutekninen käsikirja.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakso sisältää kolme osajaksoa, joiden tarkemmat arviointiperusteet on määritelty pedagogisessa käsikirjoituksessa.

5C04MERI Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op**Sisältö:**

Opintojaksossa perehdytään merivoimien joukkojen taisteluun ja joukkojen toimintojen sekä viranomaisyhteistyön yhteensovittamiseen (taisteluosasto, rannikkoalue, rannikkojääkäripataljoona, miinantorjuntalaivue, erillisyksiköt, merivartiojoukot sekä viranomaiset). Opintojaksossa opetellaan käyttämään soveltaen FINGOP:n mukaista suunnitteluprosessia eri joukkojen käyttöön liittyen laatimalla suunnitelmia eri operaatiotyyppeihin liittyen. Lisäksi opinnoissa perehdytään merivoimien valmiuden säätelyyn liittyvään kokonaisuuteen. Suunnitteluharjoituksissa käytetään MESI- ja ANCS (NCCP)-järjestelmiä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksoa ohjaava tuntimäärä on (6op = 160 tuntia). Opintojakso koostuu luennoista, ryhmätöistä ja harjoituksista (128 tuntia) ja omatoimisesta opiskelusta (32 tuntia). Lähiopetuksessa käynnistetään oppimistehtävien tehtävien laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Opintojakson tentti perustuu kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Tentti on joko esseetyyppinen tai toimintasuunnitelman osa. FINGOP-suunnitteluprosessin opettamisessa korostuu riittävän laaja käytännön harjoittelu, jossa suunnittelu- ja johtamisprosessin mallin mukaisesti laaditaan suunnitelmia merivoimien eri operaatiotyyppeihin liittyen. Suunnitelmien laadinnan yhteydessä pohditaan meripuolustuksen suorituskykyä sekä joukkojen käyttöperiaatteita. FINGOP-suunnitteluprosessin ja operaatiotyyppeiden ymmärtäminen luo pohjan kurssin jatko-opiskelun sotilasammattillisten opintojen sotapelien onnistumiselle. Suunnitteluharjoituksissa käytetään MESI- ja ANCS (NCCP)-järjestelmiä.

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö - yleinen osa, Pääesikunta, 2008,
- Laivastotaktiikka (luonnos) ja merivoimien sanomaluettelo

- Rannikkoalueen esikunnan MESI-esikuntatyöskentelyohje, MPKK:n julkaisusarja (TLLIII)
- TSTJOKE :n toimintaohje (luonnos 2008)
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (RANNJP-OPAS), Merivoimien Esikunta, 2006
- Meritiedustelukompanian opas (MERITIEDKO), Merivoimien Esikunta, 2008
- Rannikko-ohjuskompanian opas (ROHJKOPAS) Merivoimat, 2008
- Merivalvontaohje (MEVO), Merivoimat, 2002
- Miinantorjuntaopas (MiTorjO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999
- Merimiinoitusopas, Merivoimien Esikunta, 2008
- MIINA DVD
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999
- Alusilmatorjuntaopas (AlusItOpas), Merivoimien Esikunta, 2004
- Merisodan kuva 2025, Wikström Kaarle, MERISK julkaisusarja A nro 1/2005
- Merisodankäynnin kehityslinjoja, MPKK:n julkaisusarja 4 nro 4/2005,
- Merisotaopas (MeSOP): taisteluosastotaktiikka, Merivoimien Esikunta, 1994
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005
- Huollon kenttäohjesääntö
- Huollon käsikirja

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu jakson päätteeksi suoritettavasta tentistä, joka arvioidaan numeraalisesti. Lisäksi opintojakson aikana laadittavat harjoitus- ja ryhmätyöt tulee suorittaa hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5.

5C04HEKO Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op

Sisältö:

Opintojakso rakentuu Helikopteripataljoonan ja Erikoisjoukkopataljoonan yhteisoperaatioiden suunnitteluprosessista, kansainvälisen toimintaympäristön asettamista vaatimuksista, helikoptereiden omasuojalaitteiden taktisesta käytöstä sekä taistelujohtotoiminnasta. Opintojaksolla opiskelija perehtyy myös toimimiseen tulevaisuuden EW-ympäristössä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (70 tuntia), omatoimisesta opiskelusta ja oppimistehtävistä (90 tuntia) sekä kirjallisesta kuulustelusta (3 tuntia).

Kirjallisuus:

- Huttunen, Mika. 2010. Monimutkainen taktiikka. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 1 Mro 2/2010. (soveltuvin osin).

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Lisäksi opintojaksoon sisältyy oppimistehtäviä, jotka arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Oppimistehtävät tulee suorittaa hyväksytysti opintojakson hyväksymiseksi.

5C05 Yhtymän taistelu 3 op**Sisältö:**

Opintojakson sisältönä on joukkoyksikön taistelun suunnittelu yhtymän osana toimintavalmiutta kohotettaessa. Keskeistä sisältöä ovat joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, valmiuden kohottaminen sekä yhteistoiminta puolustushaarojen välillä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu luennoista ja harjoitustöistä (30 tuntia) sekä maasto- ja karttaharjoituksesta (51 tuntia). Luennoilla käsitellään toimintaympäristöä sekä yhtymän taistelun suunnittelua ja toimeenpanoa. Maastoharjoituksessa harjoitellaan yhtymän toiminnan suunnittelua ja yhteistoimintaa eri osapuolten kanssa. Harjoitus liittyy Maanpuolustuskorkeakoulun esikunta- ja johtamisharjoitukseen.

Kirjallisuus:

Oppimistehtävien tukena voidaan käyttää seuraavaa kirjallisuutta:

- Jonathan M. House: *Toward Combined Arms Warfare: A Survey of 20th-Century Tactics, Doctrine and Organization*. PDF-julkaisu Combat Studies Instituten kotisivuilla.
- Pasi Kesseli: *Liikesodankäyntiä suomalaisittain*, Suomen Sotilas 4/2002.
- Pasi Kesseli: *Valmiusprikaatin tehtävänä on hyökkäys*, Suomen Sotilas 4/2002.
- Robert Leonhard: *The Art of Maneuver. Maneuver-Warfare Theory and Air-Land Battle*.
- William S. Lind: *Maneuver Warfare Handbook*.

Arviointi:

Opintojakson hyväksytyt suoritukset edellyttävät opintojaksoon kuuluvien ryhmätöiden ja erillisten oppimistehtävien hyväksytyä suorittamista. Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella suoritettujen oppimistehtävien, osoitetun aktiivisuuden sekä harjoitusvaiheen työskentelyn perusteella.

Rauhan ajan päällikön valmiudet:

5C06 Rauhan ajan perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op**Sisältö:**

Perusyksikön päällikön (hallinnollisen esimiehen) asema ja ammattitaito: päällikön oikeudet, velvollisuudet ja vastuut hallinnollisena ja kurinpitoesimiehenä, työajat, lomat, virkavapaat, oikeudenhoito, muut henkilöstöasiat, päällikön materiaaliavustuu ja -hallinto, päällikkö henkilöstönsä johtajana, joukko-osaston tuki yksikön päällikölle, joukkotuotannon johtaminen.

RVL:n opiskelijoille eriytyvä osuus: Osajaksolla käsitellään rajajääkärikomppanian organisaatiota ja tehtäviä, rauhan ajan RJK:n päällikön suunnittelu- ja johtamistoimintaa, varapäällikön ja muiden keskeisten henkilöiden tehtäviä ja toimintaa sekä RJK:n henkilöstö- ja materiaalihallintoa, RJK:n koulutuksen suunnittelun ja toteutuksen periaatteita, varusmiesten palvelusturvallisuuteen, oikeudenhoitoon ja sosiaaliturvaan liittyviä asioita ja RVL:n varusmiesyksiköiden joukkotuotantoa ja sodan ajan joukkojen sijoittamista.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksolla käytettävät opetus- ja työskentelymuodot jakautuvat seuraavasti: luennot 35 tuntia, ryhmä- ja yksilötyöt 25 tuntia, omatoiminen opiskelu 16 tuntia,

tentti 4 tuntia sekä järjestelyihin 1 tunti, yhteensä 81 tuntia. Tarkempi kuvaus opetusmenetelmistä ja suoritustavoista löytyy opintojakson pedagogisesta käsikirjoituksesta.

Kirjallisuus:

Määritetään tarkemmin pedagogisissa käsikirjoituksissa ja opintojakson aikana.

Arviointi:

Kaikki opiskelijat: Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojaksosta järjestetään kirjallisuustentti, jonka hyväksytyt suorittaminen on edellytys opintojakson hyväksytylle suorittamiselle. Opintojakson arvosana määräytyy tentin perusteella. Lisäksi opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää läsnäoloa luennoilla ja osallistumista ryhmätoihin sekä ryhmäkeskusteluihin.

RVL:n eriytyvä osuus: Hyväksytyt suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja ryhmätyöskentelyyn sekä annettujen tehtävien suorittamista hyväksytysti. Osajakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

5C07 Rauhan ajan perusyksikön pedagoginen johtajuus 2 op**Sisältö:**

Tarkastelun kohteena on vuoden ajalle ulottuva kehittämissykli (”vuosikello”) ja sen varrelle sijoittuvat, pedagogisen johtajan käyttämät kehittämis- ja muut työkalut. Näihin kuuluvat mm. henkilökohtaiset vuorovaikutuskyselyt ja niistä muodostettavat profiilit, esimiehen ja alaisten väliset kehityskeskustelut, ryhmien/vast. itsearvioinnit sekä koko työyksikön itsearviointi, varusmiehille toteutettavat kyselyt ja muu ulkoinen palaute, koulutuksellisen suorituskyvyn mittausten tulokset, työilmapiirikysely ja sen purkaminen sekä raportointi, varusmiesten johtajakoulutuksen yliopistollisen hyväksyttävyyden kehittäminen. Lisäksi opintojaksolla käsitellään seuraavia aiheita pedagogisen johtamisen näkökulmasta: oppiva organisaatio, tiimityö koulutuksessa, verkostoituminen kouluttajasta ja opettajasta pedagogiseksi johtajaksi, henkilökunnan osaamisen johtaminen ja kehittäminen perusyksikössä/vast., koulutussuunnitteluprosessin johtaminen käytännössä (vrt. joukkotuotanto), pedagoginen johtaja yksikkönsä pääkouluttajana, muutosintervention suunnittelu ja toteuttaminen omassa toimintaympäristössä, muutosvastarinta sosiaalisena ilmiönä ja pedagogisen johtajan haasteena, työkyvyn ylläpitäminen ja työhyvinvointi.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan yhteistoiminnassa opintojakson 5C06 (Rauhan ajan perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op) kanssa. Ajankäyttö esitetään yksityiskohtaisesti opintojaksojen toimeenpanokäskyssä. Maisterikurssin liikuntaleirillä opiskelijat johdatetaan pedagogisen johtamisen viitekehykseen tutustuttamalla heidät yhteen sen osa-alueista, eli henkilökunnan työkyvyn ylläpitämiseen ja työhyvinvoinnin suunnitelmalliseen kehittämiseen perusyksikön päällikön (vast.) näkökulmasta. Opetus koostuu luennoista (2 tuntia) ja lähijaksoon valmistavasta oppimistehtävästä sekä jaettavasta materiaalista. Lähijakson opintojen alussa muodostetaan viitekehys ja avataan keskeiset käsitteet tutkivan työotteen avulla. Pääosa ajasta käytetään eri työkalujen merkityksen ja käytön vaikutusten pohtimiseen perusyksikön päällikön näkökulmasta. Tässä käytetään apuna monipuolisia oppimis- ja ryhmätehtäviä. Lähiopetuksen päätteeksi opiskelijat perehtyvät syvällisesti omaan työyksikkönsä ja laativat siitä työympäristöanalyysin pedagogisen johtajan näkökulmasta.

Kirjallisuus:

- Nissinen, V. 2001. Military Leadership
- Mäkinen, J. 2006. The Learning and Knowledge Creating School: Case of the National Defence College.
- Viitala R. 2003. Osaamisen johtaminen esimiestyössä. Acta Wasaensia. Universitas Wasaensis.
- Liikuntaleirillä opiskelijoille jaetaan aihetta käsittelevää materiaalia.
- Varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutusohjelma + siihen liittyvä opetuspaketti.

Arviointi:

Opiskelijat arvioidaan niin, että kaikki oppimistehtävät tulee olla tehtynä (yksilötyönä tai työryhmän osana) ja osallistumisena luennoille. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää kaikkien em. osioiden osalta hyväksytyjä suorituksia. Oppimistehtävät (ml. työympäristöanalyysi) arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Opintojakson tentti arvioidaan asteikolla 0–5. Tentin arvosana muodostaa opintojaksolta saatavan arvosanan.

Eriytyvät opinnot (RVL):

RM03 Hallintoyksikön rajaturvallisuustoiminnan johtaminen ja erityispiirteet 3 op

Sisältö:

Opintojakson aikana tarkastellaan RVL:n esikunnan roolia johtoesikuntana hallintoyksikön toiminnassa, raja- ja merivartioston esikunnan kokoonpanoa, tehtäviä, toimintaperiaatteita ja osuutta johtamisessa sekä perusyksikön (vast.) osuutta hallintoyksikön johtamisessa.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu aihealueita koskevista luennoista, joiden osuus on noin 30 %. Opiskelijat syventävät tietämystään myös omatoimisen opiskelun keinoin. Lähiope-
tusta 60 tuntia, omatoimista opiskelua 21 tuntia.

Kirjallisuus:

Opintojaksoon liittyvä kirjallisuus määritellään opintojakson alussa.

Arviointi:

Opintojaksolta laaditaan muistio, joka arvioidaan numeraalisesti. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä rajaturvallisuuden oppimistehtävän suorittamista. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

RM04 Euroopan Unionin rajaturvallisuus 3 op

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään Euroopan unionin toimintaa, toimielimiä ja oikeusjärjestelmää sekä EU-säädösten suhdetta Suomen oikeusjärjestelmään. Lisäksi opintojaksolla perehdytään rajaturvallisuusalaa koskevaan EU-lainsäädäntöön, EU:n rajaturvallisuusjärjestelmään, EU:n rajaturvallisuusstrategiaan ja rajavalvontayhteistyöhön sekä rajavalvonnan järjestelyihin ja perusteisiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen verkkotuetun etäopiskelun keinoin. Aiheita syventävien asiantuntijaluentojen osuus on noin 30 %. Opintoja syvennetään toteuttamalla opintomatka erikseen määritettävään RMVK:n eurooppalaiseen kumppanuusakatemiaan ja/tai rajaturvallisuustehtävien harjaantumisjakso kansainvälisessä toimintaympäristössä (esim. Focal Point -komennus EU-jäsenmaan kv-rajanylityspaikalle), jonka kokemukset raportoidaan ja esitellään. Esittelyissä vertaillaan erityisesti harjaantumisen aikana esille tulleita erilaisia kansainvälisiä työympäristöjä ja -tapoja sekä kulttuuria. Osa opintojaksosta toteutetaan englannin kielellä. Lähiopetusta 60 tuntia, omatoimista opiskelua 21 tuntia.

Kirjallisuus:

Opintojaksoon liittyvä kirjallisuus määritellään opintojakson alussa.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä seminaari- ja kansainvälisen harjoitteluraporttien laatimista. Opintojakso edellyttää myös rajaturvallisuuden oppimistehtävän suorittamista. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

RM11 Rajajoukkojen taistelun suunnittelu ja johtaminen 4 op

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään RVL:n kriisi- ja sodanajan toimintaa eri kriisi- ja uhkamalleissa, RVL:n sotilaallisen valmiuden kohottamista ja rajajoukkojen perustamista, rajajoukkojen organisaatioita, suorituskykyvaatimuksia, tehtäviä ja toimintaa eri uhkamalleissa sekä rajajoukkojen kehitysnäkymiä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu suunnitelmien laadintaan liittyvästä ryhmätyöskentelystä sekä luennoista ja omatoimisesta opiskelusta. Osa opintojakson opinnoista voidaan suorittaa perehtymällä operatiiviseen ja valmiussuunnitteluun erikseen nimettävässä rajatai merivartiostossa osallistuvaan havainnointiin perustuvan raportoinnin keinoin. Lähiopetusta on 75 tuntia ja omatoimista opiskelua on 33 tuntia.

Kirjallisuus:

Opintojaksoon liittyvä kirjallisuus määritellään opintojakson alussa.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään sovellettu tentti, joka arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen ja ryhmätyöskentelyyn sekä annettujen tehtävien suorittamista ja raportin laatimista hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

4.4.6 Yleiset opinnot sekä kieli- ja viestintäopinnot SK-tutkinnoissa

Pakolliset yleiset opinnot:

Y01C Johdatus yliopisto-opiskeluun 2 op

Sisältö:

Opintojaksolla käsiteltäviä asioita ovat Maanpuolustuskorkeakoulu opiskeluympäristönä; upseerin virkaan johtavien opintojen kokonaisuus sekä SK- ja SM-tutkintojen rakenne ja opintojen sisältö; opintojen suunnittelu ja henkilökohtainen opiskelusuunnitelma; opiskelutaidot ja -tekniikat sekä oppimaan oppiminen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (noin 27 tuntia) ja itsenäisestä työskentelystä (noin 27 tuntia). Lähiopetuksella on lähinnä informoiva tarkoitus. Lähiopetuksessa käydään läpi opintojen aloitukseen ja opiskeluun liittyviä perusasioita, joiden kautta pyritään tukemaan opintojen sujuvaa käynnistymistä. Lähiopetus ajoittuu pääosin ensimmäiseen opiskelukuukauteen, mutta yksittäisiä ohjaus- ja infotunteja pidetään myös myöhemmin syksyllä osana opintoihin orientoitumisen kokonaisuutta. Opiskelijoiden tulee perehtyä opintojakson aikana myös itsenäisesti opettajan määrittämään kirjallisuuteen sekä verkko-oppimisympäristössä oleviin itseopiskelumateriaaleihin. Itsenäinen työskentely pitää sisällään myös kahden oppimistehtävän kirjoittamisen.

Kirjallisuus:

- SK- ja SM-tutkintojen opinto-opas 2011
- SK- ja SM-tutkintojen pedagogiset käsikirjoitukset 2011

Arviointi:

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopetukseen, opinto-oppaaseen ja itseopiskelumateriaaleihin perehtymistä sekä oppimistehtävien (henkilökohtainen opintosuunnitelma ja Minä kirjoittajana -tehtävä) hyväksytyä suorittamista. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

Y07 TVT-ajokortti 2 op

Sisältö:

Tiedonhankinnan perusteet, opiskelun edellyttämät perustaidot, informaatiolukutaito, tietoteknisen ympäristön ja sovellusten sekä verkkopalveluiden käyttötaito ja puolustusvoimien tietoturvallisuuden loppukäyttäjän ohjeet.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Luennot, harjoittelu ja itsenäinen verkko-opiskelu.

Kirjallisuus:

Opiskelijan tietoturvaohje, muu kurssilla opiskeltava oheiskirjallisuus tarkennetaan kurssin alkaessa

Arviointi:

Harjoitustehtävät ja tentti arvostellaan hyväksyty-hylätty -asteikolla. Koko opintojakso arvostellaan hyväksyty-hylätty.

Y13 Johdatus upseeriuteen 2 op**Sisältö:**

Kurssin johtaja suunnittelee sisällön yhteistoiminnassa joukkueen johtajien ja perinnehenkilöstön kanssa. Perinne- sekä juhlatilaisuudet kuuluvat opetukseen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu lähiopetuksena annetuista kurssin johtajan tunneista, jotka pitävät sisällään sisä- ja ulkopalvelusta. Oppimista tapahtuu omatoimisesti kadetin reflektoidessa saatua opetusta ja havainnoidessaan ympäristöä myös muiden opintojaksojen aikana.

Kirjallisuus:

- Yleinen palvelusohjesääntö
- Kadettikoulun järjestyssääntö
- Kadetin opas

Arviointi:

Opintojakso arvostellaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Opintojaksolla havainnoidaan kadetin toimintaa ja käyttäytymistä. Hyväksyty suoritus edellyttää osallistumista lähiopetukseen ja käskettyihin perinne- ja juhlatilaisuuksiin.

Pakolliset äidinkielen opinnot:**Y02 Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 3 op****Sisältö:**

Tutkimustoiminnan merkitys puolustusvoimissa, tieteenfilosofian perusteet (tutkimusetiikka, tieteellinen kirjoittaminen ja lukeminen, tieteellisen tutkimuksen terminologia, tutkimustoiminta yliopistoissa yleisesti ja osana opinnäytteiden tekemistä), tiedonhaku, sotatieteiden kenttä ja tutkimustoiminnan haasteet Maanpuolustuskorkeakoulussa, Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimustoiminnan esittely (ainelaitosten tutkimusteemat ja käyttämät tutkimusmenetelmät, esimerkkejä tutkimustöistä), turvaluokitellun materiaalin käsittely ja käyttö tutkimuksessa, perehtyminen aiemmin tehtyihin sotatieteiden kandidaatin tutkielmiin, ainelaitosten professoreiden/tutkimuksesta vastaavien paneelikeskustelu ja pää- ja sivuainevalinnat.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso koostuu luennoista (noin 40 tuntia), ryhmätyöskentelystä (8 tuntia), ryhmätöiden purkuseminaarista (8 tuntia), paneelikeskustelusta (4 tuntia) ja itsenäisestä työskentelystä (noin 17 tuntia).

Kirjallisuus:

- Luentomateriaalit
- Valikoidut opinnäytteet

Arviointi:

Opintojakson hyväksyty suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopetukseen, ryhmätöihin sekä oppimistehtävien hyväksytyä suorittamista. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

Y03A Kirjoitusviestintä 2 op

Sisältö:

Opintojakson keskeiset asiasisällöt ovat tieteenalan tekstikäytäntöjen hallinta, tekstin tarkoituksenmukainen rakenne, käsitteiden johdonmukainen käyttö, pohtivan ja yhtenäisen tekstin laatimisen taito sekä tekstin- ja kielenhuollon normien ja apuvälineiden hallinta. Itsearviointi aloitetaan yliopisto-opintoihin johdattavalla opintojaksolla ja tekstitaitoja ohjataan osana opiskelijan pääaineen tutkimusprosessia ja kandidaattitutkielman laatimista. Opintojakso on vaihtoehtoinen Y03B Skriftlig kommunikation -opintojakson kanssa. Opintojakso integroidaan seuraaviin opintojaksoihin: Y01C Johdatus yliopisto-opiskeluun, Y02 Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet, 1B07 Johtamisen kandidaattitutkielma seminaareineen, 2B04TAKT Taktiikan kandidaattitutkielma seminaareineen, 2B04STRA Strategian kandidaattitutkielma seminaareineen, 2B04SHIS Sotahistorian kandidaattitutkielma seminaareineen, 3B05 Sotilaspedagogiikan kandidaattitutkielma seminaareineen ja 4B06 Sotatekniikan kandidaattitutkielma seminaareineen. Tarvittaessa opintojaksoon integroidaan ruotsinkielisen opiskelijan Y04S Suomi toisena kotimaisena kielenä -opintoja. Kirjoitusviestinnän opintojaksoon ja kandidaattitutkielma seminaareineen -opintojaksoihin integroidaan myös kandidaattitutkinnon kysyysnäyte.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan ryhmä- ja yksilöohjauksena, ja se kestää koko kandidaattioopin ajan. Toteutuksen yksityiskohdat kuvataan tieteenaloja edustavien ainelaitosten kandidaattitutkielmien ja seminaarien pedagogisissa käsitteilyissä, kurssien läpivientisuunnitelmissa ja ainelaitosten käskyissä.

Kirjallisuus:

- Kniivilä – Lindblom-Ylänne – Mäntynen: Tiede ja teksti. Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen. WSOY Oppimateriaalit. Helsinki 2007.

Verkkomateriaali:

- Kirjoittajan työkalupakki. Kielijelppi – Språkhjälpen. <http://www.kielijelppi.fi/kirjoitusviestinta/>.
- Kielitoimisto. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. <http://www.kotus.fi>.
- Kirjoittajan ABC-kortti. <http://webegi/oulu.fi/oykk/abc/>.
- MOT kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötila.
- MOT Kielikoneen sanakirjat. Puolustusvoimien Torni-portaali.

Maanpuolustuskorkeakoulun opinnäyteohjeistus:

- Opintojen arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä
- Tieteenalojen ja ainelaitosten opinnäyteohjeet ja tutkimusoppaat.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan tutkielman arvioinnin yhteydessä joko suoritetuksi (S) tai täydennettäväksi (0). Opintojakso on suoritettu, kun opiskelijan tutkielma on hyväksytty ja hän on osallistunut tieteenalan tutkimuskoulutukseen, työstänyt tutkimuskoulutukseen tai tutkielmanohjaukseen sisältyvät tekstit tai harjoitukset sekä hyödyntänyt saamaansa tieteenalan ja kielen asiantuntijan palautetta tutkielmassaan. Jos opiskelijan tutkielma arvioidaan hylätyksi, opintojakso arvioidaan täydennettäväksi. Täydentäminen katsotaan suoritetuksi, kun sisällönohjaaja on hyväksynyt tutkielman.

Y03B Skriftlig kommunikation 2 sp**Sisältö:**

De centrala sakinnehållen i studieavsnittet består av att behärska vetenskaplig språkdräkt, ändamålsenlig textbyggnad, ändamålsenligt bruk av begrepp, att kunna analysera och skriva en sammanhängande text samt att behärska hjälpverktyg och normer av text- och språkvård. Självvärderingen börjas i studieavsnittet som leder till universitetsstudier och textkunskaper handleds som en del av forskningsprocessen av huvudämnet och av kandidatavhandlingen. Studieavsnittet utgör ett alternativ för studieavsnittet Y03A Kirjoitusviestintä.

Studieavsnittet integreras i följande studieavsnitt: Y01C Ledning till universitetsstudier, Y02 Grunder för att bedriva vetenskaplig forskning, 1B07 Kandidatexamen i ledarskap med seminarier, 2B04TAKT Kandidatexamen i taktik med seminarier, 2B04STRA Kandidatexamen i strategi med seminarier, 2B04SHIS Kandidatexamen i krigshistoria med seminarier, 3B05 Kandidatexamen i militärpedagogik med seminarier och 4B06 Kandidatexamen i krigsteknik med seminarier. Vid behov integreras de svenskspråkiga studerandenas Y04S Finska som andra inhemska språket-studier i studieavsnittet. I studieavsnittet Skriftlig kommunikation och i avsnittet kandidatavhandling med seminarier integreras också mognadsprovet för kandidatexamen.

Opetusmenetelmät ja suoritusavat:

Studieavsnittet genomförs i form av handledning i grupp eller individuell handledning som pågår hela tiden under kandidatstudierna. Detaljerna i handledningen beskrivs i pedagogiska manuskript för kandidatavhandlingar och seminarier inom olika vetenskapsgränar, i kursplaner och i anvisningar för ämnesinstitutioner.

Kirjallisuus:

- Kniivilä - Lindblom - Yläne - Mäntynen: Tiede ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen. WSOY. Oppimateriaalit. Helsinki 2007.

Webbsidor:

- Kirjoittajan työkalupakki. Kielijelppi - Språkhjälpen. <http://www.kielijelppi.fi/kirjoitusviestinta/>.
- Kielitoimisto. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. <http://www.kotus.fi>.
- Kirjoittajan ABC-kortti. <http://webcgi/oulu.fi/oykk/abc/>.
- Kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötila.
- MOT Kielikoneen sanakirjat. Puolustusvoimien Torni-portaali.

Anvisningar för lärdomsprov på Markstridsskolan:

- Opintojen arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä
- Studieanvisningar och forskningsguider inom vetenskapsgränar och ämnesinstitutioner

Arviointi:

Studieavsnittet bedöms i samband med avhandlingen som avklarat (S) eller kräver komplettering (0). Studieavsnittet är avklarat när studerandens avhandling har godkänts och när han eller hon har deltagit i forskarutbildningen, skrivit färdigt texterna som ingår i forskarutbildningen och utnyttjat den respons som experterna har givit. Om avhandlingen inte kan godkännas bedöms studieavsnittet kräver komplettering. Avhandlingen har blivit kompletterad när ämneshandledaren har godkänt avhandlingen.

KYPSSKS Kandidaatin kypsyysnäyte, sisältö ja KYPSSKS Kandidaatin kypsyysnäyte, kieli

Sisältö:

Kypsyysnäyte on tutkintoon kuuluva osaamisen näyttö, jossa opiskelija osoittaa sekä perehtyneisyytensä tutkielmansa alaan että riittävän kielitaitonsa. Kielitaito osoitetaan ns. koulusivistyskielellä, joka useimmiten on opiskelijan äidinkieli (suomi/ruotsi). Näytteen arvioivat sekä tieteenalan että kielen asiantuntijat.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Kypsyysnäytteestä ei kerry opintopisteitä. Toteutuksen yksityiskohdat kuvataan ainelaitosten kandidaatintutkielmien ja niiden seminaarien pedagogisissa käsikirjoituksissa sekä kurssien ja ainelaitosten käskyissä. Kypsyysnäyte voidaan toteuttaa viimeisen tutkielmaseminaarin yhteydessä kahdella eri tavalla: (1) tutkielmaseminaariin integroituna kaksiosaisena näyttönä tai (2) tutkielman aihetta käsittelevänä esseekirjoitelmana. Jos opiskelijan kypsyysnäytekieli on eri kuin tutkielman kieli, kypsyysnäyte voidaan suorittaa vain esseekirjoitelmana. Mahdollisuuksien mukaan käytetään verkkotyötilaa, jotta tekstit ja palautteet ovat sekä opiskelijoiden että ohjaajien käytettävissä.

Kirjallisuus:

Suomenkieliseen kypsyysnäytteeseen harjaannutaan hyödyntämällä sekä tieteenalan että kielen asiantuntijan tekstipalautetta ja perehtymällä kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen opiskelumateriaalin: tieteellisen tutkimuksen oppaisiin, tieteenalakohtaisiin tutkimusoppaisiin ja opinnäyteohjeisiin, tieteellisen kirjoittamisen ja kirjoitusviestinnän oppaisiin ja tekstin- ja kielenhuollon verkkotyökaluihin ja oppaisiin. Ruotsinkielisen opiskelumateriaalin valinnassa ja käytössä neuvoo ruotsin kielen asiantuntija. Sekä suomen että ruotsin kielen opiskelumateriaalia on käytettävissä kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötilassa.

Arviointi:

Kypsyysnäytteen arvioi sekä tieteenalan että kielen asiantuntija. Opiskelijan kypsyysnäyte on hyväksytty, kun hän on osallistunut kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen ohjaukseen, toteuttanut tieteenalan määräämän näytteen hyväksytysti ja osoittanut riittävää suomen tai ruotsin kielen taitoa. Tieteenala määrittelee tutkielman alan hallinnan arviointikriteerit, mahdollisen täydentävän suorituksen vaatimukset, hylkäämisen perusteet ja uusintasuorituksen aikataulun.

Pakolliset toisen kotimaisen kielen opinnot:

Y04R Ruotsi toisena kotimaisena kielenä opintokokonaisuus 3 op

- Y04RI Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, itseohjautuva 1 op
- Y04RK Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, kirjallinen 1 op
- Y04RS Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, suullinen 1 op
- Y04RA Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, ammatillinen 1 op

Sisältö:

Kursilla käsitellään tarkoituksenmukaista suullista ja kirjallista ammattiviestintää: puhelintilanteita, oman alan ajankohtaisista asioista kertomista/keskustelemista (esim. mediassa), kokoustilanteita, puolustusvoimien edustustehtäviä (juhlia, vieraiden vastaanottamista ja kansainvälisiä epämuodollisia tilanteita), sähköpostien vastaanottamista ja niihin vastaamista, tilaisuuksien järjestämistä.

Opintojakso koostuu itseohjautuvasta osiosta, kirjallisen taidon osiosta ja suullisen taidon osiosta.

Kurssi sisältää alaan liittyvien tekstien käsittelyä, kieliopillisten rakenteiden harjoittelua ja kirjallisten sekä suullisten esitysten laatimista. Kuullunymmärtämis- ja keskusteluharjoituksia. Perusasioiden kertaus suoritetaan verkko-opintoina.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opiskelija osallistuu opintojaksoon (3 op), joka koostuu kolmesta osasuorituksesta: itseohjautuvasta kieliohjelmasta, kirjallisen taidon kurssista sekä suullisen taidon kurssista. Nämä jakautuvat ensimmäisen vuoden syys- ja kevätlukukaudelle. Itseohjautuva kieliohjelma on suoritettava valmiiksi ennen osallistumista kirjalliseen kookeeseen. Jos opiskelija on suorittanut valtionhallinnon kielitutkinnon tai sitä korvaavan kurssin jossakin toisessa korkeakoulussa tai yliopistossa, tulee hänen tämän lisäksi osoittaa ammattikielen hallinta ruotsinkielen opettajan kanssa sovitulla tavalla. Tällöin itseohjautuvan opintojakson sijaan suoritetaan ammattikielen opintojakso.

Kirjallisuus:

- Opettajan laatima materiaali
- Itseohjautuva kieliohjelma

Arviointi:

Ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen kielitaito testataan erikseen ja arvioidaan. Arvioinnissa noudatetaan yleiseurooppalaisen viitekehyksen perusteita. Suullinen ja kirjallinen taito arvioidaan erikseen arvosanoilla hyvä tai tyydyttävä. Itseohjautuva kieliohjelma ja ammatillinen osio arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella.

Y04S Suomi toisena kotimaisena kielenä opintokokonaisuus 3 op

- Y04SI Suomi toisena kotimaisena kielenä, itseohjautuva 1 op
- Y04SK Suomi toisena kotimaisena kielenä, kirjallinen 1 op
- Y04SS Suomi toisena kotimaisena kielenä, suullinen 1 op
- Y04SA Suomi toisena kotimaisena kielenä, ammatillinen 1 op

Sisältö:

Opintojaksossa perehdytään puhutun ja kirjoitetun suomen kielen asiatyylin perusteisiin sekä tekstin- ja kielenhuollon työkaluihin. Puheviestinnän taitoja ohjataan osana opiskelijan sisältöaineen opintoja. Tekstitaitoja ohjataan osana opiskelijan pääaineen tutkimusprosessia ja kandidaatintutkielman laatimista. Keskeiset asiasällöt ovat kieli- ja viestintätaitojen itsearviointi, kirjoittaminen prosessina, suomenkielinen asiatyylä, tekstipalautteen hyödyntäminen, tekstitaitojen itsenäinen kehittäminen ja tieteellisen tekstin konventiot. Opintojakso koostuu kolmesta osasuorituksesta: kielitaidon itsearviointi ja itsenäinen kehittäminen (Y04SI, 1 op), tekstitaidot ja kirjoittaminen prosessina (Y04SK, 1 op) sekä puheviestintä (Y04SS, 1 op). Jos opiskelija on suorittanut valtionhallinnon suomi toisena kotimaisena kielenä -kielitutkinnon, itseohjautuvan opintojakson sijaan suoritetaan ammattikielen opintojakso (Y04SA, 1 op)

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakso toteutetaan ryhmä- ja yksilöohjauksena, ja se kestää koko kandidaatiopintojen ajan. Toteutuksen integroidut yksityiskohdat kuvataan tieteenaloja edustavien ainelaitosten kandidaatintutkielmien ja seminaarien pedagogisissa käsikirjoituksissa, kurssien läpivientisuunnitelmissa ja ainelaitosten käskyissä.

Kirjallisuus:

- Opiskelijan tarpeisiin soveltuvat suomen kielen ja viestinnän oppaat
- Tieteenalakohtaiset tutkimusoppaat ja oppinäyteohjeet
- Suomenkielisen kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötila

Arviointi:

Opintojaksot Y04SK ja Y04SS arvioidaan joko suoritetuksi (tydyttävät tiedot TT tai hyvät tiedot HT) tai täydennettäväksi (0). Opintojakso Y04SI arvioidaan joko suoritetuksi (S) tai täydennettäväksi (0). Opintojakso on suoritettu, kun opiskelija on osallistunut ohjauskeskusteluihin, työstänyt opintojakson suoritukseen sisältyvät tekstit tai harjoitukset sekä hyödyntänyt saamaansa tieteenalan ja kielen asiantuntijan palautetta tuotoksissaan. Jos opiskelija on suorittanut valtionhallinnon kielitutkinnon tai sitä korvaavan kurssin jossakin toisessa korkeakoulussa, hänen tulee sen lisäksi osoittaa ammattikielen hallinta erikseen sovittavalla tavalla (arvioidaan suoritetuksi).

Pakolliset vieraan kielen opinnot:**Y05P 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän perusteet 2 op**

- Y05PE 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän perusteet, englanti 2 op
- Y05PS 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän perusteet, saksa 2 op
- Y05PR 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän perusteet, ranska 2 op
- Y05PV 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän perusteet, venäjä 2 op

Sisältö:

1) Puheviestintätaitojen harjoittaminen: ohjatuissa viestintätilanteissa harjoitellaan neuvottelutaitoja, perusteltujen näkökulmien esittämistä ja autenttisen englanninkielisen verkko- yms. materiaalin sisällön arvioimista sekä tarkoituksenmukaista hyödyntämistä opiskelutavoitteiden saavuttamiseksi. 2) Ammatti-ilmausten omaksuminen: jokainen opiskelija laajentaa aktiivisessa käytössään olevaa sotilasammattillista sanavarastoaan omatoimisenä opiskeluna. Tässä apuna ovat opintomateriaalin osaksi luodut sanastoharjoitukset sekä osallistujien itsensä tuottamat ilmaisulistat. 3) Tekstin tuottaminen: osallistujat ohjataan kirjoittamaan sekä annetuista että itse valituista ammatillisesti merkityksellisistä aihepiireistä ja soveltamaan toimintaympäristölleen tyypillisimpiä tekstilajeja. Tekstin omatoimisen tuottamisen ohessa syntyvät myös edellä mainitut ammatti-ilmausten omaksumista edistävät ilmaisulistat.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista lähiohjaustapaamisiin sekä annettujen tehtävien asianmukaista suorittamista. Lähiohjauksessa otetaan huomioon jokaisen yksilöllinen opiskelutapa- ja osaamisprofiili.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytetään kielikeskuksen tuottamaa sekä opiskelijakohtaisesti räätälöityä ammattiviestintämateriaalia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Osallistujat tuottavat opintojaksolla taitotonsa mukaisesti räätälöityjä puhutun ja kirjallisen viestinnän suoritteita sekä lähiohjaustapaamisissa että omatoimisenä työskentelynä. Annettujen tehtävien asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

Y05J 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän jatkokurssi 2 op

- Y05JE 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän jatkokurssi, englanti 2 op
- Y05JS 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän jatkokurssi, saksa 2 op
- Y05JR 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän jatkokurssi, ranska 2 op
- Y05JV 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän jatkokurssi, venäjä 2 op

Sisältö:

1) Puheviestintätaitojen harjoittaminen: ohjatuissa viestintätilanteissa harjoitellaan edelleen neuvottelutaitoja, perusteltujen näkökulmien esittämistä ja autenttisen englanninkielisen verkko- yms. materiaalin sisällön arvioimista sekä tarkoituksenmukaista hyödyntämistä opiskelutavoitteiden saavuttamiseksi. 2) Ammatti-ilmausten omaksuminen: jokainen opiskelija laajentaa aktiivisessa käytössään olevaa sotilasammattillista sanavarastoaan omatoimisena opiskeluna. Tässä apuna ovat opintomateriaalin osaksi luodut sanastoharjoitukset sekä osallistujien itsensä tuottamat ilmaisulistat. 3) Tekstin tuottaminen: osallistujat ohjataan kirjoittamaan sekä annetuista että itse valituista ammatillisesti merkityksellisistä aihepiireistä ja soveltamaan toimintaympäristölleen tyypillisimpiä tekstilajeja. Olennaisen osan muodostavat myös pää- ja sivuainesidonnaiset tutkimusperustaiset teemat, joita opetellaan työstämään myös vieraskielisesti. Tekstin omatoimisen tuottamisen ohessa syntyvät myös edellä mainitut ammatti-ilmausten omaksumista edistävät ilmaisulistat.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista lähiohjaustapaamisiin sekä annettujen tehtävien asianmukaista suorittamista.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytetään kielikeskuksen tuottamaa sekä opiskelijakohtaisesti räätälöityä ammattiviestintämateriaalia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Osallistujat tuottavat opintojaksolla taitotasonsa mukaisesti räätälöityjä puhutun ja kirjallisen viestinnän suoritteita sekä lähiohjaustapaamisissa että omatoimisena työskentelyä. Annettujen tehtävien asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

Pakolliset puolustushaaroittain eriytyvät kieliopinnot:**Y06MAA Puolustushaaraenglanti 2 op****Y06ILMA Puolustushaaraenglanti 2 op****Y06MERI Puolustushaaraenglanti 2 op****Sisältö:**

1) Puheviestintätaitojen kehittäminen: puolustushaara- ja aselajikohtaisia teemoja työstetään lähiopiskelutapaamisissa pari- ja pienryhmäharjoituksin. Ohjatuissa viestintätilanteissa harjoitellaan perusteltujen näkökulmien esiin tuomista. Lisäksi opintojakso voi sisältää radioviestinnän harjoittelua. 2) Puolustushaara- ja aselajikohtaisen ammatti-ilmausten omaksuminen: aktiivisessa käytössä olevaa sotilasammattillista

sanavarastoa laajennetaan omatoimisena opiskeluna. Tässä apuna ovat opintomateriaalin osaksi luodut sanastoharjoitukset. 3) Kirjallisen tehtävän ja alustuksen tuottaminen: osallistujat ohjataan kirjoittamaan käsketty kirjallinen tehtävä sekä pitämään alustus valitsemastaan ammatillisesti merkityksellisestä aihepiiristä ja osallistumaan kysymys-vastaus -kommentointiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista sekä annettujen tehtävien asianmukaista suorittamista.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytetään kielikeskuksen/MERISK:n tuottamaa sekä opiskelijakohtaisesti räätälöityä ammattiviestintämateriaalia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Osallistujat tuottavat opintojaksolla taitotonsa mukaisesti räätälöityjä puhutun ja kirjallisen viestinnän suoritteita sekä lähiohjaustapaamisissa että omatoimisena työskentelynä. Annettujen tehtävien asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

Valinnaiset kieliopinnot:

Y08V Englanninkielisen viestinnän tehokertaus 2 op

Sisältö:

1) Puheviestintätaitojen kehittäminen: räätälöidyt verkkomateriaalit edesauttavat sanastolaajennusta ja kykyä keskustella yleispuolustusvoimallisista aihepiireistä. 2) Kirjoitusviestintätaitojen kehittäminen: omatoimisesti suoritettavat kirjalliset tehtävät edistävät kielellisten rakenteiden omaksumista.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista lähiohjaustapaamisiin sekä annettujen tehtävien asianmukaista suorittamista.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytetään kielikeskuksen tuottamaa sekä opiskelijakohtaisesti räätälöityä ammattiviestintämateriaalia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Osallistujat tuottavat opintojaksolla taitotonsa mukaisesti räätälöityjä puhutun ja kirjallisen viestinnän suoritteita sekä lähiohjaustapaamisissa että omatoimisena työskentelynä. Annettujen tehtävien asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

Y09VA Vapaaehtoinen vieras kieli, alkava 3 op

- Y09VAS Vapaaehtoinen vieras kieli, alkava, saksa 3 op
- Y09VAR Vapaaehtoinen vieras kieli, alkava, ranska 3 op
- Y09VAV Vapaaehtoinen vieras kieli, alkava, venäjä 3 op

Sisältö:

Aloittelijatason A1 puhutun ja kirjallisen tuottamisen harjoittelemista toimintaympäristölle merkityksellisin esimerkein valitussa kohdekielessä (venäjä, ranska, saksa).

1) Puheviestintätaitojen kehittäminen: alkeisperusteet yksinkertaisista puheviestintätilanteista selviytymiseen. 2) Kirjoitetun viestinnän taitojen kehittäminen: alkeisperusteet yksinkertaisista kirjoitetun viestinnän tilanteista selviytymiseen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista iltatunneille sekä annettujen tehtävien asianmukaista suorittamista.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytetään kouluttajien tuottamaa opiskelumateriaalia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Iltaopetukseen osallistuminen ja annettujen tehtävien asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

Y09VJ Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkava, 3 op

- Y09VJS Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkava, saksa 3 op
- Y09VJR Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkava, ranska 3 op
- Y09VJV Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkava, venäjä 3 op

Sisältö:

Puhutun ja kirjallisen tuottamisen harjoittelemista toimintaympäristölle merkityksellisin esimerkein.

1) Puheviestintätaitojen kehittäminen: lisäperusteet yksinkertaisista puheviestintätilanteista selviytymiseen. 2) Kirjoitetun viestinnän taitojen kehittäminen: lisäperusteet yksinkertaisista kirjoitetun viestinnän tilanteista selviytymiseen.

Opetusmenetelmät ja arviointi:

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista iltatunneille sekä annettujen tehtävien asianmukaista suorittamista.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytetään kouluttajien tuottamaa opiskelumateriaalia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Iltaopetukseen osallistuminen ja annettujen tehtävien asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

Y10V Englanninkielisen ammattiviestinnän täydennyskurssi 3 op**Sisältö:**

1) Neuvottelu- ja argumentaatiotaitojen sekä metakielisen viestinnän taitojen kehittäminen: tapaus- ja tilanne-esimerkein keskitytään edistyneisiin vuorovaikutustaitoihin. 2) Sanastollisen osaamisen syventäminen: omatoimisesti suoritettavat kirjalliset tehtävät edistävät kirjoitetun viestinnän taitojen ja sanastollisen osaamisen laajentamista.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista lähiohjaustapaamisiin sekä annettujen tehtävien asianmukaista suorittamista.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytetään kielikeskuksen tuottamaa sekä opiskelijakohtaisesti räätälöityä ammattiviestintämateriaalia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Osallistujat tuottavat opintojaksolla taitotasonsa mukaisesti räätälöityjä puhutun ja kirjallisen viestinnän suoritteita sekä lähiohjaustapaamisissa että omatoimisena työskentelynä. Annettujen tehtävien asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

Y11V Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, perusrakenteiden tehokertaus 2 op**Sisältö:**

Sisällöllisesti ja rakenteellisesti ymmärrettävän tekstin ja puheen tuottamisen saavuttamiseksi opintojaksolla kerrataan kielen perusrakenteita opettajajohtoisesti lähiopetuksena, kirjoitetaan lyhyehköjä kirjallisia tehtäviä (erilaisia ammatillisiin sekä vapaa-ajan tilanteisiin liittyviä rakenneharjoituksia), harjoitellaan kuullunymmärtämistä ja ammatillisiin sekä vapaa-ajan viestintätilanteisiin ja toimintoihin liittyviä pienimuotoisia dialogeja. Kirjoitetaan CV omatoimisesti ja muokataan se lähiopetuksen yhteydessä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksoon kuuluu lähiopetusta 26 tuntia, jolloin keskitytään kielen omaan tuottamiseen sekä ymmärtämiseen mm. erilaisten työhön ym. arkipäivän tilanteisiin liittyvien kuullunymmärtämisharjoitusten avulla. Tämän lisäksi kurssiin kuuluu 26 tuntia omatoimista työskentelyä, jolloin opiskelijat keskittyvät kirjallisten tehtävien tekoon, yleis- ja ammattisanaston kartuttamiseen sekä oman CV:n kirjoittamiseen. Opintojakso toteutetaan samanaikaisesti Y04R kurssin kanssa.

Kirjallisuus:

- Opettajan laatima materiaali

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Arvioinnissa huomioidaan lähiopetuksen yhteydessä tehty suoritus, johon sisältyy opetukseen osallistuminen sekä kirjallisten ja suullisten kotitehtävien palauttaminen asianmukaisella tavalla ja aika-aululla.

Y12V Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, Aktiv svenska 2 op**Sisältö:**

Harjoitellaan sekä ammatillisiin että yleisiin tilanteisiin sopivaa johdonmukaista viestintää. Keskeisiä suullisia viestintätilanteita harjoitellaan neuvottelemisen, raportoinnin, ohjatun ja vapaan keskustelun sekä suullisten esitysten kautta. Keskeiset kirjalliset viestintätilanteet (raportit, yhteenvedot, tiedon omaksuminen ruotsinkielisestä tekstistä) käsitellään muodollisen opetuksen, autenttisten tekstien sekä kir-

jallisten harjoitusten avulla. Kielitaidon kehittämisen taitoa harjoitellaan opettajan ohjaaman sekä itsenäisesti ja ryhmässä tehdyn oman suullisen ja kirjallisen tuotoksen analyysin avulla. Aihepiireiltään opeteltavat ilmaisut liittyvät sotilasorganisaatioiden rakenteisiin, kansainväliseen yhteistoimintaan, sotilasammattin sosiaalisiin tilanteisiin ja sotatieteisiin.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojaksoon kuuluu lähiopetusta (26 tuntia, josta 2 tuntia ohjattua suullisen esityksen tuottamista), jolloin keskitytään puheviestintään ja sisältötaitojen harjoitteluun. Tämän lisäksi kurssiin kuuluu 26 tuntia omatoimista työskentelyä, jolloin opiskelijat keskittyvät tekstien lukemiseen, sanaston kartuttamiseen ja kirjallisten tehtävien tekoon.

Kirjallisuus:

- Opettajan laatima materiaali

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Arvioinnissa huomioidaan lähiopetuksen yhteydessä tehty suoritus, johon sisältyy opetukseen osallistuminen sekä kirjallisten ja suullisten kotitehtävien palauttaminen asianmukaisella tavalla ja aikataululla.

4.4.7 Kieli- ja viestintäopinnot SM-tutkinnoissa

Pakolliset äidinkielen opinnot:

YM01A Tieteellinen kirjoittaminen 2 op

Sisältö:

Opintojaksossa perehdytään tieteenalakohtaiseen asiatyyliseen kirjoittamiseen ja laadukkaan tieteellisen tekstin piirteisiin. Tekstitaitoja ohjataan osana opiskelijan pääaineen tutkimusprosessia ja pro gradu -tutkielman laatimista. Keskeiset asiasisällöt ovat tieteenalan teksti- ja viittauskäytäntöjen hallinta, tekstin tarkoituksenmukainen rakenne, erikoiskäsitteiden johdonmukainen käyttö, pohtivan ja yhtenäisen argumentoivan tekstin laatimisen taito, tieteellisen tekstin havainnollistaminen, tutkielman tiivistelmä sekä tekstin- ja kielenhuollon normien ja apuvälineiden hallinta. Opintojakso on vaihtoehtoinen YM01B Vetenskapligt skrivande -opintojakson kanssa. Opintojakso integroidaan seuraaviin opintojaksoihin: YTUTKMEN Yhteiset tutkimusmenetelmät, 1C06 Johtamisen pro gradu -tutkielma seminaareineen, 2C04TAKT Taktiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen, 2C04STRA Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 2C04SHIS Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 3C04 Sotilaspedagogiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen ja 4C07 Sotatekniikan pro gradu -tutkielma seminaareineen. Tieteellisen kirjoittamisen opintojaksoon ja pro gradu -tutkielma seminaareineen -opintojaksoihin integroidaan myös maisterintutkiminnon kypsyysnäyte.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Toteutuksen yksityiskohdat ja suoritustavat kuvataan tieteenaloja edustavien ainelaitosten pro gradu -tutkielmien ja seminaarien pedagogisissa käsikirjoituksissa, kursien läpivientisuunnitelmissa ja ainelaitosten käskyissä. Toteutukseen sisällytetään henkilökohtainen kielen asiantuntijan antama tekstipalautte ja/tai tekstityöpaja sekä sisällönohjaajan vastaanottama maisterintutkiminnon kypsyysnäyte (ks. kypsyysnäytteen pedagoginen käsikirjoitus).

Kirjallisuus:

Verkkomateriaali:

- Kirjoittajan työkalupakki. Kielijelppi – Språkhjälpen. <http://www.kielijelppi.fi/> kirjoitusviestintä/.
- Kielitoimisto. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. <http://www.kotus.fi>.
- Kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötila.
- MOT Kielikoneen sanakirjat. Puolustusvoimien Torni-portaali.

Maanpuolustuskorkeakoulun opinnäyteohjeistus:

- Opintojen arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä
- Tieteenalojen ja ainelaitosten opinnäyteohjeet ja tutkimusoppaat.

Arviointi:

Tutkimuskoulutuksesta vastaava ainelaitos arvioi opintojakson joko suoritetuksi (S) tai täydennettäväksi (0). Opintojakso on suoritettu, kun opiskelija on osallistunut tieteenalan tutkimuskoulutukseen, työstänyt tutkimuskoulutukseen tai tutkielman-ohjaukseen sisältyvät tekstit tai harjoitukset sekä hyödyntänyt saamaansa tieteenalan ja kielen asiantuntijan palautetta tutkielmassaan.

YM01B Vetenskapligt skrivande 2 sp**Sisältö:**

Studieavsnittet ger studeranden kunskaper i att skriva vetenskapliga saktexter inom den egna vetenskapsgrenen. Textkunskaper handleds som en del av huvudämnet forskningsprocess och avhandlingen pro gradu. Det centrala sakinnehållet omfattar text- och referatteknik, ändamålsenlig satsbyggnad, ändamålsenligt bruk av specialbegrepp, vetenskaplig argumentering, illustration av vetenskaplig text, sammandrag av avhandlingen samt behärskning av normer av text- och språkvård. Studieavsnittet utgör ett alternativ för studieavsnittet YM01A Tieteellinen kirjoittaminen. Studieavsnittet integreras i följande studieavsnitt: YTUTKMEN gemensamma forskningsmetoder, 1C06 Avhandlingen pro gradu i ledarskap med seminarier, 2C04TAKT Avhandlingen pro gradu med seminarier, 2C04STRA Avhandlingen pro gradu med seminarier, 2C04SHIS Avhandlingen pro gradu med seminarier, 3C04 Avhandlingen pro gradu med seminarier och 4C07 Avhandlingen pro gradu med seminarier. I studieavsnittet Vetenskapligt skrivande och i avsnittet Avhandlingen pro gradu med seminarier integreras också mognadsprovet för magisterexamen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Studieavsnittet i vetenskapligt skrivande integreras i studieavsnitt som nämns i punkten Innehåll. Detaljerna av genomförandet beskrivs i pedagogiska manuskript för avhandlingar pro gradu och seminarier inom olika vetenskapsgrenar, i kursplaner och i anvisningar för ämnesinstitutioner. I studieavsnittet ingår personlig respons för studerandens texter och/eller textverktyg samt mognadsprov för magister som handledaren tar emot (se manuskript för mognadsprovet).

Kirjallisuus:

Webbsidor:

- Kirjoittajan työkalupakki. Kielijelppi - Språkhjälpen. <http://www.kielijelppi.fi/kirjoitusviestinta/>.
- Kielitoimisto. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. <http://www.kotus.fi>.
- Kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötila.
- MOT Kielikoneen sanakirjat. Puolustusvoimien Torni-portaali.

Anvisningar för lärdomsprov på Markstridsskolan:

- Opintojen arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä
- Studieanvisningar och forskningsguider inom vetenskapsgrenar och ämnesinstitutioner

Arviointi:

Studieavsnittet bedöms i samband med avhandlingen som avklarat (S) eller kräver komplettering (0). Studieavsnittet är avklarat när studeranden har deltagit i forskarutbildningen, skrivit färdigt texterna som ingår i forskarutbildningen och utnyttjat den respons som experterna har givit.

KYPSSM Maisterin kypsyysnäyte**Sisältö:**

Kypsyysnäyte on tutkintoon kuuluva osaamisen näyttö, jossa opiskelija osoittaa sekä perehtyneisyytensä tutkielmansa alaan että hyvän kielitaitonsa. Kielitaito osoitetaan ns. koulusivistyskielillä, joka useimmiten on opiskelijan äidinkieli (suomi/ruotsi).

Näytteen arvioivat sekä tieteenalan että kielen asiantuntija. Sotatieteiden maisterin tutkinnoissa kypsyysnäyte integroidaan seuraaviin opintojaksoihin: YM01 Tieteellinen kirjoittaminen tai YM01B Vetenskapligt skrivande sekä 1C06 Johtamisen pro gradu -tutkielma seminaareineen, 2C04TAKT Taktiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen, 2C04STRA Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 2C04SHIS Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 3C04 Sotilaspedagogiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen ja 4C07 Sotatekniikan pro gradu -tutkielma seminaareineen.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Kypsyysnäytteeksi tuotetaan ja ohjataan pro gradu -tutkielman tiivistelmä. Tiivistelmät laaditaan tutkielmaprosessin päätteeksi tutkinto-osaston ja tieteenaloja edustavien ainelaitosten sopimana ajankohtana. Tiivistelmät tuotetaan tekstinkäsittelyohjelmalla, ja niiden laatimisessa käytetään tiivistelmäohjetta. Opiskelija laatii ohjeiden mukaisen tiivistelmän itsenäisesti, saa siitä palautetta ohjaajaltaan ja muokkaa tiivistelmänsä palautteen avulla. Näytteen hyväksyy tutkielman ohjaaja tai tieteenalan edustaja. Tekstitaitoja ohjataan osana tutkimusprosessia ja kandidaatintutkielman laatimista.

Kirjallisuus:

Suomenkieliseen kypsyysnäytteeseen harjaannutetaan hyödyntämällä sekä tieteenalan että kielen asiantuntijan tekstipalautetta ja perehtymällä kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen opiskelumateriaalin: tieteellisen tutkimuksen oppaisiin, tieteenalakohtaisiin tutkimusoppaisiin ja opinnäyteohjeisiin, tieteellisen kirjoittamisen ja kirjoitusviestinnän oppaisiin ja tekstin- ja kielenhuollon verkkotyökaluihin ja oppaisiin. Ruotsinkielisen opiskelumateriaalin valinnassa ja käytössä neuvoo ruotsin kielen asiantuntija. Sekä suomen että ruotsin kielen opiskelumateriaalia on käytettävissä kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötilassa.

Arviointi:

Kypsyysnäytteen arvioi tieteenalan asiantuntija. Opiskelijan kypsyysnäyte on hyväksytty (S), kun hän on osallistunut tieteellisen kirjoittamisen ohjaukseen, toteuttanut tieteenalan määräämän näytteen hyväksytysti ja osoittanut hyvää suomen tai ruotsin kielen taitoa. Tieteenala määrittelee tutkielman alan hallinnan arviointikriteerit, mahdollisen täydentävän suorituksen vaatimukset ja hylkäämisen perusteet.

Pakolliset vieraan kielen opinnot:

YM02A Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot 3 op

- YM02AE Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, englanti 3 op
- YM02AS Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, saksa 3 op
- YM02AR Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, ranska 3 op
- YM02AV Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, venäjä 3 op

Sisältö:

1) Puheviestintätaitojen harjoittaminen: ohjatuissa viestintätilanteissa harjoitellaan edelleen neuvottelutaitoja, perusteltujen näkökulmien esittämistä ja autenttisen englanninkielisen verkkomateriaalin sisällön arvioimista sekä tarkoituksenmukaista hyödyntämistä opiskelutavoitteiden saavuttamiseksi. 2) Ammatti-ilmautusten omaksuminen: jokainen opiskelija laajentaa aktiivisessa käytössään olevaa sotilasammattillista sanavarastoaan omatoimisenä opiskeluna. Tässä apuna ovat opintomateriaalin osaksi

luodut sanastoharjoitukset sekä osallistujien itsensä jälleen tuottamat ilmaisulistat. 3) Tekstin tuottaminen: osallistujat ohjataan kirjoittamaan sekä annetuista että itse valituista ammatillisesti merkityksellisistä aihepiireistä ja soveltamaan toimintaympäristölleen tyypillisimpiä tekstilajeja. Olennaisen osan muodostavat myös pää- ja sivuainesidonnaiset tutkimusperustaiset teemat, joita jatkotyöstetään edelleen myös vieraskielisesti. Tekstin omatoimisen tuottamisen ohessa syntyvät myös edellä mainitut ammatti-ilmausten omaksumista edistävät ilmaisulistat.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista lähiohjaustapaamisiin sekä annettujen tehtävien asianmukaista suorittamista.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytetään kielikeskuksen tuottamaa sekä opiskelijakohtaisesti räätälöityä ammattiviestintämateriaalia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Osallistujat tuottavat opintojaksolla taitotonsa mukaisesti räätälöityjä puhutun ja kirjallisen viestinnän suoritteita sekä lähiohjaustapaamisissa että omatoimisena työskentelynä. Annettujen tehtävien asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

Valinnaiset kieliopinnot:**YM03V Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti: Communication Strategies for Crisis Management Contexts 2 op****Sisältö:**

1) Neuvottelu- ja argumentaatiotaitojen sekä metakielisen viestinnän taitojen kehittäminen: tapaus- ja tilanne-esimerkein syvennyttään edistyneisiin vuorovaikutustaitoihin, 2) Sanastollisen osaamisen syventäminen: omatoimisesti suoritettavat kirjalliset tehtävät edistävät kirjoitetun viestinnän taitojen ja sanastollisen osaamisen syventämistä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista lähiohjaustapaamisiin sekä annettujen tehtävien asianmukaista suorittamista.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytetään kielikoulutussektorin tuottamaa sekä opiskelijakohtaisesti räätälöityä ammattiviestintämateriaalia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Osallistujat tuottavat opintojaksolla taitotonsa mukaisesti räätälöityjä puhutun ja kirjallisen viestinnän suoritteita sekä lähiohjaustapaamisissa että omatoimisena työskentelynä. Annettujen tehtävien asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

**YM04V Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti:
Professional Writing 2 op****Sisältö:**

Sisällöllisesti perustellun ja rakenteellisesti johdonmukaisen tekstin tuottaminen; ohjastusti ja omatoimisesti suoritettavat kirjalliset tehtävät edistävät kirjoitetun viestinnän taitojen ja sanastollisen osaamisen syventämistä.

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista lähiohjaustapaamisiin sekä annettujen tehtävien asianmukaista suorittamista.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytetään kielikoulutussektorin tuottamaa sekä opiskelijakohtaisesti räätälöityä ammattiviestintämateriaalia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Osallistujat tuottavat opintojaksolla taitotasonsa mukaisesti räätälöityjä puhutun ja kirjallisen viestinnän suoritteita sekä lähiohjaustapaamisissa että omatoimisena työskentelynä. Annettujen tehtävien asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

YM05V Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, 2 op

- YM05VS Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, saksa 2 op
- YM05VR Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, ranska 2 op
- YM05VV Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, venäjä 2 op

Sisältö:

1) Puheviestintätaitojen kehittäminen: perusteet yksinkertaisista puheviestintätilanteista selviytymiseen. 2) Kirjoitetun viestinnän taitojen kehittäminen: perusteet yksinkertaisista kirjoitetun viestinnän tilanteista selviytymiseen

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista iltatunneille sekä annettujen tehtävien asianmukaista suorittamista. Iltatuntiryhmät ovat yhteisiä opintojakson Y09VA ryhmien kanssa.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytetään kouluttajien tuottamaa sekä opiskelijakohtaisesti räätälöityä ammattiviestintämateriaalia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Osallistujat tuottavat opintojaksolla taitotasonsa mukaisesti räätälöityjä puhutun ja kirjallisen viestinnän suoritteita sekä lähiohjaustapaamisissa että omatoimisena työskentelynä. Annettujen tehtävien asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

YM06V Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso 2 op

- YM06VS Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, saksa 2 op
- YM06VR Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, ranska 2 op
- YM06VV Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, venäjä 2 op

Sisältö:

1) Puheviestintätaitojen kehittäminen: lisäperusteet yksinkertaisista puheviestintä-tilanteista selviytymiseen, 2) Kirjoitetun viestinnän taitojen kehittäminen: lisäperusteet yksinkertaisista kirjoitetun viestinnän tilanteista selviytymiseen

Opetusmenetelmät ja suoritustavat:

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista iltatunneille sekä annettujen tehtävien asianmukaista suorittamista. Iltatuntiryhmät ovat yhteisiä opintojakson Y09VJ ryhmien kanssa.

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytetään kouluttajien tuottamaa sekä opiskelijakohtaisesti räätälöityä ammattiviestintämateriaalia.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Osallistujat tuottavat opintojaksolla taitotonsa mukaisesti räätälöityjä puhutun ja kirjallisen viestinnän suoritteita sekä lähiohjaustapaamisissa että omatoimisena työskentelynä. Annettujen tehtävien asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008)

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Laki

Maanpuolustuskorkeakoulusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku **Yleiset säännökset**

1 § **Asema**

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimiin kuuluva sotatieteellinen korkeakoulu.

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimain komentajan alainen. Pääesikunnan toimivallasta Maanpuolustuskorkeakoulua koskevassa asiassa säädetään tässä laissa sekä puolustusvoimista annetussa laissa (551/2007).

Maanpuolustuskorkeakoulun sisäisestä sotilaallisesta järjestyksestä säädetään puolustusvoimista annetun lain 30 §:ssä.

2 § **Tehtävät**

Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävänä on edistää sotatieteellistä tutkimusta ja antaa tutkimukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa sotatieteellistä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Maanpuolustuskorkeakoulu johtaa sotilaslaitoksissa ja rajavartiolaitokseen kuuluvassa Raja- ja merivartiokou-

lussa annettavaa sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoihin sisältyvää opetusta.

Tehtäviään hoitaessaan Maanpuolustuskorkeakoulu toimii vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Puolustushaarat ja rajavartiolaitos ohjaavat upseerin virkaan vaadittavia sotilasammattillisia opintoja. Sotilasammattillista opetusta annetaan puolustusvoimien puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa sekä rajavartiolaitoksen Raja- ja merivartiokoulussa. Sotilasammattillisia opintoja voidaan järjestää myös Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Pääesikunta vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen yleiset tavoitteet ja sovittaa yhteen Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen puolustusvoimien muun koulutuksen kanssa.

3 § **Arviointi**

Maanpuolustuskorkeakoulu arvioi koulutustaan ja tutkimustaan sekä niiden vaikuttavuutta ja osallistuu ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Maanpuolustuskorkeakoulu julkistaa järjestämänsä arvioinnin tulokset.

2 luku Opetus

4 § Opetuksen julkisuus

Maanpuolustuskorkeakoulun sotatieteellinen opetus on julkista, jollei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetusta laista (621/1999) muuta johdu. Lisäksi Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori voi rajoittaa pääsyä opetusta seuraamaan palvelusturvallisuuden varmistamiseksi, opetustilojen rajallisuuden vuoksi tai muusta vastaavasta perustellusta syystä.

5 § Opetuksen maksuttomuus

Tutkintoihin johtava opetus on opiskelijalle maksutonta.

Muussa koulutuksessa voidaan periä maksuja valtion maksuperusteissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

6 § Tutkinnot

Maanpuolustuskorkeakoulussa voidaan suorittaa:

1) sotatieteiden kandidaatin tutkinto, joka on alempi korkeakoulututkinto;

2) sotatieteiden maisterin tutkinto, joka on ylempi korkeakoulututkinto;

3) yleisesikuntaupseerin tutkinto ja sotatieteiden tohtorin tutkinto, jotka ovat jatkotutkintoja.

Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettavien tutkintojen tavoitteista ja laajuudesta, opintojen rakenteesta sekä opetuksen järjestämisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 § Täydennyskoulutus ja muu koulutus sekä opetus

Maanpuolustuskorkeakoulussa voidaan järjestää sotatieteellistä täydennyskoulutusta ja muuta koulutusta sekä antaa sotilasammattillista opetusta.

8 § Opetus- ja tutkintokieli

Opetus- ja tutkintokieli on suomi. Opiskelijalla on oikeus käyttää opiskelijavalinnassa ja kokeissa joko suomen tai ruotsin kieltä. Opinnäyte laaditaan joko suomen tai ruotsin kielellä.

Maanpuolustuskorkeakoulu voi päättää, että opetusta voidaan antaa ja opinnäyte laatia myös muulla kielellä.

3 luku Hallinto ja organisaatio

9 § Organisaatio

Maanpuolustuskorkeakouluun kuuluu esikunta, osastoja, ainelaitoksia ja muita yksiköitä.

Maanpuolustuskorkeakoulun ja kaantumisesta osastoihin, ainelaitoksiin tai muihin yksiköihin määrätään tarkemmin Maanpuolustuskorkeakoulun johtosäännössä.

10 § Rehtori

Rehtori johtaa, ohjaa ja valvoo Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa. Rehtori ohjaa myös muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa toimeenpantavaa sotatieteellisiin tutkintoihin sisältyvää opetusta joh-

tosäännössä tarkemmin määrättävällä tavalla.

Maanpuolustuskorkeakoululle kuuluvat asiat ratkaisee rehtori, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä. Työjärjestyksessä voidaan rehtorin toimivaltaan kuuluva asia antaa Maanpuolustuskorkeakoulun muun virkamiehen ratkaistavaksi, jos se on Maanpuolustuskorkeakoulun kannalta merkitykseltään vähäinen ja koskee:

1) henkilöstöhallintoa sekä muuta sisäistä hallintoa;

2) lausunnon tai selvityksen antamista tai esityksen tekemistä; tai

3) sisäisiä määräyksiä, jollei toimivalta niiden antamiseen tule laista.

Rehtorilla on oikeus ottaa ratkaistavakseen johtosäännössä tai työjärjestyksessä jonkun muun virkamiehen ratkaistavaksi määrätty asia.

11 §

Opintotukilautakunta

Maanpuolustuskorkeakoulussa on opintotukilautakunta. Lautakunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään opintotukilaisissa (65/1994). Opintotukilautakunnan opiskelijajäsenet nimeää oppilaskunta.

12 §

Monijäseniset hallintoelimet

Maanpuolustuskorkeakoulussa voi olla valmistelevia ja neuvoa-antavia monijäsenisiä hallintoelimiä.

Edellä mainittujen hallintoelinten kokoonpanosta ja tehtävistä määrätään työjärjestyksessä.

13 §

Henkilöstö

Maanpuolustuskorkeakoulun henkilöstö on puolustusvoimien viroissa. Maanpuolustuskorkeakoulussa voi olla myös työsuhteessa olevaa henkilöstöä. Virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään erikseen.

4 luku

Opiskelijavalinnat

14 §

Opiskelijaksi ottaminen

Opiskelija otetaan suorittamaan sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoa, jompaa-kumpaa mainituista tutkinnoista tai jatkotutkintoa. Opiskelijan, joka valitaan suorittamaan upseerin virkaan johtavia opintoja, on sotatieteiden kandidaatin tai sotatieteiden maisterin tutkinnon lisäksi suoritettava 2 §:n 3 momentissa tarkoitettut sotilasammattilliset opinnot.

Opiskelijat ottaa Maanpuolustuskorkeakoulu. Pääesikunta ottaa kuitenkin ulkomaalaiset opiskelijat.

Opiskelijavalinta järjestetään valinta- ja soveltuvuuskokeiden avulla. Soveltuvuuskokeeseen osallistuvat upseerin virkaan vaadittaviin opintoihin hakevat. Valinta- ja soveltuvuuskokeen perusteista päättää pääesikunta ja niiden järjestämisestä Maanpuolustuskorkeakoulu. Jos Maanpuolustuskorkeakoulu opiskelijoiden määrän rajoittamisen vuoksi ei voi ottaa koulutukseen kaikkia hakijoita, hakijoihin on sovellettava yhdenmukaisia valintaperusteita.

Opiskelija voi ottaa samana lukuvuonna vastaan vain yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan.

15 §**Täydentävät opinnot
sotatieteiden maisterin
tutkinnon suorittamiseksi**

Jos sotatieteiden maisterin tutkintoa suorittamaan otettu on suorittanut alemman korkeakoulututkinnon muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa, häneltä voidaan edellyttää koulutuksessa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi täydentäviä opintoja.

16 §**Kelpoisuus
korkeakoulututkintoon johtaviin
opintoihin sekä upseerin
virkaan johtaviin opintoihin
asetettavat lisävaatimukset**

Kelpoinen opiskelijaksi sotatieteellisiin opintoihin, jotka johtavat pelkästään alempaan tai sekä alempaan että ylempään korkeakoulututkintoon, on henkilö, joka on suorittanut ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetussa laissa (672/2005) tarkoitetun tutkinnon tai saanut ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin tai jolla Maanpuolustuskorkeakoulu toteaa muutoin olevan opintoja varten vastaavat tiedot ja valmiudet.

Kelpoinen opiskelijaksi sotatieteellisiin opintoihin, jotka johtavat pelkästään ylempään korkeakoulututkintoon, on henkilö, joka on suorittanut soveltuvan alemman korkeakoulututkinnon, soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai soveltuvan ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin taikka jolla Maanpuo-

lustuskorkeakoulu toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

Upseerin virkaan johtaviin opintoihin otettavalta vaaditaan lisäksi, että henkilö on:

- 1) Suomen kansalainen;
- 2) ennen opintojen aloittamista saanut reservin upseerin koulutuksen;
- 3) terveydentilaltaan ja muutoin puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen tehtävien asianmukaisen hoidamisen kannalta sopiva;
- 4) enintään 26-vuotias, lentäjäksi koulutettava kuitenkin enintään 23-vuotias.

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori voi muualla aikaisemmin suoritetun tutkinnon tai muiden opintojen vuoksi taikka muusta vastaavasta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 3 momentin 4 kohdassa säädetystä vaatimuksesta.

17 §**Kelpoisuus jatkotutkintoon
johtaviin opintoihin**

Kelpoinen opiskelijaksi opintoihin, jotka johtavat yleisesikuntaupseerin tutkintoon, on henkilö, joka on suorittanut sotatieteiden maisterin tutkinnon Maanpuolustuskorkeakoulussa. Erityisistä syistä voidaan yleisesikuntaupseerin tutkintoa suorittamaan hyväksyä hakija, jolla on muussa korkeakoulussa suoritettu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja jolla muutoin todetaan olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

Tarvittaessa Maanpuolustuskorkeakoulu voi asettaa jatko-opinnoille esitetövaatimuksia ja ylempään korkeakoulututkinnon arvosanoille vähimmäisvaatimuksia.

Kelpoinen opiskelijaksi opintoihin, jotka johtavat sotatieteiden tohtorin tutkintoon, on henkilö, joka on suorittanut yleisesikuntaupseerin tutkinnon. Erityisistä syistä voidaan sotatieteiden tohtorin tutkintoa suorittamaan hyväksyä hakija, jolla on Maanpuolustuskorkeakoulussa tai muussa korkeakoulussa suoritettu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.

18 § Opiskelijoiden määrän vahvistaminen

Puolustusvoimain komentaja vahvistaa puolustusvoimien toimintasuunnitelmassa vuosittain tutkintoja suorittamaan ja täydennyskoulutukseen hyväksyttävien opiskelijoiden määrän. Rajavartiolaitoksen esikunta vahvistaa rajavartiolaitoksessa palvelua varten hyväksyttävien opiskelijoiden määrän.

19 § Opiskelijaksi pyrkivän terveydentilatiedot ja turvallisusselvitys

Maanpuolustuskorkeakoulu päättää 16 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista vaatimuksista. Opiskelijaksi pyrkivän tulee antaa Maanpuolustuskorkeakoululle opiskelijaksi ottamisen arvioinnissa tarvittavat terveydentilaansa koskevat tiedot Maanpuolustuskorkeakoulun määräämällä tavalla. Maanpuolustuskorkeakoulussa tehtävästä päihdetestauksesta säädetään 30 §:ssä.

Maanpuolustuskorkeakoulu pyytää opiskelijajokoiksi pyrkivistä turvallisuus selvityksistä annetun lain (177/2002) mukaisen turvallisuus selvityksen.

5 luku Opiskelijoiden oikeudet ja velvollisuudet

20 § Opiskelijan ylläpito

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle annetaan opiskelun ajaksi maksutta majoitus, ruokitus, vaatetus sekä opinto- ja harjoitusvälineet. Puolustusministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin opiskelijan ylläpidon maksuttomasta toteuttamisesta.

21 § Päiväraha

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle opiskelijalle voidaan suorittaa kustannusten korvauksena päivärahaa, joka on suuruudeltaan vähintään 46 prosenttia kulloinkin voimassa olevasta valtion virkamiesten kokopäivärahasta. Päivärahan rahamäärästä ja maksamisen menettelystä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

22 § Korvaus palvelusolosuhteista

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle opiskelijalle voidaan suorittaa vaativien palvelusolosuhteiden perusteella laskuvarjohypylylisää, sukellusrahaa ja lentävän henkilöstön lisää. Vaativien palvelusolosuhteiden perusteella

maksettavien korvausten rahamäärästä ja maksamisenmenettelystä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

23 §

Matkustamiskustannusten korvaaminen

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalla opiskelijalla on oikeus saada vähintään kaksi valtion kustantamaa matkaa opiskelupaikan ja koti- tai asuinpaikan välillä Suomessa jokaista täyttä opiskelukalenterikuukautta kohden.

Matkustamiskustannukset korvataan edullisimman julkisen kuluneuvon käyttämisestä aiheutuvien kustannusten mukaisesti. Matkustamiskustannukset ulkomailta ja ulkomaille korvataan vain, jos opiskelija asuu ulkomailla vakinaisesti. Vastavalla tavalla korvataan tutkintoon kuuluvien kotimaan tai ulkomaan komennusmatkojen matkustamiskustannukset.

Matkustamiskustannusten korvaamisesta ja siihen liittyvistä menettelyistä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

24 §

Etuuksien verottomuus

Edellä 20–23 §:ssä tarkoitetut etuudet eivät ole tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitettua veronalais-tuloa.

25 §

Opiskeluaika

Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijan tulee suorittaa tutkintoon johtavat ja sotilasammattilliset

opinnot opetussuunnitelmassa määritellyssä ajassa.

26 §

Opiskelun keskeyttäminen

Maanpuolustuskorkeakoulu voi keskeyttää opiskelijan hakemuksesta tämän opiskelun määräajaksi. Maanpuolustuskorkeakoulu voi omasta aloitteestaan keskeyttää opiskelijan opiskelun kerrallaan enintään yhden vuoden määräajaksi:

- 1) pitkäaikaisen sairauden vuoksi;
- 2) jos opiskelija ei kykene suorittamaan opintojaan hyväksytysti opetussuunnitelman mukaisesti;
- 3) opiskelijaan kohdistuvan rikostutkinnan ajaksi; tai
- 4) muusta 1–3 kohdassa säädettyyn rinnastettavasta painavasta syystä.

Maanpuolustuskorkeakoulu päättää opiskelijan aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta opiskelijan tullessa jatkamaan opiskeluaan. Opiskelun enimmäisaikaan ei laskea 1 momentissa tarkoitettua aikaa, jona opiskelu on keskeytyneenä.

27 §

Opiskeluoikeuden menettäminen

Opiskelija menettää opiskelu-oikeuden, jos hän:

- 1) on antanut Maanpuolustuskorkeakouluun pyrkiessään sellaisen väärän tai harhaanjohtavan tiedon taikka salannut sellaisen itseään koskevan seikan, joka olisi estänyt hänen valintansa opiskelijaksi;

- 2) on syyllistynyt opintojen aikana rikokseen, joka osoittaa sopimattomuutta puolustusvoimien upseerin tai rajavartiolaitoksen upseerin virkaan taikka on muutoin käyttänyt puolustusvoimien upseerin

tai rajavartiolaitoksen upseerin arvolle sopimattomalla tavalla; rikoksena tai sopimattomana käytöksenä on pidettävä erityisesti tekoa tai käytöstä, joka on omiaan vaarantamaan luottamusta puolustusvoimille ja rajavartiolaitokselle kuuluvien tehtävien rehelliseen, luotettavaan ja oikeudenmukaiseen hoitoon;

3) kieltäytyy 30 §:ssä tarkoitettusta päihdetestauksesta tai antaa päihteiden väärinkäytön osoittavan näytteen;

4) laiminlyö toistuvasti taikka olennaisella tavalla opetukseen osallistumisen;

5) on toistuvasti taikka olennaisella tavalla rikkonut Maanpuolustuskorkeakoulun johtosääntöä;

6) ei jatka opiskeluaan 26 §:ssä tarkoitettun määrääjän päätyttyä tai perusteita opiskelun jatkamiselle ei enää ole; taikka

7) ei ole suorittanut opintojaan opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa, eikä Maanpuolustuskorkeakoulu erityisestä syystä myönnä hänelle lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen.

Edellä 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan ainoastaan upseerin virkaan johtavia sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja suorittavaan opiskelijaan. Opiskeluoikeuden menettämisen edellytyksenä 1 momentin 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa on, ettei sotilaskurinpitomenettelyssä määrättyä tai sotilasoikeudenkäyntimenettelyssä tuomittua seuraamusta ole pidettävä riittävänä.

28 §

Menettely opiskelun keskeyttämistä tai opiskeluoikeuden menettämistä koskevassa asiassa

Opiskelun keskeyttämisestä ja opiskeluoikeuden menettämisestä päättää rehtori. Opiskelun keskeyttämisen tai opiskeluoikeuden menettämisen syy on ilmoitettava opiskelijalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jollei Maanpuolustuskorkeakoulu tai hallinto-oikeus toisin määrää. Jos opiskeluoikeuden menettämistä koskeva päätös kumotaan, ylimääräisessä muutoksenhaussa poistetaan tai puretaan, Maanpuolustuskorkeakoulu päättää opiskelijan siihen mennessä suorittamien opintojen ja hankitun osaamisen tunnustamisesta myöhemmin vastaavien opintojen yhteydessä.

29 §

Palvelussitoumukset

Upseerin virkaan johtaviin sotatieteellisiin ja sotilasammattillisiin opintoihin hyväksytyin samoin kuin puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen tai puolustusministeriön virassa olevan on annettava kirjallinen sitoumus siitä, että hän palvelee koulutustaan vastaavassa puolustusministeriön, puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen virassa tietyn vähimmäisajan (sitoumusajan) (sitoumusajan) pituus on sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään neljä vuotta, sotatieteiden tohtorin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään neljä vuotta, sotatieteiden

kandidaatin tutkinnon suorittamisesta enintään kolme vuotta, yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään kolme vuotta sekä lentäjäksi ja tähystäjäksi opiskeleva sotilasvirkaan koulutettavana oppilaana ja virassa yhteensä enintään 14 vuotta koulutuksen alkamisesta lukien. Sitoumus koskee tohtorin ja yleisesikuntaupseerin tutkinnon osalta vain täysin palkka-eduin tapahtuvaa opiskelua. Koulutuksesta aiheutuvia kohtuullisia kustannuksia vastaavista sitoumusajoista säädetään tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

Jos edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö 1 momentissa tarkoitettuna aikana irtisanoutuu tai irtisanotaan taikka hän keskeyttää tai hänen opiskelunsa Maanpuolustuskorkeakoulussa keskeytetään hänestä itsestään johtuvan muun syyn kuin sairauden, meripalvelukelpoisuuden tai lentotaijumuksen puuttumisen takia, hänen on korvattava valtiolle se määrä, joka määräytyy tutkinnon lajin tai koulutuksen sisällön mukaan ja on enintään puolet valtiolle aiheutuneista koulutuskustannuksista. Jos opiskelu keskeytyy tai keskeytetään, päätöksen korvauksen perimisestä tekee Maanpuolustuskorkeakoulu. Virasta irtisanoutuessa tai irtisannottaessa vastaavan päätöksen tekee joukko-osasto. Tarkempia säännöksiä korvauksen määräytymisestä ja perinnästä annetaan puolustusministeriön asetuksella.

Korvaus saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Rajavartiolaitoksen palvelussitoumuksista säädetään muutoin rajavartiolaitoksen hallinnosta annetussa laissa (577/2005).

30 §

Päihdetestaus

Opiskelijaksi hakeutuva on velvollinen osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön ja laboratoriohenkilökunnan tekemään päihdetestiin ennen opiskelijaksi hyväksymistä. Opintoja suoritettava on velvollinen Maanpuolustuskorkeakoulun määräyksestä osallistumaan päihdetestiin myös opiskeluaikana tai siihen liittyvässä harjoittelussa, jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelija esiintyy päihteiden vaikutuksen alaisena.

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilatieto. Terveydenhuollon ammattihenkilö voi luovuttaa Maanpuolustuskorkeakoululle kirjallisen johtopäätöksen päihdetestistä.

31 §

Opiskelijan ja opiskelijaksi pyrkijän terveydentilaa koskevien tietojen käsittely

Opiskelijan ja opiskelijaksi pyrkijän terveydentilaa koskevaa tietoa saavat Maanpuolustuskorkeakoulussa käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat taikka tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta, opiskelun keskeyttämisestä tai opiskeluoikeuden menettämisestä taikka antavat lausuntoja mainituista asioista. Maanpuolustuskorkeakoulun on säilytettävä terveydentilaa koskevat tiedot erillään muista henkilötiedoista. Terveydentilaa koskevat tiedot tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun

niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin.

32 § Sotilaspuvun ja virikapuvun käyttö

Upseerin virkaan johtavia sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja suorittavan sekä puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen sotilasvirassa palvelevan opiskelijan on käytettävä koulutukseen osallistuessaan sotilaspukua tai virkapukua.

Sotilaspuvuista ja virkapuvuista sekä sotilaspuvun käyttämisestä määrää tarkemmin pääesikunta. Rajavartiolaitoksen Raja- ja merivartiokoulussa annettavassa koulutuksessa sotilaspuvuista ja virkapuvuista sekä niiden käyttämisestä määrää tarkemmin rajavartiolaitos.

33 § Muutoksenhaku

Maanpuolustuskorkeakouluun opiskelijaksi hakenut henkilö, jota ei ole 14 §:ssä tarkoitettussa menettelyssä hyväksytty opiskelijaksi, saa hakea Maanpuolustuskorkeakoululta kirjallisesti oikaisua asiassa annettuun päätökseen 14 päivän kuluessa valinnan tuloksen julkistamisesta. Valinnan tulosta ei saa oikaisupyynnön johdosta muuttaa kenenkään opiskelemaan valitun vahingoksi.

Opiskelija saa hakea Maanpuolustuskorkeakoululta oikaisua myös opintosuorituksen arvosteluun 14 päivän kuluessa siitä kun opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen tai edellä tarkoitettu opintoja koskeva päätös tietoonsa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen, johon saa hakea oikaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan hallinto-oikeudelta muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Opintosuoritusten arvostelua koskevaan oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

Muuhun tässä laissa tarkoitettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee opiskelijaksi hyväksymistä tai opiskeluoikeuden menettämistä tai opiskelun keskeyttämistä, ei saa hakea muutosta valittamalla.

6 luku Erinäiset säännökset

34 § Johtosääntö ja työjärjestys

Sen lisäksi, mitä edellä 9 §:n 2 momentissa säädetään, Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen järjestelystä, opiskelijavalintamenettelystä, opiskelijoiden arvostelusta ja tarvittaessa muistakin opintoja koskevista asioista määrätään puolustusvoimain komentajan vahvistamassa johtosäännössä. Toimivallasta antaa johtosäännössä tarkempia määräyksiä muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa annettavan sotatieteellisen opetuksen ohjauksesta säädetään 10 §:n 1 momentissa.

Maanpuolustuskorkeakoulun työjärjestyksessä annetaan tarkemmat määräykset hallinnosta, toimielinten tehtävistä ja toimivallasta. Työjärjestyksen hyväksyy rehtori.

35 § Oppilaskunta

Maanpuolustuskorkeakoulussa on oppilaskunta, johon voivat kuulua Maanpuolustuskorkeakoulun päätoimiset opiskelijat. Oppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoita.

Oppilaskunnan tehtävänä on valita opiskelijoiden edustajat Maanpuolustuskorkeakoulun 12 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin monijäsenisiin toimielimiin sekä osallistua Maanpuolustuskorkeakoulun muuhun toimintaan.

Oppilaskunnan tehtävänä on myös toimia jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiään.

Oppilaskunnan tehtävien toteuttamisesta aiheutuvat menot suoritetaan oppilaskunnan omaisuudesta ja toiminnasta saatavilla tuloilla sekä jäsenmaksuilla, joita oppilaskunnalla on oikeus määrätä jäsentensä suoritettaviksi.

Maanpuolustuskorkeakoulun oppilaskunnalla on itsehallinto. Oppilaskunnan hallintoa varten on edustajisto ja hallitus. Oppilaskunnan hallinnosta määrätään tarkemmin oppilaskunnan säännöissä, jotka vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori.

Oppilaskunnan 2 momentin nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin muutoksenhastusta Maanpuolustuskorkeakoulun tekemään päätökseen 33 §:ssä säädetään.

Oppilaskunnan toimintaan sovelletaan, mitä yhdistyslaissa (503/1989) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

36 § Rajavartiolaitoksen kuuleminen

Rajavartiolaitoksen esikuntaa on kuultava ennen kuin tehdään päätös rajavartiolaitoksen virkaan koulutettavan tai rajavartiolaitoksen virassa olevan opiskelijan valintaa tai oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa 4 ja 5 luvussa säädettyssä asiassa.

37 § Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen

Opiskelijalla on oikeus lukea osana suoritettavan tutkinnon oppimäärää hyväkseen muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa tai muussa oppilaitoksessaan suorittamiaan opintoja, jotka ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään opetussuunnitelman mukaisia ja joita ei ole käytetty toiseen aikaisemmin suoritettuun samantasoiseen tutkintoon. Opiskelija saa lukea hyväkseen tutkintoon kuuluvia opintoja myös muulla tavoin osoitetulla osaamisella. Päätöksen aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta tekee Maanpuolustuskorkeakoulu.

Opintosuoritusten ja muun aieman hankitun osaamisen tunnustamista haetaan Maanpuolustuskorkeakoululta kirjallisella hakemuksella. Hakemuksen yhteydessä tulee esittää aikaisempia suorituksia koskevat todistukset sekä tarvittaessa selvitys suoritettujen opintojen sisällöstä. Maanpuolustuskorkeakoulu antaa tarvittavat määräykset aiemmin suo-

ritettujen opintojen ja aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen hakemisesta.

7 luku Voimaantulo

38 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivästä tammikuuta 2009.

Opiskelija voidaan ottaa suorittamaan 14 §:n 1 momentissa tarkoitettua sotatieteiden kandidaatin tutkintoa, joka ei johda upseerin virkaan, ensimmäisen kerran kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Opiskelija, joka on aloittanut Maanpuolustuskorkeakoulussa tutkintoon johtavat opinnot ennen tämän lain voimaantuloa, jatkaa opintojaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Opiskelija siirtyy kuitenkin jatkamaan opintojaan tämän lain mukaan, jollei hän ole suorittanut tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisia tutkintoa viimeistään 1 päivänä

heinäkuuta 2009. Maanpuolustuskorkeakoulu määrää siirtymiseen liittyvistä järjestelyistä.

Siihen saakka, kunnes 35 §:n 5 momentissa tarkoitettu oppilaskunnan edustajisto ja hallitus on valittu, kuitenkin enintään 31 päivään joulukuuta 2010 saakka, oppilaskunnan hallintoa hoitavat opiskelijajyhdistysten hallintoa hoitamaan valitut toimet.

Siihen saakka, kunnes oppilaskunnan säännöt on vahvistettu, oppilaskunnassa noudatetaan soveltuvin osin opiskelijajyhdistysten sääntöjä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

39 § Kumoamissäännös

Tällä lailla kumotaan puolustusvoimista 31 päivänä toukokuuta 1974 annetun lain (402/1974) 10 a ja 10 b §, sellaisina kuin ne ovat laissa 452/2001.

HE 62/2008
PuVM 5/2008
EV 193/2008

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Ministeri
Jan Vapaavuori

**Valtioneuvoston asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta
(1124/2008)**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Valtioneuvoston asetus
Maanpuolustuskorkeakoulusta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty puolustusministeriön esittelystä, säädetään Maanpuolustuskorkeakoulusta 30 päivänä joulukuuta 2008 annetun lain (1121/2008) 6 §:n 2 momentin ja puolustusvoimista 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (551/2007) 36 §:n 2 momentin nojalla:

1 luku**Yleisiä säännöksiä****1 §****Opintojen järjestäminen**

Sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoon sekä jatkotutkintoihin johtava opetus voidaan järjestää oppiainepohjaisesti tai koulutusohjelminä.

2 §**Opintojen mitoitus**

Opintojen mitoituksen peruste on opintopiste. Opintojaksot pisteutetaan niiden edellyttämän työmäärän mukaan. Yhden lukuvuoden opintojen suorittamiseen keskimäärin vaadittava 1 600 tunnin työpanos vastaa 60 opintopistettä.

3 §**Kielitaito**

Opiskelijan tulee sotatieteiden kandidaatin tai sotatieteiden maisterin tutkintoon sisältyvissä opinnois-

sa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa:

1) suomen ja ruotsin kielen taidon, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 momentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta; sekä

2) vähintään yhden vieraan kielen sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Opiskelijan tulee lisäksi upseerin virkaan vaadittavan sotatieteiden kandidaatin tai sotatieteiden maisterin tutkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa upseerien suomen ja ruotsin kielen taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (9/2004) säädetyt kielitaidon.

2 luku**Sotatieteiden kandidaatin ja
sotatieteiden maisterin tutkinto
Sotatieteiden kandidaatin
tutkinto****4 §****Sotatieteiden kandidaatin
tutkinnon tavoitteet**

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavan opetuksen tulee antaa opiskelijoille:

1) tutkintoon kuuluvien pää- ja sivuaineiden tai niihin rinnastettavien kokonaisuuksien perusteiden tuntemus sekä edellytykset alan kehityksen seuraamiseen;

2) valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja tieteellisiin työskentelytapoihin;

3) edellytykset ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen;

4) edellytykset soveltaa hankkimaansa tietoa työelämässä;

5) riittävä viestintä- ja kielitaito.

5 §

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon sisältö

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtaviin opintoihin voi kuulua:

1) perus- ja aineopintoja;

2) monitieteellisiä opintokokonaisuuksia;

3) kieli- ja viestintäopintoja;

4) muita opintoja;

5) asiantuntijuutta kehittävää harjoittelua.

Oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perusopintojen laajuus on vähintään 25 opintopistettä. Oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden aineopintojen laajuus yhdessä perusopintojen kanssa on vähintään 60 opintopistettä. Tutkinnon pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden aineopintoihin sisältyy vähintään 10 opintopisteen laajuinen opinnäyte.

6 §

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittaminen

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelijan on suoritet-

tava vähintään pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perus- ja aineopinnot sekä kieli- ja viestintäopinnot.

Opiskelijan on osoitettava saavutaneensa tutkinnolle, opinnoille ja opinnäytteelle asetetut tavoitteet sekä 3 §:ssä tarkoitetun kielitaidon. Opiskelijan on kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä opinnäytteen alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa.

7 §

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon laajuus

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 180 opintopistettä. Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää koulutuksen siten, että tutkinto voidaan suorittaa päätoimisesti opiskellen kolmessa lukuvuodessa.

Sotatieteiden maisterin tutkinto

8 §

Sotatieteiden maisterin tutkinnon tavoitteet

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavan opetuksen tulee antaa opiskelijoille:

1) pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden hyvä tuntemus sekä sivuaineiden perusteiden tuntemus;

2) valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen;

3) valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä;

4) valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen;

5) hyvä viestintä- ja kielitaito.

9 § Sotatieteiden maisterin tutkinnon sisältö

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtaviin opintoihin voi kuulua:

- 1) perus- ja aineopintoja sekä syventäviä opintoja;
- 2) kieli- ja viestintäopintoja;
- 3) monitieteisiä opintokokonaisuuksia;
- 4) muita opintoja;
- 5) asiantuntijuutta syventävää harjoittelua.

10 § Sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittaminen

Sotatieteiden maisterin tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava vähintään pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden syventävät opinnot sekä tutkintoon kuuluva valvottu harjoittelu. Opiskelijan on suoritettava myös riittävät sivuaineopinnot, jollei niitä ole suoritettu alempaan korkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa.

Opiskelijan on osoitettava saavutaneensa tutkinnolle, opinnoille ja opinnäytteelle asetetut tavoitteet sekä 3 §:ssä tarkoitetun kielitaidon. Opiskelijan on kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä opinnäytteen alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Opiskelijan ei tarvitse osoittaa suomen tai ruotsin kielen taitoa samalla kielellä suoritettavaa ylempää korkeakoulututkintoa varten annettavassa kypsyysnäytteessä, jos hän on osoittanut kielitaitonsa alemmaa korkeakoulututkintoa varten antamassaan kypsyysnäytteessä.

11 § Sotatieteiden maisterin tutkinnon laajuus

Sotatieteiden maisterin tutkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 120 opintopistettä. Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää koulutuksen siten, että tutkinto voidaan suorittaa päätoimisesti opiskellen kahdessa lukuvuodessa.

Perus- ja aineopinnoilla on 5 §:n 2 momentissa tarkoitettut vähimmäislaajuudet. Syventävien opintojen laajuus on vähintään 60 opintopistettä. Tutkinnon pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden syventäviin opintoihin sisältyy vähintään 30 opintopisteen laajuinen oppinnäyte.

3 luku Sotatieteellinen jatkokoulutus

12 § Sotatieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteet

Sotatieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija:

1) perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet tutkimusalan piirissä itenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa;

2) perehtyy hyvin oman alansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin;

3) saavuttaa sellaisen yleisen tietenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen.

13 §**Yleisesikuntaupseerin
tutkinnon sisältö ja laajuus**

Yleisesikuntaupseerin tutkinto suunnitellaan ja järjestetään siten, että opiskelijat saavuttavat ylimpiin upseerin tehtäviin vaadittavat tiedot ja taidot sekä tutkijavalmiudet.

Yleisesikuntaupseerin tutkintoon kuuluu järjestelmällinen teoreettinen ja käytännöllinen syventyminen erikoisalaan, tutkimus omalta erikoisalalta ja erikoisalan ohjattu työkokemus. Tutkinnon laajuus on vähintään 140 opintopistettä.

14 §**Yleisesikuntaupseerin arvo**

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittaneella upseerilla on yleisesikuntaupseerin arvo.

15 §**Sotatieteiden tohtorin
tutkinnon sisältö**

Sotatieteiden tohtorin tutkinnon suorittamiseksi jatkokoulutukseen otetun opiskelijan tulee:

- 1) suorittaa jatkokoulutuksen opinnot;
- 2) osoittaa tutkimusalallaan itsenäistä ja kriittistä ajattelua; sekä
- 3) laatia väitöskirja ja puolustaa sitä julkisesti.

Väitöskirjaksi voidaan hyväksyä myös useita tieteellisiä julkaisuja tai julkaistavaksi hyväksytyjä käsikirjoituksia ja niistä laadittu yhteenve-to, jossa esitetään tutkimuksen tavoitteet, menetelmät ja tulokset, tai muu vastaava tieteelliset kriteerit täyttävä työ. Julkaisuihin voi kuulua yhteisjulkaisuja, jos väittelijän itseenäinen osuus on niissä osoitettavissa.

4 luku**Erinäisiä säännöksiä****16 §****Maanpuolustuskorkeakoulun
henkilöstö**

Maanpuolustuskorkeakoulussa on professoreita, dosentteja ja muuta opetus- ja tutkimushenkilöstöä sekä henkilöstöä muiden tehtävien hoitamista varten.

17 §**Tutkintotodistus ja todistus
sotilasammattillisista opinnoista**

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa opiskelijalle hänen suorittamastaan tutkinnosta tutkintotodistuksen, josta tulee käydä ilmi:

- 1) tutkintonimike ja koulutusala;
- 2) tutkinnon pääaine tai siihen rinnastettava kokonaisuus taikka koulutusohjelma;
- 3) tutkinnon keskeinen sisältö;
- 4) opiskelijan osoittama kielitaito.

Maanpuolustuskorkeakoulun jatkokoulutuksena suoritetusta tutkinnosta antamaan todistukseen sovelletaan, mitä 1 momentin 1–4 kohdassa säädetään.

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa pyynnöstä opiskelijalle todistuksen hänen suorittamistaan opinnoista myös opiskelun aikana.

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa henkilölle, joka on suorittanut Maanpuolustuskorkeakoulussa tutkinnon tai opintoja, tutkintotodistuksen tai todistukseen erityisesti kansainväliseen käyttöön tarkoitettun liitteen, jossa annetaan riittävät tiedot Maanpuolustuskorkeakoulusta samoin kuin tutkintotodistuksessa tai todistuksessa tarkoitetuista opin-

noista tai opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta Suomen koulutusjärjestelmässä.

Puolustushaarakoulu antaa erillisen todistuksen sotilasammattillisista opinnoista tai opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta Suomen koulutusjärjestelmässä.

18 § Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Ministeri
Jan Vapaavuori

Vanhempi hallitussihteeri
Minnamaria Nurminen

